Školní vzdělávací program

Zpracovaný podle RVP ZV

ZŠ A SPC ZRAK
NÁM. MÍRU, PRAHA 2

1 Identifikační údaje

Předkladatel:

Název školy:	Základní škola pro žáky s poruchami zraku
Adresa školy:	nám. Míru 19, 120 00 Praha 2
Kontakty:	tel: 224 515 134, www.skolazrak.cz, info@skolazrak.cz
Jméno ředitelky:	PhDr. Martina Malotová, MBA
IČO:	48133035
IZO:	600020801

Zřizovatel:

Název:	Hlavní město Praha
Adresa:	110 01 Praha 1, Mariánské náměstí 2
Kontakty:	236 002 428, posta@cityofprague.cz

Platnost dokumentu:

Datum: od 1.9.2007
Aktualizace – nová verze platná od 1.9. 2013 počínaje 1. ročníkem
Aktualizace – nová verze platná od 1.9. 2016 počínaje 1. ročníkem, č. j. – 52/2016
Aktualizace – nová verze platná od 1.9. 2017 počínaje 1. ročníkem, č. j. – 64 /2017
Aktualizace – nová verze platná od 1.9. 2018 počínaje 1. ročníkem, č. j. – 76/2018
Aktualizace – nová verze platná od 1.9. 2021 počínaje 1. ročníkem, č. j. – 221/2021

- byla projednána na zahajovací pedagogické radě dne 31.8. 2021
- byla projednána na zasedání Školské rady dne 24.8. 2021

Podpis ředitelky: …….
Razítko školy:

Obsah

1 Identifikační údaje 2
2 Charakteristika školy 5
2.1 Struktura školy 5
2.2 Dopravní obslužnost, budova školy a vybavení školy 5
2.3 Charakteristika pedagogického sboru 6
2.4 Dlouhodobé projekty a spolupráce s jinými subjekty 6
2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků 7
2.6 Charakteristika žáků naší školy 7
3 Charakteristika ŠVP 8
3.1 Zaměření školy 8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie 9
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 12
3.4 Všechna průřezová témata byla integrována do jednotlivých vyučovacích předmětů. 14
4 Základní škola 18
4.1 První stupeň ZŠ 18
4.1.1 Český jazyk a literatura 20
4.1.2 Matematika 45
4.1.3 Anglický jazyk 69
4.1.1 Prvouka 78
4.1.4 Vlastivěda 104
4.1.2 Přírodověda 118
4.1.5 Informatika 129
4.1.6 Hudební výchova 137
4.1.7 Výtvarná výchova 147
4.1.8 Tělesná výchova 154
4.1.9 Pracovní výchova 166
4.2 Druhý stupeň ZŠ 178
4.2.1 Český jazyk 180
4.2.2 Matematika 202
4.2.3 Anglický jazyk 222
4.2.4 Přírodopis 237
4.2.5 Fyzika 253

4.2.6 Chemie ... 269
4.2.7 Zeměpis ... 288
4.2.8 Dějepis ... 298
4.2.9 Informatika ... 313
4.2.10 Člověk a zdraví ... 324
4.2.11 Výchova ke zdraví ... 330
4.2.12 Výchova k občanství ... 340
4.2.13 Hudební výchova ... 356
4.2.14 Výtvarná výchova ... 365
4.2.15 Tělesná výchova ... 379
4.2.16 Pracovní výchova ... 389
5 Předměty speciálně pedagogické péče ... 403
5.1 Speciální péče ... 403
5.2 Výuka prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených (POSPZP) ... 406
5.3 Výuka Braillova písma ... 407
6 Volitelné a nepovinné předměty ... 408
6.1 Sportovní hry 1. – 5. ročník ... 408
6.2 Sportovní hry speciální ... 415
6.3 Keramika ... 422
6.4 Mediální techniky ... 425
6.5 Hra na nástroj ... 428
6.6 Hudebně-dramatická výchova ... 429
6.7 Sportovní hry pro 2. stupeň ... 432
6.8 Plavání ... 439
6.9 Zdravotní tělesná výchova ... 446
6.10 Německý jazyk ... 450
6.11 Finanční gramotnost ... 465
6.12 Přírodovědná praktika ... 470
7 Hodnocení a sebehodnocení žáků, pedagogických pracovníků a školy ... 474
7.1 Hodnocení žáků ... 474
7.2 Sebehodnocení žáků ... 482
7.3 Hodnocení a sebehodnocení pedagogických pracovníků ... 483
7.4 Vnější a vnitřní hodnocení školy ... 484

2 Charakteristika školy

2.1 Struktura školy

Zřizovatelem naší školy je Hlavní město Praha. Základní škola pro žáky s poruchami zraku je plně organizovanou školou zajišťující vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Součástí zařízení jsou základní škola, dále školní družina a internát, školní varna s jídelnou a speciálně pedagogické centrum. Všechny složky zařízení jsou umístěny v jedné čtyřpatrové budově. Školy mají 12 tříd se 100 až 120 žáky. Děti na internátě jsou rozděleny podle možností na děvčata a chlapce, ve školní družině podle věku. Školní varna a jídelna poskytuje obědy pro žáky, zaměstnance školy i cizí strávníky. Pro děti ubytované na internátě zajišťuje celodenní stravování. Počty tříd, oddělení školní družiny a internátu jsou závislé na počtu přihlášených žáků.

2.2 Dopravní obslužnost, budova školy a vybavení školy

Budova školy se nachází v centru Prahy na náměstí Míru. Byla zřejmě postavena na počátku minulého století jako účelová školní budova. Před rokem 1989 se v budově nacházelo střední odborné učiliště. Školy pro zrakově postižené se postupně do budovy stěhovaly v průběhu let 2000 až 2004. V letech 2000 až 2006 proběhla také rekonstrukce budovy (elektřina, kotelna, výtah, rekonstrukce 4. patra na ubytovací zařízení, varna s jídelnou, úprava vnitrobloku). Původní budovy musela škola opustit z důvodu restituce majetku. Rychlejšímu postupu stavebních prací bránila také skutečnost, že do jedné budovy se najednou sestěhovala dvě různá školská zařízení, která se o prostory musela podělit. Nyní je tedy již celá budova k dispozici základní škole pro žáky s poruchami zraku, ale stále se organizuje optimální využití jednotlivých místností, které se postupně rekonstruují.
Škola je výborně dopravně dostupná. Nevýhodou je umístění na rušné komunikaci a tím omezená možnost vycházek do přírody. Nejblíže jsou parky Havlíčkovy a Riegrovy sady cca 15 minut chůze. Pro výuku tělesné výchovy, mimoškolní akce a relaxaci o přestávkách byl upraven vnitroblok na malé hřiště s umělým povrchem.
Ubytovací zařízení – internát je vybudován ve 4. patře budovy. Má podobu buněk, které se skládají ze dvou pokojů pro 2 – 3 osoby a sociálního zařízení (WC, sprchový kout, umyvadlo). Dále jsou na internátě 3 klubovny pro hry a školní přípravu dětí, hala pro společné akce, knihovna, kuchyňka a provozní místnosti.
Škola má k dispozici dvanáct učeben pro kmenové třídy ve třech patrech. Dále jsou zde odborné učebny: počítačová učebna, CIV (centrum interaktivní výuky - multimediální) , kde probíhá výuka chemie, fyziky a přírodopisu, školní dílna, cvičná kuchyňka a keramická dílna. V každém patře je sborovna pro učitele. Dále je zde tělocvična, posilovna, místnosti pro nápravy (SPU, logopedie, zraková terapie). Pro shromáždění většího počtu osob, zejména při slavnostních příležitostech a vzdělávacích akcích je k dispozici nově zrestaurovaná secesní aula. V přízemí budovy se nachází nově vybudované SPC (speciálně pedagogické centrum) školní jídelna, splňující všechny normy EU, která poskytuje kvalitní stravování všem žákům a zaměstnancům školy. Zrekonstruované šatny i toalety jsou v souladu s platnými normami. Škola je bezbariérová, v prostoru hlavního schodiště je vybudován prostorný výtah.

Každá třída je vybavena jednomístnými stolky se sklopnými deskami, kvalitním osvětlením a žaluziemi. Je tak možné upravit světelné podmínky podle postižení žáků. Ve všech třídách jsou instalovány interaktivní tabule. Podle potřeby mají žáci ve třídách také televizní lupy a jiné optické pomůcky doporučené očním lékařem. Ke zvětšování textů pro zrakově postižené žáky slouží kvalitní tiskárny a kopírky ve sborovnách a PC učebně. Zaměstnanci mají možnost využít ve sborovnách počítače s připojením k internetu, popř. wifi.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen učiteli, vychovateli a asistenty pedagoga. Dále ve škole pracuje metodik prevence, výchovný poradce, logopedka, zraková terapeutka, speciální pedagožka pro nápravy SPU a sociální pracovnice. Se školou úzce spolupracují speciální pedagogové ze Speciálně pedagogického centra, kteří mají v péči děti, žáky, studenty se zrakovým postižením, kteří jsou integrováni v běžných školách. Všichni pedagogové mají speciálně pedagogickou kvalifikaci. Pedagogičtí pracovníci školy se průběžně vzdělávají, někteří si doplňují vzdělání studiem na vysokých školách (zvyšování kvalifikace). V průběhu školního roku si pedagogové vybírají z nabídky seminářů a školení různých vzdělávacích subjektů (IPPP, NIDV apod.). Vlastní vzdělávání pořádáme i v naší škole – zveme různé odborníky na semináře a kurzy. Všichni pedagogičtí pracovníci jsou proškoleni v problematice ochrany při mimořádných událostech a mají základní kurz první pomoci.

2.4 Dlouhodobé projekty a spolupráce s jinými subjekty

V rámci pestré sportovní činnosti školy se účastníme celorepublikových soutěží a turnajů v dámě, showdownu, goalballu, atletice a plavání. V závěru školního roku navštěvujeme Sportovní hry pro zrakově postiženou mládež, které se pořádají v různých městech ČR. Svoji tradici už mají školní akce Vánoční přebor v plavání a Atletický čtyřboj na jaře.
V oblasti rozvoje sportu úzce spolupracujeme s TJ Zora oddílem Svazu zrakově postižených sportovců., využíváme pomoci trenérů i finanční a materiální podporu pro zabezpečení činnosti či organizaci soutěží.
Dlouhodobě spolupracujeme s Pedagogickou fakultou University Karlovy – jsme fakultní školou. Pravidelně zajišťujeme praxe studentů speciální pedagogiky. Podobným způsobem spolupracujeme i se středními odbornými školami a vyššími odbornými školami v Praze.
Dlouhodobě spolupracujeme s Centrem zrakových vad s.r.o. Lékaři a zrakoví terapeuti tohoto zařízení poskytují odbornou péči našim zrakově postiženým žákům. Pedagogičtí pracovníci školy spolupracují na řešení dlouhodobého projektu o využití speciálních optických kompenzačních pomůcek. Připravujeme projekty (EDISON) seznamování žáků se státy EU i dalšími zeměmi (AISEC). Ve spolupráci s kulturními středisky států připravují děti jednotlivých tříd seznámení ostatních s kvalitami života v těchto jednotlivých státech.

2.5 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Naším cílem je navázat se zákonnými zástupci žáka vztahy založené na důvěře, spolupráci a partnerství. Pedagogové poskytují rodičům profesionální pomoc, pokud se vyskytnou problémy, konzultují je s vedením školy. Rodiče mohou navštívit školu kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícími, v době konzultačních hodin a třídních schůzek. Učitelé pravidelně informují rodiče o akcích školy, o vývoji a výsledcích jejich dětí na webu školy i v tištěné formě. Škola pořádá den otevřených dveří, školní akademie, účastní se svým kulturním doprovodným programem veřejných akcí, prezentuje se webovými stránkami. Jsme zařazeni v projektu Rodiče vítáni, každým rokem obnovujeme recertifikaci a pracujeme na zkvalitnění komunikace se zákonnými zástupci našich dětí. Ve škole je zřízena školská rada, jejíž pomocí mohou rodiče ovlivňovat chod školy a spolupodílet se na tvorbě příjemného prostředí pro své děti. Školská rada každoročně schvaluje zprávu o činnosti školy.

2.6 Charakteristika žáků naší školy

Náš Školní vzdělávací program vychází z dlouhodobých zkušeností se vzděláváním žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Mnoho žáků naší školy má souběh postižení (v oblasti smyslové, tělesné, chování, řeči, popř. zdravotní a sociální). Práce s těmito dětmi vyžaduje prakticky bez výjimky individuální přístup. Našimi žáky jsou jednak děti z Prahy, ale i mimopražské, které mohou využívat internát školy. Naším žákem se může stát každé dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, přednost mají žáci se zrakovým postižením. Žáci jsou zařazováni do školy na základě žádosti rodičů a na doporučení speciálně pedagogického centra nebo pedagogicko-psychologické poradny.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Motto: "není umění dokázat těmto dětem, že něco neumí, ale je umění dát jim příležitost prokázat, že něco umí."

Škola je zaměřena na rozvíjení osobnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího až pátého stupně. Pomáháme žákům utvářet a rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout základ všeobecného vzdělání s orientací na praktický život. Zohledňujeme rozdílné schopnosti žáků i odlišnost prostředí, ze kterého k nám přicházejí. Usilujeme o naplňování těchto cílů:
Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení. V našem případě je důležité naučit žáky kompenzovat projevy postižení. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. Tento cíl naplňujeme dle individuálních možností žáků. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti.
Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací. Rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi danými také postižením a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.
Ve školním roce 2010/2011 byla naše škola zařazena do dvouletého pilotního projektu: “Pedagogická fakulta UK – Pokusné ověřování psacího písma „Comenia Script“. V roce 2012 Ministerstvo školství schválilo používání písma „Comenia Script“ a naše škola ve výuce tohoto písma pokračuje i nadále. Tvary písma dobře vyhovují našim žákům se specifickými vzdělávacími potřebami, se zrakovým postižením i souběhem postižení.
Od 1.9. 2012 jsou součástí našeho ŠVP očekávané výstupy ze Standardů pro základní vzdělávání, které stanovují minimální úroveň znalostí a dovedností ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace a Anglický jazyk.

Absolvent naší školy je vybaven základem všeobecného vzdělání, orientuje se v praktických situacích a klíčové kompetence jsou u něj rozvinuty na úrovni přiměřené jeho schopnostem. Ovládá kompenzační pomůcky a postupy na takové úrovni, že je schopen pokračovat v dalším vzdělávání. Výběr vhodné školy je závislý na individuálních schopnostech jednotlivých žáků v souladu s reálnými možnostmi. Výběr je omezen také zdravotním postižením a případným pozdějším pracovním uplatněním. Nejčastěji využívají absolventi naší školy nabídek Gymnázia a Obchodní akademie pro zrakově postižené v Praze, Středních škol Aloise Klára v Praze – Krči a Konzervatoře a ladičské školy J. Deyla v Praze.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence a strategie k učení	
Žák: ►využívá vhodné učební způsoby a metody ►v rámci svých možnosti řídí a organizuje vlastní učení ►vyhledává a třídí získané informace, používá moderní technologie ►používá obecné termíny, propojí je a začlení do dalších oblastí ►má kladný vztah k učení (učení ho baví) a má zájem se dále vzdělávat	►poskytujeme žákům dostatek učebních materiálů, učíme je odlišovat podstatné od nepodstatného ►pěstujeme návyk sebekontroly, sebehodnocení jejich dosaženého pokroku v učení a kritického přístupu k výsledkům práce ►vedeme žáky k získávání informací z více zdrojů (učební a informační texty, knihovna, výukové programy, internet a další multimediální zdroje) ►využíváme již nabytých zkušeností, které zapojujeme do dalších souvislostí ►upozorňujeme na situace z reálného života, ve kterých může žák dané učivo použít ►realizujeme nápady žáků vhodné k využití ve výuce, podporujeme tak jejich kreativitu a vedeme je k nacházení dalších cest, jak na výuce participovat. ►motivujeme žáky k dalšímu učení kladným hodnocením a důrazem na jejich výkony, pokroky a další možnosti, vytváříme situace, kdy žák prožívá radost ze samotného učení (soutěže, hry, názorné ukázky, vlastní zkušenosti) ►podporujeme přátelskou atmosféru ve třídě.

Kompetence a strategie k řešení problému	
►vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, pochopí a promýšlí způsob řešení, snaží se je dle vlastních zkušeností řešit ►nenechá se odradit případným neúspěchem, dokáže stát za vlastním rozhodnutím a zdůvodnit ho ►v případě neúspěchu se snaží přijít na jeho důvod a poučit se z této zkušenosti	►žáky seznamujeme s problémovými situacemi ve škole i mimo školu, rozborem těchto situací je vedeme k rozpoznání a pojmenování konkrétních problémů a snažíme se, aby sami našli řešení ►diskutujeme se žáky samostatně i ve skupině o problému a jeho možném řešení,učíme je, aby se nebáli projevit vlastní názor a obhájit si ho ►umožňujeme žákům otevřeně se vyjadřovat k problémům kolektivu i školy a navrhovat společná řešení, upozorňujeme na to, že různé problémy mají různá řešení ►zadáváme domácí úkoly, aby se žáci mohli o řešení problému dozvědět i z jiných zdrojů než je škola a učebnice (diskuse v rodině, hledání podobných případů v tisku, na internetu apod. ►v případě neúspěchu s řešením problému diskutujeme o příčinách neúspěchu, možné

►osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situacích	nápravě a postupu v budoucnosti ►snažíme se vést žáky k zaujímání vlastního postoje při řešení konkrétních problémů i k vyslechnutí názorů druhých a k diskuzi ►formou modelových situací, dramatizace a problémových úloh učíme žáky samostatnému úsudku a rozhodování

Kompetence a strategie komunikativní	
►dokáže formulovat své myšlenky a názory s ohledem na věk a schopnosti v ústním i písemném projevu ►používá kultivovaný jazyk, projev má logickou strukturu ► zapojuje se do diskuse, je schopen respektovat cizí názory a obhájit svůj ►svou komunikací předchází konfliktním situacím (klade důraz na toleranci), snaží se udržovat přátelské prostředí ve svém okolí ►seznamuje se s různými typy textů, obrazových materiálů, gest a zvuků ► přiměřeně svému věku používá komunikační technologie.	►prostřednictvím pravidel klademe důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu ► různými formami výuky vedeme žáky k lepší srozumitelnosti a výslovnosti slovního projevu ►motivujeme žáky k naslouchání, porozumění a schopnosti obhájit si vlastní názor ►podněcujeme žáky k vyjadřování názorů a postojů v komunitních a diskuzních kruzích, předvádíme modelové situace, ukazujeme jim, jak diskusi vést ►atmosférou důvěry přispíváme k otevřenější komunikaci ►učíme žáky poznávat a správně využívat technické informační a komunikační prostředky ► podporujeme využívání výpočetní techniky a cizích jazyků.

Kompetence a strategie sociální a personální	
►dokáže spolupracovat ve skupině ►umí vytvářet příjemnou atmosféru ve skupině, je ohleduplný k ostatním. ►vnímá chování druhých a čerpá poznatky z toho, co jiní dělají a říkají ►posiluje svou vlastní sebedůvěru	►zařazujeme práci ve dvojicích a ve skupinách, společně s žáky vytváříme pravidla týmové práce a řídíme se jimi, upevňujeme dobré mezilidské vztahy ►upozorňujeme na situace a postoje, které narušují dobré vztahy, netolerujeme projevy šikany, rasismu, xenofobie a nacionalismu. ►pozitivním hodnocením a soustavným vyzdvihováním kladných vlastností žáka vytváříme pocit vlastní jedinečnost ►vytvářením různě strukturovaných týmů rozvíjíme u žáků schopnost zastávat různé role ►účastníme se různých školních akcí, které podporují sociální dovednosti (výlety, sportovní akce)

Kompetence a strategie občanské	
►rozhoduje se zodpovědně, dle svých možností dokáže pomoci ostatním v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka ►chápe odlišnosti zdravotní, rasové, náboženské, rodinné ►respektuje základní principy společnosti, zákony, práva a povinnosti ►chrání kulturní a životní prostředí, chápe, co je „zdravý životní styl“ ►odmítá útlak a hrubé násilí, upozorní na ně.	►v rámci výuky ukazujeme žákům různé životní situace, které se učí zvládnout a řešit ►na daných příkladech demonstrujeme různé projevy chování lidí ►využíváme pomoci odborníků (výchovných poradců, psychologů apod.), netolerujeme sociálně patologické projevy chování (šikana, drogy, kriminalita), rasismus, xenofobii, nacionalismus, agresivní, hrubé a vulgární chování ►seznamujeme žáky s právními předpisy, které se jich mohou týkat. ►ukazujeme způsoby, jak přispívat k ochraně životního prostředí ►nabízíme žákům vhodné mimoškolní aktivity., podporujeme tradice při svátcích, účastníme se mimoškolních akcí, kde žáci aktivně účinkují nebo sportují. ►navozujeme přátelské prostředí, kdy žáci vědí, že se na učitele mohou s důvěrou obrátit.

Kompetence a strategie pracovní	
►je schopen poznat a rozvíjet své Schopnosti ►používá speciální pomůcky ►dodržuje pravidla bezpečnosti práce ►využívá znalostí a zkušeností z různých oblastí k rozvoji své osobnosti a k přípravě na své budoucí profesní zaměření ►dokáže naplánovat a zorganizovat svou práci a nakonec ji zhodnotit	►průběžně vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků a postojů, učíme žáky samostatně používat speciální pomůcky a jejich používání podporujeme. ►rozvíjíme hrubou i jemnou motoriku, pohybovou koordinaci a orientaci v prostoru. ►systematicky vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a závazků, k dodržování zásad bezpečnosti práce. ►nabízíme širokou paletu zájmových činností ►účastníme se mnoha exkurzí a rozšiřujeme tak spektrum znalostí o možném uplatnění. ►na škole působí výchovný poradce, který pomáhá s výběrem další školy i budoucího povolání

Kompetence digitální	
►je schopen používat digitální zařízení, aplikace, služby a využívat je při učení ►dokáže kriticky posuzovat, vyhledávat a sdílet data, informace a digitální obsah ►dokáže vytvořit i upravit digitální obsah a vyjadřovat se pomocí digitálních prostředků ► zvládne využívat digitální technologie, aby zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce	► vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení ►žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah ►učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků ►ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je zřízena pro vzdělávání žáků se zrakovým postižením, ale přijímáme též žáky se souběžným postižením více vadami. V naší škole vzděláváme především žáky se snížením nebo oslabením zrakových funkcí v pásmu lehké až těžké slabozrakosti, s poruchami binokulárního vidění, centrálními poruchami zraku, dále v kombinaci s vadami řeči, se specifickými poruchami učení, poruchami koncentrace a pozornosti, s poruchami autistického spektra, s lehkým mentálním postižením aj. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá s využitím podpůrných opatření třetího až pátého stupně, někteří žáci jsou vzděláváni podle Individuálního vzdělávacího plánu, (IVP), případně se zajištěním podpory asistentem pedagoga.
Žáci s mentálním postižením jsou vzděláváni podle Individuálního vzdělávacího plánu, ve kterém jsou uvedeny očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření podle konkrétních vzdělávacích potřeb žáka a který vychází z našeho Školního vzdělávacího programu (ve kterém je zapracovaná minimální doporučená úroveň pro úpravy školních výstupů vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání). Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením zohledňujeme jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; sníženou možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobou paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malou představivost; nedostatečnou jazykovou způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.
Pro zajištění optimálních speciálních vzdělávacích potřeb žáků zpracováváme na doporučení školského poradenského zařízení Individuální vzdělávací plán také pro žáky s jiným druhem zdravotního postižení, případně se souběžným postižením více vadami. Pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení a vyžadují to speciální vzdělávací potřeby žáků, upravujeme očekávané výstupy nebo popř. nahrazujeme vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru jiným. Na tvorbě Individuálního vzdělávacího plánu se podílí školské poradenské zařízení, třídní učitel konkrétního žáka a výchovný poradce.

Školní poradenské pracoviště na doporučení školského poradenského zařízení stanoví optimální výukové metody práce, cíle vzdělávání, včetně vhodných metod a postupů při ověřování úrovně výstupů znalostí. Při realizaci IVP jsou jeho výstupy pravidelně dvakrát ročně sledovány a vyhodnocovány.
Pro individualizaci speciálních vzdělávacích potřeb žáků zařadila škola předměty speciálně pedagogické péče, jejichž obsahem je částečná reedukace a kompenzace zdravotního postižení. Je to integrovaný předmět Speciální péče (SP), jehož obsahem je reedukace zraku a nácvik používání kompenzačních pomůcek, reedukace specifických vývojových poruch učení a logopedickou péče. Dále jsou to předměty Výuka prostorové orientace a samostatného pohybu, Výuka Braillova písma, které žákům zajistí školské poradenské zařízení na základě doporučení jejich očního lékaře. Dle individuálních potřeb žáků zajišťuje škola také v rámci předmětu Informatika nácvik psaní na klávesnici všemi deseti.
Dále se zaměřujeme na doučování češtiny, které poskytujeme žákům-cizincům a žákům s OMJ. Poskytujeme jim základní jazykové a sociokulturní kompetence, které jim umožní zapojit se do výuky v běžných třídách. Pedagogové školy následně tyto žáky podporují podle jejich individuálních jazykových potřeb také v rámci vyučování.
Velmi důležitá je práce s kolektivem jednotlivých tříd, ale také individuální psychologická intervence, kterou pravidelně i aktuálně podle potřeby provádí školní psycholožka a metodička prevence. Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je nutné vycházet z cenných poznatků o sociálním klimatu ve třídě.

3.4 Všechna průřezová témata byla integrována do jednotlivých vyučovacích předmětů.

ZŠ - Přehled tématických okruhů průřezových témat - 1. Stupeň

Tématické okruhy průřezová témata		**1. ročník**	**2. ročník**	**3. ročník**	**4. ročník**	**5. ročník**
OSOBNOSTNÍ A SOC. VÝCHOVA	**OSV**					
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ						
Rozvoj schopností poznávání	OSV1	Čj,Vv,Hv	Vv,Hv	Aj, Vv,Hv	AjM	Aj, Vl,M
Sebepoznání a sebepojetí	OSV2				Čj	Vl
Seberegulace a sebeorganizace	OSV3				Tv	Tv
Psychohygiena	OSV4	Pv, Vv	Pv, Vv	Pv, Vv	Pv, Vv	Pv, Vv
Kreativita	OSV5				M	Inf, M
SOCIÁLNÍ ROZVOJ						
Poznávání lidí	OSV6	Prv	Prv			
Mezilidské vztahy	OSV7		Prv		Čj	
Komunikace	OSV8	Čj			Čj, Tv	Tv,Inf
Kooperace a kompetice	OSV9					
MORÁLNÍ ROZVOJ						
Řešení problémů a rozhod.dovednosti	OSV10					
Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV11					
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	**VDO**					
Občanská společnost a škola	VDO1		Čj,Prv			
Občan, obč.společnost a stát	VDO2			Prv		
Formy participace občanů v pol.životě	VDO3					
Principy demokracie	VDO4				Vl	
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROP. A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	**VMEGS**					

Evropa a svět nás zajímá	VMEGS1	Čj	Čj,M	M		
Objevujeme Evropu a svět	VMEGS2		M		M	
Jsme Evropané	VMEGS3			Aj	Vl	Aj
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	**MKV**					
Kulturní diference	MKV1			Aj,M	Vl	Vl,Čj
Lidské vztahy	MKV2		Čj		Čj, Tv	Tv
Etnický původ	MKV3					
Multikulturalita	MKV4					Aj
Princip soc.smíru a solidarity	MKV5					
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	**EV**					
Ekosystémy	EV1					Př
Základní podmínky života	EV2				Př	
Lidské aktivity a problémy živ.prostř.	EV3	Prv				Př,Vl
Vztah člověka k prostředí	EV4	Prv.M	M	Prv,M	Př,M	Př,Vl,M
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	**MV**					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MV1			M		
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	MV2					Inf
Stavba mediálních sdělení	MV3				Inf	Čj,Inf
Vnímání autora mediálních sdělení	MV4					
Fungování a vliv médií ve společnosti	MV5	Čj		Čj	Inf	Inf
Tvorba mediálních sdělení	MV6					
Práce v realizačním týmu	MV7					

ZŠ - Přehled tématických okruhů průřezových témat - 2. stupeň

Tematické okruhy, průřezová témata	**6. ročník**	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**

OSOBNOSTNÍ A SOC. VÝCHOVA	**OSV**				
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Rozvoj schopností poznávání	OSV1	A,,F,Vo,Inf,M,Vv	F,Inf,M,Vv	Aj,F,Ch,Vv.Vo,M	Aj,Ch,M
Sebepoznání a sebepojetí	OSV2	Aj,Vo,Vv	Vo,Vz,Vv	Aj, Čz,Vo,Vv	Vz,Vv
Seberegulace a sebeorganizace	OSV3	Vo,Pv	Aj,Pv	Vo,Pv	Pv, Vz
Psychohygiena	OSV4		Vz	Vo	
Kreativita	OSV5	Vv,Pv,Tv,M	Pv,Tv,Vv	Pv,Tv,Čj,Inf,Vo,M	Aj,Pv,,Tv,Čj
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí	OSV6		Aj,Čj	Aj,Čj	Aj,Čj,Hv, Vz
Mezilidské vztahy	OSV7	Aj,Vo,Čj	Vz		Vz
Komunikace	OSV8	Aj,Čj,Vo,TV,M,Vv	Aj,Čj,Tv	Aj,Čj,Tv,Vo	Aj,Inf,Čj,Hv,Tv,Vv
Kooperace a kompetice	OSV9		F,M	Hv,Vv	Inf
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů a rozhod.dovednosti	OSV10		Aj,Vz	Aj,D,Vv	Inf,Vz
Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV11		Vz,Čj	Čj,Vo	D,Vo,Vz,Vv
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	VDO				
Občanská společnost a škola	VDO1	D		D	Vo
Občan, obč.společnost a stát	VDO2	D		D	Vo,D
Formy participace občanů v pol.životě	VDO3	Vo			Vo,D
Principy demokracie	VDO4	Vv			Vo
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROP. A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	VMEGS				
Evropa a svět nás zajímá	VMEGS1	Aj,Čj,Vv	Aj,Z	F,Ch,Čj,M,Vv	Aj,F,Ch
Objevujeme Evropu a svět	VMEGS2	Aj	Vo,Z,Hv	Hv	M
Jsme Evropané	VMEGS3	D,Aj,Vv	Z,Čj,Vv	D,Vv	D, Vv
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	MKV				

Kulturní diference	MKV1	Z,Hv	Vo	Hv	Z
Lidské vztahy	MKV2	Z,Tv	Tv.Vo,Vz, Z	Tv,Vo,Vv	Tv
Etnický původ	MKV3	Z,Tv	Z, Tv	Z,D, Čz,Tv	Z,Tv
Multikulturalita	MKV4	Z	Z,Vv		D,Z,Čj, Aj
Princip soc.smíru a solidarity	MKV5	Vo	D		Z
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	EV				
Ekosystémy	EV1	Př,Vv	Př		Př,Vv
Základní podmínky života	EV2	F		Ch	F,Ch,Př
Lidské aktivity a problémy živ.prostř.	EV3	Tv	Tv,Vv	F, Čz,Z,Tv,Vv	Tv
Vztah člověka k prostředí	EV4	Pv,Tv,M	Pv,Vo,Tv,M,Vv	Aj,Pv,Čz,Tv,Vv	Aj,Pv,Tv,Vv

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	MV				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MV1		Inf	Čz,Inf,M	Čj,M
Interpretace vztahu mediál. sdělení a reality	MV2	Čj		Inf	Inf,Čj
Stavba mediálních sdělení	MV3	Inf			
Vnímání autora mediálních sdělení	MV4				Inf
Fungování a vliv médií ve společnosti	MV5	Vv		Vv	Čj
Tvorba mediálních sdělení	MV6	Vv	Vv		Aj
Práce v realizačním týmu	MV7	Vo	Aj,Vo		Aj, Vv

4 Základní škola

4.1 První stupeň ZŠ

Učební plán – 1.stupeň ZŠ

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČOVACÍ PŘEDMĚTY	zkratka	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Čj	7	7+1D	7+1D	6+1D	6+1D	33+4D
	Anglický jazyk	Aj			3	3	3	9
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4+1D	4+1D	4+1D	4+1D	4+1D	20+5D
Informační a komunikační technologie	Informatika	Inf				1	1	2
Člověk a jeho svět	Prvouka	Prv	2	2	2	0	0	11+1D
	Vlastivěda	Vl	0	0	0	1	1	
	Přírodověda	Pří	0	0	0	2	1+1D	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	Vv	1	1	2	2	2	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Vz	0	0	0	0	0	10
	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	2	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	Pv	1	1	1	1	1	5
Předměty speciálně pedagogické péče a nepovinné předměty	Speciální péče	Sp	1D	1D	1D	1D	1D	5D
			18+2D	18+3D	22+3D	23+3D	22+4D	118
			20	21	25	26	26	(103+15 D)

V souladu s koncepcí a zaměřením školy a vzhledem ke složení našich žákovských kolektivů, jsme na prvním stupni posílili hodinovou dotaci v rámci povinných vyučovacích předmětů o 1 disponibilní hodinu Čj v 2., 3. a 5. ročníku., M v 1.-5. ročníku, kde je patrná velká náročnost učiva pro naše žáky. V 5. ročníku je posílena výuka Pří v hodinové dotaci 1 disponibilní VH. Předmět Sp je na prvním stupni dotován 1 disponibilní hodinou, která je zařazena do povinného učebního plánu a je především využívána pro skupinové nápravy SPU.
Nepovinné předměty pro první stupeň:

- Hra na nástroj
- Hudebně dramatická výchova
- Sportovní hry

4.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Vyučovací předmět Český jazyk vychází z oblasti Jazyk a jazyková komunikace.
Vyučovací předmět Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících na 1. stupni s celkovou časovou dotací 38 hodin týdně. V 1. - 3. ročníku 8 hodin týdně a v 4. a 5. ročníku 7 hodin týdně. Vzhledem ke složení našich žákovských kolektivů, jsme na prvním stupni posílili hodinovou dotaci v rámci povinných vyučovacích předmětů ČJ o 1 disponibilní hodinu v 2.3.5. ročníku.
Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností

- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Vyučovací předmět Český jazyk je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Vyučovací předmět Český jazyk a literatura s těmito předměty:
M, Prv, Vv, Hv. Předmět je realizován v kmenových třídách, plně vybavených pomůckami k tomu určenými, případně v počítačové učebně.
Vyučujememe psací písmo Comenia Script, které se osvědčilo u našich žáků z hlediska jednoduššího nácviku a tvarů.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vedeme žáky k porozumění jejich významu a smyslu
- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení, motivujeme je, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře
- využíváme práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit
- vytváříme podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu, podporujeme přátelskou atmosféru ve třídě

Kompetence k řešení problémů

- zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vedeme žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení
- cíleně zapojujeme žáky do řešení školních projektů a to ve všech fázích projektu (plánování, přípravy, propagace, realizace a vyhodnocení výsledků), žáky zapojujeme tak, aby byly využity co nejvíce jejich individuální dovednosti a schopnosti
- navrhujeme různá řešení problémů, žáci dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- hodnotíme práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváříme příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- vytváříme podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporujeme zájem žáků o četbu
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivujeme neformální projevy žáků
- výběrem vhodných témat, vedeme žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Kompetence sociální a personální

- čtenářských zkušeností žáků využíváme pro utváření jejich hodnotového systému
- organizujeme práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů, upevňujeme dobré mezilidské vztahy
- vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky a zákonnými zástupci žáka vedeme k žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- vytváříme příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- používáním vhodných výchovných metod vyžadujeme, aby žák respektoval pokyny pedagogů
- zařazováním práce s ICT do výuky vedeme žáky k bezpečnému užívání internetu a dodržování net-etikety

Kompetence občanské

- využíváme literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- využíváme osobní zkušenosti žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur
- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vedeme žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identit

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení, zařazováním úkolů různé obtížnosti vedeme žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce

Český jazyk

1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Jazyková výchova - pozná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - dokáže jednotlivá písmena a hlásky, správně přečíst, vyslovit a napsat, pozná délku hlásek Komunikační a slohová výchova - dokáže dramatizovat jednoduchý text - dokáže vyprávět pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy - přednese zpaměti básničku (min. 4 verše)	- písmena a hlásky - písmena CS - psací a tiskací, malá a velká - krátké a dlouhé samohlásky - slabiky a slova - dramatizace, vyprávění, mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné,	OSV/1 - rozvoj vnímání, poznávání OSV/8 - řeč těla, zvuky, slova, komunikace v různých situacích – omluva, prosba, pozdrav, žádost, řešení konfliktu VMEGS/1 - rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur MV/5 - kriticky přistupovat k médiím a vést žáky k výběru kvalitních pořadů, literatury a tisku

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dokáže básničku recitovat Literární výchova - přečte jednotlivá písmena a následně celá slova, čte bez slabikování (genetická metoda, analyticko- syntetická bez slabikování) - čte písmena, slabiky, slova (analyticko – syntetická metoda klasická se slabikováním) - tvoří jednoduché věty - hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací, interpunkční znaménka – tečka, čárka, otazník - praktikuje tiché čtení s porozuměním - účastní se dramatizace	soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - recitace - pozdrav, oslovení, prosba, omluva, blahopřání - zážitkové čtení a naslouchání - čtení - přípravné cvičení - sluchová a zraková analýza a syntéza - hlasité čtení - práce s literárním textem a povídání o knihách - dramatizace	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat - poslouchá soustředěně literární texty – pohádky, říkadla, básně, rozpočitadla Psaní - dokáže sedět při psaní a správně držet tužku - dokáže napsat písmena velké a malé abecedy a číslice - dokáže napsat slabiky, jednoduchá slova a věty - dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby a opsat psací písmo - dokáže psát diktát jednotlivých slov a vět - umí tvořit smysluplné věty	- poslech literárních textů pohádky, říkadla, básně, rozpočitadla - povídání o knihách - poznáváme postavy z pohádek a - postavy z povídek ze života dětí - vyjádření pocitů z četby - pojmy časopis, kniha, spisovatel, - ilustrace - psaní comenia Script - cviky a činnosti k uvolnění ruky - hygienické návyky, správné sezení a držení tužky, umístění sešitu a jeho sklon - psaní velkých tiskacích písmen a slov - opis a přepis písmen, slov a slabik	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- diktát	

Český jazyk

2. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Jazyková výchova - rozlišuje a vyjmenuje samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky, dvojhlásky - používá gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek - rozlišuje párové souhlásky – spodobu na konci slova - rozděluje slova na slabiky - rozděluje slova na konci řádku	hlásky - samohlásky - souhlásky měkké, tvrdé, obojetné, dvojhlásky - párové souhlásky - psaní í, y po měkkých a tvrdých souhláskách slova - slova nadřazená, podřazená - pořádek slov ve větě - slova s dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - podstatná jména, slovesa, předložky	VMEGS /1 - život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě VDO /1 - demokratická atmosféra a dem. vztahy ve škole MKV /2 - sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické vztahy

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě - vyhledává podst. jména, slovesa a předložky - tvoří smysluplné věty - pozná konec věty a začátek věty následující - věty začíná velkým písmenem - rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací správně používá interpunkční znaménka - dokáže seřadit věty v textu Komunikační a slohová výchova - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	- vlastní jména věta - věta a souvětí - druhy vět - interpunkční znaménka - pořadí vět základní formy společenského styku - pozdrav, oslovení, poděkování - jednoduchý popis	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dokáže se spisovně vyjadřovat ve větách - je schopen vyjádřit svůj názor, pocity - podle obrázkové osnovy vypráví děj - naslouchá druhému Psaní - zvládne správné tvary číslic a písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů, psaní podle diktátu - píše podle normy psaní v přirozené velikosti a dodržuje správný sklon - spojuje správně písmena a zachovává rozestupy mezi jednotlivými slovy - používá správně diakritická znaménka	psaní - psaní číslic, písmen, slabik, slov, vět - opis a přepis textu - sklon, velikost písmen - diktáty, doplňování textu Čtení - tiché, hlasité, s porozuměním - přirozená intonace - práce a povídání si nad literárním textem a knihou	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Literární výchova - čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - dbá na správnou intonaci - naslouchá přednesu - rozlišuje poezii a prózu - dokáže přečtený text vyprávět, dokáže přednést báseň - účastní se dramatizace pohádky nebo povídky	- co rádi čteme - seznámení s knihami o přírodě a věcech - knihy pohádek - ilustrátoři	

Český jazyk

3. ročník

Očekáváné výstupy v 1. období

Jazyková výchova

Žák:

ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

Komunikační a slohová výchova

Žák:

ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

Literární výchova

Žák:

ČJL-3-3-01 čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Jazyková výchova
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy
ČJL-3-2-01p rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
ČJL-3-2-01p tvoří slabiky
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Komunikační a slohová výchova
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty
ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti
ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
ČJL-3-1-08p zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky
ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby
ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

Literární výchova
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Jazyková výchova - pozná obojetné souhlásky - chápe vyjmenovaná slova a jejich pravopis - rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova - osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek - sluchově rozlišuje hlásky, správně vyslovuje samohlásky, souhlásky a souhláskové skupiny- tempo, intonace, přízvuk	- vyjmenovaná slova - pravopis i, y po obojetných souhláskách - znělé a neznělé souhlásky slovní druhy	MV /5 - organizace a postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- pozná podstatné jméno - určuje rod, číslo, pád podst. jmen - rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - dovede uvést příklady slov souznačných a protikladných a používá je ve větě - orientuje se v abecedě - řadí slova podle abecedy Komunikační a slohová výchova - orientuje se v textu slyšeném i čteném - je schopen vypravovat podle osnovy - popíše věrohodně předmět - telefonuje - napíše adresu, přání, pozdrav na pohlednici Psaní - dbá na úpravu v sešitě	- podstatná jména, rod, číslo, pád, - pravopis velkých písmen - slovesa, osoba, číslo a čas - ostatní slovní druhy, předložky a spojky - slova souznačná a protikladná - abeceda - orientace v textu - vyprávění podle osnovy - popis - nadpis - adresa, přání, pozdrav psaní	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- píše čitelně, úhledně a přiměřeně hbitě - provádí kontrolu vlastního projevu Literární výchova - zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení - čte potichu i nahlas - orientuje se v textu - využívá četbu jako zdroj poznatků - čte s porozuměním - reprodukuje text	čtení - plynulé čtení hlasité - tiché čtení - orientace v textu - rozumí textu - reprodukce textu - práce s literárním textem a knihou - knížka, kterou máme rádi - podstata příběhu a jeho smysl - pověst, povídka - myšlenky, které se nám líbí	

Český jazyk

4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Jazyková výchova - seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace - rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché - seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem - z vět jednoduchých vytvoří souvětí - rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - umí užívat slova spisovná, výstižná, pozná slova nespisovná - seznámí se s grafickou podobou řeči přímé a - nepřímé, rozlišuje slova ohebná a neohebná - rozlišuje předpony a předložky a správně je píše - určí slovní základ (předpona, kořen, přípona)	- mateřský jazyk - hlásková podoba slova, význam slova věta - věta, souvětí - věta jednoduchá a souvětí - základní skladebné dvojice - shoda přísudku s podmětem slovo - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma, opozita, citově zabarvená - slova spisovná a nespisovná - řeč přímá a nepřímá	MKV/2 - základní morální normy, příčiny a důsledky diskriminace OSV/2 - moje psychika, můj vztah ke mně samému, moje vztahy k druhým lidem OSV/7 - empatie, respektování, lidská práva OSV/8 - dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, vedení dialogu

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- používá vyjmenovaná slova - pamatuje si vzory podstatných jmen - určí rod, číslo, pád a vzor - skloňuje podstatná jména podle vzorů - píše správně zeměpisné názvy - rozlišuje zvratná slovesa, infinitiv - určuje osobu, číslo, čas - časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím - vyhledává v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam) - správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně - dokáže uvést příklady užití ve větách Komunikační a slohová výchova - umí vypravovat podle osnovy	- slova ohebná a neohebná - stavba slova - vyjmenovaná slova - slovní druhy - podstatná jména - pád, číslo, rod, vzor - zeměpisné názvy - slovesa zvratná, infinitiv	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zná popsat jednoduchou věc- věc, zvíře, rostlinu - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu - umí se vyjádřit v běžných situacích - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu - dokáže psát dopis, pohled Literární výchova - čte nahlas i potichu - rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat - odliší podstatné a okrajové informace - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku - seznámí se s autory dětských knih - spisovatelé a básníci - B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, M. Macourek, H. Ch. Andersen, A. Lindgrenová, R. Kipling	- osoba, číslo, čas - abeceda - skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně - vyjadřovací schopnosti - osnova, vyprávění - popis - kultivovaný projev - jednoduchá grafická úprava textu - dopis, pohled	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- plynulé čtení hlasité a tiché, - správná intonace a frázování - reprodukce obsahu textu - podstatné a okrajové informace - zápis do deníku - práce s knihou a literárním textem - próza, pověst, povídka - autoři dětských knih - ilustrátoři - motivy činů literárních postav - dětští hrdinové - divadlo, film, televize	

Český jazyk

5. ročník

Očekáváné výstupy ve 2. období

Jazyková výchova

Žák:

ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

Komunikační a slohová výchova

Žák:

ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

Literární výchova

Žák:

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Jazyková výchova

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa
ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
určuje samohlásky a souhlásky,seřadí slova podle abecedy, správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Komunikační a slohová výchova
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
ČJL-5-1-09p popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty
ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje vzdálenosti mezer mezi slovy
ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmotvoří otázky a odpovídá na ně

Literární výchova

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramatizuje jednoduchý příběh
ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše, rozlišuje pohádkové prostředí od reálného, ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Jazyková výchova - pozná předponu a příponu, kořen slova, slova příbuzná - seznámí se s psaním předložek s a z a s psaním skupin - bě/bje, vě/vje, - užívá i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných - určuje všechny slovní druhy, určí rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen	Slovo - předpona, přípona, slova příbuzná - předložky s, z, a skupiny bě/ bje vě/vje pravopis slovní druhy - podstatná jména - rod, číslo, pád a vzor	MV/ 3 - příklady pravidelností v uspořádání mediálních sdělení, zejména ve zpravodajství (zpravodajství jako vyprávění, sestavování příspěvků podle kritérii) MKV/ 1 - jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, respektování zvláštností různých etnik

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- podstatná jména skloňuje podle vzorů - určí druhy příd. jmen - používá gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen - pozná základní druhy zájmen a číslovek - časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu - pozná všechny slovesné způsoby - pozná zvratné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary - pojmenuje příčestí minulé a umí ho vytvořit - tvoří koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých - rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - užije přímou řeč ve vypravování	- přídavná jména - druhy přídavných jmen a jejich pravopis - zájmena, číslovky - slovesa - slovesný způsob - zvratné sloveso - jednoduché a složené tvary - příčestí minulé - řeč přímá a věta uvozovací skladba - základní větné členy - podmět holý, rozvitý a několikanásobný	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- pozná podmět a přísudek - rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný - užívá shodu přísudku s podmětem, pozná větu hlavní a vedlejší - určí větu hlavní a vedlejší, pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí - správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky, názvy uměleckých děl, novin, časopisů - používá přímou řeč ve vypravování Komunikační a slohová výchova - volně reprodukuje text - vytvoří zkrácený zápis textu, recituje básně (přiměřené věku) - dokáže zdramatizovat vhodný text - sestaví osnovu k popisu a vyprávění	- shoda podmětu s přísudkem - věta jednoduchá, souvětí - věta hlavní a vedlejší - spojky, spojovací výrazy - vlastní jména a názvy - zápis textu - recitace	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - napíše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, oznámení Literární výchova - čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - rozpozná umělecké vybrané žánry – pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics - pozná rým, verš, sloka	- dramatizace - osnova - vyprávění - srozumitelná linie příběhu - dopis, telegram, pozvánka, oznámení čtení - předčítání, recitace, volná reprodukce - přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace - čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova Práce s knihou, povídání o knihách	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- hlavní myšlenka literárního díla nebo ukázky - literární žánry: rozpočitadlo, hádanka, báseň, - pohádka, bajka, básník, čtenář, - postoje literárních postav - povídání o divadle (loutky, živí herci), - divadelní představení, režisér, verš, rým, přirovnání - ilustrace a ilustrátoři - kulturní instituce	

4.1.2 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících po 5 hodinách týdně. Celková časová dotace je na I. stupni: 25 hodin týdně (včetně 5 disponibilních hodin). V souladu s koncepcí a zaměřením naší školy jsme posílili hodinovou dotaci ve vyučovacím předmětu Matematika o jednu disponibilní hodinu týdně. Vzdělávání v předmětu Matematika rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů. Vyučovací předmět Matematika probíhá převážně ve své kmenové třídě, popřípadě v počítačové učebně. Předmět Matematika se prolíná s těmito předměty: Prv, Př, Vl, Čj, Pv, Aj.

Vyučování matematice vede k tomu, aby se žáci naučili:

- provádět početní výkony s přirozenými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně
- řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů
- provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost provádět potřebná zaokrouhlení
- číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy
- řešit geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců
- rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti při řešení slovních úloh
- rozvíjet důvěru k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení
- vést k rozvíjení systematičnosti, přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky přesně a stručně se vyjadřovat užíváním matematického jazyka včetně symboliky (užíváním matematického jazyka vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování)
- prací s chybou jako pozitivním prvkem vedeme žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;
- zadáváme vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivujeme žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- pomocí modelování situací rozvíjíme představivost žáků, používáme metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjíme u žáků zručnost při grafickém vyjadřování;
- používáme v hodinách informační a komunikační technologie a tím vedeme žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování.

Kompetence k řešení problémů

- nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjíme logické myšlení a úsudek žáků;
- kladením jednoduchých problémových otázek vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv; učíme je odhadovat výsledky a vyhodnocovat správnost výsledků
- vytváříme podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali, vedeme je k sebekontrole, k systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- předváděním modelových situací učíme žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- důslednou kontrolou podporujeme u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků;
- cíleně využíváme příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci učíme žáky pracovat v týmu a umožňujeme jim zažít úspěch
- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny
- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi

Kompetence občanská

- využíváním osobních zkušeností žáků je vedeme ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení
- učíme je hodnotit svou práci a práci ostatních, vedeme je k ohleduplnosti a taktu
- ukazujeme žákům takové způsoby jednání, které podporuje a chrání jejich zdraví, životní prostředí a učíme je vnímat složitosti světa
- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporujeme u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky;
- doporučujeme žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- učíme je využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech.
- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vedeme žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb a digitálních nástrojů;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozborem vedeme žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů.

Matematika
1.ročník

Očekávané výstupy z RVP:

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - spočítá prvky daného souboru - vytvoří skupinu s daným počtem prvků - podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání) - využívá univerzální modely čísel - napíše a přečte číslice - doplní chybějící čísla v řadě - porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel - využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo - správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi	- Přirozená čísla 1 – 20 - Číslice 0 – 9, čísla 0 – 20 - Znaky < , >, = - Číselná osa - Číselný obor 0 – 10, 10 – 20 - Práce s textem slovní úlohy	**EV/4** - náš životní styl – spotřeba věcí v rodině, škole

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- sčítá a odčítá zpaměti bez přechodu přes desítku - řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ - čte a nastavuje celé hodiny - orientuje se ve struktuře času - zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat - doplní zadanou tabulku - orientuje se v jednoduchých schématech Geometrie - rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí - rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí	- Struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok - Tabulky a schémata - Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy - pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary - porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti - porovná tělesa stejného typu podle velikosti	- Orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole - Porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší	

Matematika
2.ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - používá přirozená čísla k modelování situací běžného života - samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel - zapisuje a čte čísla v daném oboru	- Přirozená čísla 1 – 100	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla - porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze); - zobrazí číslo na číselné ose; - využívá číselnou osu k porovnání čísel; - orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá zpaměti dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem násobků deseti - násobí zpaměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí zpaměti v oboru osvojených násobilek - řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ - čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři	- Počítání s penězi - Peníze: způsoby placení - Číselný obor 0 – 100 - Lichá a sudá čísla - Řád jednotek a desítek - Násobilka 0, 1, 2, 3, 4, 5, 10 - Strategie řešení úloh z běžného života - Časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina	**EV /4** - náš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o x více (méně)“ **VMEGS /1** - zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – zkušenosti s časovými údaji při cestování **VMEGS /2** - život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- sleduje různé časové intervaly; - používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi - zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat; - provádí odhady délky a množství - navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; - třídí soubor objektů **Geometrie** - rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí - rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí - pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání - změří délku úsečky, používá jednotky délky - provádí odhad délky úsečky	- Měření délky, hmotnosti, objemu - Jednotky: centimetr, litr, kilogram - Tabulková evidence zadaných údajů - Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka - Tělesa: kužel, jehlan - Práce s pravítkem - Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr	

Matematika

3.ročník

Očekávané výstupy v 1. období

Číslo a početní operace

Žák:

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
M-3-1-04 provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

Geometrie v rovině a prostor v prostoru
Žák:

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Číslo a početní operace
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
M-3-1-02p zná matematické operátory + , - , =, <, > a umí je zapsat
M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20, zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a prostor v prostoru
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
M-3-3-02p umí používat pravítko

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zapisuje a čte čísla v daném oboru - počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla - zobrazí číslo na číselné ose - využívá číselnou osu k porovnání čísel - rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce - sčítá a odčítá zpaměti čísla bez přechodu násobků sta - násobí a dělí zpaměti v oboru osvojených násobilek - násobí zpaměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky - násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel - používá závorky při výpočtech - řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání,	- Číselný obor 0 – 1 000 - Rozklad čísla v desítkové soustavě - Číselná osa – nástroj modelování - Zápis čísla v desítkové soustavě - Násobilka 6, 7, 8, 9 - Nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla - Řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování	EV/4 - náš životní styl – spotřeba energie ve spojení s „o *x* více (méně)“ a „*x*krát více (méně)“ VMEGS /1 - zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem MV/1 - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – tabulky cen produktů z reklamních letáků

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
odčítání, násobení, dělení - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“ - ovládá jednoduché řešitelské strategie - využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života - eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek - čte a sestavuje tabulky násobků - doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání Geometrie - rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí - třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí	- Jízdní řády - Teplota, teploměr, stupeň celsia - Evidence sportovních výkonů - Tabulka jako nástroj pro řešení úloh - Klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) - Rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) - Vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku - Osově souměrné rovinné útvary	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání; - rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady		

Matematika

4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - čte a zapisuje čísla v daném oboru - počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích - sčítá a odčítá čísla v daném oboru (zpaměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) - písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem - účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) - používá římské číslice při zápisu čísel - zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky	- Komutativnost a asociativnost - Číselný obor 0 – 1 000 000 - Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení - Římské číslice - Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti - Zaokrouhlování čísel - Odhad a kontrola výsledku - Práce s kalkulátorem - Matematizace reálné situace	**EV/4** - naše obec – využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“ **VMEGS/2** - naše vlast a Evropa, Evropa a svět – sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením); - provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru - řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi - řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“ - provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty) - používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací - doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce - vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram; Nestandardní aplikační úlohy a problémy	- Zásady sběru a třídění dat - zlomky	**OSV**/1 - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů **OSV/5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů Geometrie - dodržuje zásady rýsování - narýsuje přímku, vyznačí polopřímku - narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík - narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem - narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti; - měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi - sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky - určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou - určí vzájemnou polohu přímek v rovině;	- Strukturovaná tabulka - Sloupkové diagramy - Řešení úloh úsudkem - Číselné a obrázkové řady	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná - používá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích; - využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů.	- Zásady rýsování - Rýsování jednoduchých rovinných útvarů - Čtvercová síť - Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr - Grafické sčítání a odčítání úseček - Obvod mnohoúhelníku - Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice - Jednotky obsahu: mm2, cm2, m - Osová souměrnost rovinného útvaru	

Matematika

5.ročník

Očekáváné výstupy ve 2. období

Číslo a početní operace

Žák:

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

Žák:

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

Geometrie v rovině a prostoru

Žák:

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Žák:

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Číslo a početní operace
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
M-5-1-02p sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla umí používat kalkulátor

Závislosti, vztahy a práce s daty
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce určí čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích, umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a prostoru

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky
M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03p sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru, pozná základní tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - čte a zapisuje čísla v daném oboru - počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích	- Číselný obor 0 – miliarda, přirozená čísla - Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení - Vlastnosti početních operací s čísly	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla - písemně odčítá dvě přirozená čísla - písemně násobí až čtyřciferným činitelem - písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem - účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru) - zaokrouhluje přirozená čísla na miliony - určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty - porozumí významu znaku mínus pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru	- Zaokrouhlování - Zlomky - Desetinná čísla - Celá čísla - Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi	**EV/4** - naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady – komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování **OSV/**1 - cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů; - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulátoru; - řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace; - vybírá z textu data podle zadaného kritéria; - zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta; Nestandardní aplikační úlohy a problémy - ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je Geometrie - při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů	- Statistické údaje a jejich reprezentace - Kruhový diagram - Finanční produkty: úspory - Magické čtverce, pyramidy, hlavolamy - Konstrukce čtverce a obdélníku - Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku - Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou - určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná;	- Složené obrazce ve čtvercové síti	

4.1.3 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět ve 3. – 5. ročníku po 3 hodinách týdně. Celková časová dotace na I. stupni je 9 hodin týdně.

Anglický jazyk na prvním stupni je nezbytnou součástí jazykové výchovy. Cílem výuky je nastavení kvalitních základů k dalšímu studiu tohoto jazyka, rozšířeného po celém světě pomoci vytvořit žákům k tomuto jazyku dobrý vztah při osvojování si základů anglického jazyka zorientovat žáky i v dalších reáliích anglicky mluvících zemí. Nad gramatiku se tu staví komunikační dovednost a porozumění základům jazyka jako vyjadřovacího prostředku, použití jazyka v jednoduché, srozumitelné formě k domluvě, ve hře, i při memorování English Rhymes, nebo zpívání English Songs. Důležité je i pravidelné zařazování jednoduchých obrázkových a karetních her a doplňovaček, kterými se dají jednotlivé lekce velmi dobře zpestřit a učivo nenásilně opakovat. Jazyk je žákům zpřístupňován od vlastního seznámení se základy anglické výslovnosti a zjednodušené transkripce, a od jednoduchého vyjadřování pozdravů a dalších jednoslovných výrazů a pojmenování za pomoci bohatého obrazového materiálu řady kvalitních, nově vytvořených učebnic SPN – autorky Marie Zahálkové, které sestávají z učebnic a pracovního sešitu pro žáky a metodické knihy pro učitele.

Vyučovací předmět Anglický jazyk probíhá převážně ve své kmenové třídě, popřípadě v počítačové učebně. Vyučovací předmět Anglický jazyk se prolíná s těmito předměty: M, Hv. Obsahově učivo pokrývá témata běžného života školou povinných dětí a vytváří jim tak předpokládaný dobrý základ k dalšímu studiu jazyka i k dorozumění se s vrstevníky i občany anglicky mluvících zemí a zemí Evropské unie.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- volí se zajímavá témata pro zpracování referátů, a tím motivuje žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů, a to jak z ústních sdělení, tak z tištěných textů, slovníků i z elektronických médií;
- upozorňujeme na reálné situace, ve kterých můžeme nabyté vědomosti a dovednosti využívat, a tím motivujeme k aktivnímu učení
- nabízením aktuálních informací vedeme žáky k uvědomování si významu vzdělání v anglickém jazyce v kontextu s pracovním uplatněním

Kompetence komunikativní

- vytváříme přirozené situace, kdy žáci jsou nuceni se přirozeně vyjadřovat ve dvojicích, trojicích, skupinkách, učitel je součástí jazykové skupiny, nenásilně vede žáky k nápodobě – větných struktur, výslovnosti, melodie vět…
- vhodnou motivací vedeme žáky ke kultivovanému slovním i písemnému projevu, v diskusi učíme žáky naslouchat druhým, vhodně reagovat a účinně se zapojovat do diskuse svými názory povzbuzujeme žáky k vyjádření vlastního názoru a vedeme je, aby se v případě neúspěchu nevzdávali
- v procesu učení hrajeme jednoduché hry celé realizované v anglickém jazyce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozborem problémových situací rozpoznávat, pojmenovávat a řešit konkrétní problémy i mimořádné krizové situace
- při řešení stávajících problémů rozvíjíme dovednost aplikovat získané zkušenosti a práci žáků hodnotíme způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- žáky učíme pracovat s různými typy cvičení – doplňování výslovnosti, analogické věty se stejnou vazbou, vedeme je k práci ve skupině, aby si žáci sami rozdělili role a úkoly

Kompetence sociální a personální

- ve skupinové práci žákům umožňujeme pochopit potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu a ocenit vzájemnou
- pomoc a zkušenost ostatních
- srovnáním hodnocení a sebehodnocení podporujeme žáky v utváření pozitivní představy o sobě samém s cílem dosáhnout pocitu sebedůvěry a sebeúcty
- vytvářením vhodných příležitostí učíme žáky posoudit výsledky své práce, prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k anglickému jazyku
-

Kompetence občanské

- vedeme žáky k odpovědnému rozhodování a správnému chování v krizových situacích – názorně je učíme poskytnout pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život
- nabízíme žákům vhodné mimoškolní aktivity, účastníme se různých výchovně vzdělávacích akcí, prožitkem si připomínáme tradice při svátcích, v kontrastu s anglickými reáliemi, porovnáváme systémy zvyků a práv a kulturu u nás a v anglicky mluvících zemích, především v Anglii a US
- doporučením vhodných aktivit učíme žáky zdravě žít a chránit kvalitu životního prostředí
- žáky učíme pracovat s různými typy cvičení – doplňování výslovnosti, analogické věty se stejnou vazbou, vedeme je k práci ve skupině, aby si žáci sami rozdělili role a úkoly
- žáky učíme pracovat s různými typy cvičení – doplňování výslovnosti, analogické věty se stejnou vazbou, vedeme je k práci ve skupině, aby si žáci sami rozdělili role a úkoly

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení, zařazováním úkolů různé obtížnosti vedeme žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce

Anglický jazyk

3. ročník

Očekáváné výstupy v 1. období

Řečové dovednosti

Žák:

CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyslovuje a chápe zjednodušenou transkripci - pozdraví a je schopen utvořit jednoduchou větu - projevuje souhlas a nesouhlas	- jména - národnosti - pořádek slov ve větě - sloveso to be, have got včetně záporu - číslovky 1 – 10	**OSV/1** - cvičení dovedností zapamatování **VMEGS/3** - kořeny evropské civilizace **MKV/1**

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- reaguje na jednoduché pokyny - čte jednoduchý anglický text - používá plurál a základní zájmena - odpovídá na základní otázky - pozdraví a rozloučí se	- slovesa can, need - čti!, napiš!, otevři!, přelož!, sedni si!, vstaň! - Tematické okruhy: barvy, hračky, hlava, tělo, oblečení, sporty, čas, dny v týdnu, zvířata, jídlo, ovoce, zelenina, zvířata - množné číslo, zájmena - Kolik je hodin?, Jaká je to barva? Kde je to? - Mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	- respektování zvláštností různých etnik

Anglický jazyk

4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - správně vyslovuje - anglicky se představí - hláskuje - najde si ve slovníčku potřebné slovíčko - jednoduše sdělí základní informace o své rodině - přečte a přeloží přiměřený článek - ovládá základní principy výslovnosti - vytvoří jednoduchou větu, zápor a otázku - reaguje na jednoduché písemné sdělení - porozumí novému textu doplněnému obrázky	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivné), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích - anglická abeceda - kolik je ti roků ?, číslovky 1 – 20 - použití členů a, an, the - sloveso to be, have got, zápor + otázka - tématické okruhy: jídlo, pití, domov, rodina, škola, příroda, počasí - preposition,(in, on ,under, next to, between), plural nouns	**OSV/1** - cvičení dovedností zapamatování

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- spojení I can… (umím), I am sick/ hot/ cold (Je mi zle/ horko/ zima), cannot - číslovky 21 – 100 - povolání - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	

Anglický jazyk

5. ročník

Očekávané výstupy ve 2. období

Poslech s porozuměním

Žák:

CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Mluvení
Žák:
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním
Žák:

CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Mluvení

Žák:

CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře

Řečové dovednosti
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

Poslech s porozuměním
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu), rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - jednoduše sdělí základní informace o své rodině - přečte a přeloží přiměřený článek - ovládá základní principy výslovnosti - vytvoří jednoduchou větu, zápor a otázku - porozumí novému textu doplněnému obrázky - dokáže ústně reprodukovat přiměřeně obtížný text - pozdraví a rozloučí se - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - můj věk, národnost, kde žiji - tématické okruhy: povolání, bydliště, zvířata, hodiny, dny v týdnu, kalendářní rok, roční období - slovní zásoba: byt, místnosti - číslovky 1 – 100 - sloveso to be a stažené tvary, I have got - čas – dny v týdnu, měsíce, rok - vazba there is/ there are - přivlastňovací ´s	**OSV/1** - cvičení dovedností zapamatování **VMGS/3** - kořeny evropské civilizace **MKV/4** - specifické rysy jazyků

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- rozkazovací způsob - přítomný čas prostý - past tense - I was - adjectives, prepositions	

4.1.1 Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Je vytvořen pro 1. – 3. třídu.
Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 3. ročníku po 2 hodinách týdně. Celková časová dotace: 6 hodin týdně.Vyučovací předmět Prvouka probíhá převážně ve své kmenové třídě, popřípadě na vycházkách v okolí školy.
Vyučovací předmět Prvouka se prolíná s těmito předměty Čj, M, Vv, Tv, Pv.
Učivo prvouky není striktně rozděleno do jednotlivých ročníků a učitel sám vybírá a sestavuje z konkrétních témat souvislý program vzdělávání.
Jde o soubor vzdělávacích námětů, které jsou podle obsahové příbuznosti členěny do jednotlivých témat:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody

- Člověk a jeho zdraví

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí poznávat a orientovat se v okolí svého bydliště a školy. Dále se seznamují s dalšími důležitými místy v obci, zemi atd. (nemocnice, pošta apod.).

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* se žáci učí základům společenského chování a jednání, učí se toleranci vůči odlišnostem mezi lidmi. Uvědomujísi, že se lidé od sebe liší. Učí se způsobům, jak předcházet a zvládat krizové situace. Seznamují se se základními právy dítěte.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v čase a určovat ho. Rozlišují minulost, přítomnost a budoucnost. Poznávají, jak se život vyvíjí v toku času a jak se mění.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají sami sebe, seznamují se se svým tělem a jeho funkcemi. Učí se dodržovat správné hygienické návyky. Učí se o své zdraví pečovat a zodpovídat za ně.

Výuka je založena na komunikaci, žák se učí správnému vyjadřování, učí se souvislostem a vzájemným vztahům. Vytváří si základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života.Tento předmět jim pomáhá formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem a živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí domova a přírody nejbližšího okolí. Učí se jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích,spoléhat se na sebe, ale i na možnost pomoc jiných.
Do předmětu jsou zařazena průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického člověka
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova

Pro úspěšné vzdělávání v tomto předmětu je důležitý osobní prožitek žáka, vycházející z modelových situací. Výuka neprobíhá pouze teoreticky, ale prakticky a je doplněna řadou výchovných a poznávacích vycházek.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnosti při vyhledávání informací a k doplňování informací nabízíme žákům dostatek textů, obrazových materiálů
- upozorňujeme na reálné situace, ve kterých můžeme nabyté vědomosti a dovednosti využívat, a tím motivujeme k aktivnímu učení, vedeme je k třídění informací a chápání, jak je efektivně využívat

Kompetence komunikativní

- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváříme příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- předkládáme žákům obrazový materiál, se kterým se učí pracovat, umožňujeme jim využívat informační a komunikační prostředky ke kvalitní komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- často pracujeme ve skupinách, aby měl žák možnost se zapojit více aktivně, nabízíme dostatek času k diskusi
- ve skupinové práci žákům umožňujeme pochopit potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu a ocenit vzájemnou pomoc a zkušenost ostatních

Kompetence občanské

- navozujeme dostatek situací, které vedou k pochopení práv a povinností souvisejících se zdravím, rodinnými vztahy
- vytváříme modelové situace, při kterých se prakticky učí chránit své zdraví, zdraví jiných a učí se řešit krizové situace
- nabízíme žákům vhodné mimoškolní aktivity, účastníme se různých výchovně vzdělávacích akcí, prožitkem si připomínáme tradice při svátcích

Kompetence pracovní

- nabízíme dostatek situací k propojení problematiky člověka, jeho hygieny, ochrany zdraví s otázkami ochrany zdraví při práci a zájmové činnosti
- při provádění pokusů vedeme žáky k bezpečnému užívání nástrojů a vybavení

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme dostatek situací a úkolů, při nichž žák využívá získané vědomosti a dovednosti a vedeme žáky k samostatnosti při řešení různých problémů, pomáháme mu v hledání vhodných způsobů řešení
- zadáváním praktických domácích úkolů dáváme žákům prostor k aplikaci získaných poznatků v životě, umožňujeme jim sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Prvouka

1. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - orientuje se v okolí bydliště a školy, v její budově a třídě - zvládá své školní povinnosti, dokáže se chovat ve třídě o přestávce i v hodině - rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy - charakterizuje rozdělení rolí v rodině, vztahy v rodině - rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání), uvědomuje si jejich význam - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost	Místo, kde žijeme Blízké okolí bydliště a školy - orientace v budově školy, třídě - riziková místa a situace - moje školní povinnosti, třída o přestávce - pracovní návyky - přechod, semafor, dopravní značky Lidé kolem nás Rodina - příbuzenské vztahy v rodině - vztahy mezi členy rodiny (úcta, pomoc, ochrana, vzájemné pochopení) - život rodiny	OSV/6 - pozorování spolužáků – každý jsme jiný EV /3 - Lidské aktivity a problematické životní prostředí - tříděný odpad - druhy dopravy (ekologická doprava) - krajina dříve a dnes, skanzeny EV/4 - Vztah člověka k prostředí, třídíme odpad, šetříme energií

	- pomoc s domácími pracemi Chování lidí	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se v čase, - pozná některé zvyky a tradice - chápe průběh lidského života - popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - popíše (roztřídí) některé přírodniny - provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých měřících pomůcek a dodržování zásad bezpečnosti - pozná zástupce jednotlivých rostlin a živočichů	- Základní společenská pravidla chování mezi lidmi Lidé a čas Orientace v čase - určování času na ciferníku - roční období, měsíce, dny v týdnu - kalendářní rok - svátky, narozeniny Rozmanitost přírody Rostliny - Známé druhy rostlin, stavba těla a jeho částí - Význam rostlin pro člověka - Popis a určování některých rostlin - Dřeviny, byliny - Živočichové	

	- Živočichové ve volné přírodě, domácí	
- určí základní části lidského těla	Životní podmínky - Význam zeleně pro život na zemi - Rozmanitost přírody - Podnebí a počasí Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - ochrana životního prostředí - Likvidace odpadu Člověk a jeho zdraví	

- uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny - rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí - dokáže pochopit, že existují lidé, kteříjsou schopni záměrně ublížit - používá nejzákladnější způsoby chovánís cizí osobou - dodržuje pravidla silničního provozu - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základnípravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své i jiných	Lidské tělo - Lidská postava – stavba těla a jeho částí, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka Partnerství, rodičovství, základy sexuálnívýchovy - Rodina - funkce rodiny, typy rodin - Vztahy mezi lidmi – kamarádství Péče o zdraví a zdravá výživa - Zdraví a nemoc - Drobná poranění, první pomoc (přivolání pomoci) - Základní hygienické návyky, intimní hygiena, péče o zevnějšek - Rozmanitost stravy - Zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim - Prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních	

	- dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	

Prvouka

2.ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - orientuje se v okolí bydliště a školy, v její budově a třídě - uvědomuje si své školní povinnosti a snaží se chovat podle pravidel ve třídě o přestávce i v hodině - rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy - charakterizuje rozdělení rolí v rodině, vztahy v rodině - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejichpřednostem i nedostatkům - rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání), uvědomuje si jejich význam	Místo kde žijeme Blízké okolí bydliště a školy - orientace v budově školy, třídě - moje školní povinnosti, třída o přestávce - pracovní návyky - přechod, semafor, dopravní značky Lidé kolem nás Rodina - příbuzenské vztahy v rodině - vztahy mezi členy rodiny (úcta, pomoc, ochrana, vzájemné pochopení) - život rodiny – rozdělení rolí v rodině,práva a povinnosti členů rodiny, společné činnosti rodiny apod. - významné události v rodině	VDO/1 - Občanská společnost a škola Čj - pohádky o zvířátkách, o lidech(rodina) atd. OSV/6 - Poznávání lidí, pozorování spolužáků - – každý jsme jiný OSV /7 - Mezilidské vztahy, vztahy ve třídě, vztahy ke starým lidem

	Soužití v rodině - vztahy mezi lidmi (přátelské, nepřátelské, neutrální, apod.) - pomoc starým nemocným a postiženým lidem Chování lidí - Základní společenská pravidla chování mezi lidmi - Komunikace, principy demokracie	

- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase - seznamuje se s některými zvyky a tradicemi - provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých měřících pomůcek a dodržování zásad bezpečnosti - rozlišuje zástupce jednotlivých rostlin a živočichů	- Vlastnosti lidí - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům Právo a spravedlnost - Základní lidská práva a práva dítěte - Práva a povinnosti žáků školy Lidé a čas Orientace v čase - Určování času podle hodin a kalendáře – měření času (svátky: Vánoce…) - roční období, měsíce, týden, hodiny kalendářní rok Současnost a minulost v našem životě - denní režim (sestavení vlastního režimu), hra, práce, odpočinek Rozmanitost přírody	

	- Znaky života rostlin, jejich životní potřeby a projevy, průběh života rostlin - Známé druhy rostlin, stavba těla a jeho částí - Význam rostlin pro člověka - Popis a určování některých rostlin - Dřeviny, byliny, houby - Živočichové - Znaky života živočichů, jejich životní	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- chápe průběh lidského života - uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny - rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí - chápe, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit	- potřeby a projevy, průběh života živočichů - Základní skupiny živočichů, stavba jejich těla, funkce jednotlivých částí těla - Živočichové ve volné přírodě, domácí, užitková, hospodářská - Popis a určování známých zvířat - Životní podmínky - Význam zeleně pro život na zemi - Rozmanitost přírody - Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - Ochrana životního prostředí - Likvidace odpadu - Chráněné rostliny, živočichové Člověk a jeho zdraví - Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy	

- používá nejzákladnější způsoby chování s cizí osobou, dodržuje pravidla silničního provozu	- Rodina- funkce rodiny, typy rodin - Vztahy mezi lidmi – kamarádství,láska - Péče o zdraví a zdravá výživa - Zdraví a nemoc - Drobná poranění, první pomoc (přivolání pomoci) - Základní hygienické návyky, intimní hygiena, péče o zevnějšek - Rozmanitost stravy - Zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdravísvé i jiných	- Prevence nemocí a úrazů, prvnípomoc při drobných poraněních - dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravěa v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	

Prvouka

3.ročník

Očekávané výstupy:

Místo, kde žijeme:
Žák:

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

Lidé kolem nás:
Žák:

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

Lidé a čas:
Žák:

ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech

porovnává minulost a současnost

Rozmanitost přírody:
Žák:

ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

Člověk a jeho zdraví:
Žák:

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Místo, kde žijeme
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p zná nejvýznamnější místa v okolí

Lidé a čas
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p, ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

Lidé kolem nás
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-3-2-01p zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p má osvojené základy společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Rozmanitost přírody
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04p reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - orientuje se v okolí školy a ve škole - vhodně se chová ke spolužákům a učitelům - projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí,jejich přednostem i nedostatkům - uvědomuje si, v jakém žije státě a jakéje jeho hlavní město - rozlišuje hlavní rozdíly mezi městem, vesnicí (obcí) - rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy - charakterizuje rozdělení rolí v rodině, vztahy v rodině - rozlišuje různé pracovní činnosti (povolání), uvědomuje si jejich význam	Místo kde žijeme - Škola – prostředí školy, pracovníci školy, bezpečná cesta do školy - Domov- prostředí domova, orientace v místě bydliště - Obec, město, vesnice - ČR – Praha – naše vlast - Státní symboly, národ, krajina - riziková místa a situace Lidé kolem nás Rodina - příbuzenské vztahy v rodině - vztahy mezi členy rodiny (úcta pomoc, ochrana, vzájemné pochopení) - život rodiny – rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, společné činnosti rodiny apod. - významné události v rodině	VDO/2 - Občan, občanská společnost a stát EV/4 - Vztah člověka k prostředí

	- problémy v rodině – rozchod rodičů, smrt, apod. - funkce rodiny, postavení jedince v rodině, mezigenerační vztahy, pomoc sociálně slabým Soužití v rodině - vztahy mezi lidmi (přátelské, nepřátelské, neutrální, apod.) - pomoc starým nemocným a postiženýmlidem	

- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase - má znalost o některých zvycích a tradicích, pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo bájespjaté s místem, v němž žije - chápe průběh lidského života - popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - popíše (roztřídí) některé přírodniny	Chování lidí - Základní společenská pravidla chování mezi lidmi - Komunikace, principy demokracie - Vlastnosti lidí Právo a spravedlnost - Základní lidská práva a práva dítěte - Práva a povinnosti žáků školy - Lidé a časOrientace v čase - určování času podle hodin a kalendáře – měření času (svátky: Vánoce…) - roční období, měsíce - kalendářní rok Současnost a minulost v našem životě - Režim dne (sestavení vlastního režimu), hra, práce, odpočinek, bydlení, předměty denní potřeby - Rytmus života, fáze života od narození až do stáří	

	- Sledování významných dat - Život v dávné minulosti - Báje, mýty - Památky - Minulost naší země, předků Rozmanitost přírody - Látky a jejich vlastnosti - Třídění látek – základní vlastnosti předmětů: skupenství, tvar, rozměr, hmotnost, teplota	

- provádí elementární pokusy - s různými látkami při použití jednoduchých měřících pomůcek a dodržování zásad bezpečnosti - pozná zástupce jednotlivých rostlin a živočichů - určí základní části lidského těla včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, orgánů - uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny	- Voda, země, vzduch, oheň – základní vlastnosti, význam (jednoduché fyzikální pokusy) - Vesmír a Země - Život na Zemi - Sluneční soustava Rostliny - Znaky života rostlin, jejich životní potřeby a projevy, průběh života rostlin - známé druhy rostlin, stavba těla a jeho částí - Význam rostlin pro člověka - Popis a určování některých rostlin - Dřeviny, byliny, houby Živočichové - Znaky života živočichů, jejich životní potřeby a projevy, průběh života živočichů - Základní skupiny živočichů, stavba jejichtěla, funkce jednotlivých částí těla - Živočichové ve volné přírodě, domácí, užitková, hospodářská	

	- Popis a určování známých zvířat Životní podmínky - Význam zeleně pro život na zemi - Rozmanitost přírody - Podnebí a počasí, rozdíly v některých částech světa - Přírodní živelné pohromy Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - Ochrana životního prostředí - Likvidace odpadu - Chráněné rostliny, živočichové	

- rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí - uvědomuje si, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit - chová se obezřetně při setkánís neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc prosebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základnípravidla bezpečného chování účastníka silničního	Člověk a jeho zdraví Lidské tělo - Lidská postava – stavba těla a jeho částí, nejdůležitější vnější a vnitřní ústrojí a orgány - Orgány a jejich funkce - Lidské smysly – zrak, sluch, chuť, hmat, čich - Průběh lidského života, pohlavní rozdílymezi mužem a ženou (početí) Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy - Rodina- funkce rodiny, typy rodin - Vztahy mezi lidmi – kamarádství, láska - Dospívání – biologické a psychické změny - Sexuální chování mezi lidmi – mazlení, objímání, líbání Péče o zdraví a zdravá výživa - Zdraví a nemoc - Zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný	

provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své i jiných	- Prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poranění - Základní hygienické návyky, intimníhygiena, péče o zevnějšek - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání,správný způsob volání na tísňovou linku - dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
- ovládá způsoby komunikaces operátory tísňových linek	- vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, šikana, týrání, brutalita	

4.1.4 Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.
Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. A 5. ročníku po jedné hodině týdně. Celková časová dotace na 1. stupni: 2 hodiny týdně.
Vyučuje se ve 4. a 5. ročníku. Výuka probíhá většinou v učebnách, asi jedenkrát měsíčně uskutečníme vycházku vztahující se ke konkrétnímu - právě

probíranému – učivu.
Vlastivěda v návaznosti na prvouku přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje s důležitými událostmi a významnými osobnostmi regionálních a národních dějin. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu a televize. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic a zvyklostí společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa.
Vyučovací předmět Vlastivěda se prolíná s těmito předměty: Čj, M, Vv, Tv.

Vyučování směřuje zejména k tomu:

- aby žáci poznávali místní krajinu a vytvářeli si počáteční představu o ČR a o jejích jednotlivých oblastech
- aby si žáci vytvářeli ucelenou představu o přírodě, kultuře, historii a o životě lidí na území naší vlasti
- aby si žáci vytvářeli představu o způsobu života našich předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství naší vlasti
- aby se žáci naučili orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích
- aby žáci získávali odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství naší vlasti, k jejímu přírodnímu bohatství a historickým památkám

Vzdělávací obor je členěn do tematických okruhů:

- místo, kde žijeme
- lidé kolem nás
- lidé a čas

Místo, kde žijeme:

- ČR – poznává její polohu, vodstvo, hory a pohoří, česká, moravská a slezská města, bohatství a dary země, památná místa naší vlasti, stát a státní symboly
- Evropa – světadíl, kde leží naše vlast, naši sousedé.
- Naše modrá planeta – základní údaje o Zemi, jejím postavení v kosmu, střídání ročních období, podnebné pásy, oceány, světadíly

Lidé kolem nás:

- získává základy společenského chování, tolerance mezi lidmi, seznamuje se s právy a povinnostmi dítěte. Učí se předcházení krizových situací a jejich řešení.

Lidé a čas:

- rozeznává současné a minulé, proměny způsobu života, seznamuje se s hlavními událostmi historie naší vlasti, objasní si historické důvody zařazení státních svátků. Seznámí se s regionálními památkami.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- nabízením různých textů a obrazových materiálů vedeme žáky k samostatnosti při vyhledávání informací a využíváme získané vědomosti v praktickém životě
- nabízíme žákům vhodné učební pomůcky: mapy, globus, encyklopedie, historické romány, cestopisy, obrazy, aby propojené vědomosti využívali v orientaci na mapě, na vycházkách v terénu a na samostatných výletech

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme žákům modelové situace - motivujeme žáky k samostatnému řešení problému a pomáháme jim s hledáním vhodných způsobů řešení
- zadáváme referáty k posílení schopností žáka využívat vlastních zkušeností získaných samostudiem a cestováním a vedeme s nimi diskusi k dané problematice

Kompetence komunikativní

- zařazujeme besedy a diskusní kroužky, klademe důraz na kulturní úroveň komunikace a podporujeme její různé formy (setkání s pamětníky, pracovníky knihoven či muzeí)
- užíváme kooperativní metody učení, podporujeme spolupráci mezi žáky
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivujeme neformální projevy žáků

Kompetence sociální a personální

- zařazujeme práci ve skupině, v týmu, aby měli žáci možnost aktivně se zapojit
- srovnáním hodnocení a sebehodnocení podporujeme žáky v utváření pozitivní představy o sobě samém s cílem dosáhnout pocitu sebedůvěry a sebeúcty, uplatňujeme individuální přístup
- vytváříme různé skupiny, ve kterých žáci mají možnost zastávat různé role

Kompetence občanské

- ve třídě podporujeme přátelskou a tolerantní atmosféru, aktuálním seznamováním žáků s jednoduchými autentickými materiály je vedeme k respektování druhých lidí, odmítání útlaku a násilí v jakékoli sociální skupině
- podporujeme tradice a svátky, účastníme se mimoškolních akcí, a vedeme žáky k odpovědnému vztahu ke kulturnímu bohatství, vlasti a památkám

Kompetence pracovní

- vedeme žáky ke správnému plnění všech povinností a pravidel třídy, na kterých se žáci společně dohodli

Vlastivěda

4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata,
Žák: - popíše polohu svého bydliště na plánu amapě, začlení svou obec či město do příslušného kraje - má základní znalosti o ČR; - popíše region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti a zajímavosti - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - pamatuje si státní symboly; - určí světové strany a orientuje se na mapě ČR	Místo, kde žijeme domov a okolí - místní krajina, okres, region – povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, využití půdy; seznámení s mapou a plánkem místní oblasti; významné obce a města, společenské, hospodářské, historické a technické objekty v místní krajině, dopravní síť, cestovní ruch v regionu - náš region v minulosti, místní pověsti, významná místa a předkové regionu - regionální tradice a lidová tvorbaČeská republika - orientace na mapě ČR, hranice státu, povrch a podnebí, města, regiony, obyvatelstvo - národ, státní zřízení, státní symboly, Lidé kolem nás	VMEGS/3 - jsme Evropané-Evropská integrace, co Evropu spojuje a co ji rozděluje VDO/4 - principy demokracie-základní kategoriefungování demokracie, význam Ústavy MKV/1 - kulturní diference-jedinečnost každéhočlověka a jeho individuální zvláštnosti

- dodržuje pravidla pro soužití v rodině, ve škole, v obci a městě - rozpozná ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých	- Rodina a společnost rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy - odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů - vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky, příbuzenské vztahy, práva a povinnosti v rodině, funkce rodiny, pravidla společenského chování - zájmové organizace	

	- jednání v obchodě, na poště, v dopravním prostředku, u lékaře - rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz,způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky - principy demokracie - ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům	
- pamatuje si základní práva a povinnostidítěte, práva a povinnosti žáka školy - reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech - pamatuje si důležitá telefonní čísla	Právo a spravedlnost - práva a povinnosti dítěte a žáka školy Osobní bezpečí - chování v krizových situacích a rizikovém prostředí, služby odborné pomoci Situace hromadného ohrožení - chování při požáru, dopravní nehodě Lidé a čas Orientace v čase - roční období, měsíce, kalendářNaše země v dávných dobách	

- pamatuje si významné události a pověsti, vztahující se k regionu - rozeznává nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště - má základní poznatky o historii naší země od nejstarších dob	Současnost a minulost v našem životě - minulost kraje, historické objekty v regionu a v ČR, pověsti, lidové svátky, státní svátky a významné dny - orientace v čase a časový řád – určováníčasu, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	

Vlastivěda

5. ročník

Očekávané výstupy:

Místo, kde žijeme

Žák:

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu

ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapáchnaší republiky, Evropy

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam zhlediska

ČJS-5-1-05 porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemíchČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

Lidé kolem nás

Žák:

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-02 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat

ČJS-5-2-03 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

Lidé a čas
Žák:

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

ČJS-5-3-02 využívá, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti;

ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

Místo, kde žijeme
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p zná základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách zná významné události, které se vztahují k regionu a kraji

vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata,
Žák: - ovládá základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě - je hrdý na ČR a její obyvatele - popíše základní poznatky o našich evropských sousedech a o státech EU - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách, Evropy	Místo, kde žijeme ČR - její poloha v Evropě, co již o naší zemi známe Evropa - poloha, povrch (hory a nížiny) - podnebí a vodstvo - rostliny a živočichové Naši sousedé - Slovenská republika, Polská republika, - Spolková republika Německo,	OSV/1 - sebepoznání a sebepojetí EV/3 Lidské aktivity a problémyŽivotního prostředí - uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožení; EV/4 Vztah člověka a prostředí - podmínky udržitelného rozvoje

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata,
- váží si příslušníků ostatních evropských národů a členů EU - má povědomí o základních právech a povinnosti občanů ČR a obyvatel EU - chová se vhodně na cestách po Evropě - orientuje se na globusu - vysvětlí základní poznatky o planetě Zemi - rozeznává rozdíl mezi životem dnešním a životem v dávných dobách - popíše významné události a pověsti, vztahující se k regionu - povypráví o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště	Rakouská republika Vyspělé západoevropské státy Velká Británie a Francie Naše modrá planeta - Země a její postavení v kosmu, střídání ročních období, podnebné pásy, oceány, světadíly, globus - práva a povinnosti obyvatel ČR - státy EU, práva a povinnosti jejich členů, rozdíly v životním stylu našich sousedů, vhodné chování přicestách do ciziny Lidé a čas Naše země v minulosti - národní obrození - revoluční rok 1848 - vznik Rakousko – Uherska - první světová válka - vznik Československé republiky - život mezi válkami	MKV/ 1 Kulturní diference - poskytuje základní znalosti o různýcha kulturních skupinách žijící v české a evropské společnosti; OSV/2 - Sebepoznání a sebepojetí

- orientuje se v základních poznatcích o historii naší země od doby národního obrození po současnost;	- protektorát na cestě ke svobodě období socializmu obnovení demokracie v ČR Současnost a minulost v našem životě, lidové svátky, státní svátky avýznamné dny	

4.1.2 Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.
Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku po 2 hodinách týdně. Celková časová dotace na 1. stupni:4 hodiny týdně. Vyučovací předmět Přírodověda probíhá převážně ve své kmenové třídě a asi jedenkrát měsíčně uskutečníme vycházku vztahující se ke konkrétnímu - právě probíranému – učivu. Vyučovací předmět Přírodověda se prolíná s těmito předměty: Pv

Vzdělávací obor je členěn do tematických okruhů:

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy
- stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáženschopnost se účinně chránit

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Součástí výuky je exkurze do planetária. Předmětem prolínají průřezová témata, zejména EV (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost aspoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) a dále OSV a VDO.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu, a tím pomáháme žákům získávat informace o přírodě, učíme je pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky jejich pozorování
- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vedeme žáky k porozumění jejich významu a smyslu
- upozorňujeme na reálné situace, ve kterých můžeme nabyté vědomosti a dovednosti využívat, a tím motivujeme k aktivnímu učení

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme modelové situace, učíme žáky algoritmy řešení problémů a upozorňujeme na různá řešení jednoho problému
- učíme žáky řešit zadané úkoly využíváním encyklopedií, atlasů atd., správně se rozhodovat v daných situacích a vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- využíváním textů, obrazových materiálů, pozorováním vedeme žáky k používání správné terminologie a rozšiřujeme jejich slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivujeme neformální projevy žáků, učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a menší pracovní skupině při vyhledávání a zpracování informací a následné prezentaci
- ve skupinové práci žákům umožňujeme pochopit potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu a ocenit vzájemnou pomoc a zkušenost ostatních, žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování
- srovnáním hodnocení a sebehodnocení podporujeme žáky v utváření pozitivní představy o sobě samém s cílem dosáhnout pocitu sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

- nabízením aktuálních informací a efektivními formami učení vedeme žáky k chápání základních vztahů v různých ekosystémech a učíme je orientovat se v souvisejících enviromentálních problémech
- doporučením vhodných aktivit učíme žáky zdravě žít a chránit kvalitu životního prostředí, učíme žáky poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učit se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení, zařazováním úkolů různé obtížnosti vedeme žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce, zadáváním vhodných a přiměřených úkolů umožňujeme žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat, vedeme žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- utváříme pracovní návyky žáků v jednoduché samostatné i týmové činnosti a k dodržování vymezených pravidel, vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Přírodověda

4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živéa neživé přírody, - charakterizuje některá společenstva – les,louka, voda, u lidských obydlí apod. - pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - popisuje stavbu jejich těla - pamatuje si jejich způsob života - pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech - pojmenuje běžně se vyskytující živočichy a rostliny a dokáže je správně zařadit do jednotlivých společenstev - vysvětluje, co jsou rostlinná patra - pamatuje si, jak se máme v lese chovat	- rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti – třídění látek; - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda - vznik půdy a její význam - rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) - životní podmínky - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla nejznámějších druhů - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí	- vycházky - opak. prvouka – telefonování EV/2 - základní podmínky života-voda, ovzduší, půda, ekosystémy, přírodní zdroje EV/4 - vztah člověka k prostředí - aktuální ekonomický problém, prostředí a zdraví a problémy životního prostředí

- pojmenuje běžné zemědělské plodiny, pamatuje si jejich význam a použití - pojmenuje běžné druhy zeleniny a ovoce - seznámí se se základními pravidly ochrany přírody - disponuje základními informacemi o postavení Země ve vesmíru - uvědomuje si podmínky života na Zemi - rozlišuje rozdíl mezi planetou a hvězdou - vysvětluje význam Slunce pro život na Zemi - vysvětluje střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru - seznámí se s působením magnetické a gravitační síly - uvědomuje si stavbu lidského těla a dokáže pojmenovat hlavní části - uvědomuje si, co je svalstvo a chápe jeho význam - dokáže pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány - zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.)	rovnováha v přírodě - význam, základní společenstva a jejich vzájemné vztahy ochrana přírody - odpovědnost lidí, tvorba živ. prostředí, likvidace odpadů, - ohleduplné chování v přírodě a ochrana - přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy) Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období) Lidé a čas - orientace v čase – kalendáře, režim dne, roční období Člověk a jeho zdraví lidské tělo (základní stavba a funkce)	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- zná a řídí se zásadami péče o zdraví, zná význam sportování, správné výživy - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista - pamatuje si tel. čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie) - uvědomuje si, co je terorismus, anonymní oznámení, chápe co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo - chápe zásady poskytnutí první pomoci	péče o zdraví, zdravá výživa - první pomoc, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, úrazová zábrana, osobní, intimní a duševní hygiena, stres ajeho rizika, reklamní vlivy - biologické a psychické změny v dospívání, HIV/AIDS, cesty přenosu návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače osobní bezpečí - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích, krizové situace (šikana, týrání) - čísla tísňového volání	

Přírodověda

5. ročník

Očekávané výstupy:

Rozmanitost přírody
Žák:

ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka

ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy

ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy

ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

ČJS-5-4-06 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.

Člověk a jeho zdraví
Žák:

ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života

ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista

ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou

ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

Rozmanitost přírody
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

Člověk a jeho zdraví
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné

ČJS-5-5-5p odmítá návykové látky

***ČJS-5-5-6p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomo*c

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, - charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod. - - pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - popisuje stavbu jejich těla - pamatuje si jejich způsob života - pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech - pojmenuje běžně se vyskytující živočichy a rostliny a dokáže je správně zařadit do jednotlivých společenstev - pamatuje si, jak se máme v lese chovat - pojmenuje běžné zemědělské plodiny, pamatuje si jejich význam a použití - pojmenuje běžné druhy zeleniny a	rozmanitost přírody látky a jejich vlastnosti – třídění látek; - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, proudění vzduchu, význam pro život změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek nerosty a horniny, půda - vznik půdy a její význam - rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) - životní podmínky, některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla nejznámějších druhů, některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí rovnováha v přírodě - význam, základní společenstva a jejich	EV/1 - ekosystémy-les, pole, vodní zdroje - základní podmínky života-voda, půda, - ochrana biologických druhů - vycházky - opak. prvouka - telefonování EV-/3 - lidské aktivity a problémy životního prostředí EV/4 - vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví

ovoce	vzájemné vztahy	
- disponuje základními informacemi o postavení Země ve vesmíru - uvědomuje si podmínky života na Zemi - rozlišuje rozdíl mezi planetou a hvězdou - vysvětluje význam Slunce pro život na Zemi - vysvětluje střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru - seznámí se s působením magnetické a gravitační síly - - uvědomuje si stavbu lidského těla a dokáže pojmenovat hlavní části - uvědomuje si, co je svalstvo a chápe jeho význam - dokáže pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány - zná zásady první pomoci (zlomeniny,	ochrana přírody - odpovědnost lidí, tvorba živ. prostředí, likvidace odpadů, - ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy) - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požáru, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém Vesmír a Země (sluneční soustava, den a noc, roční období) Člověk a jeho zdraví lidské tělo - (základní stavba a funkce) a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	

zástava dýchání apod.)		
- pamatuje si tel. čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie) - řídí se zásadami péče o zdraví, chápe význam sportování a správné výživy - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - uvědomuje si, co je terorismus, anonymní oznámení a ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo - chápe zásady poskytnutí první pomoci	péče o zdraví, zdravá výživa - první pomoc, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, úrazová zábrana, osobní, intimní a duševní hygiena, stres a jeho rizika, reklamní vlivy drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních návykové látky a zdraví - odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií péče o zdraví (první pomoc při zasažení elektrickým proudem)	

4.1.5 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informatika.
Na prvním stupni probíhá výuka prostřednictvím her, experimentů, diskusí a aktivit zaměřených na vytváření prvních představ o způsobech, jakými se data a informace dají zaznamenávat. Žáci objevují informatické aspekty světa, který je obklopuje. Výuka je koncipována tak, aby rozvíjela schopnost popsat problém, analyzovat jej a hledat způsoby jeho řešení. Žáci prvního stupně jsou seznamováni s algoritmickými postupy. Tyto postupy ověřují vhodnými programovými prostředky. Výuka na prvním stupni se zaměřuje na osvojování základních uživatelských dovedností. Poznáváním digitálních technologií a způsobů, jakými se s nimi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Předmět Informatika je zaměřen také na osvojení principů bezpečného zacházení s digitálními technologiemi a vyváření návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.
Vyučovací předmět Informatika je zařazen pro žáky I. stupně ve 4. a 5. ročníku a je vyučován 1 hodinu týdně v učebně vybavené digitálními technologiemi v budově školy. Celková časová dotace na I. stupni je 2 vyučovací hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně, využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů
- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie použít pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Informatika

4. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zvládá zápis dat do tabulky, je seznámen s principy evidence dat prostřednictvím textu, barev obrazu a zvuku, pracuje se získanými daty, využívá postupy jejich hodnocení a vyvození závěrů na elementární úrovni - zvládá rozdělit jednoduchý proces na jednotlivé kroky, orientuje se v pojmech *vstup, výstup*, je seznámen s různými formami zápisu algoritmu a jejich čtením, sestaví algoritmus řešící jednoduchou situaci, zkouší obměny postupu a vyhodnocuje různá řešení - poznává systémy ve světě kolem sebe, uvědomuje si vztahy mezi jednotlivými částmi či skupinami systému	- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci - systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů	MV / 3 - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MV/ 5 - role médií v každodenním životě

- vysvětlí pojmy *hardware* a *software*, popíše název, části a princip používaných digitálních zařízení, orientuje se v uživatelském rozhraní, zvládá základní operace a práci se soubory na používaných digitálních zařízeních	z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi - hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	

Informatika

5. ročník
Očekávané výstupy RVP:

Data, informace a modelování
Žák:
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
I-5-1-01p uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat
I-5-1-02p popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví

Algoritmizace a programování
Žák:
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
I-5-2-01p sestavuje symbolické zápisy postupů
I-5-2-02p popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení
I-5-2-03p rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů

Informační systémy
Žák:
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
I-5-3-01p v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky
I-5-3-02p pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

Digitální technologie
Žák:
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
I-5-4-01p najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu
I-5-4-03p popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí význam jednoduchých symbolů, značek a piktogramů, které se běžně vyskytují v našem okolí, pracuje s elementárními principy kódování, vysvětlí pojmy sdílení, přenos, ochrana informace - vysvětlí pojem *modelování* skutečnosti, vyjmenuje základní možnosti obrazového modelování, popíše jednoduchý model, zvažuje použití vhodnost použití jednotlivých - ovládá princip blokového programování, v blokovém programovacím prostředí sestaví jednoduchý postup, vysvětlí pojmy *cyklus, sekvence, procedura,* - pracuje s různými pohledy na řešení problému, porovnává výhodnost jednotlivých řešení, je seznámen se způsoby kontroly funkčnosti programu, hledání chyb a jejich odstranění, sestaví jednoduchý program s použitím cyklu	- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka - programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu - kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	OSV/8 - komunikace v různých situacích, spolupráce MV/3 - vnímání mediálních sdělení MV/2 - různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce MV/5 - vliv médií na každodenní život ve škole i v rodině

- vysvětlí pojem *číslovaný a nečíslovaný seznam*, víceúrovňový *seznam,* třídí data podle vlastností, popíše jednoduchou tabulku a její strukturu, vytvoří jednoduchou tabulku, vysvětlí pojem *záznam, pole* - vyjmenuje základní typy sítí, vysvětlí pojem internet, ovládá práci ve školním cloudovým prostředím, sdílí a zálohuje data v cloudovém prostředí - dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s digitálními technologiemi, je seznámen s ochranou uživatelských účtů a pravidly pro nakládání s hesly,	- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu - počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat - bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	

4.1.6 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Hudební činnost žáků se zrakovým a kombinovaným postižením vychází ze vzdělávací oblasti - Umění a kultura - a je pojímána jako nezbytná součást integrálního rozvoje vzdělávání žáků s různým stupněm kombinovaného postižení. Vokální a hudebně-pohybová činnost tvoří na prvním stupni základníosu vyučovacích hodin. Jednoduché dětské písně, rytmizace říkadel spolu s jednoduchou instrumentální hrou a doprovody jsou zaměřeny na rozvíjení schopnosti cítění a realizaci hudebního rytmu a melodiky.
Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících 1 hodinu týdně. Celková časová dotace na 1. stupni je 5 hodin týdně.
Poslech reprodukované případně i živé produkce hudebních skladeb směřuje k rozvíjení emočních schopností vnímání hudby, nálady a rozvíjení fantaziedětí dramatizací a vlastní improvizací motivů pohádek a bájí. Hudební představy a obrazy se vhodně kombinují s vlastními výtvarnými projevy dětí v tematicky připravených hodinách poslechu hudebních nahrávek.
Z hudebně teoretické oblasti se žáci postupně seznamují s jednoduchou formou notace a poznávají vzhled a zvuk některých hudebních nástrojů. Výuka je obvykle realizována ve třídě s možností využívání doprovodných hudebních nástrojů - klavír, klávesy, kytara apod., případně ve školním sále pro víceúčelové kulturní a společenské užití. Součástí hudební výchovy jsou také případné plánované akce koncertních, divadelních představení či návštěv výstav hudebních akcí, muzeí.
Předmět Hudební výchova se prolíná s těmito předměty: Tv, Vv, Čj

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- v procesu učení vedeme žáky k trvalému zájmu o hudbu (poslech vybraných ukázek -z různých oblastí hudby), podporujeme schopnost aktivního zpívání a přirozené hudebnosti, výběru a rozlišování kvality hudby konzumní a umělecké, orientujeme žáky k individuálnímu vyhledávání zajímavých oblastí hudby.

Kompetence k řešení problému

- v hodinách hudební výchovy motivujeme žáky k využívání hudby ve vlastním praktickém denním životě, kladnou motivací umožňujeme žákům se otevřeně vyjadřovat k problémům a najít společně řešení
- povzbuzujeme žáky k vyjádření vlastního názoru a vedeme je, aby se v případě neúspěchu nevzdávali

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na znalost textu a tím vedeme žáky k lepší srozumitelnosti a výslovnosti projevu
- podporujeme snahy vyhledávat informace o hudbě ve společnosti - v tisku, na internetu apod.
- nabízíme formy interních soutěží o zajímavou skladbu, píseň zpěváka, skupinu, orchestr, hud. divadlo, balet, učíme žáky prezentovat svůj estetický názor a orientaci před kolektivem
- seznamujeme žáky s velkou šíří hudební kultury národů světa a učíme toleranci a respektování hudebních zájmů a vkusu jiných.

Kompetence sociální a personální

- připravujeme společné hudební produkce ve zpěvu, hře, pohybu, tanci, kterými zvyšujeme schopnost respektování dohodnutých pravidel chování, které si žáci sami pomáhají formulovat
- podporujeme získávání dobrého pocitu ze společné produkce a prožívání hudby
- účastníme se různých školních akcí a tím podporujeme sociální dovednosti a posilujeme sebedůvěru

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s hudební kulturou jako nedílnou součástí lidské kultury v celé historické šíři jejího trvání
- seznamujeme žáky s duchovním rozměrem hudby s propojením i na formaci světového názoru v občanském životě a učíme respektování přesvědčení druhých lidí.
- vedeme žáky k chápání těchto základních principů důležitých pro správnou funkci společnosti světa, ve kterém žijeme, chápat hudební kulturu i v souvislosti národního kulturního dědictví
- nabízíme žákům vhodné aktivity, účastníme se mimoškolních akcí, podporujeme tradice při svátcích a navozujeme tak přátelské prostředí mezi žáky a učiteli

Kompetence pracovní

- v průběhu jednotlivých ročníků neustále aktivujeme nabyté znalosti a hudební dovednosti k vytváření a obohacování vlastního vnitřního života
- systematicky vedeme žáky k řádnému plnění všech povinností a dodržování pravidel

Hudební výchova

1. - 3.ročník

Očekávané výstupy v 1. období

Žák:
HV-3-1-01 zpívá
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:
HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
HV-3-1-02p hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku, pozorně vnímá jednoduché skladby

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - žák zpívá - hospodárně pracuje s dechem, správně vyslovuje	Vokální činnosti - Cvičení pro návyky správného dýchání, zřetelnou výslovnost - zpěv lidových a umělých písní	OSV/1 - Pohádky v dramatizaci skupinového prožívání obsahu a děje

- dokáže se soustředit na poslech skladeb - rozlišuje charakter hudby- tempo, rytmus, dynamiku - pohybem se synchronizuje s hudbou, jejím tempem a rytmem, dokáže měnit pohyb tempových a rytmických změn - rozpozná některé hudební nástroje - žák rytmizuje jednoduchá říkadla	Poslechová činnosti hudební zvukomalba - hudební nástroje – smyčce, dechové Instrumentální činnosti - Jednoduchý doprovod na rytmické (Orffovy) nástroje - hra na tělo Hudebně pohybová činnost - správné držení těla, jednoduché taneční hry, rytmizace chůze, pochod, tanec v kruhu, tanecv páru	

Hudební výchova

4.-5.ročník

Očekávané výstupy ve 2. období
Žák:
HV-5-1-01 zpívá v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvuvyužívá získané pěvecké dovednosti
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
HV-5-1-03 využívá hudební nástroje k doprovodné hře i kreprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
HV-5-1-05 vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků,
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:
HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostemHV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou
HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb - správně hospodaří s dechem při interpretaci písní frázování

Výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zpívá v přirozeném rozsahu svého hlasu - sluchově rozpoznává rozdíly výšky tónů, hudební nástroje základních skupin	Vokální činnosti - zpěv lidových a umělých písnív přiměřeném rozsahu - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), - hlasová hygieně, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas –prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách - ozvěna, otázka-odpověď apod.	

- dokáže se soustředit na poslech hudby - rozpozná jednoduché skladby a písně	- záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. Linky) - nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně Poslechová činnosti - sluchová analýza intervalů - instrumentální koncerty- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tony – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	

- rytmizuje jednoduché texty – říkadla, hra na rytmické nástroje, hra na tělo, zvládá taneční kroky – polka, valčík, pohybové improvizace	- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly, žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - hudební formy – malá písňová forma, rondo, variance - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) Instrumentální činnosti - ťukání, tleskání, dupání hra na hudební nástroje	

	- reprodukce motivů témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, klávesyapod. - rytmizace, melodizace. hudební improvizace – tvorba předeher,meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodlevy), hudebníhry (ozvěna, otázka, odpověď), jednodílná písňová forma (a-b) - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schémata jednoduchého motivu či tématu instrumentální skladby, využití notačních program
- propojí vlastní pohyb s hudbou	Hudebně pohybová činnosti - základy tanečních kroků - pohybová improvizace podle hudby taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý

	takt, taneční hry se zpěvem, jednoduchélidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru - utváření pohybovépaměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách	

4.1.7 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblastí Umění a kultura.
Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. Celková časová dotace na 1. stupni je 7 hodin týdně. 1.,2.,4. - 1 hodina týdně a v 3. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.
Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova: umožňuje poznávat jejich svět prostřednictvím výtvarných činností, rozvíjí přirozenost vlastního výtvarného vyjádření a fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, a tím napomáhá k utváření kreativní stránky osobnosti žáků. Při výtvarné činnosti žáků 1. - 3.ročníku jsou charakteristické rysy odvaha, spontánnost, bezprostřednost, uvolněnost a malá kritičnost vlastní výtvarné činnosti. Při výtvarných činnostech ve 4. a 5. ročníku začíná být dětská fantazie a představivost korigována rozvíjejícím se intelektem. Žáci postupně přecházejí od hravých činností k uvědomělejší výtvarné práci. Předmět je realizován v kmenových třídách, plně vybavených pomůckami k tomu určenými.
Předmět Výtvarná výchova se prolíná s těmito předměty: Inf, Pv, Čj, Prv.

- Vyučování výtvarné výchově vede k tomu, aby žáci:
- získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, graf. technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření
- se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky
- učili rozvíjet svůj vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury
- získali představu o historickém vývoji výtvarného umění, včetně umění užitého, lidového a architektury
- byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě

Doporučené výtvarné prostředky a materiály jsou:

- kresba – uhel, tužka, dřívko, tuš, křída…
- malba- temperové a krycí vodové barvy, pastel, voskový pastel

- kombinované techniky, koláž, tiskátka, monotyp, frotáž
- modelovací hlína, modurit, těsto, přírodní materiály, papír, dřevěné odřezky
- jednoduché graf. techniky
- panelové stavebnice, makety domu

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- na základě odlišností vycházejících ze zkušeností, vjemů, zážitků a představ, rozvíjíme fantazii žáků
- prostřednictvím praktických činností učíme žáka potřebné znalosti o barvách, technikách, materiálech
- zadáváme vhodné náměty z běžného života a vedeme žáky k využívání poznatků a dovedností v praktickém životě
- nabízením různých výtvarných technik vedeme žáky k samostatnému experimentování a k vzájemnému porovnávání výsledků

Kompetence k řešení problému
- upevňujeme schopnost poradit si na základě návodu s výtvarnými materiály a technikami, vedeme žáky k dokončení úkolu
- při řešení stávajících problémů rozvíjíme dovednost aplikovat získané zkušenosti a práci žáků hodnotíme způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní
- vhodnou motivací vedeme žáky k samostatnému a výstižnému vyjadřování, učíme žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- využíváme příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali svoji práci, aby správně využívali technické informační a komunikační zdroje

Kompetence sociální a personální
- organizujeme práci ve skupinách, společně vytváříme pravidla spolupráce, aby se žáci uměli podělit o pomůcky a materiál
- vytvářením vhodných příležitostí učíme žáky posoudit výsledky své práce, prohlubujeme v žácích pozitivní vztah k výtvarnému umění

Kompetence občanská
- v rámci výuky ukazujeme žákům různé životní situace, které se učíme zvládnout a řešit

- podporujeme aktivní zapojení se do výtvarných soutěží, pomáháme při výzdobě školy, třídy
- vedeme žáky k znalosti historie města a regionu v uměleckém a výtvarném kontextu, k péči o pracovní prostředí

Kompetence pracovní
- průběžně vyžadujeme, aby žák po celou dobu práce udržoval své pracovní místo v pořádku,
- dbáme na šetrné zacházení se svěřeným výtvarným materiálem, dodržujeme hygienická pravidla a bezpečnost při práci

Výtvarná výchova

1.- 3.ročník

Očekávané výstupy v 1. období
Žák:
VV-3-1-01 rozpoznává a (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
VV-3-1-03 vnímá události různými smysly
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

VV-3-1-01–05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
VV-3-1-01p rozpoznává, a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyjadřuje vjemy a postoje ke skutečnosti na základě vlastního prožitku - používá základní barvy, učí se rytmicky řešit plochu – kontrastní barvy - pozoruje přírodní útvary- otiskuje v barvě - sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých rostlinách - poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí - sleduje a poznává tvary předmětů - pozoruje a zobrazuje tvary různých užitkových předmětů - při hře s barvou poznává vlastnosti barev - poznává různé druhy linií - modeluje	- podobnost, kontrast - linie, tvary, barevné kvality - ilustrace textů - prostředky a postupy pro vyjádření emocí, nálad a fantazijních představ /pohyb těla v prostoru/ - seznámení s malbou, kresbou, ilustrací, plastikou, comicsem - vnímání a porovnávání výsledků běžné a umělecké produkce - návštěva výstav či dalších akcí školy	OSV/1 - rozvoj schopnosti poznávání uměleckých děl, - kreativita OSV/4 - dovednosti pro pozitivní naladění

Výtvarná výchova

4.-5. ročník

Očekávané výstupy ve 2. období
Žák:

VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
VV-5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
VV-5-1-03 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
VV-5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky
VV-5-1-05 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
VV-5-1-06 nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

VV-5-1-01–07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
VV-5-1-01p, rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
VV-5-1-02p, VV-5-1-03p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
VV-5-1-04p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vytváří volný výtvarný projev doplněný pozorováním skutečnosti - vyjadřuje výtvarné umění kontrastem přírodních forem a pozadí - zpřesňuje vyjadřování proporcí lidské postavy konfrontací se skutečností - užívá široké škály barev u přírodních objektů - je poučen o teorii barev - řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše - uplatňuje výtvarný výraz linie vytvářené různými nástroji a v různých materiálech	- prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, situací a událostí - umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika - teplé, studené, kontrastní střídání barev, tvarů - rozlišování a porovnávaní výsledků tvůrčích činností / malba, kresba, objekty, plastika, grafika, fotografie, animovaný film - výběr a třídění výsledků vlastních činností pro prezentaci: vlastní, před spolužáky, zákonnými zástupci žáka nebo pro prezentaci školy	OSV4 - psychohygiena-dovednosti pro pozitivní naladění mysli, hledání pomoci při potížích

- poznává užitou a dekorativní tvorbu v bytovém prostředí - vytváří jednoduché prostorové objekty - umělecky se vyjadřuje ke skutečnosti / figura, portrét, krajina, zátiší / - poznává v sochařství a přírodě tvar přírodní a opracovaný člověkem - poznává architekturu a užité umění - seznamuje se s designem a estetickou úrovní předmětů denní potřeby - seznamuje se s prvky v bytě - seznamuje se se současnou oděvní kulturou - seznamuje se s výtvarnou úpravou knihy a písma - navštěvuje výstavy		

4.1.8 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.
Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících po 2 hodinách týdně. Celková časová dotace na 1. stupni je 10 hodin týdně.
Vyučovací předmět Tělesná výchova se prolíná s těmito předměty: Prv, Př.
Výuka předmětu Tělesná výchova je organizována na dvě období:
1., 2. 3. ročník – 1. období
4. a 5. ročník – 2. období

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

činnosti ovlivňující zdraví
- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

činnosti podporující pohybové učení
- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. Ve čtvrtém ročníku probíhá výuka plavání v rozsahu jedné hodiny týdně. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.
Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učíme je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, měřit základní pohybové výkony a porovnávat je s předchozími, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- snažíme se, aby se žáci orientovali v tom, co může zdraví prospět, ale i v tom, co může zdraví ohrozit, případně poškodit
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí, učíme žáky adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka, řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.
- dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme, diskutujeme se žáky samostatně i ve skupinách o problémech, vedeme je k tomu, aby se nebáli vyjádřit svůj názor a obhájit ho
- vedeme žáky k dodržování pravidel, v případě neúspěchu diskutujeme o příčinách, možné nápravě a vlastním pokroku při zadávání problémů

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování, tělocvičné názvosloví, pravidla her atd.
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváření příležitostí pro relevantní komunikaci.
- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učíme je reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávat, zorganizovat jednoduché pohybové soutěže

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair - play - dodržování pravidel, označení přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině.
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch, účastnit se na školních sportovních akcích, výletech, které podporují sociální dovednosti

Kompetence občanská

- v rámci výuky ukazujeme žákům různé životní situace, které se učí řešit, chovat se zodpovědně v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- nabízíme vhodné mimoškolní aktivity – plavání, atletiku, sportovní hry
- učíme žáky realizaci pravidelného pohybového režimu, přiměřené samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojování své pohybovou činnost se zdraví, zařazovat si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, vedeme je ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, učíme je být ohleduplní a taktní
- umožňujeme, aby se žáci podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učíme je užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
- obsahové, časové a organizační vymezení

Tělesná výchova

1. – 3. ročník

Očekávané výstupy v 1. období

Žák:

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám, zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zvládá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost - se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zvládá kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy - komunikace v TV bezpečnost při sportování hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity základy sportovních her	

- chápe a užívá základní tělocvičné pojmy názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - chápe pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - dodržuje základní pravidla her	- míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu - zásady jednání a chování – fair play zdravotní oslabení	

- je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - zvládá techniku hodu kriketovým míčkem - zvládá nízký start - chápe princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - jednoduchá cvičení na žebřinách - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách	- konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim,	

- projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - učí se respektovat zdravotní handicap - chápe význam sportování pro zdraví		

Tělesná výchova

4.- 5. ročník

Očekávané výstupy ve 2. období
Žák:

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a snaží se začleňovat pohyb do denního režimu
TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla, zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe, že před sportovním – plaveckým výkonem je třeba tělo rozcvičit - usiluje o dokonalé zvládnutí průpravných cvičení - zdokonaluje dle svých možností techniku s cílem dosažení maximální individuální úrovně	<u>Plavání</u> – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí - průtahová a protahovací cvičení - průpravná plavecká cvičení - dýchání do vody - splývání - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika - prsa, kraul - prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	OSV/ 3 - cvičení sebekontroly a sebeovládání OSV /8 - učení způsobu komunikace v různých situacích MKV/ 2 - rozvíjení dovednosti orientovat se v mezilidských vztazích

- zvládá prvky bezpečnosti a sebezáchrany - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zvládá protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost - se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - chápe kompenzační a relaxační cviky - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu	příprava ke sportovnímu výkonu - příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti cvičení během dne - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - jednoduché tanečky, základy estetického pohybu tělocvičné pojmy - komunikace v TV bezpečnost při sportování hygiena při TV - vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní	

- zvládá a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - chápe pojmy z pravidel sportů a soutěží - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - chápe a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu	při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly vztah ke sportu - zásady jednání a chování – fair play zdravotní oslabení - konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí	

- je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo - zvládá techniku hodu kriketovým míčkem - zvládá nízký start - zvládá princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů - zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - jednoduchá cvičení na žebřinách - dokáže skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - dokáže respektovat zdravotní handicap - chápe význam sportování pro zdraví		

4.1.9 Pracovní výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Vyučovací předmět Pracovní výchova vychází z oblasti Člověk a svět práce.
Vyučovací předmět Pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících na 1. stupni s celkovou časovou dotací 5 hodin týdně. V 1. - 5. ročníku 1 hodina týdně
Vyučovací předmět Pracovní výchova je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty. Vyučovací předmět Pracovní výchova í se prolíná s těmito předměty: Vv, M /G/, Prv, Pří. V předmětu se realizují tematické okruhy několika průřezových témat. Předmět je realizován v kmenových třídách, plně vybavených pomůckami k tomu určenými, občas je využívána školní kuchyňka nebo záhonky na školním dvoře.

Žáci pracují ve vhodném prostředí vybaveném potřebným nářadím a pomůckami. Předmět umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Veškeré dovednosti a pracovní návyky žáci získávají v přímých praktických činnostech. V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, pomůckách a nářadí, které používá a o bezpečnosti práce s nimi.
Vzdělávání v předmětu Pracovní výchova:

- směřuje k získávání základních a praktických pracovních dovedností a návyků z různých oblastí, zejména při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů, pěstitelských činnostech a základních činnostech v domácnosti
- vede k poznávání vybraných materiálů, surovin, plodin, ke správné volbě a používání při práci vhodných nástrojů a pomůcek
- umožňuje si osvojit zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce
- směřuje k vytváření aktivního vztahu k ochraně a tvorbě životního prostředí
- umožňuje orientaci v různých oborech lidské činnosti
- vytváří pozitivní vztah k práci
- vede k získávání prvotních poznatků a dovedností významných pro další životní a profesní orientaci.

Vzdělávací obor je členěn do tematických okruhů:

- práce s drobným materiálem
- konstrukční činnosti
- pěstitelské práce
- příprava pokrmů

Práce s drobným materiálem

- žáci se učí stříhat, ohýbat, spojovat, propichovat, navlékat, svazovat, slepovat, lisovat. Naučí se určovat vlastnosti materiálu (povrch, tvrdost, tvar, barva). Umí rozlišovat přírodní a technické materiály. Seznámí se se základními nástroji a pomůckami. Naučí se organizovat a plánovat práci. Seznámí se základy bezpečnosti a hygieny práce.

Konstrukční činnosti:

- žáci se naučí pracovat s návodem stavebnice. Umí sestavovat modely dle předlohy i představy. Zvládá montáž, demontáž i údržbu jednotlivých předmětů. Osvojí si správné pracovní dovednosti a návyky při organizaci, plánování a vlastní pracovní činnosti.

Pěstitelské práce:

- žáci se učí ošetřovat pokojové květiny, pěstovat některé plodiny. Umí upravit půdu, zasít, zasázet, ošetřovat rostliny během vegetace. Poznává semena, rostliny, plody, plevele.

Příprava pokrmů:

- žáci se seznamují se základním vybavením kuchyně, s bezpečnou obsluhou elektrických a plynových spotřebičů. Naučí se udržování pořádku v kuchyni, seznámí se s druhy čistících prostředků. Zvládnou výběr a nákup potravin. Připraví jednoduchou přesnídávku a pohoštění studené kuchyně. Naučí se upravit stůl, obsloužit hosty, správnému chování u stolu.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- prostřednictvím praktických činností učíme žáky potřebné znalosti o technikách práce a materiálech
- nabízením různých pracovních technik vedeme žáky k samostatné práci a vzájemnému porovnávání výsledků
- vedeme žáky k rozpoznávání a pojmenovávání pracovních nástrojů (způsob práce, druhy materiálu), na základě odlišností vycházejících z jejich praktických zkušeností, rozvíjíme zručnost, hrubou motoriku, preciznost, přesnost

Kompetence k řešení problému

- upevňujeme schopnost poradit si na základě návodu s pracovními materiály a technikami, vedeme žáky k dokončení úkolu
- při řešení stávajících problémů, rozvíjíme získané zkušenosti a práci hodnotíme tak, aby žáci mohli vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- vhodnou motivací vedeme žáky k samostatnému vyjadřování, učíme žáky respektovat názory druhých a obhajovat vlastní názor
- vedeme žáky tradičními prostředky k prezentaci svojí práce, k správnému využití technických informací a komunikačních zdrojů
-

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme všechny formy práce a střídáme je (frontální práce, práce jednotlivce, skupinek) s jasným nastavením pravidel pro práci v týmu nebo pro jednotlivce
- vytváříme prostor pro zařazování vhodných diskuzních témat a tím podporujeme v žácích pozitivní vztah k manuální práci
- formou pravidelného sebehodnocení vytváříme v žácích pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- používáním ochranných pomůcek vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví spolužáků
- nácviky a hraním rolí na dané téma, vedeme žáky k ochraně životního prostředí, vnímání hodnot a nebezpečí, chování v krizových situacích

Kompetence pracovní

- podporujeme práci podle jednoduchého pracovního postupu a to formou sestavení si vlastního pracovního postupu
- používáním přehledů profesí, informací z tisku a TV vedeme žáky k tomu, aby získali informace o profesích, v nichž se mohou později uplatnit
- napomáháme žákům k pozitivnímu přístupu k výsledkům vlastní práce začleňováním souvislostí do výuky, které žáci získali v jiných předmětech

Pracovní výchova

1. – 3. ročník:

Očekávané výstupy v 1. období:

Práce s drobným materiálem
Žák:
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti
Žák:
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce
Žák:
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů
Žák:
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Práce s drobným materiálem
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování - pečuje o nenáročné rostliny	Práce s drobným materiálem - stříhání, navlékání, lepení - určování vlastností materiálů (modelína, papír, textil, drát, přírodniny) - seznamování se základními nástroji a pomůckami - vytváření návyku organizace práce - osvojování bezpečnosti práce Konstrukční činnosti - seznámení s návodem a předlohami stavebnice a s jednotlivými částmi stavebnice - sestavování modelů dle předlohy a představy - osvojování si správných dovedností Pěstitelské práce	OSV/4 - dobrá organizace času, dovednosti zvládat stres. situace, hledání pomoci při potížích

- žák připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	- ošetřování pokojových rostlin (zalévání, kypření, hnojení, rozmnožování) - jednoduchá vazba květin - pěstování plodin ze semen - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Příprava pokrmů - jednoduchá úprava stolu, historie a význam - pravidla správného stolování	

Pracovní výchova

4. – 5. ročník

Očekávané výstupy ve 2. období:

Práce s drobným materiálem

Žák:

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Konstrukční činnosti

Žák:

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

Pěstitelské práce

Žák:

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

Příprava pokrmů

Žák:

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Práce s drobným materiálem
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- zná funkci a užití jednoduchých pracovních nástrojů a pomůcek

Pěstitelské práce
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČSP-5-3-01p zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů
Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:
Žák:

ČSP-5-4-01p zná základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- ***uplatňuje zásady správné výživy***

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vytváří přiměřenými prac. operacemi a postupy na základě své představivosti různévýrobky z daného materiálu - využívá prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž - pracuje dle slovního návodu, předlohy, náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Práce s drobným materiálem - ohýbání, spojování, propichování, lisování - rozlišování přírodního a technického materiálu - lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti - montáž a demontáž jednoduchých předmětů - sestavování modelů z konstrukčních stavebnic, sestavování pohyblivých modelů dle předlohy a představy - poznávání vlastností materiálů a jejich využití - osvojování si správných pracovních dovedností a návyků Pěstitelské práce	OSV /4 - uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci, dovednostipro pozitivní ladění mysli

- poskytne první pomoc při úrazu - provádí jednoduché pěstitelské činnosti - ošetřuje a pěstuje pokojové a jiné rostliny - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - orientuje se v základním vybavení kuchyně - dodržuje pravidla správného stolování - udržuje čistotu pracovních ploch - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazu	- poznávání rostlin, semen, plodů - exkurze do zahradnictví, sadů, na pole - rostliny jedovaté - rostliny jako drogy - léčivé rostliny - alergie Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - úprava stolu - technika v kuchyni - bezpečná obsluha plynových a elektrických spotřebičů - příprava jednoduchých pokrmů - pohoštění studené kuchyně	

4.2 Druhý stupeň ZŠ

Učební plán – 2. stupeň ZŠ

VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	VYUČ OVACÍ PŘEDMĚTY	zkratka	6.	7.	8.	9.	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Čj	4+1D	4+1D	4	3+2D	15+4D
	Anglický jazyk	Aj	3	5	5	5	18
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4+1D	4 +1D	4+1D	3+2D	15+5D
Informační a komunikační technologie	Informatika	Inf	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	1	2	1+1D	6+1D
	Výchova k občanství	Vo	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Fyzika	F	1	2	2	2	7
	Chemie	Ch	0	0	1	2	3
	Přírodopis	Př	2	2	0	1	5
	Zeměpis	Z	2	1	1 + 1D	1	5+1D
Umění a kultura	Hudební výchova	Hv	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	Vv	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Vz	0	1	0	1	2
	Tělesná výchova	Tv	2	2	2	2	8
	Člověk a zdraví	Čz	0	0	3D	0	+3D
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	Pv	1	1	1	1D	3+1D
	Volitelné předměty			1D	1D	1D	3D
			25+3D	26+4D	27+5D	26+6D	104+18D
	Celkem		28	30	32	32	122

S ohledem na posilování významu cizích jazyků máme rozšířenou hodinovou dotaci prvního cizího jazyka v oblasti Jazyk a jazyková komunikace od 7. ročníku na 5VH týdně. Pro první cizí jazyk je tedy plně využita hodinová dotace v této vzdělávací oblasti. Druhý cizí jazyk je nabízen jako volitelný nebo nepovinný od 7. ročníku v hodinové dotaci 2VH. Na naší škole se jako druhý cizí jazyk vyučuje Německý jazyk. Druhý cizí jazyk si žáci volí dle svých možností.

Disponibilní hodiny jsou rozděleny mezi hlavní naukové předměty, které s ohledem na charakter školy vyžadují vyšší zastoupení i na 2. stupni. Dále jsou disponibilní hodiny využity pro posílení výuky Dějepisu, Zeměpisu, integrovaného předmětu Člověk a zdraví v 8. ročníku a Pracovní výchovy v 9. ročníku. Další využití disponibilních hodin je orientováno na výuku volitelných a nepovinných předmětů od 7. ročníku.

Přehled volitelných a nepovinných předmětů, kde je čerpána 1VH dotace z disponibilních hodin:

- Finanční gramotnost
- Hudebně dramatická výchova
- Mediální techniky
- Německý jazyk
- Přírodovědná praktika
- Sportovní hry
- Sportovní hry speciální
- Zdravotní tělesná výchova

Všem žákům, kteří mají doporučenou výuku PO a SPZP nabízí naše škola předmět Prostorová orientace a Výuka a čtení Braillova písma. Zda se jedná o povinnou nebo nepovinnou časovou dotaci, řeší škola vždy individuálně ve vztahu k možnostem žáka a doporučení ŠPZ.
Jako další nepovinné předměty v hodinové dotaci 1VH týdně škola žákům nabízí:

- Hra na nástroj
- Keramika
- Plavání

4.2.1 Český jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení
Vyučovací předmět Český jazyk vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Cílem předmětu je vést žáka ke srozumitelnému a samostatnému vyjadřování ústní i písemnou formou spisovného jazyka, k získávání sebedůvěry v běžných komunikačních situacích a k vytváření a praktickému využívání čtenářských dovedností.
Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk má komplexní charakter a prolíná všemi oblastmi. Je rozdělen do tří vzájemně se prostupujících složek.
V komunikační a slohové výchově je hlavním úkolem učit žáky vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného textu, umět ho kriticky posoudit.
V jazykové výchově získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.
V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky, interpretaci a produkci literárního textu.
Literární výchova utváří vlastní čtenářský vkus na základě vlastní četby. Rozšiřuje znalosti o nejdůležitějších literárních žánrech a jejich představitelích. Pěstuje u žáků základní čtenářské dovednosti a návyky.
Výuka nebude probíhat pouze teoreticky ve vyučovacích hodinách ve třídě, ale i v rámci kulturně poznávacích procházek.
Časová dotace vyučovacího předmětu je v 6.-7. ročníku 4+1D hod. týdně, v 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 3+2D hod.týdně.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- volíme zajímavá témata pro zpracování referátů a tím motivujeme žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů, a to jak z ústních sdělení, tak z tištěných textů, encyklopedií i z elektronických médií
- motivujeme žáky k tomu, aby portfolio své četby programově doplňovali o tituly náročnějších děl a různých žánrů;
- podněcujeme zájem žáků o jazyk a literaturu a o zvýšení jazykové kultury tím, že je motivuje k účasti v jazykových, literárních a recitačních soutěžích; motivuje je k tomu, aby se podíleli na organizaci soutěží ve škole
- projektovým vyučováním vedeme k vytváření situací, kdy žák prožívá radost ze samotného učení
- vedeme žáky k realizaci vlastních nápadů a myšlenek

- vytváříme kladný vztah k učení a dalšímu sebevzdělávání

Kompetence k řešení problémů

- zadáváním vhodných úloh zaměřených na řešení jazykových problémů vedeme žáky k tomu, aby si zaznamenávali důvody řešení a postup jednotlivých kroků a své záznamy využili při argumentaci a obhajobě řešení
- cíleně zapojujeme žáky do řešení školních projektů, a to ve všech fázích projektu (plánování, přípravy, propagace, realizace a vyhodnocení), žáky zapojujeme tak, aby byly co nejvíce využity jejich individuální dovednosti a schopnosti
- zadáváním vhodných úloh na řešení stylizačních problémů vedeme žáky k samostatné práci s odbornou literaturou a dalšími informačními zdroji
- připravujeme žáky na problémové situace ve škole i mimo ni, žákům ukazujeme tvořivé způsoby řešení problémů, při práci v týmu je podporujeme v řešení problémů, vedeme je k vytrvalosti a podporujeme je v tom, aby se při neúspěchu nenechali odradit nezdarem
- na základě vhodných textů a formou modelových situací je učíme kriticky myslet a činit uvážlivá rozhodnutí, vedeme je k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváříme příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- vytváříme podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporujeme jejich zájem
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivujeme neformální projevy žáků
- zařazujeme do výuky tematicky vymezené diskuse, v nichž mají žáci možnost uplatnit vlastní názory, vhodně argumentovat, korigovat svá stanoviska a vhodně reagovat na názory jiných
- učíme žáky poznávat a správně využívat technické informační a komunikační prostředky, podporuje využívání výpočetní techniky

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k týmové spolupráci a respektování názorů ostatních, nacvičuje s nimi asertivní prosazování názorů
- pravidelným zařazováním různě náročných řečnických cvičení do výuky vedeme žáky k získávání potřebné sebedůvěry pro vystupování na veřejnosti
- vytvářením různě strukturovaných týmů rozvíjíme u žáků schopnost zastávat různé role
- využíváme čtenářských zkušeností žáků pro utváření jejich hodnotového systému
- organizováním práce žáků ve skupinách upevňujeme jejich dobré mezilidské vztahy

Kompetence občanské

- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů přibližuje žákům význam české literatury jako kulturního dědictví národa
- ve třídě podporujeme přátelskou a tolerantní atmosféru, seznamováním žáků s jednoduchými autentickými materiály je vedeme k respektování druhých lidí, odmítání útlaku a násilí v jakékoli sociální skupině
- využíváním autentických materiálů žáky seznamujeme se zvyky, učíme je pochopit a respektovat kulturu, zvyky i tradice, vytváříme pro žáky příležitosti, aby formou prezentací představili kulturu, zvyky a tradice vlastní země a aby seznámili spolužáky s aktuálními trendy ochrany prostředí a zdraví

Kompetence pracovní

- zařazuje do výuky úkoly na procvičení slohových útvarů (dopis, životopis, žádost, e-mail – i v elektronické podobě) důležitých pro pracovní uplatnění a pro úspěšné absolvování pracovního pohovoru.
- učíme žáky samostatně používat speciální pomůcky a podporujeme jejich používání, povzbuzujeme k tomu žáka

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Český jazyk

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: <u>Jazyková výchova</u> - seznamuje se s příručkami a učí se je používat - zaznamená stavbu slova - označí kořen, předponu, příponu - chápe rozdíl mezi příponou a koncovkou - určí slovní druhy v textu - rozliší pod.jména obecná a vlastní - konkrétní a abstraktní - hromadná, pomnožná a látková - skloňuje správně názvy částí těla - určí druh a vzor přídavných jmen - rozliší tvary složené a jmenné - skloňuje příd.jména, ovládá pravopis jejich koncovek - tvoří 2. a 3.stupeň vlastnosti	Práce se slovníkem SJČ, Pravidla ČP Stavba slova Tvarosloví - Podstatná jména - Odchylky od pravidelného skloňování – oči, uši, ruce, nohy, kolena, ramena, prsa - Přídavná jména - Zájmena, číslovky - Slovesa – osoba, číslo, způsob, čas - Podmiňovací způsob minulý, přítomný Skladba - Větné členy - Grafické znázornění věty jednoduché - Věta jednoduchá x souvětí - Určování vět hlavních a vedlejších	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- tvoří tvary příd.jmen příponou ný-, ní-, í- ský-, ští - určí druh zájmen a číslovek - správně tvoří tvary méně obtížných zájmen a číslovek - správně skloňuje zájmena - já, ona - skloňuje vzory ten, náš - skloňuje zájmena můj, tvůj, svůj - ovládá pravopis číslovek - skloňuje číslovky dva, tři, čtyři - rozezná slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené - určí u sloves osobu, číslo, způsob, čas - rozliší podmiňovací způsob minulý od přítomného - určí základní skladební dvojici, pozná podmětovou a přísudkovou část věty	- Věta řídící a závislá - Interpunkce v souvětí - Nejčastější spojovací výrazy - Co není větným členem Syntaktický pravopis Pravopis - Velká písmena Zvuková stránka jazyka, spisovná a nespisovná výslovnost - Zásady spisovné výslovnosti - Intonace - Výpověď a věta - Hlásky znělé, neznělé - Slovní přízvuk - Melodie, důraz, tempo, pauzy	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou; jmenný jen informativně - pozná podmět vyjádřený a nevyjádřený; všeobecný jen informativně - rozlišuje základní a rozvíjející větné členy - tvoří a pozná přívlastek shodný, neshodný - určí předmět a příslovečné určení (z Pu jen Pum, Puč, Puz, Pumí) - graficky rozlišuje větný člen řídící a závislý - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - rozpozná větu hlavní, vedlejší, řídící, závislou - nakreslí graf věty i jednoduchého souvětí - píše správně i/y ve shodě přísudku - s několikanásobným podmětem - spisovně vyslovuje česká slova		
<u>Komunikační a slohová výchova</u> - rozlišuje spisovný a nespisovný projev - dokáže formulovat myšlenky srozumitelně,	Vyplňování jednoduchých tiskopisů Zpráva x oznámení	**OSV/ 8** - efektivní a asertivní komunikace

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
věcně a jazykově správně - dovede vyhledat a třídit informace - při mluveném projevu užívá vhodnou hlasitost, tempo, přízvuk a melodii, mimiku - dokáže vyplnit složenku, podací lístek, telegram, nadepsat obálku - rozliší zprávu od oznámení, umí napsat a odeslat SMS - dokáže napsat blahopřání, pozná kondolenci - zformuluje jednoduchou odpověď na inzerát, pozná inzerát plošný, řádkový - sestaví jednoduchý řádkový inzerát - umí napsat osobní dopis - pozná úřední dopis - dokáže vyprávět příběh podle obrázku - tvoří osnovu k textu - vyhledává jazykové prostředky - ukáže v textu přímou řeč <u>Literární výchova</u>	Inzerát Dopis osobní, ukázka úředního dopisu Popis – druhy Vypravování

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- čte s porozuměním - učí se základům čtení s předvídáním - reprodukuje a shrne text po tématické stránce - zapíše jednoduchý zápis z četby - uvede nejznámější autory dětských knih – pozná známé ilustrátory podle ilustrace - pozná lyrický a epický text - vyhledá informace z literární teorie ve slovníku liter.pojmů - ukáže v textu odlišnosti literárního a běžného užívaného jazyka	<u>Pohádka klasická, moderní</u> <u>Ilustrátoři dětských knih</u> <u>Báje</u> <u>Pověsti</u> <u>Literární teorie - úvod</u>	- lidová slovesnost, zvyky národů Evropy **OSV/ 7** - empatie a pohled na svět očima druhého

Český jazyk

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: <u>Jazyková výchova</u> - dokáže rozlišit význam slov - rozliší slovo a sousloví - rozumí známým rčením a příslovím - vyhledává a tvoří synonyma, homonyma, antonyma - rozezná slova neutrální a citově zabarvená - vyhledá odborné názvy v textu - rozliší způsoby tvoření slov - odvozuje, skládá, zkracuje slova - rozliší slovo zkratkové od zkratky - umí používat nejčastější zkratky - skloňuje obtížnější zájmena - určí kategorie jmen a sloves	Nauka o významu slov - Význam slov věcný, mluvnický - Slova jednoznačná, mnohoznačná - Slovo, sousloví - Rčení, přísloví, pořekadlo, pranostika - Synonyma, homonyma, antonyma - Citově zabarvená slova - Odborné názvy Nauka o tvoření slov - Způsoby obohacování slovní zásoby - Způsoby tvoření slov – odvozování, skládání, zkracování Tvarosloví - Zájmeno jenž, týž - Určování jmenných a slovesných kategorií - Slovesný rod	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- u sloves určí slovesný rod - převede rod trpný na činný a naopak - vhodně užije druhy příslovcí - rozpozná spřežky, dokáže je správně je napsat s pomocí slovníku - stupňuje příslovce - správně používá předložkové vazby - pozná vlastní a nevlastní předložky - určí v textu spojky, částice, citoslovce - rozezná druhy vět, otázky zjišťovací, doplňovací, vylučovací - pozná rozvíjející větné členy včetně několikanásobných - pozná skladební dvojici a skladební skupinu - určí druhy vedlejších vět - zná podřadicí spojovací výrazy - graficky znázorní stavbu věty i souvětí	- Příslovce – stupňování, spřežky - Předložky - vazby - Spojky, částice, citoslovce Skladba - Druhy vět dle postoje mluvčího - Podmět všeobecný, přísudek jmenný - Rozvíjející větné členy - Zbylé druhy Pu, doplněk - Pk postupně rozvíjející - Několikanásobný Pk - Skladební skupina - Druhy vedlejších vět Syntaktický pravopis - Shoda přísudku s podmětem všeobecným a několikanásobným Pravopis - Pravopis koncovek jmen, sloves - Velká písmena	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- správně píše velká písmena, neznámé tvary vyhledá ve slovníku Komunikační a slohová výchova - při čtení si klade otázky týkající se vnímání textu - vyhledá odpovědi na své otázky v textu, v jiné literatuře, na internetu - odliší fakta a názory autora s pomocí učitele a žáků - třídí informace a formuluje hlavní myšlenky - uvede citaci - popíše výrobek, fotografii, obraz - popíše jednoduchý pracovní postup - popíše osobu, vystihne základní povahové rysy - vylíčí své dojmy z krajiny - sestaví jednoduchý úřední dopis ve WORDU na základě instrukcí učitele - napíše krátkou objednávku zboží - sestaví klasický životopis, vyplní osobní	- Výpisky, výtah z odborného textu - Popis výrobku, uměleckého díla - Popis pracovního postupu – návod, recept - Charakteristika postavy - Líčení krajiny - Úřední dopis - Objednávka - Životopis klasický, dotazník - Vypravování	**OSV/ 11** - analýza postojů a hodnot druhých lidí a jejich projevů chování **OSV/ 6** - poznávání lidí ve skupině, chyby při poznávání lidí **OSV/ 8** - efektivní komunikace

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
dotazník - sestaví osnovu vypravování - podle osnovy napíše krátké vypravování - rozpoznává personifikaci, přirovnání, metaforu a metonymii - pracuje s přímou řečí Literární výchova - rozlišuje základní literární druhy a žánry, zařadí k nim dílo - orientuje se v knihovně i v dalších informačních zdrojích - čte s porozuměním - čte s předvídáním - ústně i písemně formuluje dojmy ze své četby - formuluje dojmy z filmového, divadelního představení	- Základní literární druhy a žánry - Balada - Bajka - Kronika - Cestopis - Povídka - Román	**VMEGS/ 3** - co Evropu spojuje a rozděluje

Český jazyk
8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Jazyková výchova - pozná jazykové chyby ve vyjadřování a v textech médií - pracuje s různými slovníky a příručkami (vyhledávání slov, výrazů…) - správně čte i píše přejatá slova s pomocí Slovníku cizích slov - užívá cizí jména v textu a jejich tvary - nevhodně užitá přejatá slova nahradí českým ekvivalentem - tvoří vidové dvojice, pozná ohraničenost děje - tvoří slovesné tvary podle slovesných kategorií - zvládá uvedené pravopisné jevy - rozpozná Pk volný a těsný a správně je oddělí čárkou	Obohacování slovní zásoby - Slovní zásoba aktivní x pasivní - Slova přejatá – pravopis, výslovnost Tvarosloví - Skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen - Slovesa - slovesný vid Pravopis - Psaní i/y v koncovkách substantiv, adjektiv, sloves - Psaní předpon s-, z-, vz- - Psaní předložek s/se, z/ze - Psaní skupin bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně Skladba - Pk volný a těsný - Přístavek	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- totéž dokáže s přístavkem - určí vztahy ve větách (poměry) i v souvětích - zná souřadicí spojovací výrazy - zařadí český jazyk do rodiny i větve - vizuálně rozliší text psaný latinkou a azbukou - vysvětlí pojmy obecná čeština, dialekt, slang, argot - zařadí slovo do odpovídající vrstvy jazyka	- Významové poměry mezi VH, souřadné souvětí - Významové poměry mezi VV stejného druhu, souřadné spojení VV - Významové poměry mezi několikanásobnými VČ včetně grafického znázornění - Spojovací výrazy, interpunkce - Souvětí souřadné a podřadné - Složitější souvětí - Jazykové rozbory Obecné výklady o českém jazyce - Indoevropské jazyky - Slovanské jazyky, staroslověnština - Útvary českého jazyka - Jazykové styly	
Komunikační a slohová výchova - pozná základní slohové útvary v ukázkách, zařadí je do jazykového stylu, pozná slohový postup - pracuje s textem (hl. myšlenky, struč.	- Slohové postupy a útvary - přehled - Výpisky, výtah	**OSV/ 8** - komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, žádost prezentace)

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
poznámky, výpisky, výtah…) - zvládne uspořádat zákl. informace v textu - připraví výklad o slavné osobnosti - dokáže sestavit subjektivně zabarvený popis - vyhledá v tisku druhy úvahy - rozliší subjektivní a objektivní sdělení - respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí - najde v tisku fejeton, komentář - používá kultivované jazykové prostředky - užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru	- Charakteristika literární postavy - Výklad - Líčení - Úvaha – druhy úvahy - Jazykový projev mluvený x psaný	**OSV/ 6** - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech **OSV/ 5** - kreativita a pružnost nápadů, schopnost vidět věci jinak **OSV/ 11** - odpovědnost za napsané, respektování osobnosti a identity lidí
Literární výchova - čte s porozuměním a předvídáním - dovede ústně i písemně zformulovat hodnocení četby, návštěvy divadelního, filmového představení - rozpozná základní literární druhy a žánry, zná jejich představitele	- Literární teorie - Literární historie - Literární interpretace - Drama – komedie, tragédie	**VMEGS/ 1** - rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- v dramatickém textu označí a pojmenuje základní znaky - pozná rozdíly mezi literaturou hodnotnou a konzumní - porovná ztvárnění literatury pro film, divadlo, televizi a v hudbě	- Adaptace literárních děl	

Český jazyk

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP:

Vzdělávací oblast komunikační a slohová výchova:

Žák:

ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji

ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru

ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj

ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci

ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru

ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči

ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu

ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát

ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Vzdělávací oblast jazyková výchova:
Žák:
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova

ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech

ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami

ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci

ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace

ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí

ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Vzdělávací oblast literární výchova:
Žák:

ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla

ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo

ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie

ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele

ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře

ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování

ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Jazyková výchova

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p; ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis

ČJL-9-2-07p zná a zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Komunikační a slohová výchova

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p; ČJL-9-1-10p dokáže napsat běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Literární výchova

Minimální očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření:

Žák:

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít jeho hlavní myšlenku

ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení

ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry

ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury a má pozitivní vztah k literatuře

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Jazyková výchova - tvoří sousloví, univerbizuje jej - používá samostatně PČP a SSČ, slovníky ČJ - umí dodržovat pořádek slov ve větě - rozlišuje rozdíly v obohacování slovní zásoby a tvoření českých slov - tvoří spisovné tvary slov - správně píše dějová a účelová adjektiva - pozná v textu přechodník minulý i přítomný, zná mechanismus tvoření přechodníků, chápe jejich význam - má pouze informativní přehled - správně užívá všech neohebných slov - rozliší druhy vět	Slovní zásoba a význam slova - Slovo, jeho význam, sousloví - Slovní zásoba aktivní – pasivní - Vývoj slovní zásoby – neologismy, historismy, archaismy - Slovníky - Rozvrstvení slovní zásoby - Homonyma, synonyma, antonyma Nauka o tvoření slov - Stavba slova - Způsoby obohacování slovní zásoby Tvarosloví - Podstatná jména - Přídavná jména – dějová – účelová	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- pozná větu jednočlennou a ekvivalent, dvojčlennou - zvládne rozbor věty i souvětí - graficky zaznamenává syntaktické vztahy ve větě i souvětí - tvoří slovní i větný zápor - rozpozná řeč přímou od nepřímé a dokáže je tvořit - zvládá pořádek slov ve větě - aplikuje pravidla týkající se oslovení, vsuvky, citoslovce, samostatného větného členu, neúplné věty - správně užívá interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí - správně píše velká písmena, obtížné případy řeší s pomocí PČP - rozliší spisovný a nespisovný projev - vhodně používá vrstvy jazyka - dbá na jazykovou správnost svého projevu	- Zájmena – rodová – bezrodá - Číslovky - Slovesa nepravidelná - Přechodníky - Příslovce, psaní spřežek - Předložky vlastní, nevlastní, vazby - Spojky souřadicí, podřadicí Skladba - Věty podle postoje mluvčího - Věta jednočlenná, dvojčlenná, ekvivalent - Mluvnický zápor - Přívlastek volný, těsný, přístavek - Souvětí podřadné, souřadné - VH,VV,VŘ,VZ - Složité souvětí - Zvláštnosti větné stavby	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- chápe prestiž mluveného i psaného slova - dbá na kulturu řeči	- Řeč přímá a nepřímá Pravopis lexikální, tvaroslovný i skladební - Velká písmena Zvuková stránka jazyka - Soustava českých hlásek - Spisovná výslovnost - Spodoba znělosti - Větný přízvuk, melodie Obecné výklady o jazyce - Vývoj a útvary českého jazyka - Jazykověda - Jazyková kultura	
Komunikační a slohová výchova - sestaví vlastní tvořivý text, je schopen prezentace - sestaví s pomocí učitele CV a průvodní dopis - sám napíše milostný dopis	Stylistika a komunikace - Výklad - Popis pracovního postupu, uměleckého díla - Líčení	OSV/ 8 - dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená komunikace, pravda, lež OSV/ 6 - vzájemné poznávání lidí ve skupině

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- seznámí se s otevřeným dopisem - vytvoří a osvojí si pravidla diskuse - zapojí se do diskuse, dovede ji řídit dovede argumentovat - dodržuje net – etiketu sociálních sítí - ve čteném a slyšeném projevu odliší fakta od názorů a hodnocení, pro ověření využije adekvátní literaturu a internet - sestaví proslov k slavnostní příležitosti - vyhledá publicistické útvary – fejeton, inzerát, interview, reportáž, komentář, úvodník - užívá jazykové prostředky v souladu s jazykovou normou a vhodně vzhledem k situaci, adresátovi a komunikačnímu záměru Literární výchova - interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby vzniku díla, charakterů postav, výstavby děje a užitého jazyka - v literárním textu nalezne neobvyklé jazykové prostředky a s pomocí učitele je zařadí	- Charakteristika postavy – vystižení povahy, schopností a dovedností - Strukturovaný životopis - Průvodní dopis - Dopis milostný - Dopis otevřený - Diskuse, dialog - Kritické čtení a naslouchání - Proslov - Úvaha - Literární teorie - Literární historie	OSV/ 5 - kreativita, originalita nápadů, pružnost MV/ 1 kritické čtení med. sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování „bulvárních“ prvků, rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením, chápání mediálního sdělení MV/ 2 - rozlišení sdělení potvrzujících předsudky a představy od sdělení vycházejících ze znalosti problematiky a z nezaujatosti MV/ 5 - vliv médií na každodenní život a na uspořádání dne - vliv médií na kulturní a politický život

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dokáže vytvořit vlastní krátký literární text - v dramatickém textu označí a pojmenuje základní znaky absurdního dramatu - v jednotlivých literárních směrech zná významné představitele české a světové literatury porovná ztvárnění literatury pro film, divadlo, televizi a v hudbě rozliší literaturu hodnotnou a konzumní	- Literární interpretace - Drama – absurdní drama - Scénář - Literatura pro mládež - Adaptace literárních děl - Struktura literárního díla (téma, literární hrdina) - Vývojová období národní a světové literatury - představitelé	MKV/4 - multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování MV/ 5 - role filmu a televize v životě jednotlivce a rodiny, dopad na společnost

4.2.2 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. **Vzdělávání** v matematice je zaměřeno na užití matematiky v reálných situacích, osvojení matematických pojmů a matematických postupů, rozvoj abstraktního a exaktního myšlení, logického a kritického usuzování.
Cílem předmětu je naučit žáky užívat matematické znalosti v reálných situacích, naučit je hledat zákonitosti a matematické souvislosti, vést je k sebedůvěře při řešení matematických úkolů, naučit žáky finanční gramotnosti. Pro úspěšnou realizaci tohoto předsevzetí je potřeba, aby zažívali žáci v tomto předmětu co nejméně neúspěšných situací, aby všichni, i ti méně zdatní v tomto předmětu, zažívali pocity úspěšnosti a možnosti předmět v určitém rozsahu zvládnout.

Zvláště při výuce geometrie je nutné si uvědomit zraková postižení jednotlivých žáků a uvážit nakolik jsou schopni rýsovat bez pomoci a jaké pomůcky a s jakými úpravami lze použít, aby neměli pocit, že nestačí ostatním spolužákům.
Vzdělávací obsah se prolíná do vzdělávacích oblastí: Informační a komunikační technologie, Člověk a příroda a Člověk a svět práce.
Výuka probíhá převážně ve třídách, také jsou využívány výukové programy v PC učebně. Časová dotace tohoto předmětu je 5 hodin týdně v každém ročníku. Na časovou dotaci je v 6., 7. a 8. ročníku využito po 1 disponibilní hodině a v 9. ročníku po 2 disponibilních hodinách.

Výchovné a vzdělávací strategie
V hodinách matematiky se žáci názorně seznamují s přechodem od konkrétního k abstraktnímu, s tvůrčím přístupem při řešení podnětných úloh, s výhodami spolupráce při řešení problémů, s nutností přesného vyjádření myšlenek a s jejich obhajobou. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé matematiky využívají následující postupy, metody a formy práce:

Kompetence k učení
- postupnou abstrakcí a zobecňováním vedeme žáky k osvojování základních matematických pojmů a vztahů;
- umožňujeme žákům díky vhodné organizaci výuky studovat jednoduché matematické texty, vyhledávat informace v tištěné i elektronické podobě, získávat soubory dat k dalšímu zpracování;
- pomocí modelování situací rozvíjíme představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;
- zadáváme vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života, a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi;
- používáme v hodinách informační a komunikační technologie, a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Kompetence k řešení problémů

- vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vedeme žáky k důkladné analýze, k plánu řešení, k volbě vhodného postupu při řešení problému (využití tradičních i digitálních prostředků), k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám
- na základě pokusů nebo zkušeností žáků rozvíjíme jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů
- prostřednictvím vhodně volených příkladů vedeme žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému.
- vedeme žáky ke zjištění, že realita je složitější než její matematický model, prováděním rozboru problému a plánu řešení, odhadováním výsledků, učením se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení, vedeme žáky k ověřování výsledků jejich práce

Kompetence komunikativní

- důslednou kontrolou žákova projevu podporujme u žáků používání odborné terminologie a kultivaci jazyka matematiky
- důslednou kontrolou podporujeme u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků
- cíleně využíváme příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili
- vhodně využíváme cizí jazyk (zejména angličtinu) a ICT, aby připravil žáky pro vstup do soudobé společnosti a vědeckého světa matematiky

Kompetence sociální a personální

- vytvářením vhodných příležitostí k aktivní diskusi vedeme žáky k obhajobě vlastního názoru, k jeho případné změně na základě zjištění nových informací
- organizací a kontrolou skupinové práce vedeme žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny
- učíme žáky spolupracovat ve skupině, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly
- vhodnými úkoly z praktického života učíme žáky spolupracovat a dodržovat pravidla slušného chování

Kompetence občanské

- zařazujeme občanské problémy do matematických úloh a tím žáky motivujeme k uplatnění matematiky v různých oborech lidské činnosti (např. informatika, finanční gramotnost, statistika a její interpretace) a k zamyšlení nad věrohodností informací (např. dotazníková šetření)
- sledováním aktuálních problémů učíme žáky respektovat názory ostatních, formovat si volní a charakterové rysy, zodpovědně se rozhodovat podle dané situace

Kompetence pracovní

- pestrým výběrem netradičních úloh rozvíjíme u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů;
- zařazováním vhodných situací ve výuce vedeme žáky k efektivnímu používání pomůcek, kalkulátoru a informačních a komunikačních technologií;
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozborem vedeme žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů
- zdůrazňujeme nutnost znalosti matematiky v dnešním světě a vedeme žáky k tomu, aby získali informace o profesích, kde je matematika nezbytným předpokladem

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Matematika

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla - provádí početní operace s přirozenými čísly zpaměti a písemně - provádí odhady a kontrolu výpočtů - zaokrouhluje - zobrazuje přirozené číslo na čísel. ose	Rozšířené opakování - přirozená čísla - čtení a zápis čísla v desítkové soustavě - zobrazení na číselné ose - početní operace	**OSV/1** - cvičení dovednosti zapamatování

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka - rýsuje lineární útvary - převádí jednotky délky, hmotnosti, času - vypočítá obvod čtverce, obdélníku, - trojúhelníku - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Geometrické útvary v rovině - rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh - převody jednotek - obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku	**OSV/8** - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
- rozumí pojmu - narýsuje a změří daný úhel - přenáší graficky úhel a sestrojit jeho osu - rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů - provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách)	Úhel a jeho velikost - pojem, rýsování a přenášení úhlu - osa úhlu - jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu - ostrý, tupý, pravý a přímý úhel - početní operace s velikostmi úhlů	**OSV /5** - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových úhlů, umí využít jejich vlastností - rozumí pojmu mnohoúhelník - sestrojí pravidelný šestiúhelník a pravidelný osmiúhelník	- vrcholové a vedlejší úhly - mnohoúhelníky – pojem, - pravidelný šestiúhelník, pravidelný osmiúhelník - konstrukce, obvod mnohoúhelníku	
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti - pozná útvary osově souměrné a shodné - určí jednotky obsahu, umí je převádět - vypočítá obsah čtverce a obdélníku - využívá znalostí (obsah čtverce, obdélníku) - při výpočtech obsahů složitějších obrazců - charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle) - načrtne a narýsuje síť a z ní těleso	Osová souměrnost - osová souměrnost - shodné útvary - osově souměrné útvary Obsah čtverce a obdélníku Povrch a objem krychle a kvádru - jednotky obsahu - obsah čtverce a obdélníku - obsah složitějších obrazců s využitím znalostí obsahu čtverce a obdélníka	**OSV/10** - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, zvládání učebních problémů **EV/4** - podněcuje aktivitu a tvořivost

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
vymodeluje - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání - vypočítá povrch krychle, kvádru - užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí - odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádru - určí a znázorní různé druhy trojúhelníků a vyjmenuje jejich vlastností - pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, vnitřní a vnější úhly, …) - sestrojí těžnice, střední příčky, výšky trojúhelníku - sestrojí kružnici opsanou a vepsanou trojúhelníku	- kvádr, krychle (sítě těles, zobrazování těles) - povrch krychle, kvádru - jednotky objemu - objem krychle, kvádru Trojúhelník - pojem, druhy - vnitřní a vnější úhly trojúhelníku - těžnice, střední příčky, výšky - kružnice opsaná, vepsaná	

Matematika

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - modeluje a zapisuje zlomkem část celku - převádí zlomky na desetinná čísla a naopak - porovnává zlomky - provádí početní operace s racionálními čísly - užívá různé způsoby kvantitativního - vyjádření vztahu celek – část – přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nich využívá matem. aparát v oboru racionálních čísel	Racionální čísla - čtení a zápis zlomku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení na číselné ose - převrácený zlomek - smíšené číslo - početní operace - složený zlomek	OSV/1 - cvičení dovednosti zapamatování
- rozlišuje kladná a záporná čísla - zobrazí kladná a záporná čísla - na vodorovné i svislé číselné ose chápe pojem opačné číslo - určí absolutní hodnotu daného čísla	Celá čísla - čtení a zápis čísla - zobrazení na číselné ose - opačné číslo - absolutní hodnota - početní operace	OSV/1 - cvičení pozornosti a smyslového vnímání

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
a chápe její geometrický význam - provádí početní operace s celými čísly - analyzuje a řeší jednoduché problémy - modeluje konkrétní situace, v nich využívá - matem. aparát v oboru celých čísel		
- vyjádří poměr mezi danými veličinami - zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru - dělí celek na části v daném poměru - pracuje s měřítky map a plánů - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem - rozumí a využívá pojmu úměra - využívá trojčlenku při řešení slovních úloh - určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, - rovnicí	Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost - pojem - zvětšení a zmenšení v daném poměru - rozdělení dané hodnoty v daném poměru - měřítko - úměra - přímá a nepřímá úměrnost - trojčlenka	OSV/9 - rozvoj individuálních dovedností pro spolupráci - práce s mapou, využití poměru - v domácnosti (vaření, míchání barev,..)
- pozná shodné útvary - užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách - sestrojí trojúhelník z daných prvků dbá na kvalitu a přesnost rýsování	Trojúhelník - shodnost trojúhelníků - trojúhelníková nerovnost - konstrukce trojúhelníků	OSV/1 - cvičení dovednosti pozornosti a soustředění

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- chápe pojem 1% - užívá základní pojmy procentového počtu - vyjádří část celku pomocí procent - řeší slovní úlohy - chápe pojem promile - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Procenta - pojem - základ, procentová část, počet procent - promile - slovní úlohy	OSV/1 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- charakterizuje pojem rovnoběžníku - rozlišuje různé typy rovnoběžníků - sestrojí rovnoběžník - odhaduje a vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku - odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku	Rovnoběžníky - pojem - vlastnosti - rozdělení - konstrukce - obvod a obsah - obsah trojúhelníku	EV/4 - podněcuje aktivitu a tvořivost
- rozpozná a pojmenuje lichoběžník - sestrojí lichoběžník - vypočítá obvod a obsah lichoběžníku	Lichoběžník - pojem - konstrukce	
- rozezná a pojmenuje hranol - načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině - načrtne a narýsuje síť hranolu - odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu	Povrch a objem hranolů - pojem hranol - povrch a objem hranolu	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti - určí středově souměrný útvar	Středová souměrnost - sestrojení obrazu obrazce ve středové souměrnosti Robotika - seznámení s vývojovým prostředím - základní příkazy a jejich použití - programy s opakováním, cykly	

Matematika

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozumí pojmu výraz - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných - určí hodnotu číselného výrazu - zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text - dosadí do výrazu s proměnnou	Výrazy - číselné výrazy - proměnná - výrazy s proměnnou - úpravy výrazů	OSV/1 - dovednosti pro učení

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- provádí početní operace s výrazy - určí druhou mocninu a odmocninu - výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky - užívá druhou mocninu a odmocninu - ve výpočtech - chápe pojem reálné číslo - rozliší odvěsny a přepony - rozumí odvození vzorce Pythagorovy věty - využívá poznatků při výpočtu délek stran - pravoúhlého trojúhelníku - využívá poznatky ve slovních úlohách - zaokrouhluje a provádí odhady s danou	Druhá mocnina a odmocnina - pojem - čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin - určení druhých mocnin a odmocnin - pojem reálného čísla Pythagorova věta - pojem - výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku - užití Pythagorovy věty Mocniny s přirozeným mocnitelem - čtení a zápis mocnin s přirozeným mocnitelem	MV/1 - porozumění získaným informacím

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- přesností - zapíše číslo ve tvaru a . 10^n pro 1 < a < 10, n je celé číslo - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem - užívá a zapisuje vztah rovnosti - řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav - provádí zkoušku řešení - matematizuje jednoduché reálné situace - vyřeší daný problém aplikací získaných - matematických poznatků a dovedností - řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou,..) zdůvodní zvolený postup řešení - ověří výsledek řešení - určí vzájemnou polohu přímky a kružnice - určí vzájemnou polohu dvou kružnic - vypočítává obvod a obsah kruhu - provádí jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané	- zápis čísla pomocí mocnin deseti - početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem Lineární rovnice - rovnost - lineární rovnice Slovní úlohy - slovní úlohy Kruh, kružnice - vzájemná poloha přímky a kružnice - vzájemná poloha dvou kružnic	VMEGS/1 - rozvíjí a integruje základní vědomosti OSV /5 - cvičení pro rozvoj základních - rysů kreativity

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, - Thaletova kružnice,..) v konstrukčních úlohách	- délka kružnice - obsah kruhu	
- charakterizuje válec - vypočítá povrch a objem válce	Válec - pojem - povrch válce - objem válce	
- provádí jednoduché konstrukce - rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti - využívá poznatků (výška, těžnice, Thaletova kružnice,...) v konstrukčních úlohách	Konstrukční úlohy - jednoduché konstrukce - množiny všech bodů dané vlastnosti - Thaletova kružnice - konstrukční úlohy	OSV /1 - cvičení pozornosti a soustředění, pečlivost a přesnost při vypracování konstrukčních úloh
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zaznamená výsledky jednoduchých statistických šetření do tabulek - vyhledá a vyhodnotí jednoduchá statistická data v grafech a tabulkách	Shromažďování, třídění a vyhodnocování statistických údajů - základní statistické pojmy - základní charakteristiky statistického souboru	VMEGS /1 - rozvíjí a integruje základní vědomosti, srovnání států (HDP, počet obyvatel..) - stav obyvatelstva, zdravotnictví, průmysl
	Robotika	MV/1

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
	- programy s podmínkou - programy s proměnnými - funkce a jejich použití v programu	- identifikování základních orientačních prvků v textu - vyhodnocení ankety

Matematika

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP:

Vzdělávací oblast závislosti, vztahy a práce s daty
Žák:
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02 porovnává soubory dat

M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Závislosti, vztahy a práce s daty
Žák:
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data

M-9-2-02 porovnává soubory dat

M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti

M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

Geometrie v rovině a prostoru
Žák:
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku

M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary

M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem

M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů

M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh

M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary

M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Žák:
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Vzdělávací oblast číslo a proměnná:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti číslo a proměnná:
Žák:

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

zvládá orientaci na číselné ose

Vzdělávací oblast závislosti, vztahy a práce s daty

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti závislosti vztahy a práce s daty:
Žák:

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

zvládá početní úkony s penězi

Vzdělávací oblast geometrie v rovině a prostoru:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti geometrie v rovině a prostoru:
Žák:

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu

M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce

M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary

M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti

M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce

M-9-3-11p sestrojí sítě základních těles

M-9-3-12p načrtne základní tělesa

M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa

odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky

umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

používá technické písmo

čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Vzdělávací oblast nestandardní aplikační úlohy a problémy:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti nestandardních aplikačních úloh:
Žák:

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy

M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací

M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozkládá výraz na součin (vytýkáním, pomocí vzorců) - provádí početní operace s lomenými výrazy - řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech - řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací) - řeší slovní úlohy pomocí soustav lin. rovnic - užívá a zapisuje vztah nerovnosti - řeší lineární nerovnice a jejich soustavy - znázorní řešení lin. nerovnic na číselné ose - zakreslí bod v PSS - chápe pojem funkce - rozlišuje lineární a kvadratickou funkci - sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce - užívá funkční vztahy při řešení úloh - řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování	Výrazy - úpravy výrazů pomocí vzorců - rozklad výrazů na součin - pojem lomený výraz - početní operace s lomenými výrazy Rovnice s neznámou ve jmenovateli. Soustavy rovnic - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými - slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic Nerovnice, soustavy nerovnic - nerovnost - lineární nerovnice - soustava lineárních nerovnic Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - pojem funkce - lineární funkce (přímá úměrnost) Finanční matematika - základní pojmy finanční matematiky	MV/1 - identifikování základních orientačních prvků v textu MV/1 - chápání podstaty sdělení VMEGS/2 - naše vlast, Evropa a svět

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
		(měnové kursy)
- rozliší shodné a podobné útvary - užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách	Podobnost - podobnost - věty o podobnosti trojúhelníků	OSV/1 - cvičení pozornosti a soustředění
- charakterizuje jednotlivá tělesa - narýsuje síť a vymodeluje z ní těleso - vypočítá povrch a objem těles	Tělesa - kužel - jehlan - koule - povrch a objem těles	
	Rozšiřující učivo - goniometrické funkce	
	Robotika	
	- vyzkoušet pomocí podpůrného programu ovládat jednotlivé ovládací prvky robota - dle zadání naprogramovat ovládání robota	

4.2.3 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Cílem předmětu je vést žáky ke srozumitelnému a samostatnému vyjadřování ústní i písemnou formou a k získání základní sebedůvěry v rámci interakce v každodenních situacích, jde o jazykovou výuku, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, (obsahuje vždy tři jazykové složky - receptivní, produktivní a interaktivní dovednosti). Největší důraz je kladen na interaktivní řečové dovednosti (speaking). Žák by měl být schopen se v jednoduchých situacích s anglicky mluvícím cizincem domluvit: podat mu základní informace o místě, kde se nachází, o sobě, své rodině a svých zájmech. Podobným informacím v cizím jazyce i porozumí. Výuka psaní (writting) vede žáky k tomu, aby byli schopni napsat jednoduché osobní dopisy a vzkazy, později krátký životopis a popis osob, věcí a událostí. Výuka čtení (reading) umožní rozumět některým psaným instrukcím a dokumentům, např. reklamě, jídelním lístkům, jízdnímu řádu, krátkým článkům, které se zabývají známými tématy a používají běžný jazyk. Žáci jsou seznamováni s reáliemi anglicky mluvících zemí i životním stylem osob jiných národností, což přispívá k prohlubování tolerance i uvědomění si vlastní identity. Vzdělávací obsah má komplexní charakter a prolíná se do vyučovacích předmětů především ve vzdělávacích oblastech: jazyk a jazyková komunikace, informační a komunikační technologie a člověk a společnost.

Výuka anglického jazyka na druhém stupni navazuje na první stupeň, přičemž šestý ročník je především opakovacím, slouží k upevnění nabytých znalostí.

Časová dotace předmětu jsou v 6 - 9. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně. Disponibilní časová v celkovém počtu 6 vyučovacích hodin byla využita v 7 - 9. ročníku pro rozvoj konverzačních aktivit žáků. Celkem tedy v 6. ročníku 3 VH, od 7 - 9 ročníku 3+2D VH.

Výuka probíhá v jednotlivých třídách. Při plnění některých úkolů, nácviku určitých situací, se přesunem lavic vytváří oddělená místa k práci dvojic nebo skupinek žáků, popř. pracujeme a komunikujeme v kruhu. Využíváme prostředků ICT, které žákům umožňují rychlý přístup k informacím, snadnější a pohotovější komunikaci. Výuka vede k dosažení úrovně A1-A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Pro zrakově postižené žáky zvětšujeme texty dle individuální potřeby. Pracujeme se slovníky, ve kterých je použita zjednodušená transkripce fonetiky, což je vhodné pro žáky se zrakovým postižením, ale i žáky se SPU, celkově pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Slovní zásobu vybraným žákům připravujeme přepisem ve fontu Arial (bezpatkové písmo) tučně, který zvětšujeme dle potřeby.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

- oddělujeme učivo základní a doplňující, vedeme žáky k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu tím, že využíváme různé organizační formy a různé metody ve vzdělávání.
- zaměřujeme se a posuzujeme individuální pokrok každého žáka a tím umožňujeme, aby každý žák dosáhl úspěchu (i částečného)
- využíváme modelových situací z reálného života, tím vedeme žáka k pochopení nutnosti znát a umět anglický jazyk a plynule reagovat na každodenní situace.
- za účelem rozšíření slovní zásoby umožňujeme žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě.
- při hledání neznámých výrazů vedeme žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků, necháváme je samostatně pozorovat a vyvozovat vhodný překlad a tím podporujeme kritické myšlení a dovednost využít zjištěné v praxi.
- zadáváním domácích prací podporujeme u žáků upevnění poznatků ze školy, pozitivní vztahy k učení i posouzení vlastního pokroku.
- využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využíváním gest a pauz) rozvíjíme u žáků efektivnější komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

- navozováním problémových situací z reálného života učíme žáky vhodně reagovat a adekvátně řešit dané situace, (metody hraní rolí, simulace apod.) podporujeme samostatné vyhledání informací k vyřešení problému
- prací ve skupinách, kde žáci řeší dané zadané problémy, podporujeme kritické myšlení, vyjádření vlastního názoru a schopnost naplánovat řešení situace, dále podporujeme kritické myšlení např. výběrem různorodých cizojazyčných textů.
- zadáváním projektových úkolů ve skupině nebo jednotlivě, poskytujeme žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů v praxi, schopnost dělat uvážlivá rozhodnutí, obhájit je a nést odpovědnost za své postoje a názory.

Kompetence komunikativní

- vytváříme komunikativní situace, komunikujeme ve dvojicích i větších skupinách, tím podporujeme u žáků umění naslouchat druhým, porozumět jim a zapojovat se do diskuze.
- poskytujeme žákům prostor pro sebeprezentaci (samostatné práce, projekty, referáty) s cílem správného formulování a vyjádření vlastních myšlenek a názorů v logickém sledu a osvojení si kultivovaného písemného i ústního projevu.
- zaměřujeme se na aktuální a zajímavá témata a autentické texty (SMS, zprávy, maily, plakáty, recepty), tím vedeme žáky k porozumění různým textům, záznamům i obrazových materiálů, běžně užíváme gesta a postoje a upevňujeme v žácích aktivní zapojení se do diskuze.
- do výuky začleňujeme anglické písně, prezentujeme je na „ projektových dnech“
- pracujeme s internetem a ostatními komunikačními prostředky za účelem reálné komunikace s vnějším světem

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme všechny formy práce a střídáme je (frontální práce, práce jednotlivce, skupinek) s jasným nastavením pravidel pro práci v týmu nebo pro jednotlivce.
- při každé možné příležitosti vytváříme prostor pro zařazování vhodných konverzačních témat a tím podporujeme přátelskou a pohodovou atmosféru ve třídě
- hodnotíme i jiné aktivity než testy, cvičení atd. (např. soutěže, aktivní zapojení do výuky) a následně v rámci pravidelného sebehodnocení vytváříme v žácích pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj.

Kompetence občanské

- podporujeme účast žáků na kulturních i společenských akcích, které škola pořádá, následně využíváme písemných postřehů žáků v cizím jazyce o kultuře, zvycích, příp. umění dané země, regionu, skupiny. Pracujeme s pojmy právo a povinnost ve škole, rodině i v širších souvislostech.
- ve třídě podporujeme přátelskou a tolerantní atmosféru, aktuálním seznamováním žáků s jednoduchými autentickými materiály je vedeme k respektování druhých lidí, odmítání útlaku a násilí v jakékoli sociální skupině
- využíváním autentických materiálů žáky seznamujeme s normami a zvyky cizích států, učíme pochopit a respektovat kulturu, zvyky i tradice anglofonních i jiných zemí.
- vytváříme pro žáky příležitosti, aby např. formou multimediálních prezentací, představili kulturu, zvyky a tradice vlastní země, nebo anglofonních zemí, případně seznámily spolužáky s aktuálními trendy ochrany prostředí, ochrany zdraví a ekologickými a environmentálními problémy.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k práci s materiály podporujícími výuku cizího jazyka – práce se slovníky, internetem apod., za účelem zvnitřnění si základních pracovních pravidel.
- zejména ve vyšších ročnících zadáváme dlouhodobější úkoly, tím u žáků podporujeme orientaci v základních pracovních aktivitách potřebných k uskutečnění daného záměru (cíl, riziko, postupy, realizace)
- začleňujeme do výuky souvislosti, které žáci získali z jiných předmětů, tím napomáháme k přístupu k výsledkům vlastní žákovské práce nejen z pohledu kvality a funkčnosti, ale také z pohledu společenského významu, ochrany vlastního zdraví, kulturních a společenských hodnot.
- zdůrazňujeme nutnost znalosti anglického jazyka v dnešním světě, používáme IT technologie a tím vedeme žáky k tomu, aby získali informace o profesích, kde je AJ nezbytným předpokladem.
- motivujeme žáky, aby při řešení jazykových úloh sestavili časový plán za účelem efektivního rozvržení práce.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Do předmětu jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, environmentální výchova

Anglický jazyk

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - čte nahlas krátké texty - rozumí textům z učebnice, krátkým textům s vizuální oporou - umí v textu vyhledat odpovědi na jednoduché otázky a známá slovíčka - rozumí jednoduchým promluvám, konverzaci se známou slovní zásobou (pozdravy, příkazy, kdo co dělá) - používá dvojjazyčný slovník, elektronickém slovník na Google ověřuje výslovnost - odvodí význam některých slovíček z kontextu	*Opakování* a prohlubování z 1. stupně: Jazykové prostředky: - sloveso to be - člen určitý a neurčitý - zájmena přivlastňovací - množné číslo - rozkazovací způsob - vazba there is/are - přítomný čas prostý, průběhový - předmětový tvar osobních zájmen - frekvenční příslovce - sloveso have got, can, can´t - vyjádření budoucnosti – will - pravopis – psaní malých a velkých písmen	OSV / 1 - rozvoj pozornosti, dovednosti zapamatování - jména, čas, abeceda, popis obrázků OSV/ 2 - co mám rád, nemám rád OSV/ 7 - vztahy mezi lidmi – respektování druhých, zaměstnání, věk VMEGS /2 - zajímavosti z Evropy – život Evropanů VMEGS/ 3 - vánoční zvyky v Evropě – styl života v evropských rodinách VMEGS /1 - cestování, plány na prázdniny OSV/ 8 - rozvíjení komunikace, seznamovací rozhovor

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- klade důraz na zvukovou a grafickou podobu jazyka – rozvíjí dostatečně srozumitelně výslovnost - rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonaci, orientuje se v základním pravopisu Konverzace: - rozvíjí si dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; - sestaví velmi jednoduché sdělení o sobě, své rodině a škole, popíše denní režim. - stručně popíše vzhled zvířete, člověka, věci - dokáže se zeptat na jednoduché věci (jméno, rodinu, místo bydliště, volný čas) - odvodí hlavní myšlenku textu - vyžádá si jednoduchou informaci o ceně, v restauraci, na poště atp.	Tematické okruhy: - státy a národy světa - hodiny - zajímavá místa a příroda světa - části těla, zvířata - data, měsíce, dny v týdnu - číslovky 1-1000, čísl. řadové - tvorba dotazníků - rozvrh dne - jídelní lístek - pravidla výslovnosti větných celků, fonetický přepis větných celků Rozšiřující učivo: - anglický jazyk ve světě - malé seznámení s anglickou kuchyní	

Anglický jazyk

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - čte nahlas a plynule kratší až středně dlouhé texty - chápe a reprodukuje přiměřené texty v učebnici - v textu vyhledává odpovědi na otázky, známé fráze apod. - rozumí jednoduché a zřetelné konverzaci - pracuje s dvojjazyčným slovníkem a kontroluje správnou výslovnost v elektronickém slovníku na Google - sestaví jednoduché sdělení na známé téma - písemně, gramaticky správně tvoří jednoduché věty i velmi krátké texty - je schopen vést velice jednoduchou konverzaci na známá témata - sestaví jednoduché písemné sdělení o svých plánech do budoucna, na prázdniny, čím chce být, až vyroste.	Jazykové prostředky: - počitatelnost podstatných jmen - some/ any - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména (how much, how many) - přítomný čas průběhový, prostý - vazba like + ing - frekvenční příslovce a fráze - samostatná přivlastňovací zájmena - minulý čas slovesa to be, to have, to go - minulý čas –úvod do učiva - Sloveso can, can´t - Sloveso to have - Předložky místa a času - Fonetický přepis slov, pravopisné změny osvojených slov a tvarů - Výslovnost obtížných hlásek - Data	OSV /3 - stanovování osobních cílů - co mám rád, nemám rád, čím budu OSV/ 6 - dotazníky, vzájemné představování a poznávání ve skupině OSV/ 8 - dialog, komunikace v různých situacích, jak se jmenují osoby v mém okolí OSV/ 10 - dovednosti pro řešení problémů a rozhodování, plány na výlet, sestavení harmonogramu MV/ 7 - projektová činnost, týmová práce VMEGS /1 - naši sousedé v Evropě, cíle prázdninových výletů

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Konverzace: - rozvíjí si dostačující slovní zásobu k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; - pracuje s tištěným i elektronickým slovníkem - dokáže jednoduše vyjádřit, co rád dělá ve volném čase - jednoduše konverzuje o své rodině a příbuzenských vztazích - zeptá se a rozumí jednoduchému a zřetelnému rozhovoru o počasí - popíše vybavení bytu a určí, co si oblékne a v jakém počasí	- Vyjadřování budoucnosti vazbou be going to x will - Gerundium Tematické okruhy: - nábytek a oblečení - potraviny - počasí, zeměpisné názvy - koníčky, sport, volný čas - osobní údaje, můj život, příbuzenské vztahy - dopravní prostředky, dovolená Rozšiřující učivo: - plány do budoucna, písně, jednoduchý popis, dopis a mailová korespondence	

Anglický jazyk

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - čte nahlas a foneticky správně středně dlouhé texty - rozumí smyslu adekvátních textů, je schopen v textu vyhledat odpovědi na otázky - rozumí zřetelné konverzaci - sestaví sdělení na dané téma - odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu - běžně používá dvojjazyčný slovník, chápe nepřesnosti vyplývající z překladů pomocí online překladačů - sestaví sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině a škole	- přítomný průběhový čas pro vyjádření budoucnosti - Jazykové prostředky: - přídavná jména long, wide, tall high - stupňování přídavných jmen - srovnávání as – as, than - too/ enough - much, many, a lot - ingový tvar	OSV/ 1 - dovednosti pro učení a studium, poslechová cvičení OSV/ 2 - moje vztahy k druhým lidem, telefonické představování, rozhovory OSV/10 - problémy v seberegulaci, dramatizace - pozvání, odmítnutí, omluva OSV /8 - otevřená a pozitivní komunikace, rozhovory EV /4 - životní prostředí - Austrálie OSV/ 6

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- písemně sestaví jednoduchá až středně těžká sdělení - reprodukuje obsah přiměřeného sdělení - domluví se v běžných každodenních situacích - odhadne význam nových slov v přiměřeně náročném textu - shrne obsah mluveného a vystihne základní myšlenku Konverzace: - sestaví otázku, odpověď - zahájí rozhovor, udrží a řádně ukončí - jednoduše se domluví v reálných situacích - v rozhovoru se dokáže omluvit, navrhnout plán, odmítnout a přijat další návrhy	- předpřítomný čas + never/ever, yet/already/just, trpný rod - žádosti - vztažná zájmena who/which - minulý čas – pravidelný, nepravidelný, průběhový - neurčitá zájmena, neurčitá příslovce - přítomný čas prostý - spojky but, because, while, if - slovní a větný přízvuk - výslovnost všech hlásek, pravidla výslovnosti - pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů Tematické okruhy: - Cestování a volný čas - Hudba a divadlo	- rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, rozhovory - filmové hvězdy

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- orientuje se v anglické literatuře 18.-21.století	- Zaměstnání - Školský systém GB - Zdraví a zdraví životní styl - Rodinné vztahy, přátelské vztahy - Životní prostředí - Omluvy a prosby - Návrhy a odmítání Rozšiřující učivo: - Zjednodušená literární díla - Jednoduchá vyprávění - Práce s texty, příp.komiksy	

Anglický jazyk

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP:

Poslech s porozuměním:
Žák:
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Mluvení
Žák:
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Čtení s porozuměním
Žák:
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Psaní
Žák:
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Poslech s porozuměním:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - čte nahlas plynule a foneticky správně texty delšího rozsahu - rozumí obsahu adekvátních textů v učebnici a autentickým materiálům - v textech vyhledá známé výrazy, fráze a požadované odpovědi - rozumí zřetelné promluvě a konverzaci - odvodí význam slov z kontextu - používá vhodný výkladový slovník - sestaví sdělení o sobě, rodině, škole a příbuzných tématech - tvoří přiměřené texty středního rozsahu - reprodukuje obsah sdělení - vyžádá informace a domluví se v běžných každodenních situacích	Jazykové prostředky: - popis pocitů (look/feel) - vztažná zájmena who/which - gerundium - budoucí čas - Podmínkové věty - if (1. kondicionál) - must/ mustn´t, vyjadřování modality pomocí should/ shouldn´t - shall…? - trpný rod - let´s - předpřítomný čas, s „for“ a „since“ - minulý čas nepravidelných i pravidelných sloves - zájmena osobní, přivlastňovací, zvratná - Plynulost projevu, frázování, přízvuk, síla hlasu, tempo řeči - Fonetická transkripce	OSV /1 - cvičení poslechová, vizuální, zapamatování OSV /5 - rozvoj tvořivosti a originality - vytvoření pohlednice OSV/ 6 - seznámení s prostředím, které jiným vyhovuje OSV/ 8 - rozhovory, prezentace, komunikační prostředky MV /6 - výběr výrazových prostředků, výběr budoucí školy, příprava prezentace MV /7 - plány na prázdninové výlety – týmová práce MKV/ 4 - výměnné pobyty studentů – vzájemné obohacování VMEGS /1

Konverzace: - Sestaví otázku, odpověď, udrží konverzaci na témata týkající se životního prostředí - Uvědomuje si závažnost otázek životního prostředí, dokáže vyhledat informace v tisku a na internetu - Zahájí telefonický rozhovor, udrží a řádně ho ukončí - Jednoduše se domluví v reálných situacích - V rozhovoru se dokáže omluvit, navrhnout plán, odmítnout a přijat další návrhy - Popíše své pocity, charakterizuje osobu - Stručně sdělí obsah filmu, divadelní hry, příběhu - Orientuje se v pracovních profesích - Orientuje se v anglické literatuře 18.- 21.století	Tematické okruhy: - Život ve městech, móda kolem nás - Ochrana životního prostředí - Vlastnosti, pocity, vnitřní a vnější charakteristika člověka - Telefonování - Životní prostředí - Kultura, oblíbený film, pořad - Literární díla- zjednodušeně - Volba povolání - Tvorba vlastního CV Rozšiřující učivo: - Vynálezy, vynálezci ve světě - Důležitost nonverbální komunikace	- výměnné pobyty studentů EV /4 - prostředí a zdraví, denní režim, návštěvy u lékaře, životní prostředí

4.2.4 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Přírodopis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Jedná se o předmět, jehož obsahem je učivo dvou vzdělávacích oblastí. Vzdělávání v předmětu Přírodopis umožňuje poznávání přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Vedek pochopení přírodních zákonitostí a směřuje k pochopení postavení člověka v přírodním prostředí, jeho závislost na přírodních zdrojích a jeho vliv na životní prostředí. Vede k zodpovědnému přístupu k ochraně přírody.

Výuka se uskutečňuje ve vyučovacích hodinách (ve třídě a v učebně CIV), při návštěvách programů ekocenter, při vycházkách a výletech. Předmět přírodopis má komplexní charakter a prolíná se oblastí Člověk a zdraví. V 8. ročníku jsme nahradili předměty výchova ke zdraví a přírodopis průřezovým předmětem Člověk a zdraví, který je dotován 3 vyučovacími hodinami. Předmět Přírodopis je jinak vyučován jako samostatný předmět v 6., 7. ročníku s časovou dotací 2 vyučovacích hodin týdně, v 9. ročníku pak jednou hodinou týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- ukazujeme žákům vhodné metody učení, odlišujeme učivo základní a doplňující
- poskytujeme žákům dostatečný čas pro zvládnutí úkolů dle individuálních schopností
- využíváme již získaných zkušeností a zapojujeme je do souvislostí
- prostřednictvím názorných ukázek čerpáme i z mimoškolního prostředí

Kompetence k řešení problému

- seznamujeme s problémovými situacemi, diskutujeme, hledáme řešení dle vlastních názorů, z různých zdrojů informací
- vedeme žáka k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, a to z různých zdrojů, plánujeme s nimi řešení

- zadáváním praktických domácích úkolů dáváme žákům prostor k aplikaci získaných poznatků v životě, umožňujeme jim sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- formou diskusí učíme naslouchat, porozumět, formulovat svůj názor a obhájit ho
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti při pohybu v přírodě i šetrnému chování k okolí
- s využitím konkrétních příkladů vhodné i nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivujeme neformální projevy žáků

Kompetence sociální a personální

- zadáváním skupinových úkolů učíme teamové práci
- srovnáním hodnocení a sebehodnocení podporujeme žáky v utváření pozitivní představy o sobě samém s cílem dosáhnout pocitu sebedůvěry a sebeúcty

Kompetence občanské

- prostřednictvím tematických rozhovorů i za použití názorných ukázek učíme žáky chránit životní prostředí.
- vedeme žáky k odpovědnému rozhodování a správnému chování v krizových situacích – názorně je učíme poskytnout pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život
- doporučením vhodných aktivit učíme žáky zdravě žít a chránit kvalitu životního prostředí

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či

zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Kompetence pracovní

- praktickým používáním učíme využívat speciální pomůcky a zvládat dovednosti běžného života ve vztahu k přírodnímu prostředí
- vedeme žáky k organizování a plánování učení, zařazováním úkolů různé obtížnosti je směřujeme k efektivnímu časovému rozvržení práce
- průběžně vedeme žáky k získávání pracovních návyků a postojů a motivujeme je k jejich pravidelnému dodržování

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Přírodopis

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí, co zkoumají jednotlivé biologické vědy - uvede příklady rozmanitosti přírody - vysvětlí rozdíl mezi nebuněčným, jednobuněčným a mnohobuněčným organismem, uvede příklady - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka - seznámí se se základními projevy života, uvede jejich význam - charakterizuje jednobuněčné organismy - seznámí se s potravními řetězci - chápe význam řas a vybrané zástupce - popisuje stavbu těla hub - chápe význam hub v přírodě i pro člověka	Uspořádání živého světa - vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života, názory na vznik života - nebuněčnost, jednobuněčnost, mnohobuněčnost Buňka Viry a bakterie Jednobuněčné organismy Houby - houby bez plodnic - houby s plodnicemi - lišejníky Nižší živočichové (bezobratlí) - žahavci	EV/1 - moře – mořské řasy, kyslík, význam pro biosféru

- rozpozná (i s pomocí atlasu) naše nejznámější jedlé a jedovaté houby - popíše vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje vnitřní a vnější parazity - podle charakteristických znaků rozlišuje plže, mlže, hlavonožce - rozlišuje vodní a suchozemské druhy - pozná vybrané zástupce (hlemýžď, páskovka, škeble, srdcovka, sépie) - popíše tělo žížaly a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - vysvětlí význam žížaly v přírodě - dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců - rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků - uvede nejznámější zástupce jednotlivých tříd - dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový příklad hmyzu	- ploštěnci - hlísti - měkkýši - kroužkovci - členovci - pavoukovci - korýši - hmyz	

- rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou - orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu zhodnotí pozitivní i negativní význam hospodářských a epidemiologických druhů hmyzu		

Přírodopis

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: – rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů - porovná vnitřní a vnější stavbu živočichů za použití osvojené odborné terminologie a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - dokáže rozdělit zástupce do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalování - vysvětlí přizpůsobení živočichů danému prostředí - pozná vybrané zástupce ryb, popíše stavbu těla - rozlišuje nejznámější mořské a sladkovodní ryby - rozumí postavení ryb v potravním řetězci, význam ryb v potravě člověka - pozná vybrané zástupce obojživelníků, popíše stavbu těla	Třídění organismů Živočichové – obratlovci - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci	EV/1 - voda – význam pro život, ochrana čistoty vod EV/1 - potravní řetězec

- vysvětlí přizpůsobení obojživelníků vodnímu prostředí - pozná vybrané zástupce plazů, popíše stavbu těla - popíše stavbu těla ptáků, jejich přizpůsobení k letu - pozná vybrané zástupce - popíše stavbu těla savců a základní charakteristiku - podle charakteristických znaků rozlišuje základní řády savců a správně roztřídí vybrané zástupce - vysvětlí přizpůsobení savců prostředí a způsobu života (např. kytovci, netopýři, krtek, apod.) - pozná vybrané zástupce - chápe význam těchto živočichů v přírodě i pro člověka, jejich postavení v ekosystému - vysvětlí vývoj rostlin - dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu - seznámí se s principy fotosyntézy, dýchání - vysvětlí funkce jednotlivých částí	Rostliny - nižší rostliny - stavba rostlinného těla - vyšší rostliny - rostliny výtrusné - mechorosty - kapraďorosty - plavuně, přesličky, kapradiny - nahosemenné rostlinyEkosystém les Krytosemenné rostliny Ekosystém louka, pole	

rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) - popíše rozmnožování rostlin - pozná příklady výtrusných rostlin - vybrané zástupce rozlišuje na mechorosty a kapraďorosty - vysvětlí význam výtrusných rostlin v přírodě - vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami - podle charakteristických znaků rozlišuje hlavní zástupce nahosemenných rostlin - chápe význam lesa a způsoby jeho ochrany - vysvětlí rozdíl mezi nahosemennou a krytosemennou rostlinou a uvede konkrétní příklady - orientuje se podle morfologických znaků v základních čeledích rostlin - pozná významné zástupce jednotlivých čeledí, vysvětlí význam lučních porostů - chápe příklady a využití kulturních plodin - seznámí se s ochranou rostlin		

Přírodopis

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP:

Vzdělávací oblast obecná biologie a genetika:

Žák:

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů

P-9-1-02 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

P-9-1-03 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě

P-9-1-04 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

Vzdělávací oblast biologie hub:

Žák:

P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

Vzdělávací oblast biologie rostlin:

Žák:

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům

P-9-3-02 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin

P-9-3-03 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů

Vzdělávací oblast biologie živočichů:

Žák:

P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Vzdělávací oblast biologie člověka:

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy

P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka

P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Vzdělávací oblast neživá příroda:

Žák:

P-9-6-01 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

P-9-6-02 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

P-9-6-03 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

Vzdělávací oblast základy ekologie:

Žák:

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02 na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému

P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam

P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí

Vzdělávací oblast praktické poznávání přírody:
Žák:

P-9-8-01aplikuje praktické metody poznávání přírody

Vzdělávací oblast obecná biologie a genetika:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-04p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka

má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Vzdělávací oblast biologie hub:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

P-9-2-01p rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

Vzdělávací oblast biologie rostlin:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti biologie rostlin:

Žák:

P-9-3-02p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

P-9-3-02p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování

P-9-3-03p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Vzdělávací oblast biologie živočichů:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti biologie živočichů:

Žák:

P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce

P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Vzdělávací oblast biologie člověka:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti biologie člověka

Žák:

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Vzdělávací oblast neživá příroda:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti neživá příroda:

Žák:

P-9-6-01p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny P-9-6-02p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů

P-9-6-03p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Vzdělávací oblast základy ekologie:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi

P-9-7-02p objasní základní princip některého ekosystému

P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech

P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky

P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Vzdělávací oblast praktické poznávání přírody:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti praktického poznávání přírody:

Žák:

P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - charakterizuje nerosty a horniny - orientuje se ve stupnici tvrdosti - podle charakteristických vlastností popisuje vybrané nerosty, chápe význam některých důležitých nerostů	Země – vznik a stavba Země Mineralogie a petrologie - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků	EV/2 - Základní podmínky života – půda, voda EV/1 - aktuální ekologické problémy, princip udržitelného rozvoje, pochopení hlubokého ovlivnění přírody v průběhu vzniku civilizace

- rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku, chápe význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) - rozlišuje vnitřní a vnější geologické děje, jejich důsledky, zná geologický oběh hornin a vody - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, rozlišuje jednotlivé geologické éry podle charakteristických znaků a typických organismů - uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geol. dějů, popíše druhy zvětrávání, dokáže popsat vlivy erozí - charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů - orientuje se v základních ekologických pojmech - rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí, uvede konkrétní příklad potravního řetězce	Vnější a vnitřní geologické procesy Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Podnebí a počasí ve vztahu k životu - význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobenépřírodními vlivy - přírodní světové katastrofy (povodně, větrné bouře, laviny), nejčastější mimořádné události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochranu před nimi	

- uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a jejich důsledky pro rovnováhu ekosystémů - aplikuje praktické metody poznávání přírody	Ekologie Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území Praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	

4.2.5 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v předmětu Fyzika vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda. Cílem je hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, rozvíjení a upevňování dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy, vedení k vytváření a ověřování hypotéz, učenížáků zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi, směřování k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie apodpora vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování. Předmět je vyučován jednak ve třídě a jednak v odborné učebně. Řádučebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné. Předmět Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk

a příroda. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, krátkodobé projekty.

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7. – 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podněcováním k lepším výsledkům učení podporujeme žákovu vlastní organizaci a řízení učení
- používáním informačních zdrojů vedeme k vyhledávání, třídění a propojování informací
- využíváním informačních zdrojů / např. internet, encyklopedie/ vedeme k používání odborné terminologie
- vzbuzováním zájmu o pozorování a experimentování vedeme k porovnávání získaných informací a k nalézání souvislostí mezi získanými daty
- systematickým hodnocením a odstraňováním překážek v učení vedeme k vlastnímu pokroku v učení

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením problémových situací vedeme k využívání vlastního úsudku o příčinách a nesrovnalostech
- využíváním informačních zdrojů vedeme k dovednosti objevování různých variant řešení
- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení
- nácvikem řešení a ověřování osvědčených postupů vedeme k aplikaci při řešení obdobných nebo nových problémových situací
- vyhodnocením získaných dat vedeme k zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- důsledným vyžadováním odpovědí celou větou klademe důraz na výstižné a souvislé vyjadřování
- zadáváme práci ve skupinách, abychom posílili naslouchání promluvám druhých, používání vhodné argumentace a zapojování se do diskuse
- vytváříme podnětné situace k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů a běžně užívaných gest

- předvádíme opakovaně příklady, jak účinně komunikovat s okolním světem / vyjadřování svých názorů k článkům v novinách, časopisech…/
- předkládáme podněty k účasti žáků v internetových diskusích

Kompetence sociální a personální

- využíváme skupinového vyučování k vedení žáků ke spolupráci při řešení problému
- upozorňujeme na situace a postoje, které narušují dobré vztahy
- vytvářením vhodných příležitostí vedeme žáky k ochotě pomáhat
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- využíváme skupinového vyučování k respektování přesvědčení druhých lidí
- navozujeme situace, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- řešíme úlohy z praktického života s ohledem na to, jak se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- poukazováním na významné vědce a jejich objevy posilujeme pozitivní postoj k tvořivosti
- diskusemi nad propagačními materiály nízkoenergetických domů podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb, solární články/

Kompetence pracovní

- důslednou kontrolou pracovních postupů vedeme žáky k uvědomělému dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními
- vyžadováním provedení konkrétní práce sledujeme její kvalitu, funkčnost a hospodárnost
- účastí na jednoduchém projektu zhodnotíme využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí
- vedením učitele při vyhledávání potřebných informací na internetu získáme základ pro založení firmy, která bude například dodávat do elektrické sítě elektřinu z fiktivní solární elektrárny

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Fyzika

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozlišuje látku a těleso, dovede uvést případy látek a těles - správně používá pojem atom, molekula - má představu o tom, z čeho se skládá atom - popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	Látka a těleso - částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron) - rozdělení látek na pevné, kapalné a plynné	EV /2 - vztahy vlastností vody, půdy, vzduchu a života
- ovládá značky a jednotky základních veličin - vyjádří hodnotu veličiny a přiřadí jednotky - změří délku tělesa, výsledek zapsat a vyjádřit v různých jednotkách - změří hmotnost pevných a kapalných těles na rovnoramenných vahách - změří objem kapalného a pevného tělesa pomocí odměrného válce - změří teplotu pomocí teploměrů, určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - předpoví, zda se délka či objem tělesa při změně teploty zvětší nebo zmenší - změří časový úsek pomocí stopek a orientuje se na ciferníku hodin - využívá s porozuměním vztah mezi	Fyzikální a měřené veličiny - délka - hmotnost - objem - teplota a její změna - čas - teplotní roztažnost těles - hustota Skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou - difuze	OSV /1 - rozvoj dovedností pro učení a studium

hustotou, hmotností a objemem		

Fyzika

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozpozná, zda na dané těleso působí síla - změří velikost působící síly - rozeznává jednotlivé druhy sil, změří třecí sílu - užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu a drsnosti třecích ploch, ale nikoliv na jejich obsahu - určí výpočtem velikost a směr výslednice dvou sil stejných či opačných směrů - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas - určí průměrnou rychlost z dráhy uražené tělesem za určitý čas - používá s porozuměním vztah v = s / t pro rychlost rovnoměrného pohybu tělesa	Síla - síla působící na těleso - gravitační pole a gravitační síla - síla: přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - tlaková síla a tlak: vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na níž síla působí - třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - skládání sil a výslednice sil - výslednice dvou sil stejných a opačných směr - otáčivé účinky síly Pohyby těles - pohyby těles: rovnoměrný a nerovnoměrný, přímočarý a křivočarý - dráha a čas - okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu	O;SV /1 - bezpečnost silničního provozu – řešení problémů OSV /9 - rozvoj pozitivního myšlení

Fyzika

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - využívá poznatky o zákonitostech tlaku - chápe funkci hydraulických zařízení - vysvětlí vznik hydrostatického tlaku - vysvětlí existenci vztlakové síly a její využití - vysvětlí vznik atmosférického tlaku - rozumí pojmu mechanická práce a výkon - dokáže určit, kdy těleso ve fyzice koná práci - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	- Hydrostatický a atmosférický tlak - Pascalův zákon: hydraulická zařízení - Archimédův zákon - Vztlaková síla působící na tělesa v kapalině - Plování, vznášení se a potápění tělesv kapalině - Atmosférický tlak - Tlak plynu v uzavřené nádobě - Mechanická práce	EV /3 - vlivy průmyslu na životní prostředí VMEGS/1 - zkušenosti z Evropy a světa - globální oteplování - Země – skleníkový efekt

- je schopen uvést praktický příklad přeměny skupenství (tání, tuhnutí, var, kondenzace, sublimace) - popíše Sluneční soustavu, odliší planetu a hvězdu, zná planety sluneční soustavy - popíše hlavní součásti sluneční soustavy - objasní střídání dne a noci, ročních období a měsíčních fází, pohyb Země kolem Slunce a Měsíce kolem Země	- Výkon Formy energie - Polohová a pohybová energie - Vnitřní energie tělesa - Tepelná výměna - Přeměny skupenství (tání a tuhnutí) - Vypařování a kapalnění, faktory ovlivňující tyto přeměny - Vesmír - Sluneční soustava: její složky a měsíční fáze	OSV/1 - cvičení dovedností zapamatování

Fyzika

9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Vzdělávací oblast látky a tělesa:

Žák:

F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí

F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

Vzdělávací oblast pohyb těles, síly:

žák:

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

F-9-2-03 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

Vzdělávací oblast mechanické vlastnosti tekutin:

Žák:

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

Vzdělávací oblast vesmír:

Žák:

F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

Vzdělávací oblast energie:

Žák:

F-9-4-01 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

F-9-4-02 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Vzdělávací oblast zvukové děje:

Žák:

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

Vzdělávací oblast elektromagnetické a světelné děje:

Žák:

F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

F-9-6-04 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

F-9-6-05 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh

F-9-6-06 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

Vzdělávací oblast látky a tělesa:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti látky a tělesa:

Žák:

F-9-1-01p změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

Vzdělávací oblast pohyb těles, síly:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro oblast pohybu těles a síly:

Žák:

F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

F-9-2-03p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

Vzdělávací oblast mechanické vlastnosti tekutin:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti mechanických vlastností tekutin:

Žák:

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

Vzdělávací oblast vesmír:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro oblast Vesmír:

Žák:

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

-zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

-osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

Vzdělávací oblast energie:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro oblast energie:

Žák:

F-9-4-01p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

F-9-4-02p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

Vzdělávací oblast zvukové děje:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti zvukových dějů:

Žák:

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Vzdělávací oblast elektromagnetické a světelné děje:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti elektromagnetismu a světelných dějů:

Žák:

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

F-9-6-04p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí - určí, co je v jeho okolí zdrojem zvuku - pozná podmínku pro šíření zvuku - rozumí pojmu hlasitost zvuku - určí možnost, jak omezit nepříznivý vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka - rozpozná ve svém okolí zdroje světla - využívá poznatku, že se světlo šíří přímočaře,objasní vznik stínu - využívá zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí - dokáže uvést příklad dutého a vypuklého zrcadla a jejich využití v praxi - rozliší spojku a rozptylku	Zvukové děje - Vlastnosti zvuku - Akustika - Zdroj, šíření a odraz zvuku - Tón, výška a kmitočet tónu - Hlasitost zvuku Elektromagnetické a světelné děje - Vlastnosti světla - Zdroj a rychlost světla - Odraz světelného paprsku - Stín, zatmění Slunce a Měsíce - Duté a vypuklé zrcadlo - Lom světla na optickém rozhraní - Optické čočky - Rozklad světla - Elektrický obvod - Zdroje napětí, spotřebič, vypínač - Elektrické a magnetické pole - El. a magnetická síla, el. náboj - Elektromotor a transformátor	EV /2 - vlivy na životní prostředí-nadměrná hladina zvuk VMEGS /1 - evropská energetická strategie-využití zrcadel v alternativníchzdrojích energie, sluneční elektrárny

- dokáže popsat jednoduché optické přístroje a jejich využití v běžném životě - sestaví správně el. obvod dle schématu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého, vodič a izolant - využívá praktické poznatky o působení magnetického pole - využívá zákon o přímočarém šíření světla a zákon odrazu šíření světla - rozhodne zda se světlo bude lámat od kolmice či ke kolmici - rozumí pojmům krátkozrakost a dalekozrakosta způsobu nápravy těchto očních vad brýlemi - vysvětlí vznik duhy v přírodě - porozumí základním pojmům (atom, molekula, iont - zná účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) - změří elektrický proud ampérmetrem a	- Atom, proton, neutron, elektron - Elektrický náboj, iont - Elektrická síla, proud a napětí - Pravidla bezpečné práce - Zkrat, pojistka - Pojistka - Odpor vodiče - Jednoduchý a rozvětvený el. obvod - Vedení elektrického proudu v kapalinácha v plynech - Elektromagnetická indukce - Střídavý a stejnosměrný proud - Transformátor - Výroba a přenos elektrické energie - Jaderný reaktor, jaderná elektrárna - Ochrana před radioaktivním zářením - Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	VMEGS /1 - zkušenosti z Evropy - alternativnízdroje energie, výrobael. energie a její vliv na životní prostředí

elektrické napětí voltmetrem - dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízení - správně sestaví elektrický obvod podle schématu - odliší zapojení spotřebičů vedle sebe a za sebou - rozliší pokusně vodič od izolantu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého - popíše transformátor a jeho využití při přenosu elektrické energie - dokáže popsat nepříznivý vliv radioaktivníhoa ultrafialového záření na lidský organismus - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		VMEGS /1 - naši sousedé v Evropě a jaderná energie - výhody a nevýhody, vlivna životní prostředí

4.2.6 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v předmětu Chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Cílem je podchycení a rozvíjení zájmu o obor, vedení k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí, učení řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy, poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, učit získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.
Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Předmět je vyučován jednak ve třídě a jednak v učebně chemie. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné. Předmět Chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a Matematika a její aplikace.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podněcováním k lepším výsledkům učení vedeme k vyhledávání nejefektivnějších forem učení
- systematickým pozorováním jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, vedeme k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- využíváním informačních zdrojů / internet, odborná literatura, učebnice/ vedeme žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dáváme žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů
- systematickým hodnocením a odstraňováním překážek v učení vedeme k vlastnímu pokroku v učení

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme problémové situace související s učivem chemie
- podnětným rozborem problému dáváme žákům možnost volit různé formy řešení
- v hodnotící diskusi dáváme možnost obhajovat své řešení
- zařazováním praktických cvičení vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů
- zařazováním referátů o chemických výrobách vedeme žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe a k vysvětlování jejich chemické podstaty a praktické aplikace

Kompetence komunikativní

- častým opakováním vedeme žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podnětnými otázkami dáváme prostor žákům pro argumentaci
- zkoumáním návodů na použití chemických prostředků vytváříme podnětné situace k porozumění různým typům textů, záznamů a symbolů
- předvádíme opakovaně příklady, jak komunikovat s okolním světem (vyjadřování svých názorů k článkům v novinách, časopisech, v diskusních k televizním pořadům…)
- zadáváme takové úkoly, při kterých žáci mohou navzájem komunikovat a při kterých se učí respektovat názory jiných

Kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- upozorňujeme na situace a postoje, které narušují dobré vztahy
- vytvářením vhodných příležitostí vedeme žáky k ochotě pomáhat
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- společně s žáky respektujeme pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- předkládáme situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- modelujeme krizové situace a jejich řešení a tím vedeme žáky k zodpovědnému chování v takovýchto situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

- důslednou kontrolou vedeme žáky k bezpečnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžadujeme dodržování daných pravidel (povinností) z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- účastí na jednoduchém projektu zhodnotíme využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí
- zadáváme úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Chemie

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pozná skupenství a jejich přeměny (vč. sublimace), rozliší fyzikální a chemický děj - aplikuje zásady bezpečné práce, dovede poskytnout první pomoc, zná tel. č. záchranné služby, umí přivolat pomoc - rozliší a pojmenuje druhy směsí - používá pojem roztok - chápe vliv teploty, plošného obsahu, povrchu na rychlost rozpouštění - vyhledává příklady z praxe - chápe hmotnostní zlomek složek směsí a procentovou koncentraci - osvojí si princip, postup a užití v praxi metody oddělování složek směsí – usazování, filtrace, destilace, krystalizace - volí vhodný postup k oddělování složek směsí	- látky, jejich vlastnosti, skupenství, rozpustnost, chem. děje - bezpečnost práce v laboratoři a při pokusech - směsi různorodé a stejnorodé - roztoky, složení roztoků - oddělování směsí	

- vyjmenuje druhy a význam vod podle užití a znečištění - vyjmenuje hlavní znečišťovatele	- voda	EV /2 - význam vody a vzduchu jako zákl. podmínky života
- osvojí si procentový obsah hlavních složek vzduchu - vyjmenuje hlavní znečišťovatele vzduchu - chápe vznik a význam inverze a smogu	- vzduch	
- ovládá pojmy atomové jádro, elektronový obal, proton, neutron, elektron, valenční elektron, valenční vrstva, protonové číslo, hmotnostní čís. - vysvětlí rozdíl mezi atomem a molekulou	- atom, molekula, ionty	
- pochopí princip uspořádání prvků v PSP - dokáže reprodukovat znění a zná význam periodického zákona - zná pojmy kovy, nekovy, polokovy, těžké kovy	- chemické prvky - periodická soustava prvků (PSP)	OSV /1 - cvičení dovedností zapamatování
- vysvětlí rozdíl mezi prvkem a sloučeninou	- chemické sloučeniny	

- určí počet atomů ve vzorci - seznámí se s pojem elektronegativita - rozumí významu symbolů v chemické rovnici - dokáže zapsat jednoduché rovnice (hoření C, S apod.) - je schopen zformulovat zákon zachování hmotnosti - chápe, jak vyčíslit jednoduchou rovnici - je mu znám pojem halogenid - používá pravidla názvosloví halogenidů - je mu znám význam a užití NaCl - chápe pojem oxid - využívá pravidla názvosloví oxidů - vytváří vzorce	- chemická vazba - chemické reakce - zákon zachování hmotnosti - jednoduché anorganické sloučeniny - halogenidy - oxidy	VMEGS /1 - zkušenosti z Evropy a světa – doprava - kamiony x železnice, projekty a dotace EU na snížení emisí

- orientuje se ve významu a užití CO a CO2, SO2, SO3 NO, NO2, CaO - orientuje se na stupnici pH - vysvětlí rozmezí pH kyselin a zásad - zná pojem pH indikátor - odliší univerzální indikátor - vysvětlí podstatu vzniku kyselých dešťů a vliv v přírodě - porozumí pojmu kyselina - aplikuje pravidla názvosloví kyselin bezkyslíkatých a kyslíkatých - osvojí si vzorec, vlastnosti, význam a užití HCl, H2SO4, HNO3 - popíše zásady bezpečné práce s kyselinami a první pomoc při poleptání - porozumí pojmu hydroxid (zásada) - aplikuje pravidla názvosloví hydroxidů	- kyselost a zásaditost roztoků, pH - kyseliny - hydroxidy	

- osvojí si vzorec, vlastnosti, význam a užití NaOH, KOH, NH4OH, Ca(OH) 2 - popíše zásady bezpečné práce s hydroxidy a první pomoc při poleptání - pozná reaktanty a produkty neutralizace (obecně) - vysvětlí pojem sůl - pochopí pravidla názvosloví solí - orientuje se v použití solí v praxi – hnojiva, stavební pojiva, modrá skalice, vápenec - rozumí principu tvrdnutí malty	- neutralizace - soli	

Chemie

9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Vzdělávací oblast pozorování, pokus a bezpečnost práce:
Žák:

CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí

CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

Vzdělávací oblast směsi:
Žák:

CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky

CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení

CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek

CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi

CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití

CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

Vzdělávací oblast částicové složení látek a chemické prvky
Žák:

CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech

CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech

CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

Vzdělávací oblast chemické reakce:
Žák:
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu

CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

Vzdělávací oblast anorganické sloučeniny:
Žák:
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet

CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

Vzdělávací oblast organické sloučeniny:
Žák:
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití

CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovinách, tucích, sacharidech

CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu

CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

Vzdělávací oblast chemie a společnost:
Žák:
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi

CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe

CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Vzdělávací oblast pozorování, pokus a bezpečnost práce

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:
CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek

rozpozná přeměny skupenství látek

Vzdělávací oblast směsi
Žák:
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

Vzdělávací oblast částicové složení látek a chemické prvky:
Žák:
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Vzdělávací oblast chemické reakce
Žák:
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák
CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Vzdělávací oblast anorganické sloučeniny
Žák:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem, poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Vzdělávací oblast organické sloučeniny
Žák:
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

Vzdělávací oblast chemie a společnost
Žák:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
žák
CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozumí pojmům oxidace, redukce, redoxní reakce, chápe princip výroby surového železa a oceli - je mu znám princip koroze a způsob ochrany kovů před korozí - chápe princip galvanického článku - vyhledává příklady užití galvanického článku v praxi - vysvětlí rozdíl mezi exotermickou a endotermickou reakcí - třídí paliva podle skupenství - má osvojená pravidla bezpečnosti práce s topnými plyny	- redoxní reakce - klasifikace chemických reakcí - nebezpečné látky a přípravky - mimořádné události - energie	EV/2 - surovinové a energetické zdroje, principy hospodaření s přírodními zdroji

- dokáže poskytnout první pomoc při popáleninách - hodnotí vliv produktů spalování na životní prostředí - uvědomuje si význam ropy, zemního plynu a uhlí, hlavních produktů zpracování ropy - pracuje s pojmy uhlovodíky, čtyřvaznost uhlíku - rozliší řetězec otevřený, uzavřený, nevětvený, větvený - jsou mu známy obecné vlastnosti uhlovodíků	- uhlovodíky - paliva	VMEGS /1 - zkušenosti z Evropy a světa - závislost sv. hospodářství na těžbě ropy, ochrana těžebních, dopravních a zpracovatelských provozů ropy a plynu před teror. útoky

- vyjmenovává homologickou řadu uhlovodíků - C1-C10 - pracuje s pojmy alkan, alken, alkin, aren - má osvojený vzorec, význam, užití metanu, etanu, propanu, butanu, etenu, etinu, benzenu - aplikuje pravidla bezpečnosti práce s org. rozpouštědly - používá pojmy charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek - zařazuje derivát podle charakteristické skupiny	- deriváty uhlovodíků - halogenderiváty uhlovodíků - alkoholy, fenoly	OSV /1 - řešení problémů - poškození zdraví užíváním alkohol. nápojů

- hodnotí význam freonů - jsou mu známy vlastnosti a užití teflonu - má osvojený vzorec, význam, užití metanolu, etanolu - pracuje s pojmem vícesytný alkohol - chápe podstatu alkoholového kvašení - hodnotí důsledky působení metanolu a etanolu na člověka - má osvojený vzorec, význam, užití formaldehydu	- karbonylové sloučeniny - karboxylové kyseliny	

- využívá znalostí o karcinogenních účincích formaldehydu a acetonu k ochraně zdraví - řídí se pravidly bezpečné práce - má osvojený vzorec, význam, užití kys. mravenčí, kys. octové - chápe pojmy vyšší kyseliny, aminokyseliny - orientuje se v pojmech monomer, polymer, makromolekula - reprodukuje rovnici a podmínky fotosyntézy - rozděluje sacharidy (mono-, oligo-, poly-) - má osvojené obecné vlastnosti mono- a polysacharidů	- makromolekulární chemie - přírodní sloučeniny - sacharidy	

- rozliší tuky podle původu, zná příklady - rozliší tuky a oleje, zná příklady z praxe - orientuje se ve zdrojích tuků ve výživě a jejich významu v organismu - chápe princip zmýdelnění	- Tuky	
- orientuje se ve zdrojích bílkovin ve výživě a jejich významu - chápe význam DNA, RNA - vyjmenuje faktory poškozující bílkoviny - hodnotí význam enzymů, hormonů, vitamínů A, B, C, D,E	- bílkoviny	

- aplikuje zásady zdravé výživy - orientuje se v běžně užívaných zkratkách plastů (PE, PP, PES, PA, PVC, PS), v jejich vlastnostech a užití - klasifikuje význam recyklace plastů - vyjmenuje významné chemické závody v ČR - má osvojena pravidla bezpečné práce s chemickými látkami běžně užívanými v domácnosti – lepidla, barvy, laky, čistící prostředky, ředidla atd. - pracuje s pojmy léčiva, drogy, pesticidy, herbicidy, karcinogeny - vyjmenuje příklady návykových látek a nebezpečí jejich požívání - chápe význam hnojiv - vyjmenuje názvy běžně užívaných hnojiv - orientuje se v běžně užívaných stavebních materiálech a pojivech	- plasty a umělá textilní vlákna - chemie v životě člověka(ch. průmysl, průmysl hnojiv, tepelně zpracované materiály, plasty a syntetická vlákna, detergenty, pesticidy a insekticidy, hořlaviny, léčiva a návykové látky)	EV /2 - chemické látky a ochrana vody, ovzduší a půdy

4.2.7 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis vychází z oblasti Člověk a příroda, navazuje na předměty Vlastivědu a Prvouku, je zaměřen na získání poznatků v oblasti přírodních, hospodářských a sociálních podmínek. Výuka předmětu je realizována převážně v prostorách třídy, v nižší míře pak v učebně výpočetní technologie, ale i v terénních podmínkách nebo v rámci projektových dnů. Vzdělávací obsah předmětu Zeměpis má komplexní charakter a prolíná oblastmi Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace a Člověk a příroda. Žáci se seznamují se životem lidí v blízkém území místní krajiny a regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Osvojují si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese, učí se chápat význampřírodních podmínek pro existenci lidské společnosti. Učí se samostatně pracovat s různými druhy map, grafy, zpracovat a využívat informace získané v tisku, rozhlase, televizi a časopisech. Práce s těmito materiály je pak specificky uzpůsobena s ohledem na zrakové postižení žáků a doplněna o náležitépomůcky k tomuto účelu určené. Předmět Zeměpis je vyučován ve všech ročnících od 6. po 9. třídu s týdenní časovou dotací 1 vyučovací hodiny týdně.Mimo 7. ročníku je pak časová dotace rozšířena o další jednu disponibilní hodinu týdně.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- žák je během výkladu látky i během následného opakování a procvičování veden k práci s mapou i dalšími zeměpisnými pomůckami
- formou samostatných úkolů je žák instruován k vyhledávání požadovaných informací z map, diagramů, grafů a tabulek

Kompetence k řešení problémů

- žák je praktickými ukázkami veden k ověřování správnosti výsledků své práce a na základě jemu již známých skutečností dokáže tyto výsledky vzájemně propojit a vyvodit z nich další závěry.

Kompetence komunikativní

- na základě doplňujících otázek je žák veden k rozvoji svých odpovědí až do konečné formy souvislého ústního, či písemného projevu
- žák je formou otázek podněcován a zapojován k tematickým diskusím
- průběžným opakováním a procvičováním si žák osvojuje pojmovou i značkovou terminologii (učí se číst mapy a grafy)
- formou projektu je žák veden k *vyhledávání* a zpracovávání údajů ČSU

Kompetence sociální a personální

- před vyvoláním diskuse (a i v jejím průběhu) je žák veden a v případě potřeby upozorňován ve smyslu dodržování pravidel diskuse, k slušnému chování a k toleranci názorů svých spolužáků
- podněcováním diskuse či úvahou nad klíčovými světovými problémy či jinou tematickou problematikou si žák osvojuje schopnost vyjádřit svůj názor
- formou pozitivní motivace (povzbuzení, pochvala) je žák veden k vybudování své sebedůvěry

Kompetence občanské

- žák je prostřednictvím diskuse, výkladu, článků i obrázkového materiálu veden k odpovědnému přístupu k životnímu prostředí i lidskému kulturnímu dědictví
- přiblížením situace v rozvojových zemích a debatou o životních podmínkách a lidských právech žák získává vnitřní přesvědčení o správnosti dodržování lidských práv a svobod

Kompetence pracovní

- zadáváním praktických úkolů si žák zafixovává a zautomatizovává práci s atlasem, kompasem, ostatním zeměpisným materiálem i s PC

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Zeměpis

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zná základní terminologii vesmírných těles a jejich vlastnosti - umí vysvětlit princip střídání dne a noci a ročních období - dovede stručně charakterizovat jednotlivé částikrajinné sféry - dovede použít kartografickou a topografickouterminologii v praktické situaci - najde na mapě dané světadíly a umí určit jejich polohu vzhledem k ostatním světadílům - Dovede obecně charakterizovat Afriku, její obyvatelstvo a Polární oblasti	planeta Země - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, roční období, časová pásma - krajinná sféra, její části – litosféra, atmosféra, hydrosféra, pedosféra, biosféra - kartografie a topografie – glóbus a mapa,symboly, značky (základní pojmy) - světadíly a oceány – polární oblasti, Antarktida a Arktida - Afrika – poloha, rozloha, povrch, podnebí, obyvatelstvo, jednotlivé části Afriky	MKV /1 - respektování zvláštností různýchetnik (zejména cizinců nebo příslušníků etnik žijících v místěškoly) MKV/ 2 - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplývající z rozdílnosti) MKV/ 3 - různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa MKV /4 - význam užívání cizího jazyka jakonástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání - Mezipředmětové vztahy: AJ, NJ

Zeměpis

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - najde na mapě dané světadíly a umí určit jejich polohu vzhledem k ostatním světadílům - umí porovnávat rozdíly jednotlivých světadílů po stránce kulturní, společenské, politické, hospodářské - určí důvody rozdílnosti jednotlivých světových regionů a jejich příčiny. Nastíní možný další vývoj.	světadíly a oceány - Amerika – poloha, rozloha, povrch, podnebí, obyvatelstvo, Severní, Střední aJižní Amerika – nejvýznamnější státy - Asie – poloha, rozloha, povrch, podnebí,obyvatelstvo, jednotlivé části Asie – největší státy - Austrálie a Oceánie – poloha, rozloha, povrch, podnebí, obyvatelstvo	MKV/ 3 - respektování zvláštností různých etnik MKV/ 2 - vztahy mezi kulturami (vzájemné obohacování, ale i konflikty) MKV/ 4 - význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumění a celoživotního vzdělávání VMEGS/ 1 - naši sousedé v Evropě, život, lidová slovesnost a zvyky, tradice národů VMEGS /2 - státní a evropské symboly, mezinárodní setkávání, život v jiných zemích, životní styl, vzdělávání, „Den Evropy“ VMEGS/ 3 - klíčové mezníky evropské historie, EU, mez. organizace – jejich přínos

Zeměpis

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - umí vytyčit a charakterizovat jednotlivé regiony v Evropě - dokáže vystihnout podstatu EU včetně kladů i záporu vyplývajících ze členství v tomto subjektu. - umí určit přesnou polohu svého státu vzhledem k ostatním sousedním státům i vzhledem k celosvětovému postavení - dokáže na základě polohy státu charakterizovat přírodní podmínky a hospodářství - dovede na mapě rozčlenit jednotlivé regiony(kraje) a vymezit jejich polohu	- Evropa – poloha, rozloha, povrch, podnebí, obyvatelstvo - Evropská unie - Jednotlivé části Evropy – největší a nejvýznamnější státy Česká republika - poloha, státní hranice, postavení v Evropě (Evropská unie) - přírodní poměry ČR – povrch, podnebí,vodstvo - nerostné suroviny, půdy, biota, ochranapřírody - obyvatelstvo, města - hospodářství ČR – průmysl, zemědělství, doprava, zahraniční obchod - regiony ČR – členění krajů, územní jednotky	MKV /3 - rovnocennost etnických skupin a kulturní odlišnost lidí, postavení nár. menšin EV /3 - ekologické zemědělství, životní prostředí, doprava, průmysl a živ. pr., ochrana přírody a kulturních památek

Zeměpis

9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Vzdělávací oblast geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie:

Žák:

Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů

Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

Vzdělávací oblast přírodní obraz země:

Žák:

Z-9-2-01 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

Z-9-2-02 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

Z-9-2-03 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

Vzdělávací oblast společenské a hospodářské prostředí

Žák:

Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace

Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel

Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje

Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit

Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků

Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

Vzdělávací oblast životní prostředí

Žák:

Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin

Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Vzdělávací oblast česká republika:

Žák:

Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu

Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit

Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států

Vzdělávací oblast terénní geografická výuka, praxe a aplikace:
Žák:

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny

Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Vzdělávací oblast regiony světa:

Žák:

Z-9-3-01 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

Z-9-3-02 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států

Z-9-3-03 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

Vzdělávací oblast geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Vzdělávací oblast přírodní obraz země:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země

Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-04p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Vzdělávací oblast společenské a hospodářské prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel, vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

Vzdělávací oblast Česká republika:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p p uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Vzdělávací oblast životní prostředí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

Z-9-5-01 p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin

Z-9-5-02 p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

Vzdělávací oblast terénní geografická výuka, praxe a aplikace:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Vzdělávací oblast regiony světa:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-02 p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - umí charakterizovat a na daných příkladech vysvětlit rozmístění obyvatelstva ve světě - umí rozlišit rozdíly mezi městskými a venkovskými sídly - dovede se orientovat v základních sektorech aodvětvích světového hospodářství - orientuje se v politické mapě současného světa - umí porovnat úroveň států na základě danýchznaků - ví o politických problémech v určitých částechsvěta - zná hlavní zásady ochrany životního prostředía uvědomuje si důvody její důležitosti	Společenský zeměpis světa - obyvatelstvo – rozmístění, rasy, jazyky, národy, struktura, náboženství - městská sídla – města a venkov (urbanizace, funkce měst) Hospodářský zeměpis světa - přehled světového hospodářství - jednotlivé sektory a odvětví - hospodářské organizace ve světě <u>Politický zeměpis světa</u> - politická mapa současného světa - charakteristika států – státní hranice, zřízení, správní členění, způsob vlády, úroveň rozvoje států - ohniska neklidu ve světě - - mezinárodní politické organizace Ekologie a ochrana životního prostředí	MKV /1 - základní problémy sociokulturníchrozdílů v ČR a v Evropě MKV/ 3 - projevy rasové nesnášenlivosti –rozpoznávání a důvody vzniku MKV /4 - specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, předpokládaný vývojsoučasného světa v budoucnosti MKV/ 5 - otázka lidských práv, základní dokumenty

4.2.8 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vychází z oblasti člověk a společnost a navazuje na vzdělávání ve vlastivědě na 1.stupni. Vzdělávací obsah předmětu Dějepis má komplexní charakter a prolíná oblastmi Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a příroda, Umění a kultura. Je vyučován v humanitních pracovnách, v knihovně, počítačové pracovně a v historickém terénu při exkurzích. V průběhu výuky jsou využívány různé historické mapy, atlasy, dokumenty, listiny či obrázky, znázorňující dobovou tématiku a pomáhající tak žákům lépe se do daného období vcítit a konkretizovat si ho. Práce s těmito materiály je pak specificky uzpůsobena s ohledem na zrakové postižení žáků a doplněna o náležité pomůcky k tomuto účelu určené.

Historie je jednou z hlavních společenských věd. Vysvětluje současný svět, neboť pochopení dějinných procesů je cesta, jak uchopit dnešní moderní chápání světa. Naše vlastní minulost se stává poučením pro současné chápání společenských jevů a procesů. Znalost historie umožňuje chápat a vnímatpodstatu a původ společenských procesů a vyvodit z toho důsledky pro vlastní život. Poznání tradic vlastního národa (země, kontinentu) má podíl při ukotvení v prostředí, kde žijeme a kde se všechny možné vrstvy uvědomění si sebe v historickém vývoji (společenské, kulturní, hospodářské, geografické,morální, etnické) překrývají a spojují s vědomím odpovědnosti občana naší země a občana Evropy i světa. Předmět Dějepis je dotován 2 vyučujícími hodinami týdně v ročnících od 6. po 8. třídu. V 9. třídě je předmět dotován 1 základní + 1 disponibilní hodinou.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- oddělujeme učivo základní a případně volíme doplňující, vedeme žáky k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu tím, že využíváme různé organizační formy a různé metody ve vzdělávání, pomocnou techniku, mnemotechnické pomůcky, aj.
- vedeme žáky k pravidelné tvorbě výpisků a poznámek při práci s literaturou za účelem rozšíření slovní zásoby a získání většího přehledu

Kompetence k řešení problémů

- definujeme žákům konkrétní historický problém a požadujeme jeho řešení formou řízené diskuse
- vedeme žáky k hledání a definování příčiny problémů, ve vyšších ročnících formou úvahy či eseje

Kompetence komunikativní

- zadáváním referátů z různých historických období rozvíjíme formulační úroveň žáka v písemném i mluveném projevu
- zapojujeme žáky do diskusí na podkladě historických témat s aktuálním přesahem a tím učíme žáky vyhledávat argumenty a prakticky je užívat

Kompetence sociální a personální

- při výkladu zdůrazňujeme kladné povahové rysy historických osobností a dramatickou formou s žáky ztvárňujeme historické události a popisujeme na nich modely jednání

Kompetence občanské

- vysvětlujeme principy demokracie zároveň s výkladem o jejich původu
- pomocí úvah, diskusí a dramatických výstupů motivujeme žáky k poznání, že demokracie je nejméně špatná forma vlády
- pomocí srovnávací metody, založené na historických paralelách, ukazujeme žákům výhody a nevýhody občanské společnosti

Kompetence pracovní

- motivujeme žáky, aby si při řešení úloh sestavili časový plán za účelem efektivního rozvržení práce a následného zhodnocení vlastního výsledku i výsledku druhých
- zadáváme projekty přesahující do dalších předmětů, navštěvujeme muzea, galerie a památkové objekty
- začleňujeme do výuky souvislosti, které žáci získali z jiných předmětů, tím napomáháme k pozitivnímu přístupu k výsledkům vlastní žákovské práce, schopnosti výdrže při pracovním výkonu

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Dějepis

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Člověk v dějinách - zhodnotí historické události a jejich význam pro současnost popíše historické prameny a instituce - sestaví časovou přímku určitého období dokumentuje událost na mapě nebo plánku, pracuje s mapkou, plánkem a časovými údaji Počátky lidské společnosti - charakterizuje vývojové typy člověka a jejichspecifické znaky - vysvětlí jejich způsob života - vysvětlí vliv přírodních podmínek na různéčinnosti člověka - důvodní užití materiálů, vznik řeči, postup od dřeva, kosti, ke kovům - vyhledá na mapě archeologická naleziště Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury - zjistí na mapě společné znaky zemědělských civilizací - vysvětlí úlohu velkých řek v subtropech - objasní význam vzniku státu - objasní význam vzniku písma - popíše jednotlivá písma starověku	- Význam zkoumání dějin - Získávání informací o dějinách - Historický čas a prostor Člověk a lidská společnost v pravěku: - Vývoj společnosti - Rozvoj pracovních nástrojů - Vznik řeči - Vývoj pracovních nástrojů - Dělba práce - Vznik umění - Vznik náboženství - Nejvýznamnější archeologické lokality světa, Evropy a naší země Nejstarší starověké civilizace a jejich kult. odkaz - oblast Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína, Chetité, Féničané, Židé - Antické Řecko – stěhování, polis, království a republiky - Kolonizace - první demokracie - války	VMEGS /3 - klíčové mezníky evropské historie VDO/ 1 - demokratické vztahy ve škole VMEGS /3

- zařadí významné osobnosti antického světa - vysvětlí pojem monoteismus - objasní vznik judaismu a křesťanství - posoudí sociální složení jednotlivých států a úlohu vládnoucí vrstvy - zhodnotí vznik otroctví - porovná státní systémy ve starověku - určí význam vzniku antické demokracie pro současnost	- Kulturní dědictví-věda a umění - Helenizace - Římská říše-její vznik, rozkvět a rozpad - Život a práce otroků v různých typech starověkých otrokářských států	- klíč. mezníky evropské historie VDO /2 - zodpovědný občan za své postoje a činy

Dějepis

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Křesťanství a středověká Evropa - zjistí na mapě pohyb etnik v Evropě a Asii - stanoví význam šíření křesťanství pro vznik státu - vysvětlí principy křesťanství, judaismu a islámu a rozliší tato náboženství - bude schopný doložit kulturní dědictví raněhostředověku v Evropě a Středomoří - popíše situaci Velkomoravské říše a její vývojových - vyvodí důsledky z vývoje jejich zahraničních vztahů - dokáže stručně charakterizovat a popsat vznika následný vývoj Českého státu - posoudí úlohu víry v životě středověkého člověka - vymezí rozpory mezi světskou a církevní mocí - vysvětlí vztah křesťanství k jiným náboženstvím - graficky znázorní nebo popíše slovně vztahy ve středověké společnosti - formuluje úlohu panovníka, jeho privilegia - popíše rozvoj měst - vysvětlí rozvoj zemědělství, popíše znaky románského a gotického umění a porovná je	- Nový etnický obraz Evropy, Stěhování národů - Utváření států v Evropě a Středomoří - Struktura středověké společnosti. - Funkce jednotlivých vrstev - Kolonizace – budování měst a vesnic na zeleném drnu - Rozvoj řemesel, zemědělství a obchodu - Kultura středověké společnosti - Velká Morava - Český stát a jeho vývoj v Evropě od raného do středověku - Křesťanství, úloha papeže a císaře - Křížové výpravy - Nové poznatky z Blízkého Východu - Vytváření pozic ve středověké - Společnosti - Změna názorů na život a rozvoj myšlení ve světě - Humanismus - Renesance - Francká říše	

- vysvětlí vzdělanost ve středověku - vyvodí poučení z kulturního dědictví antiky - zhodnotí významné vědecké objevy a jejich význam pro rozvoj světa - popíše snahu církve o reformy - vysvětlí příčiny vzniku husitství - vysvětlí krizi středověkého myšlení - popíše politické změny v husitské době - hledá význam husitství pro moderní dobu	- Byzantská říše - Vznik arabských států - Husitství - Renesance	
Objevy a dobývání. Počátky nové doby - srovná tento rozvoj se Středomořím - charakterizuje vládu významných českých panovníků z rodu Přemyslovců, Lucemburků, Poděbradů, Jagellonců a Habsburků popíše vztahy českého království v Evropě - ukáže na mapě katolické a protestanské státy - vysvětlí pojmy: katolictví, kalvínství, luteránství apod. - popíše styl válčení- žoldnéřství - vyvodí důsledky třicetileté války	- Zámořské objevy - Počátky dobývání světa - Mimoevropské civilizace - Osobnosti mezi panovníky - Evangelické církve u nás - Kultura českých bratří - Komenský - Český stát a Evropa v 15.-18.st. - Třicetiletá válka - Světové velmoci – vznik prvních demokratických revolucí – Nizozemí, Anglie - České povstání roku 1618-1620	MKV /5 - boj proti předsudkům – vztah k etnickým skupinám

Dějepis

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - popíše průběh francouzské revoluce, - formuluje její cíle - odhalí příčiny nástupu Napoleona	- Velká francouzská revoluce - Napoleonské období - Mocenské vztahy v Evropě v 1.polovině 19.století	OSV /10 - rozhodování z hlediska různých typů problémů
- rozpozná cíle a etapy národního obrození - charakterizuje významné osobnosti národního obrození	- Národní hnutí velkých a malých národů - Utváření novodobého českého národa	VDO /2 - občan jako odpovědný člen společnosti MKV/3 - národnostní struktura států Evropy a její příčiny
- rozliší požadavky revolucí v 19.st. - popíše činnost různých sociálních skupin	- Rok 1848 - Revoluce v 19.st. - Vývoj světa a Evropy-hospodářský, sociální, politický a kulturní vývoj v 19.st.	VDO/ 2 - práva a povinnosti občana VDO/ 1 - demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole
- vysvětlí pojmy: občanská práva, základní demokratické svobody, ústava, politická hnutí, politické strany - objasní politické proudy/ konservatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus	- Revoluce 19.st. - Osobnosti 19.st. - Myšlenkové směry 19.století	VMEGS/ 3 - klíčový mezník evropské historie

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- vysvětlí rozvoj vědy a průmyslu v 19.st. - zjistí na mapě nerovnoměrnosti vývoje v Evropě a ve světě objasní příčiny vzniku kolonií	- Konflikty mezi velmocemi - Kolonialismus - Politický vývoj světa v druhé polovině 19.st. - Úvod do 1. Světové války (důvody vzniku, průběh)	

Dějepis

9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Člověk v dějinách:

Žák:

D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků

D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány

D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Počátky lidské společnosti:

Žák:

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost

Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury:

Žák:

D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví

D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury

D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

Křesťanství a středověká Evropa:

Žák:

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států

D-9-4-02 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech

D-9-4-03 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí

D-9-4-04 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

Objevy a dobývání. Počátky nové doby:

Žák:

D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve

D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život

D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky

D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie

D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky

D-9-5-06 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek.

Modernizace společnosti:

Žák:

D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti

D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbití starých společenských struktur v Evropě

D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů

D-9-6-04 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Moderní doba:

Žák:

D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů

D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu

D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv

D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

Člověk v dějinách:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti člověk v dějinách:

Žák:

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

Počátky lidské společnosti:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro oblast počátky lidské společnosti:

Žák:

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro oblast nejstarších civilizaci a kořenů kultury:

Žák:

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

Křesťanství a středověká Evropa:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

D-9-4-02p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-02p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-03p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-03p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-04p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-04p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

Objevy a dobývání. Počátky nové doby:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu

D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období

D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku.

Modernizace společnosti:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti modernizace společnosti:

Žák:

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století

D-9-6-03 p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

Vzdělávací oblast moderní doba:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti moderní doba:

Žák:

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: Moderní doba: - doloží na příkladech zneužití techniky ve světových válkách - porovná ztráty v 1.a 2. sv.válce - hodnotí jednotlivé demokratické systémy - porovná se současností - vysvětlí příčiny totality a najde příčiny v jejichvzniku - vyvodí důsledky totality pro svět a současnosti - charakterizuje nacionalismus - vyjmenuje příklady destruktivní síly totality - vysvětlí pojmy: antisemitismus, rasismus - objasní tyto pojmy pomocí příkladů - spojí návaznosti se současným vývojem v některých částech světa - vysvětlí Mnichov - zhodnotí domácí a zahraniční odboj a popíše situaci v protektorátu Rozdělený a integrující se svět - uvede příčiny a důsledky rozdělení světa, na příkladech popíše konflikty - doloží příklady pro zdůvodnění euroatlantické spolupráce	Moderní doba: 1. a 2. světová válka - Nové politické uspořádání Evropy - Vznik Československé republiky - Situace ve 20.a 30. Letech - Totalitní systémy- vývoj v Německu a v SSSR - Vývoj v Československé republice ve 20.letech - Válečná ohniska - Příprava a průběh 2.sv.války - Holocaust - Odboj za druhé světové války, jeho projevy a druhy - Důsledky 2.sv. války - Situace ve 20.a 30. Letech - 2.sv. válka - Holocaust - Fašismus, nacismus, jeho současné projevy - Naše země za 2.sv. války - Domácí odboj - Zahraniční odboj	Moderní doba: VMEGS /3 - čtyři svobody a jejich dopad na jedince, klíčové mezníky dějin MKV/ 4 - demokracie a diktatura VMEGS /3 - co Evropu spojovalo a co ji rozdělovalo OSV /11 - analýza cizích a vlastních postojů a lidských hodnot. Vytváření povědomí odpovědnosti, spravedlnosti a respektování druhých VDO /2 - občan jako odpovědný člen společnosti

- zhodnotí úlohu osobností a mezinárodních institucí - najde příčiny rozpadu koloniálních říší - orientuje se na mapě při vyhledávání politických změn - vyvodí poučení z historického vývoje - posoudí vliv techniky, vědy, vzdělání a kultury na historický vývoj - zdůvodní vznik volného času v životě člověka jako příčinu jeho dalšího využití	Rozdělený a integrující se svět - Důsledky 2.svět. války - Poválečné období v Evropě - Studená válka - Československo rok 1945-89 - Vojensko-politické bloky - Mezinárodní instituce - Rozpad koloniálního systému - Vznik, vývoj a úloha rozvojových zemí - Vytváření nových pozic velmocí - Problémy současnosti – hospodářské, sociální, politické a kulturní - Vývoj současného světa, Evropy a našeho státu - Rozvoj vědy a techniky - Mnohostrannost umění	VDO /3 - příčiny nedorozumění a zdroje konfliktu problémů Rozdělený a integrující se svět VDO /2 - přijímat odpovědnost za své činy VDO /3 - principy soužití s minoritami, listina práv a svobod člověka, uplatňování demokratických principů VMEGS/ 3 - život Evropanů, mezinárodní setkávání a instituce, jejich význam

4.2.9 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika vychází ze vzdělávací oblasti Informatika. Výuka předmětu Informatika je vedena na druhém stupni tak, aby žák rozvíjel informatické myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií. Předmět je založen na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy, seznamuje žáky s prostředky a metodami ke zkoumání řešitelnosti problémů a hledání jejich optimálního řešení. Předmět Informatika vede žáky ke schopnosti zpracování dat a jejich interpretaci prostřednictvím získávání poznatků a zkušeností při řešení praktických úkolů. Žáci jsou vedeni k pochopení fungování digitálních technologií a k porozumění zákonitostem digitálních světa. Cílem je, aby žák byl schopen digitální technologie efektivně, bezpečně a eticky využívat.

Výuka na druhém stupni je vedena tak, aby žáci experimentovali, vytvářeli a ověřovali své hypotézy, aby aktivně hledali a navrhovali různá řešení. Žáci jsou v předmětu informatika vedeni ke vzájemné diskusi o problému a spolupráci. Žáci jsou vedeni k analýze problému a zvažování všech jeho aspektů. Žáci jsou v tomto předmětu vedeni ke zpracování nesourodých souborů dat, k pochopení základních principů kódování, vytváření modelů a k bezpečnému využívání digitálních technologií.

Časová dotace předmětu Informatika je na druhém stupni 1 vyučovací hodiny týdně.

Výuka probíhá v učebně vybavené výpočetní technikou v budově školy. V souladu s koncepcí a zaměřením školy a vzhledem ke složení našich žákovských kolektivů jsme na druhém stupni posílili tento předmět jednou disponibilní hodinou. Vzhledem k tomu,že žáky vedeme k tomu, aby uměli aplikovat a využít informační a komunikační technologie v různých oblastech, můžeme říci, že se prolíná se všemi vzdělávacích oblastí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně, využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

- vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které

odpovídají konkrétní situaci a účelu

- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Informatika

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyhledává data, ovládá způsoby jejich ukládání a ověřuje jejich kompletnost, je seznámen s častými chybami při interpretaci dat a snaží se jim vyvarovat - zvládá rozdělit jednoduchou úlohu do jednotlivých kroků, je seznámen se způsoby zápisu algoritmu, pracuje s možnostmi přizpůsobení algoritmu pro různé úlohy - pracuje s informačními systémy v jeho okolí, ovládá práci se školním informačním systémem a systémy využívanými při výuce, je seznámen s uživatelskými právy, zásadami ochrany dat a uživatelů, uvědomuje si roli informačních systémů ve společnosti - ovládá pojmy hardware a software, zvládá popsat součásti počítače a rozumí jejich vzájemnému fungování, pracuje s operačními systémy zařízení používaných při výuce včetně instalace aplikací, je seznámen s formáty souborů a možnostmi jejich komprese, seznamuje se s novými technologiemi	- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka	MV / 3 - chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel OSV / 1 - cvičení dovednosti zapamatování a řešení problému

Informatika

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vyhledává data, ovládá způsoby jejich ukládání a ověřuje jejich kompletnost, je seznámen s častými chybami při interpretaci dat a snaží se jim vyvarovat - orientuje se v prostředí nástrojů blokového programování, pracuje s cykly, větvením programu a proměnnými, - je seznámen se způsoby evidence dat, zvažuje způsob evidence dat na základě požadavků a typu dat, provádí kontrolu způsobu evidence, upravuje způsob evidence tak, aby vyhovoval formulovaným požadavkům - rozpozná běžné závady, je seznámen s postupy řešení běžných závad při práci s digitálním zařízením	- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	MV / 3 - chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel OSV / 1 - cvičení dovednosti zapamatování a řešení problému

Informatika

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - je seznámen se způsoby modelování situace pomocí schémat a grafů, vybírá nejvhodnější model pro danou situaci - pracuje s postupy ověřování algoritmu, vyhledává chyby, upravuje algoritmus - je seznámen se způsoby evidence dat, zvažuje způsob evidence dat na základě požadavků a typu dat, provádí kontrolu způsobu evidence, upravuje způsob evidence tak, aby vyhovoval formulovaným požadavkům - je seznámen s typy počítačových sítí, rozumí základním pojmům v oblasti počítačových sítí, pracuje s cloudovými službami, je seznámen s metodami zabezpečení dat a přístupových práv	- modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	MV / 3 - chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel OSV / 1 - cvičení dovednosti zapamatování a řešení problému

Informatika

9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Data, informace a modelování

Žák:

I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat

I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní

I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

I-9-1-01p získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti

I-9-1-02p zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek

I-9-1-03p popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění

I-9-1-04p stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení

Algoritmizace a programování

Žák:

I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen

I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení

I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému

I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné

I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

I-***9-2-01p po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou pakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti***

I-9-2-02p rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení

I-9-2-03p navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal

Informační systémy

Žák:

I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů

I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat

I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat

I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

I-9-3-01p popíše účel informačních systémů, které používá

I-9-3-02p nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce

I-9-3-03p na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat

Digitální technologie

Žák:

I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě

I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos

I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky

I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák:

I-9-4-01p rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému

I-9-4-02p ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu

I-9-4-03p pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

I-9-4-04p rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu

I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - je seznámen se způsoby modelování situace pomocí schémat a grafů, vybírá nejvhodnější model pro danou situaci - vytváří digitální obsah, zvažuje odlišnost přístupu různých skupin uživatelů, je seznámen s autorskými právy a etickými pravidly - pracuje s postupy ověřování algoritmu, vyhledává chyby, upravuje algoritmus - je seznámen se způsoby evidence dat, zvažuje způsob evidence dat na základě požadavků a typu dat, provádí kontrolu způsobu evidence, upravuje způsob evidence tak, aby vyhovoval formulovaným požadavkům	- modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy - tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí	MV / 3 - chápání podstaty mediálního sdělení, objasňování jeho cílů a pravidel OSV / 1 - cvičení dovednosti zapamatování a řešení problému

- ovládá způsoby práce s obsáhlými soubory dat, využívá základní funkce tabulkového procesoru, používá racionálně podložený odhad závislosti dat - je seznámen s riziky při práci s digitálními technologiemi, orientuje se v základním zabezpečení zařízení, ovládá zásady bezpečnosti práce s digitálními technologiemi, používá postupy pro zálohování a archivaci dat - uvědomuje si svou digitální stopu a je seznámen s tím, že internet není anonymní prostředí, uvědomuje si nebezpečí sdílení polohy digitálních zařízení, chápe princip fungování cookies a cílené reklamy, chápe rizika sociálních sítí a dopady jejich používání	- bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	

4.2.10 Člověk a zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu Obsahové, časové a organizační vymezení

Člověk a zdraví je nový vzdělávací obor integrující učivo Přírodopisu (biologie člověka a genetiky) a učivo Výchovy ke zdraví týkající se zdravého způsobu života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, změn v životě člověka a jejich reflexe. Vhodně prolíná teoretické poznatkys praktickými dovednostmi ve vzájemných souvislostech. Umožňuje trvalé vštípení a vžití toho nejdůležitějšího z oblasti podpory a ochrany zdraví pro upotřebení v běžném životě.

Výuka zahrnuje hodiny teorie a hodiny praktické činnosti procvičující získané vědomosti. Výuka probíhá ve třídě nebo v odborné učebně CIV, ale také mimo školu (v přírodě, na hřišti…). Při výuce jsou využívány besedy, přednášky, krátkodobé projekty, programy ekocenter.Předmět Člověk a zdraví má komplexní charakter a prolíná se oblastí člověk a příroda. Výuka probíhá v 8. ročníku tři hodiny týdně (dvě hodiny z časovédotace Přírodopisu a jedna hodina z časové dotace Výchovy ke zdraví z disponibilní časové dotace).

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- ukazujeme žákům vhodné metody učení, odlišujeme učivo základní a doplňující
- poskytujeme žákům dostatečný čas pro zvládnutí úkolů dle individuálních schopností
- využíváme již získaných zkušeností a zapojujeme je do souvislostí
- prostřednictvím názorných ukázek čerpáme i z mimoškolního prostředí

Kompetence k řešení problémů

- seznamujeme s problémovými situacemi, diskutujeme, hledáme řešení dle vlastních názorů, z různých zdrojů informací
- osobní návštěvou ekocenter využíváme jejich programů a řešíme problémy v terénu

Kompetence komunikativní

- formou diskusí učíme naslouchat, porozumět, formulovat svůj názor a obhájit ho
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel bezpečnosti při pohybu v přírodě i šetrnému chování k okolí

Kompetence sociální a personální

- zadáváním skupinových úkolů učíme teamové práci

Kompetence občanské

- prostřednictvím tematických rozhovorů i za použití názorných ukázek učíme žáky chránit životní prostředí.

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Kompetence pracovní

- praktickým používáním učíme využívat speciální pomůcky a zvládat dovednosti běžného života ve vztahu k přírodnímu prostředí

Člověk a zdraví

8. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Vzdělávací oblast biologie člověka:

Žák:

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka

P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života

Vzdělávací oblast z oboru výchovy ke zdraví:

Žák:

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

Vzdělávací oblast biologie člověka:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti biologie člověka

Žák:

P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka

P-9-5-03 p popíše vznik a vývin jedince

P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Vzdělávací oblast z oboru výchova ke zdraví:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti biologie člověka

VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - popisuje funkci, činnost a stavbu orgánových soustav - popisuje polohu, stavbu a činnost důležitých orgánů - orientuje se v základních nemocech jednotlivých soustav či orgánů – v příčinách, příznacích a postupech léčby - chápe život ohrožující stavy a postupy záchrany - popisuje vznik a vývin člověka - seznámí se s podstatou dědičnosti a přenosem dědičných informací, chápe význam slova gen - orientuje se v problematice genetiky z hlediska obecného významu v dnešním světě i z hlediska vlastního rodu, vlastního zrakového postižení - seznámí se s předlékařskou první pomocí - orientuje se v civilizačních a nakažlivých nemocech, zná rizika a uvědomuje si význam	Anatomie a fyziologie stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy: - opěrná - pohybová - oběhová - dýchací - trávící - vylučovací - řídící - rozmnožovací Nemoci, úrazy, prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí, závažná poranění a život ohrožující stavy Fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka - genetika Zdravý způsob života a péče o zdraví - ochrana před úrazy – chování při úrazech a život ohrožujících stavech - ochrana před chorobami a onemocněními, bezpečné chování (HIV, AIDS, hepatitida), civilizační choroby – preventivní a lékařská péče,	OSV/2 - vztah k sobě samému - zdraví a vyrovnané sebepojetí MKV/3 - rovnocennost etnických skupin MV/1 - pěstování kritického čtení a přístupu k reklamě EV/3,4 - vliv životního prostředí na náš životní styl - možnosti a způsoby ochrany zdraví

prevence a zodpovědného chování - chápe význam výživy pro zdraví - snaží se o dodržování zásad zdravého stravování - orientuje se ve výživových hodnotách potravin - pozná rizika poruch příjmu potravin - chápe zodpovědný přístup k sexuálnímu životu - orientuje se v problematice puberty, dospívání a sexuálního zrání – je vybaven informacemi o sex. zdrženlivosti - chápe funkci pohlavních orgánů, vnik nového jedince, je seznámen s průběhem těhotenství, porodem a péči o novorozence - je poučen o antikoncepci a plánovaném rodičovství - je upozorněn na problematiku poruch pohlavní identity	rizika ohrožující zdraví - epidemie, pandemie - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, vliv životních podmínek a stravování na zdraví, poruchy příjmu potravy Změny v životě a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a sociální změny - sexuální dospívání a reprodukční činnost - předčasné sexuální zkušenosti - těhotenství, rodičovství - poruchy pohlavní identity	

4.2.11 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vychází z oblasti Člověk a zdraví. Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí jej být za ně zodpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná se do ostatních vzdělávacích oblastí. Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Výchova ke zdraví je zaměřeno na poznání člověka v souvislosti se zdravým způsobem života a s chováním podporujícím zdraví. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.
Předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 7. a 9. ročníku. V 8. ročníku je učivo integrováno do vzdělávacího předmětu Ochrana zdraví. Výuka probíhá ve vyučovacích hodinách ve třídách i v terénních podmínkách, při vzdělávacích programech ekocenter, prev-center a v rámci projektových dnů. Časová dotace vyučovacího předmětu je celkem jedna vyučovací hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- volí zajímavá témata pro zpracování referátů, a tím motivuje žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů, a to jak z ústních sdělení, tak z tištěných textů, encyklopedií i z elektronických médií
- upozorňujeme na reálné situace, ve kterých můžou žáci nabyté vědomosti a dovednosti využívat, a tím je motivujeme k aktivnímu učení
- využíváme i mimoškolní materiály, opíráme se o vlastní zkušenosti
- soutěžemi a hrami vytváříme situace, kdy žák prožívá radost ze samotného učení
- prací v týmu podporujeme přátelskou atmosféru ve třídě

Kompetence k řešení problémů

- vytváříme žákům modelové situace k samostatnému řešení
- učíme žáky rozborem problémových situací rozpoznávat, pojmenovávat a řešit konkrétní problémy i mimořádné krizové situace
- vedeme žáka k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, a to z různých zdrojů, plánujeme s nimi řešení
- zadáváním praktických domácích úkolů dáváme žákům prostor k aplikaci získaných poznatků v životě, umožňujeme jim sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváříme příležitosti
- pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace v prostředí sociálních sítí a internetu kultivujeme neformální projevy žáků
- v diskusi učíme žáky naslouchat druhým, vhodně reagovat a účinně se zapojovat do diskuse svými názory
- vedeme žáky k vnímání těla prostřednictvím neverbální komunikace
- umožňujeme jim využívat informační a komunikační prostředky ke kvalitní komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

- ve skupinové práci žákům umožňujeme pochopit potřebu spolupráce s druhými při řešení daného úkolu a ocenit vzájemnou pomoc a zkušenost ostatních
- srovnáním hodnocení a sebehodnocení podporujeme žáky v utváření pozitivní představy o sobě samém s cílem dosáhnout pocitu sebedůvěry a sebeúcty
- vychováváme k vědomí, že postižení je životní situace, s níž se učíme plnohodnotně žít

Kompetence občanské

- vedeme žáky k odpovědnému rozhodování a správnému chování v rizikových situacích – názorně je učíme poskytnout pomoc v situacích ohrožujících zdraví a život
- nabízíme žákům vhodné mimoškolní aktivity, účastníme se různých výchovně vzdělávacích akcí, prožitkem si připomínáme tradice při svátcích
- doporučením vhodných aktivit učíme žáky zdravě žít a chránit kvalitu životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k organizování a plánování učení, zařazováním úkolů různé obtížnosti vedeme žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce
- průběžně vedeme žáky k získávání pracovních návyků a postojů a motivujeme je k jejich pravidelnému dodržování
- učíme žáky samostatně používat speciální pomůcky a podporuje jejich používání
- prostřednictvím vhodných ukázek ze života je motivujeme k plnění předsevzetí a závazků

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Výchova ke zdraví

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe zásady zdravého způsobu života a péče o zdraví - uvědomuje si souvislost tělesného, duševního a sociálního zdraví - uvědomuje si pravidla komunikace ve skupině - dokáže si říci o pomoc, vyhledat pomoc - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech - uvědomuje si rizikovost medií - chápe podstatu rizikového prostředí, uvede příklady i hlavní zásady	Vztahy mezi lidmi a formy soužití Rodina a širší sociální prostředí - Komunikace mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých - Modelové situace zaměřené na osvojení komunikačních dovedností - Kamarádství, přátelství, láska Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - Pozitivní životní cíle a hodnoty - Alkoholismus - Kouření (aktivní i pasivní) - Rizikové chování - Zbraně, nebezpečné látky - Nebezpečný internet Prevence zneužívání návykových látek Modelové situace zaměřené na nácvik způsobu odmítání Bezpečné chování a komunikace - Bezpečný pohyb v rizikovém prostředí - Nebezpečí komunikace přes el. - media - Sebeochrana a vzájemná pomoc - Způsoby chování v krizových situacích a	OSV /7 - prohloubení práce s přirozenou dynamikou třídy jako sociální skupiny OSV /4 - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, zvládání stresových situací

- chápe dopad nevhodného chování v situacích ohrožení - uvědomuje si hodnotu veřejně vyhlášených informací a upozornění - chápe základní podstavu psychického onemocnění, jeho prevenci - vládá základní relaxační techniky - uvědomuje si své vlastnosti, přednosti, negativa - vyhledá základní pomoc při problémech - chápe význam pravidel komunikace, přijímá kritiku i pochvalu, uvědomuje si důsledky svého chování - orientuje se ve vztazích dospívajících dívek a chlapců	situacích ohrožení - Ochrana člověka za mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost pro mimořádnou událost, prevence vzniku mimořádných událostí - Násilí proti sobě samému, psychická onemocnění, stres, Osobnostní a sociální rozvoj - Rozvoj osobnosti - Sebepoznání, sebepojetí - Vědomí vlastní identity - Psychohygiena a zvládání stresu - Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, respektování názoru druhých, empatie, aktivní naslouchání, dialog, dopad a odpovědnost za vlastní jednání Změny v životě člověka a jejich reflexe Sexuální výchova - Proměny člověka v období dospívání - reprodukčního zdraví, - zdraví reprodukční soustavy, - sexualita jako součást formování osobnosti - předčasná sexuální zkušenost, promiskuita	OSV/ 10 - rozvíjení dovedností pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí OSV/2 - rozvíjení vztahu k sobě samému a druhým lidem MKV/2 - tolerance odlišných schopností, zájmů a názorů druhých

- uvědomuje si podstatu reprodukčního zdraví - Vysvětlí stav pohody a nepohody - Rozezná psychickou nepohodu a fyzickou - Doporučí formy vyrovnávající soulad obou složek - Chápe podstavu sociální polohy zdraví - zvládá zásady chování v případě nemoci - dokáže vysvětlit vliv výživy na zdraví člověka - cítí osobní zodpovědnost za stav svého zdraví - vnímá důležitost prevence chronických onemocnění - chápe negativní vlivy životního stylu na zdraví jednotlivce - je seznámen se zásadami první pomoci - ví si rady v situacích ohrožujících zdraví člověka	Hodnota a podpora zdraví - Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - Složky zdraví, jejich interakce - Základní lidské potřeby a jejich hierarchie Zdravý způsob života a péče o zdraví - Zdravá výživa - Zásady zdravého stravování - Pitný režim - Vliv vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví - kvalita ovzduší, hluk, osvětlení, teplota - Tělesná a duševní hygiena - Denní režim - Vyváženost práce a odpočinku - Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a úrazy (kardiovaskulární problémy, metabolická onemocnění, preventivní léčebná péče) - Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů - Základy první pomoci	MKV/2 - rozvoj dovednosti orientovat se v pluralitní společnosti

Výchova ke zdraví

9.ročník

Očekávané výstupy z RVP:

Žák:

VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti výchovy ke zdraví:

Žák:

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí význam rodiny, zhodnotí přínos soužití v rodině - respektuje přijatá pravidla soužití v rodině, pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů - dokáže sestavit rodinný rozpočet - žák se dokáže vcítit sám do sebe a pracovat na sobě - samostatně použije relaxační techniky k regeneraci organismu, k předcházení únavy a stresu, chápe význam pohybu pro zdraví - dodržuje hygienu tělesnou, hygienu domácnosti	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek - Rodina dříve a dnes - Komunikace v rodině - Ekonomika domácnosti Zdravý způsob života a péče o zdraví - Péče o duševní zdraví- jak čistit svou duši - Vliv životních podmínek na a způsobu stravování na zdraví - Jak se ubránit moderní době a předcházet civilizačním onemocněním	OSV/ 2 - rozvíjení vztahu k sobě samému a k druhým lidem

- je seznámen s pravidly bezpečného chování v kontaktu s různým prostředím - poskytne první pomoc, chápe význam rychlého jednání a postupu v krizové situaci - orientuje se v rizikových situacích ohrožujících zdraví a zná význam prevence - dává do souvislosti složení stravy a způsoby stravování s rozvojem civilizačních onemocnění - dokáže si vyhledat informace o tom, jak se má stravovat těhotná žena, kojenec a batole, dítě a dospělý - poznal základní dietní doporučení - sestaví jídelníček podle zásad zdravé stravy a uplatňuje zdravé stravovací návyky v rámci svých možností - snaží se o vlastní úsudek ve vztahu k reklamě, o vlastní vyhodnocování informací, na jejichž základě čelí tlaku klamavé reklamy - chápe potřebu pravidelného pohybového režimu v životě člověka - vnímá vlastní odpovědnost za své zdraví i zdraví svého prostředí	- Hygiena všedního života - čistota půl zdraví - Předcházení a ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz - Nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné sexuálním stykem, bodnutím zvířaty… - První pomoc - Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví - Poruchy příjmu potravy - Význam zdravé výživy - Výživa těhotných žen, kojenců a batolat - Výživa dětí - Výživa v nemoci – dietní opatření - Jak se nestát obětí reklamy ve výživě - Pohybový režim a význam pohybu Hodnota a podpora zdraví - Podpora zdraví a její formy - Prevence a intervence Působení na změnu kvality prostředí a chování jedince - Odpovědnost jedince za zdraví - Podpora zdravého životního stylu - Programy podpory zdraví	OSV/ 3 - cvičení sebekontroly a sebeovládání OSV/6 - vzájemné poznávání ve skupině/třídě - rozvíjení pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhody v odlišnostech (chyby při poznávání lidí) OSV/ 11 - rozvíjení analýz vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí - prohloubení dovedností rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne

- aktivně se podílí na projektových programech školy – podpora zdravého životného stylu - vysvětlí formy podpory zdraví - chápe nebezpečí autodestruktivní závislosti - rozpozná znaky závislosti - ví, proč nebrat drogy a kde hledat pomoc - ví, jak odmítnout nabídku požití drog - zná základní doporučení, jak jednat s lidmi pod vlivem návykových látek - projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení osobního bezpečí i bezpečí ostatních - chápe nutnost dodržování bezpečnostních pravidel v souvislosti s ochranou zdraví ve škole, při práci a různých činnostech, v dopravě - ovládá nejdůležitější zásady chování za mimořádných situací - dodržuje základní pravidla silničního provozu - pojmenuje rizika silniční a železniční dopravy	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - Autodestruktivní závislosti - Rizikové chování - Těžké životní situace a jejich zvládání - Drogy – důvody a znaky vzniku závislosti - Alkoholismus, gambling, PC, workholismus, shopaholik - Doping ve sportu - Trestná činnost - Jak jednat s lidmi, kteří jsou pod vlivem závislostního chování - Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, šikana a jiné projevy násilí, - Formy sexuálního zneužívání dětí a mládeže - Kriminalita mládeže - Komunikace se službami odborné pomoci - Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví, bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě - Rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, včetně zvládání agresivity - Postup v případě dopravní nehody (tísňové volání a zajištění bezpečnosti) Změny v životě člověka a jejich reflexe - Sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy,	OSV/ 7 - prohloubení práce s přirozenou dynamikou třídy jako sociální skupiny OSV/ 10 - rozvíjení dovedností pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a - sociálních rolí

- chová se s ohledem na zajištění řádného a bezpečného provozu - je schopen poskytnout plnohodnotnou první pomoc, vč. komunikace s doprovodnými orgány - vysvětlí rozdíl mezi přátelstvím, zamilovaností, náhodnou známostí a zralou láskou, orientuje se ve vztazích dospívajících dívek a chlapců - pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství - uvede rizika spojená s neuváženou volbou partnera - zná bezpečný způsob ochrany před pohlavními chorobami, hepatitidou, - HIV/AIDS - nepoužívá vulgarismy v souvislosti se sexualitou - přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování	- sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost - předčasná sexuální zkušenost, promiskuita - Partnerské vztahy-milovat a být milován - Jak prožít akt lásky bez komplikací - Následky klopýtnutí v lásce - Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - Poruchy pohlavní identity - Láska nebo trestný čin? Kuplířství, prostituce a pornografie - Bezpečné sexuální chování	

4.2.12 Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět vychází z oblasti Člověk a společnost.
Cílem vzdělávání v předmětu Výchova k občanství je postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáka, jeho orientace ve významných okolnostech společenského života, utváření vztahů žáků ke skutečnosti, formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života, formování vědomí odpovědnosti za vlastní život a vedení k sebepoznávání.
Vzdělávací obsah předmětu Výchova k občanství má komplexní charakter a prolíná oblastmi Člověk a zdraví, Jazyk a jazyková komunikace.Výuka nebude probíhat pouze teoreticky ve vyučovacích hodinách ve třídě, ale i v učebně PC, na IT a v rámci kulturně poznávacích akcí.
Časová dotace vyučovacího předmětu je v 6.- 9. ročníku 1hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- volíme zajímavá témata pro zpracování referátů, a tím motivuje žáky k vyhledávání, třídění a využívání informací z různých zdrojů
- upozorňujeme na reálné situace v občanské společnosti, ve kterých můžou žáci nabyté vědomosti a dovednosti využívat, a tím je motivujeme k aktivnímu učení
- formou brainstormingu žáky vedeme k tvořivému získávání vlastních podnětů, využíváme jejich nápadů ve výuce, motivujeme je k nacházení dalších cest, jak na výuce participovat
- formou samostatné práce vedeme žáky k vlastnímu pozorování a vyvozování závěrů
- soutěžemi a hrami vytváříme situace, kdy žák prožívá radost ze samotného učení
- prací v týmu podporujeme přátelskou atmosféru ve třídě

Kompetence k řešení problémů
- zadáváním úkolů vedeme žáky k vyhledávání vhodných informací vedoucích k samostatnému řešení problémů, učíme je objevovat různé varianty řešení
- povzbuzujeme žáky k tomu, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali konečné řešení problému
- v diskusích vedeme žáky ke kritickému myšlení, uvážlivým rozhodnutím a ke schopnosti obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváříme
- příležitostnosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- s využitím konkrétních příkladů vhodné a nevhodné komunikace z prostředí sociálních sítí a internetu kultivujeme neformální projevy žáků
- v diskusi učíme žáky naslouchat druhým, vhodně reagovat, argumentovat a účinně se tak zapojovat do diskuse svými názory

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům pracovat ve skupinách, učíme ho pravidlům práce v týmu
- v týmové práci umožňujeme žákům přispívat k upevňování dobrých mezilidských vztahů a k vzájemné výpomoci, dále k pochopení
- nezbytnosti efektivní práce v týmu, dáváme jim zde prostor oceňovat zkušenosti druhých lidí
- při projektové práci posilujeme u žáků jejich sebevědomí a umožňujeme jim tak utvářet si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- v modelových situacích učíme žáky vcítit se do situací ostatních lidí, vedeme je k odmítání útlaku, násilí, bezpráví
- nad základními dokumenty vedeme žáky k chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy, vedeme je k pochopení nutnosti jejich dodržování ve škole i mimo ni
- současně vedeme žáky k odpovědnému rozhodování a správnému chování v krizových situací
- při poznávacích vycházkách, kulturních představeních i na internetu seznamujeme žáky s kulturním a historickým dědictvím a vedeme je k tomu, aby památky a dědictví respektovali, ctili a ochraňovali pro další generace
- ukázkou devastace krajiny a následků tohoto počínání v rámci lidské historie vytváříme žákovu potřebu ekologické zodpovědnosti

Kompetence pracovní

- názorně vedeme žáky k efektivitě při organizování vlastní práce, k plnění povinností a závazků a rovněž ke správnému způsobu používání techniky a vybavení, včetně speciálních pomůcek

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Výchova k občanství

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - orientuje se v kalendáři, zná letopočty - vysvětlí původ a způsoby dodržování svátkův průběhu celého roku - vysvětlí význam harmonických vztahů mezičleny rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) prozdravý vývoj dítěte - rozpozná možné příčiny rodinných problémůa uvede vhodné způsoby řešení - popíše, do kterých důležitých oblastí rodinasměřuje své výdaje, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkovéhorozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti - dokáže se rozhodnout, jak vhodně naložit sesvým kapesným a s uspořenými penězi - popíše, jak si může poradit v případě nezaměstnanosti, k čemu jsou úspory - vysvětlí, proč je výhodné vzájemně spolupracovat (rozdělit si úkoly)	Člověk v rytmu času - kalendář - kalendář křesťanských zvyků-svátky Rodinný život - postavení jedince v rodině - role členů rodiny - manželství x registrované partnerství - funkce a vývoj rodiny - vztahy v rodině, rodinné problémy - úplná a neúplná rodina - náhradní rodinná péče - hospodaření rodiny, rozpočet domácnosti,úspory, investice Život ve škole systém školství v ČR - školní řád, pravidla třídy - umění učit se	OSV/ 2 - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně OSV/ 8 - specifická komunikace (dialog, vyjednávání) OSV/1 - cvičení pozornosti, cvičení dovednosti zapamatování a dovednosti řešení problémů OSV/ 3 - cvičení sebekontroly, sebeovládání, sebeorganizace OSV/ 7 - vztahy a naše třída lidská práva jako regulativ lidských vztahů VDO/ 3 - obec jako základní jednotka samosprávy MKV/ 5 - nekonfliktní život v multikulturní společnosti

- spolupracuje ve skupině a přebírá odpovědnost za společné úkoly, činnosti či práce - vysvětlí pojem domova z hlediska své přináležitosti k rodině, obci, regionu, vlasti - rozlišuje pojem vlastenectví a projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - vysvětlí význam symbolů našeho státu a uvede příklady příležitostí, při kterých se používají - vyhledá osobnosti, které nás proslavily ve světě, vyhledá a chronologicky seřadí naše prezidenty - sestaví trasu pamětihodnou Prahou pro svého mimopražského kamaráda a provede ho jako průvodce - uvede příklady základních práv a svobod - každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva	Místo, kde žijeme - obecní zřízení Má vlast - státní symboly - moc zákonodárná, výkonná a soudní - státní svátky - hlavní město Z historie - významné osobnosti českého národa - prezidenti Praha - Mini úvod do lidských práv	MV/ 7 - utváření týmu komunikace a spolupráce v realizačním týmu

Výchova k občanství

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - porovnává různé projevy a podoby kultury (odívání, bydlení, cestování, chování lidí) - projevuje smysl a cit pro kulturní rozdíly, respektuje odlišné projevy kultury a kulturní zvláštnosti - zná základní pravidla společenského chování - vysvětlí přínos kult. institucí pro život lidí - orientuje se v nabídce jednotlivých kulturníchinstitucí - charakterizuje prostředky masové komunikace - posoudí vliv masmédií na utváření masovékultury, na veřejné mínění - vyhledá příklady památných míst a přírodníchkrás - poznává architektonické styly a vyhledává k nim významné stavby - chová se šetrně ke kulturním památkám a	Kultura - rozmanitost kultury, podoby a projevy kultury hodnoty a tradice - slušnost pro každý den - kulturní instituce – typy, jejich nabídka, význam pro život - masová kultura, média (prostředky komunikace, vliv masmédií na utváření kultury a veřejného mínění a na chování lidí) Přírodní a kulturní bohatství - přírodní krásy naší země - procházka po architektonických stylech - ochrana kulturních památek a přírodních objektů - třídění odpadů - Stát - znaky státu - formy stát - volby v ČR	OSV/ 2 - moje vztahy k druhým lidem EV/4 - aktivní řešení odpadového hospodářství - šetrný vztah člověka k životnímu prostředí MV/ 7 - utváření týmu - komunikace a spolupráce v realizačním týmu VMEGS/2 - naše vlast a Evropa - evropské symboly - Den Evropy MKV/ 1 - respektování zvláštností různých etnik, zvláště v místě školy MKV/ 2 - předsudky a vžité stereotypy jako příčina diskriminace - osobní přispění k zapojení žáků - z odlišných kulturních prostředí do kolektivu třídy

přírodním objektům - charakterizuje stát, odliší formy státu - orientuje se ve volebním systému - rozlišuje aktivní a pasivní volební právo - dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi - popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje - rozlišuje různé formy vlastnictví - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak proti němu aktivně vystupovat - uvede nejznámější nadnárodní společenství - popíše výhody spolupráce mezi státy EU a chápe, že jako občan ČR se začleňuje do dění EU - chápe souvislosti globálních a lokálních problémů a uvede jejich příklady - vyhledá listiny na internetu - seznámí se s Ústavou ČR - respektuje odlišné názory či zájmy jiných lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám - rozpozná projevy masové nesnášenlivosti	Majetek - hospodaření s penězi, rozpočet - majetek, vlastnictví - ochrana majetku Nadnárodní společenství - Evropská unie a začlenění ČR do EU - NATO – obrana státu, nebezpečí válek a terorismu, možnosti jejich řešení, - globalizace - Lidská práva v dokumentech - Všeobecná deklarace lidských práv a svobod - Listina základních práv a svobod - Ústava ČR - Majorita-minorita, rasismus, xenofobie	

Výchova k občanství

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pochopí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska - zamyslí se nad smyslem lidského života - dokáže pochopit, proč má lidský život smysl - pochopí, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránkyosobnosti a potlačovat špatné - je schopen sebepoznání - rozliší charakter od temperamentu, uvědomí si svůj temperament a své charakterové vlastnosti - seznámí se s pojmy charakter, svědomí, egocentrismus, altruismus, egoismus - uvědomí si význam vůle - dokáže posilovat své volní jednání - učí se zodpovědně volit životní cíle a nacházetcesty k jejich realizaci	Osobnost Co je už za mnou - rozdíly mezi lidmi, změny biologické, psychické a sociální Kde právě jsem - osobnost, puberta, adolescence, poznání sebe sama - sebepojetí, sebepoznání Kam jdu - představy o budoucnosti, dospělost a stáří Jak se znám - sebehodnocení, sebevědomí, sebeuvědomování, vůle Co jsem - temperament-typy, charakter Co chci - motivy, zájmy, potřeby, hodnoty Co mohu - vlohy, schopnosti, dovednosti, inteligence, nadání, talent, genialita, kreativita (tvořivost)	OSV/2 - moje tělo, moje psychika zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV/11 - analýza vlastních i cizích hodnot a postoj OSV/5 - schopnost vidět věci jinak OSV/1 - cvičení smyslového vnímání OSV/8 - dovednost pro sdělování neverbální OSV/1 - cvičení dovednosti zapamatování OSV/3 - organizace času, plánování učení

- vyzkouší si smyslové klamy - poznává řeč těla svou i jiných - vyzkouší si IQ test - procvičí paměť zrakovou, sluchovou i hmatovou - naučí se, jak se správně učit, - získá základní představu o znacích emocí a dostává tak návod k vlastnímu sebepoznání - v konání dobra a prospěchu nejen v osobním,ale i obecném - uvědomí si existenci sociálních pozic a rolí, učíse, co role vyžadují a jak se s nimi musí člověkvyrovnávat - rozpozná manipulativní a asertivní jednánív ukázkách - seznámí se s asertivními právy a povinnostmi - uplatňuje vhodné způsoby komunikacev různých životních situacích - seznámí se s příčinami stresu, pozná stresovésignály - seznámí se s důsledky stresu na zdraví	Psychické procesy a stavy Jak poznávám a vnímám - smyslové poznávání skutečnosti - vnímání, vjem, smyslové klamy - sociální vnímání a poznávání, všímavost a představivost - rozumové poznávání skutečnosti - myšlení, řeč Jak myslím a tvořím nové - myšlenkové operace, řešení problémů Jak si pamatuji a soustředím se - hra, učení, práce, funkce pravé a levé hemisféry Jak se učím - paměť, zapomínání, pozornost Jak prožívám své city - city, jejich druhy a vlastnosti Člověk v sociálních vztazích Umím se přiměřeně prosazovat? - asertivní, pasivní a agresivní jednání, asertivní práva a povinnosti Zvládnu i náročné životní situace? - stres a jeho příčiny, konflikt, způsoby	OSV4/ - dobrý vztah k sobě samému MKV/2 - důležitost integrace jedince v rodinných, vrstevnických a profesních vztazích OSV/8 - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání OSV/8 - dovednost proti agresi a manipulaci OSV/4 - dovednost pro předcházení stresům hledání pomoci při potížích OSV/5 - cvičení relaxace

- naučí se desatero zvládání stresu - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohoumezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod - naučí se, jak vhodně relaxovat - vyzkouší si psychorelaxační cvičení - pochopí přirozenou a společenskou dělbu práce - vysvětlí pojmy potřeby, statky, služby - zná způsoby placení za výrobky a služby - seznámí se s fungováním trhu (nabídka, poptávka) - seznámí se s cenou zboží - objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny - pochopí skladbu ceny (náklad, zisk, DPH, inflace) - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčníhojednání - seznámí se s nabídkou banky a výhodou zúročených vkladů	řešení NŽS - desatero proti stresu Umím zdravě žít? - tělesné a duševní zdraví, relaxace Přejete si prosím? - výrobní a nevýrobní odvětví, výrobní faktory, sjednávání nákupu statků a služeb - vhodná komunikace Nakupujeme - trh, nabídka, poptávka, fungování trhu, cena zboží, peníze, bezhotovostní platby, tvorba ceny (DPH), inflace, protiprávní jednání včetně korupce, banky (uložení volných prostředků a nakládání s nimi)	

Výchova k občanství

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP:

Vzdělávací oblast člověk ve společnosti:

Žák:

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání

VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu

VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí

VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích

VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám

VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti

Vzdělávací oblast člověk, stát a hospodářství

Žák:

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady

VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti

VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení

VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz

VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, ze státního rozpočtu

Vzdělávací oblast mezinárodní vztahy a globální svět:

Žák:

VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování

VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva

VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů

Vzdělávací oblast člověk jako jedinec

Žák:

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života

VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek

VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání

VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Vzdělávací oblast člověk, stát a právo:

Žák:

VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky

VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu

VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů

VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod

VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství

VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci

VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování

VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady

VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Vzdělávací oblast člověk ve společnosti:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti člověk ve společnosti:

Žák:

VO-9-1-04p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-04p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-05p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům VO-9-1-06p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-05p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

Vzdělávací oblast člověk, stát a hospodářství

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti člověk, stát a hospodářství:

Žák:

VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost

jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti

VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí

VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

Vzdělávací oblast mezinárodní vztahy a globální svět:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti mezinárodní vztahy a globální svět:

Žák:

VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

Vzdělávací oblast člověk jako jedinec

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti člověk jako jedinec:

Žák:

VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

Vzdělávací oblast člověk, stát a právo:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti člověk, stát a právo:

Žák:

VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti

VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání

VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu

VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu

VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vysvětlí, co znamená státní příslušnost - uvědomí si a uvede na příkladech rozdíl mezi právními a etickými normami - pozná základní principy fungování právního systému ČR, rozliší jeho jednotlivé složky a vysvětlí jejich funkce - vyjmenuje a na základní úrovni charakterizujehlavní politické strany v ČR. - chápat dělbu politické scény na pravici, střed alevici a zařadí jednotlivé strany - uvědomí si význam voleb a chápe je jako prostředek vyjádření svého postoje - respektuje práva a oprávněné zájmy druhýchlidí	Občan - státní občanství ČR Právní minimum - právo, co by minimum morálky - právní systém ČR (ústava, moc zákonodárná, výkonná a soudní) - politika (politické strany, diferenciace politické scény, volby) Občan a právo - lidská práva (základní lidská práva, práva dítěte, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv, diskriminace) - vlastnické právo a ochrana majetku (druhy vlastnictví, zodpovědnost vlastníka, možnosti omezení	OSV/11 - vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování VDO/1 - škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství VDO/3 - volební systémy, demokratické volby a politika VDO/2 - listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti VOD/4 - principy demokracie, základní

- uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a v případě potřeby dokáže přiměřeněuplatňovat svá práva - uvědomuje si všechny aspekty, souvisejícís osobním vlastnictvím (práva i povinnosti z něho vyplývajících) uvede konkrétní příklady - seznámí se s duševním vlastnictvím, dokáže sipředstavit, co do něj spadá, a respektuje ho - dokáže vyjmenovat základní druhy osobního vlastnictví a důvody, které mohou vést k jehopřípadnému omezení - zná svá práva a povinnosti jako spotřebitel a ví,kam se obrátit v případě nouze (časopis a poradna D-test) - na příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadnézboží - uvědomí si závazky, které pro něj plynou z podepsání smlouvy a případných postihůz důvodu jejího neplnění - dokáže vysvětlit rozdíl mezi pracovní	vlastnického práva, trestní odpovědnost za porušení vlastnického práva) - smluvní závazky a pohledávky, uzavření smlouvy, kupní smlouva, pracovní a smlouva o dílo. Odpovědnost za škodu. - základní práva a povinnosti spotřebitele Právní ochrana - přestupky a trestné činy, rozdíl, mezi správním a soudním řízením a zapojení odpovídajících orgánů státní správy. - protiprávní jednání (pojem protiprávního jednání trestní postižitelnosti, postihy protiprávního jednání) Životní perspektivy - životní cíle a aspirace, plánování života V pracovním poměru - právo v každodenním životě (člověk v právních vztazích, důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající) - první brigáda a povolání (nabídky práce a pracovní pohovory), jeho správná volba na základě rozlišnosti potřebných nároků a předpokladů, rozdíl mezi DOČ-DPP, pracovní	kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka)

smlouvoua smlouvou o dílo - dokáže vysvětlit základní pojmy (zadavatel azhotovitel) - dokáže na příkladech vysvětlit, kdy je oprávněndomáhat se náhrady škody, kdy je naopak povinen škodu uhradit - vysvětlí výhody plynoucí z pojištění - rozliší přestupkem a trestný čin, včetně doložení příkladu - dokáže vyjmenovat státní orgány a formu jejichzásahu v jednotlivých, diferencovaných situacích - rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postižitelnosti občanů - uvede příklady postihů, které může použít nášstát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody aj.) - dokáže zodpovědně volit životní cíle a nacházetcesty k jejich realizaci - uvede příklady práv a povinností, které vyplývají z důležitých právních vztahů (vlastnictví předmětu, pracovní poměr, manželství)	smlouva Hospodaření - státní hospodaření a rozpočet, jeho principy a funkce - sociální systém ČR (sociální dávky, podpory, důchod, příspěvky, pojištění - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - úvěry, splátkový prodej, leasing	

- uvědomí si na základní rovině své silné a slabéstránky ve vztahu k možnosti výběru svého budoucího povolání - dokáže odůvodnit volbu výběru střední školys ohledem na nároky jednotlivých povolání - uvědomí si základní možnosti nabídky práce akam se v případě potřeby obrátit - zvládne pohovor a jeho přípravu - uvědomí si rozsah státního hospodářství - dokáže vyjmenovat rozdíly mezi funkčním principem podniku a státu a tyto rozdíly odůvodní - vyjmenuje složky příjmu státu (tvorbu státníhorozpočtu) a následné přerozdělování peněz v něm obsažených - dokáže vyjmenovat a rozlišit základní bankovníprodukty a jejich význam - vhlédne do int. bankovnictví a pochopí jeho výhody a uvědomí si rizika s ním spojená - pochopí a dokáže vysvětlit výhody a potřebnostsociálního, zdravotního a důchodového pojištění - seznámí se se slabými i silnými stránkami úvěru		

4.2.13 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Hudební činnost žáků se zrakovým a kombinovaným postižením je pojímána jako nezbytná součást integrálního rozvoje vzdělávání žáků s různým stupněm kombinovaného postižení. Poslech reprodukované případněi živé produkce hudebních skladeb směřuje k rozvíjení emočních schopností vnímání hudby, nálady a rozvíjení fantazie žáků. Hudební představy a obrazy se vhodně kombinují s vlastními výtvarnými projevy žáků v tematicky připravených hodinách poslechu hudebních nahrávek. Žáci se také seznamují se základy hudebních dějin a hudebními skladateli a jejich tvorbou. Z hudebně teoretické oblasti se žáci postupně seznamují s jednoduchou formou notace. Vzdělávací obsah se prolíná do vyučovacích předmětů především ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, Člověk a společnost, Jazyk a jazyková komunikace.

Výuka je obvykle realizována ve třídě s možností využívání doprovodných hudebních nástrojů - klavír, klávesy, kytara apod., technologie IT příp. ve školním sále pro víceúčelové užití. Časová dotace pro tento předmět je v 6. – 9. ročníku 1 vyučovací hodina týdně. Součástí předmětu Hudební výchovajsou také koncertní, divadelní představení či návštěvy výstav hudebních akcí, a muzeí.

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- střídáním různých způsobů práce ve výuce vedeme žáka k dovednosti vybírat a využívat vhodné způsoby, strategie a metody k efektivnímu učení, plánování a organizování, projevování ochoty k dalšímu studiu
- díky zadáváním samostatné práce žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- prostřednictvím poskytování zpětné vazby a změně obtížnosti práce posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, poznává smysl a cíl učení
- zasazením dějin hudby do širších společenských podmínek se žák učí operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádět si věci do souvislostí a propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků

Kompetence k řešení problému

- zadáváním samostatné práce se žák učí řešit problémy samostatně, volí vhodné způsoby řešení,

Kompetence komunikativní

- prezentace zadaných prací (referátů) před kolektivem třídy učí žáka formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném a ústním projevu
- díky prezentacím a diskusím na různá témata se žáci v kolektivu třídy učí naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně reagovat a účinně se zapojovat do diskuse, učí se obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- v rámci skupinové práce se učí rozumět různým typů textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá je svému rozvoji a aktivnímu zapojení do společenského dění
- prostřednictvím spolupráce na zadaných úkolech se žáci učí využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- pozitivním hodnocením a oceněním snahy a práce ve výuce pomáháme žákovi vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- díky otevřenému dialogu mezi žáky a vyučujícím se podílí společně na vytváření pravidel práce v týmu
- vyučující využívá zmocňování žáka k poznání a přijetí jeho nové role v pracovní činnosti, které vede ke zkvalitnění a účinnější společné práci
- otevřeným respektujícím jednáním a rovným přístupem k žákům vyučující vede žáky k podílení se na utváření příjemné atmosféry v týmu, k upevňování dobrých mezilidských vztahů na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s dějinami a vývojem hudby v širších okolnostech, čímž je učíme respektovat, chránit a oceňovat naše tradice, kulturní a historické dědictví, projevovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, rozvíjet smysl pro kulturu a tvořivost
- otevřenou komunikací v diskuzích zajišťujeme dostatek prostoru pro každého žáka, vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, k tomu, že si váží jejich vnitřních hodnot

Kompetence pracovní

- poskytujeme žákovi zpětnou vazbu a reálný náhled (postavený na dovednostech žáka ve výuce), umožňujeme tak žákovi, činit podložená rozhodnutí o dalším profesním zaměření a vzdělávání
- častým zapojením různorodých pomůcek do výuky (na kterém se žák osobně podílí) učíme žáky používat bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat vymezená pravidel

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Hudební výchova

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - technicky správně používá nástroje Orfeovainstrumentáře - soustředěně vyslechne vybrané skladby menšího rozsahu různých národních kultur - využívá své individuální hudební schopnostia dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu - v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě, rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Vokální a instrumentální činnost - pěvecký a mluvený projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich využití při zpěvu ipři společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace – diatonicképostupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivů, témat, písní,jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardu a počítače, nástrojová improvizace Hudebně pohybová činnost: - pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybovéztvárnění - poslech ukázek vybraných skladeb	MKV / 1 - poznávání vlastního kulturního zakotvení - jedinečnost každého člověka a jehoindividuální zvláštnosti OSV / 3 - regulace vlastního jednání a prožívání

Hudební výchova

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - doprovází písně pomocí rytmického a melodického ostinata - soustředěně vyslechne skladby různého charakteru - reprodukuje na základě svých individuálníchhudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volíjednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Vokální a instrumentální činnost - hudební rytmus – odhalování vzájemnýchsouvislostí rytmu řeči a hudby, využívánírytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby - záznam hudby – noty, notační programy adalší způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje – představy rytmické, melodické,tempové, dynamické, formální Hudebně pohybové činnost - pohybové vyjádření hudby v návaznosti nasémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - poslech ukázek vybraných skladeb	VMEGS / 2 - naše vlast a Evropa - Evropa a svět OSV / 1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění MKV / 1 - respektování zvláštností různých etnik

Hudební výchova

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pojmenuje vybrané hudební skladatele a jejichnejznámější díla - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímáužité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logickyutvářenému celku	Vokální a instrumentální činnost - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů, převáděnímelodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu, popř. i melodie Hudebně pohybová činnost - pohybové reakce na změny v proudu znějícíhudby – tempové dynamické, rytmicko- metrické, harmonické - nejznámější tance z různých stylových období Poslechová činnost - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě a jejichvýznam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi	VMEGS / 2 - naše vlast a Evropa - Evropa a svět MKV/ 3 - rovnocennost všech etnických skupin a kultur OSV/9 - Rozvoj sociálních dovedností prokooperaci

Hudební výchova

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP:

Vzdělávací oblast hudební výchova:

Žák:

HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

HV-9-1-04 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě

HV-9-1-05 orientuje se v proudu znějící hudby přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

HV-9-1-06 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její

HV-9-1-07 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Vzdělávací oblast hudební výchova:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti hudební výchova:

Žák:

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-03p pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu

pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru

uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pojmenuje vybrané hudební skladatele a jejich nejznámější díla - rozpozná stylové období hudby - zařadí na základě individuálních schopností azískaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinýmidruhy umění	Vokální a instrumentální činnost - reflexe vokálního projevu – vlastní vokálníprojev a vokální projev ostatních, hledání možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti - tvorba doprovodu pro hudebně dramaticképrojevy Poslechová činnost - hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím i zvykům - interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla (slohové astylové zařazení apod.), - Hudebně pohybová činnost - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, rozpoznávání tanců různých stylových období	OSV/6 - rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV/8 - specifické informační dovednosti (monologické formy) - řeč těla, zvuků a slov VMEGS / 2 - Evropa a svět

4.2.14 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura, dále rozvíjí především průřezové téma osobnostní a sociální výchovy (rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření estetična.).
Výuka žáků probíhá prostřednictvím práce s vizuálně obraznými znakovými systémy. Rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity. K výuce se užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků, včetně informačních a komunikačních technologií. Výuka probíhá v 6 a 9ročníku 2 hodiny týdně, v 7 a 8 ročníku 1 hodinu týdně. Průběh výuky je realizován ve speciální učebně výtvarné výchovy, dále v učebně informační výchovy a mimo budovu školy (Práce v plenéru). Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty. Vzdělávací obsah se prolíná do vyučovacích předmětů především ve vzdělávací oblasti Uměnía kultura, Jazyk a jazyková komunikace.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách učíme žáky vytvářet si takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení
- učíme žáky při jejich tvorbě poznávat vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokázat zpětně uvědomit problémy související s realizací a tak efektivněji pracovat v dalších tvůrčích činnostech
- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost, používat různorodé techniky a pomůcky.

Kompetence k řešení problémů

- předkládáme žákům dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů souvisejících s výběrem výtvarné techniky, materiálů a pomůcek
- učíme žáky při zadání úkolu rozpoznat výtvarný problém a hledat nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky při práci ve skupině vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- klademe dostatek prostoru pro střetávání a komunikaci různými formami (písemně, pomocí technických prostředků, výtvarnými prostředky...)
- dohlížíme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů...)

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- týmová spolupráce na úkolech rozvíjí schopnosti spolupracovat a komunikovat, přijímat názory druhých a pracovat s nimi.

Kompetence občanské

- učíme žáky při propagaci školních akcí vytvářet projekty, respektive plakáty a nástěnky, které prezentují jednotlivé kulturní a historické okruhy
- podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů
- zapojujeme žáky do projektů a soutěží se zaměřením na ekologické a environmentální problémy dnešní společnosti.

Kompetence pracovní

- při samostatné práci vedeme žáky ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržování vymezených pravidel

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Výtvarná výchova

6. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňujeosobitý přístup k realitě - variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů prozískání osobitých výsledků - užívá vyjádření k zachycení zkušeností získanýchpohybem, hmatem a sluchem - správně užívá techniku malby, texturu, míchá avrství barvy - vytváří společné kompozice v prostoru - instalace své představy dokáže převést do objemových rozměrů	- kresebné studie - linie, tvar, objem - jejichrozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus - jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, přímka, křivka - rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Např. hmat - reliéfní autoportrét,sluch - výtvarné zpracování hudebních motivů, tvary ze zmačkaného papíru - plastická tvorba - papír, hlína, drát, sádra - malba - teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné - plastická a prostorová tvorba - společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace	OSV/5 - rozvíjí základní rysy kreativníhomyšlení – originalita, citlivost, flexibilita, fluence OSV/1 - rozvoj smyslového vnímání a pozornosti vůči realitě EV/1 - kulturní krajina – změna krajinného rázu vlivem člověka OSV/8 - cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání

- dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření - k tvorbě užívá některých z metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhalujeinterpretační kontext vlastního vyjádření - umí využívat znalostí o základních, druhotných adoplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- nauka o perspektivě - (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů - třetí prostor budovaný liniemi - práce s www stránkami - subjektivní vyjádření budoucích představza využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky - kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění přivlastní tvorbě - přírodní motivy (rostliny, neživá příroda,živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události - zvětšování (makrokosmos), zmenšování(mikrokosmos) - detail, polodetail, celek	VMEGS/1 - zpracování kořenů a původníchzdrojů evropské civilizace MV/6 - tvorba mediálního sdělení v rámci internetového média. (blog, fórum, galerie) VDO/4 - Základní principy demokracie, protiváha ostatních politických systémů. EV/1 - porovnání různých ekosystémů –les, deštný prales, moře a kulturní krajina.

- osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše - využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění - výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům - užívá vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétníosobě	- lidská figura - tvarová stylizace - Řecko, Řím - tvarová a barevná kompozice. Např. Babylónská věž - Mezopotámie - dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídánílineárních symbolů - písmo a užitá grafika. Např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis - tematické práce - Vánoce, Velikonoce - dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru. Např. vitráž, malba na sklo, vystřihování, vyřezávání - subjektivní výtvarné vyjádření reality - vnímání okolních jevů	VMEGS/3 - Klíčové prameny evropské kultury jako významné umělecké artefakty. MV/5 - Vliv médií na společnost, její ovlivnění prostřednictvím jednosměrného sdělení OSV/2 - jak se promítá mé já v chováníke druhým lidem OSV/5 - tvořivost v mezilidských vztazích

Výtvarná výchova

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - uvědomuje si možnost kompozičních přístupů apostupů - užívá vyjádření k zachycení zkušeností získanýchpohybem, hmatem a sluchem - správně užívá techniku malby, texturu, míchá avrství barvy - hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací	- prvky vyjádření - kresebné etudy - objem,tvar, linie – šrafování - analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky - experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta) - rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu - záznam autentických smyslových zážitků,emocí, myšlenek - barevné vyjádření - byzantské, arabské umění - odstín - sytost, tón, harmonie,	OSV/1 - cvičení smyslového vnímání, introspekce a soustředění EV/4 - naše obec a její kulturní a přírodní dědictví OSV/1 - cvičení pozornosti a selektivity,výběr toho podstatného z vlastních myšlenek a představ EV/3 - představa kulturní krajiny v období starověku, vliv člověkana prostředí tehdy a dnes

- rozliší působení vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v roviněsociálně utvářeného i symbolického obsahu	kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě ipraktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru) - kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků	MKV/4 - pojetí multikulturality, její význam v současném světě. OSV/5 - rozvoj tvořivosti v oblasti mezilidských vztahů
- využívá dekorativních postupů - rozvíjí si estetické cítění	- užitá grafika. Písmo - styly a druhy písma - tematické práce - Vánoce, velikonoce, pálení čarodějnic	MV/6 - výběr speciálních prostředků a jejich následné užití pro tvorbu konkrétního mediálního sdělení.
- vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality	- vlastní prožívání, interakce s realitou	OSV/2 - vlastní sebepojetí a seberegulacev komunikaci s druhými lidmi
- užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích - užívá vyjádření k zaznamenání podnětů z představa fantazie	- událost - originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky - uplatnění subjektivity ve vyjádření, Např. fantazijní variace na základní tvary písmen	OSV/5 - cvičení pružnosti, originality acitlivosti v rámci tvořivosti
- uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace vyjádření	- práce s uměleckým dílem, experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou,koláž	VMEGS /1 - porovnávání umění z různých oblastí Evropy, zvyky a tradicev různých zemích.

- vytváří společné kompozice v prostoru - instalace - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených vyjádření vsociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci - k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie,video, animace	- architektura - kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci, barevné kompozice geometrických tvarů, tvarovákompozice	OSV/6 - rozvíjení pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání VMEGS/3 - co Evropu spojuje a v čem je odlišná OSV/5 - kategorizace vjemů, jejich následné propojení v novém kontextu.

Výtvarná výchova

8. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vybírá a samostatně vytváří bohatou škáluvizuálně obrazných elementů zkušeností zvlastního vnímání, z představ a poznání - uplatňuje osobitý přístup k realitě - užívá vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností - orientuje se v grafických technikách - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vycházípři tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	- kresebné etudy, etuda s linií jako výtvarnýmprostředkem - různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžnépromítání) - praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě - linoryt, tisk z koláže, papíroryt - práce s uměleckým dílem, teoretické práce -renesance, baroko, klasicismus - na příkladech konkrétních výtvarných děl vyhledávat a srovnávat různé způsoby uměleckého vyjadřování - pozorují, porovnávají a zařazují do historických souvislostí základní stavebníprvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika) - renesance, baroko	OSV/1 - cvičení pozornosti a soustředění OSV/10 - dovednost rozhodování z hlediskarůzných typů problémů, schopnostzvolit správné řešení VMEGS/3 - jsme Evropané OSV/10 - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

- rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů	- tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jakse slaví v jiných zemích - písmo, užitá grafika, reklama a propagačníprostředky	VMEGS/1 - kulturní zdroje Evropské civilizace. OSV/9 - rozvoj dovedností pro kooperacis ostatními.
- správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor - zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky aexperimentuje s nimi - správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy - užívá perspektivních postupů	- zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast - práce s netradičními materiály - objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, valéry, barvypodobné a příbuzné, subjektivní barevnáškála - lineární perspektiva - sbíhavá, úběžníková	OSV/1 - cvičení dovedností zapamatovat si. EV/3 - přírodní materiály a materiály umělé,průmysl a životní prostředí OSV/2 - moje postoje a hodnoty, jak se promítá mé já k okolí MKV/2 - význam kvalitních mezilidských vztahů pro seberozvoj a porozumění EV/4 - příčiny a důsledky rozdílů mezi lidmi, principy udržitelného rozvoje
- k tvorbě užívá některé metody současnéhovýtvarného umění a	- práce s internetem - vyhledávání www stránek - orientace	MV/5 - postavení médií ve společnosti,

digitálních médií - počítačová grafika, fotografie, video, animace	- výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě	interpretace vlivů, které působí nachování člověka
- umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	- správná technika malby - zvládnutí větší plochy - krajinářské školy 19. stol - technika akvarelu, pastel	

Výtvarná výchova

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP

Vzdělávací oblast výtvarná výchova:

Žák:

X-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

X-9-1-02 zaznamenává vizuální zkušenost i zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenává podněty z představ a fantazie

X-9-1-03 zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

X-9-1-04vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku

X-9-1-05 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

X-9-1-06 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
Žák:

VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

X-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

X-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - vybírá a samostatně vytváří prvky obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání, uplatňuje osobitý přístup k realitě - umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření - orientuje se v grafických technikách – zvládá tisk z výšky - rozlišuje obsah vyjádření uměleckých projevů současnosti a minulosti, orientuje sev oblastech moderního umění - vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svýchhodnotových soudů - užívá vyjádření k zachycení jevů vývoji a ve vztazích - užívá vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem - k tvorbě užívá některé metody současnéhovýtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimizacházet - užívá vyjádření k zaznamenání podnětůz představ a fantazie - zasazuje předměty do souvislostí, vytváří nové a neobvyklé předměty	- techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka - dynamická kresba, Např. kruh, koloběh vody,zátiší s jablky, kresba hlavy - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů,pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty) - komplementární barvy - textura - symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami - kontrast (barevný, světelný) - tisk z výšky, plochy, hloubky - práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20.stol a 2. pol. 20. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus - seznamují se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvarmalby a kresby, land-art, happening) - při práci s um. dílem hledají základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.) - společná práce - komunikace - vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn - reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly	EV/4 - různé změny v ekosystémech, zachycení změny, které vytvořilčlověk VMEGS/3 - kulturní dědictví ve formě uměleckých artefaktů z různýchoblastí Evropy OSV/11 - analýza vlastních i cizích postojů,hodnot a jejich projevů v chovánídruhých OSV/8 - komunikace v různých situacích EV/1 - pochopení hlubokého ovlivněníkrajiny a přírody od vzniku civilizace až do dnes OSV/2 - moje psychika: vyjádření temperamentu, postojů a hodnotvztahující se k mému sebepojetí MV/7 - vytváření týmů a spoluprácev nich, stanovení cílů, odpovědnosti a harmonogramuplnění práce OSV/2

- zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování	- uplatňování subjektivity ve viz. obr. vyjádření - převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí - animovaný film - spolupráce, komunikace - reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály) - vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - - prostorová tvorba – modelování - práce v plenéru, krajinomalba, frotáž	- principy práce s fantazií, zvětšování, zmenšování, neobvyklé kombinace EV/4 - udržitelnost rozvoje a příklady uplatňování v realitě

4.2.15 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví a na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na pohybové dovednosti a návyky získané v tomto předmětu na 1. stupni. Zdokonaluje již naučené, dále rozvíjí a učí činnosti s ohledem na aktuální stav zdravotního oslabení či postižení. Zaměřuje se na kultivaci pohybu, zvyšování fyzické zdatnosti, regeneraci, všestrannou pohybovou přípravu i na speciální dovednosti sportů zrakově postižených. Připravuje pro soutěže školní, přátelské, meziškolní a na SHZPM. Učí vědomostem o sportování zrakově postižených a takovým dovednostem, které se stanou součástí denního režimu v souvislosti se zdravým životním stylem.
V podzimních a jarních měsících vyučujeme venku, za nepříznivých podmínek a v zimě v tělocvičně školy. Věnujeme se i sezónním sportům – bruslení, sáňkování, jízdě na tandemech. Součástí zimního ozdravného pobytu na horách je i výcvik na běžeckých lyžích, turistika. Předmět Tělesná výchova má komplexní charakter a prolíná se s oblastí Člověk a příroda. Časová dotace předmětu tělesná výchova je tvořena od 6. do 9. třídy 2 hodinami týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- volbou postupných kroků učíme žáky stanovit si cíle svého snažení přiměřené svým schopnostem
- sledujeme postupné zlepšování výkonů a tím motivujeme k vytrvalé práci přinášející časem vytyčený cíl
- poučujeme se z chyb tím, že rozebíráme příčiny neúspěchu, vedeme děti k hodnocení výkonů svých i spolužáků

Kompetence k řešení problémů
- skupinovými úkoly zapojujeme děti do soutěží a her
- vedeme děti k aktivnímu podílu na organizaci a průběhu a tím navozujeme situace, kdy žáci volí vlastní strategii a taktiku
- vyvozováním závěrů vedeme děti k poučení se z úspěchů i neúspěchů, hodnocení činnosti, k sbírání zkušeností

Kompetence komunikativní
- skupinovými úkoly a spoluprací umožňujeme navazovat nová přátelství, kontakty a vztahy účastí na soutěžích, hrách a závodech
- navozujeme a usměrňujeme komunikaci mezi vrstevníky a dbáme dodržování pravidel slušnosti v kontaktu s dospělými
- díky řízené diskusi učíme děti prosazovat a obhajovat vlastní názory, volit svoji strategii a taktiku, podílet se na řízení určité činnosti
- zadáváním specifických úkolů dokazujeme dětem nutnost spolupráce pro úspěch celku

Kompetence sociální a personální

- zapojováním žáků do skupinových prací a činností je učíme přijímat různé role, spolupodílet se na vytváření pravidel, kterým se pak dokáže podřizovat
- v rámci diskuse učíme respektovat názory druhých, poučovat se z nich, přijímat kompromis a tím vším napomáhat příjemné pracovní atmosféře
- formou soutěží i výkonnostních cvičení učíme žáky bojovnosti a snaze o dosažení maximálních výkonů při soutěžích a závodech, dodržujeme pravidla fair play, učíme přijímat porážku a poučovat se z chyb
- vedeme děti k poznání sebe sama, svých schopností a předností a ukazujeme cestu k možnému růstu
- dodržováním stanovených pravidel se snažíme o odstraňování negativních vlastností a záporných projevů chování
- motivačním povzbuzováním i pochvalou vedeme děti k práci na sobě samém, k získání zdravého sebevědomí, motivujeme k dalšímu rozvoji a učíme požádat v nouzi o pomoc a pomáhat druhým

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat druhé pro jejich individuální hodnoty, přednosti a dovednosti
- odmítáme jakékoli projevy násilí, útlaku a ubližování slabším a učíme děti tomuto čelit
- důsledností vedeme děti k plnění povinností, k respektování a podřizování se pravidlům, stanoveným normám a zákonům
- seznamujeme žáky s jejich právy
- učíme a nacvičujeme zodpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví a život
- názornými příklady učíme děti vnímat životní prostředí, environmentální problémy a podílíme se tak na trvale udržitelném rozvoji
- organizací pestrých sportovních aktivit zapojujeme co nejširší okruh dětí
- nejlepším žákům umožňujeme reprezentovat školu na sportovních soutěžích – žáci usilují o čest reprezentace, cítí tradice školy i sportu samotného
-

Kompetence pracovní

- průběžným poučováním vštěpujeme žákům pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, pravidlům her a soutěží a důsledně dbáme dodržování stanovených pravidel, aby se staly správným návykem
- seznamujeme s pestrou škálou pohybových aktivit a činností souvisejících se zdravým životním stylem, účastníme se a také organizujeme sportovní soutěže a turnaje
- zabezpečujeme kvalitní materiální vybavení, vedeme žáky k zodpovědnému využívání a opatrování svěřeného majetku - netolerujeme ničení majetku školy, výsledků práce dětí i dospělých

Tělesná výchova

6.,7.,8.,9. ročník, hoši + dívky

Učivo se cyklicky opakuje, je prostředkem k postupnému osvojování dovedností v tom smyslu, že někteří žáci se k ucelené podobě dovednosti dopracují za různě dlouhou dobu a na odlišné úrovni. Z tohoto důvodu nevymezujeme výstupy a učivo do jednotlivých ročníků. Konkrétní úkoly a prostředky k jejich zvládnutí volí učitel, který dokonale zná každého žáka, jeho schopnosti, zdravotní stav, event. míru postižení či oslabení. Výstupem bude vždy osobní výkon odpovídající momentálnímu stavu.
Učivo hochů a dívek je v převážné většině shodné, proto je prezentováno společně.

Očekávané výstupy RVP :

Vzdělávací oblast činnosti ovlivňující zdraví:
Žák:

TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

Vzdělávací oblast činnosti ovlivňující zdraví:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti činností ovlivňujících zdraví:
Žák:
TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe význam pohybu v životě člověka - uvědomuje si význam pohybu pro zdraví a zařazuje jej do svého režimu - orientuje se ve sportovních odvětvích, ví, které sporty jsou pro něho vhodné i z hlediska svého oslabení čí postižení - zná kondiční programy a pravidla pro posilování i nebezpečí nadměrné či	Význam pohybu pro zdraví - sport dívek a hochů, - rekreační a výkonnostní sport - sport zrakově postižených Zdravotně orientovaná zdatnost - kondiční programy, manipulace se zatížením Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační, zdravotně zaměřená cvičení vyplývající ze zrakové vady	EV/3, 4 - ochrana přírody při sportovních akcích

jednostranné zátěže - usiluje o přiměřenou fyzickou kondici - chápe význam různých cvičení pro harmonický tělesný rozvoj - má osvojené základní hygienické návyky při sportu - dbá bezpečnostních pravidel - zvládá PP při běžných poraněních	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - pravidla hygieny při sportovních aktivitách - pravidla bezpečnosti - PP při TV a sportu v různých podmínkách, improvizované ošetření a odsun raněného	

<u>Očekávané výstupy RVP :</u>

Vzdělávací oblast činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:
Žák:
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

Vzdělávací oblast činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti činností ovlivňujících pohyb. dovednosti:
Žák:
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - ví, že před sportovním výkonem je třeba tělo rozcvičit, zvládá škálu cviků pro rozcvičení a zahřátí organismu - usiluje o zvládnutí gymnastických prvků na úrovni svých momentálních možností a snaží se o zdokonalování - zvyšuje svoji fyzickou zdatnost - vnímá estetickou hodnotu pohybových projevů - uplatňuje naučené činnosti ve svém denním režimu - projevuje bojovnost a vůli - zvládá techniku atletických disciplín na úrovni odpovídající momentálním možnostem a usiluje o dosahování stále lepších výkonů - má osvojené základní dovednosti jednotlivých sportovních her - dle svých možností je dokáže uplatnit i při hře a utkání	Průpravná a protahovací cvičení Pohybové hry - průpravné - motivační, s různým zaměřením - netradiční hry a aktivity Gymnastika - cvičení prostná - cvičení s náčiním(velkými, malými, ozvuč. míči, se švihadly, s tyčemi) - cvičení s využitím nářadí (na žíněnkách, lavičkách, žebřinách, kruzích, hrazdě, švédské bedně, koze – s přizpůsobením požadavků stupni zrakového oslabení) Kondiční formy cvičení - kruhový trénink - překážkové dráhy Estetická cvičení - tance-country tance - pro dívky – cvičení při hudbě, aerobik, relaxační cvičení, prvky jógy Úpoly - omezené jen na průpravné úpoly – přetahy, přetlaky (se zřetelem na stupeň zrakového postižení) Atletika	OSV/5 - relaxace a uvolnění, rozvoj kreativity, dovednosti pro kooperace a kompetice při soutěžích, dovednosti pro řešení problémů a rozhodování MKV/2 - člověk jako nedílná jednota tělesné a duševní stránky, integrace jedince ve vztazích, význam pro harmonický rozvoj osobnosti MKV/3 - zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu EV/3,4 - ochrana přírody při sportovních akcích

- dokáže rozhodovat utkání spolužáků - sezónní sporty může využívat i v soukromých volnočasových aktivitách	- atletická abeceda - běh – speciální běžecká cvičení ▪ starty ▪ sprint 60 m ▪ vytrvalost 600 m - skok daleký z místa, z rozběhu - hod míčkem na cíl, na dálku - vrh koulí (dle zrakové vady) Sportovní hry - průpravné hry - základy košíkové, odbíjené - hoši – fotbal, floorbal - přehazovaná - goalball - showdown - herní činnosti jednotlivce, herní cvičení, hra, utkání dle pravidel Turistika Běžecké lyžování, saně, bruslení Netradiční sporty - jízda na tandemu, kolečkových bruslích	

Očekávané výstupy RVP:

Vzdělávací oblast činnosti podporující pohybové učení

Žák:

TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Vzdělávací oblast činnosti podporující pohybové učení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti činnosti podp. pohyb. učení:

Žák:

TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zná a používá tělocvičné názvosloví, reaguje na smluvené signály a povely - zvládá komunikaci a spolupráci s ostatními cvičenci - podřazuje se pravidlům organizace, dokáže sám organizovat - orientuje se v základním, popř. speciálním sportovním vybavení - dbá na údržbu sportovní výzbroje, výstroje - orientuje se v historii sportu a sleduje sport současnosti - vnímá ducha olympismu - má přehled o paralympijských sportech - ví o sportovních aktivitách, klubech, soutěžích a akcích zrakově postižených - seznamuje se s pravidly osvojovaných činností a respektuje je - má naučené zásady chování v určitém prostředí, při určitých činnostech	- komunikace v TV- tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách - sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování - historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus - sport zrakově postižených - paralympiády - pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla	OSV/8 - komunikace v různých situacích EV/3,4 - ochrana přírody

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- dokáže měřit výkony, evidovat je, vyhodnocovat a snaží se posuzovat dovednosti své i druhých		

4.2.16 Pracovní výchova

Charakteristika vyučujícího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní výchova vychází z oblasti Člověk a svět práce, cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní výchova je na 2. stupni rozdělen do 4 tematických okruhů. Práce s technickými materiály, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce. Žáci se učí organizovat a plánovat vlastní práci a používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky. Vede žáky k šetrnému a bezpečnému zacházení s nástroji, nářadím a přístroji.
Vyučovací předmět Pracovní výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. 7. a 8. ročníku na 2. stupni s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá v odborných pracovnách školní dílny, cvičná kuchyňka atp. Žáci také využívají pracovnu informatiky a odborné knihy. Důraz je kladen na hospodárné využití materiálu. Pomáhá žákům orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce. Vede k osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění a pro volbu vlastního profesního zaměření. Žáci se seznamují se zásadami správné výživy a moderní technologií přípravy stravy. Získávají dovednosti při přípravě pokrmů, osvojují si zásady práce v kuchyni a zdravý životní styl. Výuka tematického okruhu Svět práce probíhá v 8. ročníku. Vzdělávací obsah předmětu se nejvíce prolíná do vzdělávací oblasti Člověk a společnost a Člověk a zdraví.

Cílem vzdělávání v předmětu pracovní výchova je:

- osvojování správného využívání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek
- osvojení a uplatnění zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce
- získávání pozitivního vztahu k práci a tvořivého postoje k vlastní činnosti
- práce ve dvojicích, skupinová práce celkově rozvoj komunikace
- individuální práce jednotlivců
- příp. návštěvy v různých učňovských zařízeních

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu tím, že využíváme různé organizační formy a různé metody ve vzdělávání, pomocnou techniku, mnemotechnické pomůcky, aj.
- vedeme žáky k používání vhodných učebních pomůcek, případně klademe důraz na výrobu dle individuálních potřeb žáka
- zadáváním domácích prací, především v domácnosti, podporujeme u žáků upevnění poznatků ze školy, pozitivní vztahy k učení i posouzení vlastního pokroku
- nastavováním reálných situací ze života vedeme žáky k vyhledávání a využívání informací z praktického života
- prezentujeme žákům povahu jednotlivých profesí, tím je vedeme k rozhledu v možnostech budoucích pracovního uplatnění

Kompetence k řešení problémů

- navozováním problémových situací z reálného života učíme žáky vhodně reagovat a adekvátně řešit dané situace, (ukázky povolání a problémové situace v domácnosti, apod.)
- podporujeme samostatné vyhledání informací k vyřešení problému, internet, návody na použití, pracovní postupy
- prací ve skupinách, kde žáci řeší dané zadané problémy, podporujeme kritické myšlení, vyjádření vlastního názoru a schopnost naplánovat řešení situace.
- zadáváním úkolů ve skupině nebo jednotlivě, poskytujeme žákům příležitost k samostatnému řešení pracovních problémů v praxi, schopnost dělat rozhodnutí a nést za něj odpovědnost.
- pravidelným tréninkem se snažíme, aby si žáci osvojili správný postup v případě ohrožení vlastní nebo jiné osoby, přivolání pomoci

Kompetence komunikativní

- vytváříme komunikativní situace, komunikujeme ve dvojicích i větších skupinách, tím podporujeme u žáků umění naslouchat druhým, porozumět jim a zapojovat se do diskuze.
- zaměřujeme se na aktuální a zajímavá témata z oblasti člověk a svět práce (inzerce, plakáty, konkurence), tím vedeme žáky k porozumění různým textům a pochopení potřeb pro získání budoucího zaměstnání
- pracujeme s denním tiskem, převážně inzercí.

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme všechny formy práce a střídáme je (frontální práce, práce jednotlivce, skupinek) s jasným nastavením pravidel pro práci v týmu nebo pro jednotlivce.
- při každé možné příležitosti vytváříme prostor pro zařazování vhodných diskuzních témat a tím podporujeme přátelskou a pohodovou atmosféru ve třídě
- hodnotíme i jiné než samotný pracovní výkon, aktivitu v hodině, laskavý přístup k druhým, snahu pomoci druhým atd.
- v rámci pravidelného sebehodnocení vytváříme v žácích pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

- ve třídě podporujeme přátelskou a tolerantní atmosféru, ale dbáme na dodržování pravidel při práci ve třídě, dílně, cvičné kuchyni
- požíváním ochranných pomůcek vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví spolužáků
- nácviky a hraním rolí na dané téma, vedeme žáky k ochraně vlastního zdraví, ochraně životního prostředí, vnímání hodnot a nebezpečí, chování v krizových situacích (u lékaře, úraz, hasiči).

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k práci s různými materiály a různými technologickými postupy, za účelem zvnitřnění si základních pracovních pravidel.
- začleňujeme do výuky souvislosti, které žáci získali z jiných předmětů, tím napomáháme k pozitivnímu přístupu k výsledkům vlastní žákovské práce, schopnosti výdrže při pracovním výkonu.
- klademe důraz na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a podporujeme práci podle jednoduchého pracovního postupu a to formou sestavení si vlastního pracovního postupu
- zdůrazňujeme nutnost pracovní výchovy a profesní přípravy v dnešním světě, používáme přehledy profesí, informace z tisku, z TV a tím vedeme žáky k tomu, aby získali informace o profesích, v nichž se mohou později uplatnit
- motivujeme žáky, aby si při řešení úloh sestavili časový plán za účelem efektivního rozvržení práce a následného zhodnocení vlastního výsledku i výsledku druhých

Pracovní výchova

6.ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák - rozezná rozdíl mezi technickým výkresem a technickým náčrtem - používá správných rýsovacích potřeb	- Práce s technickými materiály - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	OSV /3 - plánování a organizace vlastního času
- rozpozná základní druhy (měkké, tvrdé) - rozliší, jaké nářadí se používá na jednotlivé operace (měření – metr, orýsování – tužka, rýsovací jehla ….) - užívá vhodné nástroje na požadovaný pracovní úkon	- vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo) - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřeva - jednoduché pracovní operace a postupy při práci se dřevem	
- navrhne a znázorní technický náčrt - určí vhodný materiál a nástroje - určí a dodržuje pracovní postup - udržuje pořádek na svém pracovišti	- organizace práce, důležité technologické postupy	OSV/ 3 - plánování a organizace vlastního času OSV/5 - citlivost, spolupráce, tvořivost, snaha o úspěšný výsledek společné práce
- užívá technickou dokumentaci - navrhne a znázorní jednoduchý technický náčrt - zhotoví dle technického náčrtu jednoduchý výrobek ze dřeva - Smysluplně organizuje svou pracovní činnost a volný - Orientuje se v tradičních řemeslech	- technická dokumentace - výroba dřevěného výrobku - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky - technika a životní prostředí, technika a volný čas - tradice a řemesla	OSV/ 5 - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity- pružnost nápadů, originality, citlivosti a tvořivosti

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- užívá pravidla hygieny a bezpečnosti práce na pracovišti - používá ochranné prostředky při práci s kovem, dřevem - provede potřebnou údržbu používaného nářadí po skončení práce - poskytne první pomoc při úrazu	- hygiena a bezpečnost práce	EV/ 4 - citlivý vztah k bezprostřednímu životnímu prostředí
- znalost základního vybavení kuchyně dodržování pořádku, čistoty, bezpečnosti a hygieny - připraví jednoduché pokrmy studené a teplé kuchyně - rozlišuje potraviny racionální výživy - zdůvodní nutnost dodržování stravovacího a pitného režimu - vyjmenuje gastronomická pravidla pro sestavování jídelníčku - sestaví jídelníček pro rodinné stravování, který bude vyhovovat zásadám zdravé výživy - posoudí vhodnost jednotlivých technologických úprav v souvislosti se zdravím - aplikuje společenské desatero správného stolování - bezpečně a spolehlivě obsluhuje kuchyňské spotřebiče - orientuje se v základním vybavení kuchyně	Příprava pokrmů - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování – - jednoduché prostírání. Obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole - základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - kuchyňské spotřebiče - první pomoc	OSV/ 5 - rozvoj kreativity OSV/ 3 - plánování a organizace vlastního času

Pracovní výchova

7. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Práce s technickými materiály	Práce s technickými materiály	Práce s technickými materiály
- Žák:		
- rozezná různé druhy kovů a plastů	- Vlastnosti kovů a používaných v praxi	
- používá správných rýsovacích potřeb na kovy		
- rozliší různé druhy nářadí při práci s kovy	- Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční obrábění kovů	OSV/ 3
- užívá vhodné nástroje na požadovaný pracovní úkon	- Jednoduché pracovní operace a postupy při práci s kovem	- plánování a organizace vlastního času
- navrhne a znázorní jednoduchý technický náčrt	- Organizace práce, důležité technologické postupy	
- určí vhodný materiál a nástroje		
- určí a dodržuje pracovní postup		
- udržuje pořádek na svém pracovišti		
- užívá technickou dokumentaci	- Technická dokumentace	OSV/ 5
- navrhne a znázorní jednoduchý technický náčrt	- Výroba drobného výrobku z kovu	- citlivost, tvořivost, spolupráce, snaha úspěšný výsledek společné práce
- zhotoví dle technického náčrtu jednoduchý výrobek z kovu		
- užívá pravidla hygieny a bezpečnosti práce na pracovišti	- Hygiena a bezpečnost práce	OSV/ 3
- používá ochranné prostředky při práci s kovem, dřevem		- cvičení sebekontroly
- provede potřebnou údržbu používaného nářadí po skončení práce		
- poskytne první pomoc při úrazu		
- orientuje se v kuchyňském inventáři	Provoz a údržba domácnosti	
- obslouží běžné kuchyňské spotřebiče	- finance a provoz domácnosti – rozpočet,	
- ovládá jednoduché operace platebního styku	příjmy a výdaje, platby a úspory,	OSV/ 3

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- osvojí si jednoduché postupy při práci v domácnosti - ovládá přístroje v domácnosti - pozná vybavení kuchyně, jednotlivé druhy elektrických přístrojů - Znalost základního vybavení kuchyně dodržování pořádku, čistoty, bezpečnosti a hygieny - připraví jednoduché pokrmy studené a teplé kuchyně - rozlišuje potraviny racionální výživy - zdůvodní nutnost dodržování stravovacího a pitného režimu - vyjmenuje gastronomická pravidla pro sestavování jídelníčku - sestaví jídelníček pro rodinné stravování, který bude vyhovovat zásadám zdravé výživy - posoudí vhodnost jednotlivých technologických úprav v souvislosti se zdravím - aplikuje společenské desatero správného stolování - bezpečně a spolehlivě obsluhuje kuchyňské spotřebiče - poskytuje první pomoc při úrazech	- hotovostní a bezhotovostní platební styk, odpad a jeho ekologická likvidace - údržba v domácnosti - údržba oděvů a textilií - nebezpečí úrazu elektrickým proudem - elektrotechnika v domácnosti – sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, - ekonomika provozu, bezpečnost Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - Úprava stolu a stolování – - jednoduché prostírání. Obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole - První pomoc	- plánování a organizace vlastního času, cvičení sebekontroly OSV/ 5 - rozvoj kreativity OSV/ 3 - plánování a organizace vlastního času

Pracovní výchova

8. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Vzdělávací oblast příprava pokrmů:
Žák:

ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Vzdělávací oblast práce s technickými materiály:
Žák:

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Vzdělávací oblast provoz a údržba domácnosti:
Žák:

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem

Vzdělávací oblast svět práce:
Žák:
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí

ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Vzdělávací oblast práce s technickými materiály:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti práce s technickými materiály:
Žák:
ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti

zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu

správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky

dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku

dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

Vzdělávací oblast provoz a údržba domácnosti:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti provozu a údržby domácnosti:
Žák:

ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti

ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Vzdělávací oblast příprava pokrmů:
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti příprava pokrmů:
Žák:
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče

ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy

ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu

ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Vzdělávací oblast design a konstruování:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti design a konstruování:
Žák:
ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Vzdělávací oblast pěstitelské práce a chovatelství:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti pěstitelských prací a chovatelství
Žák:
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

Vzdělávací oblast svět práce:

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření v oblasti svět práce:
Žák:
ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání

byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů

byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozezná různé druhy plastů - používá správných rýsovacích potřeb na plasty - navrhne a znázorní jednoduchý technický náčrt - určí vhodný materiál a nástroje - určí a dodržuje pracovní postup - udržuje pořádek na svém pracovišti - užívá technickou dokumentaci - navrhne a znázorní jednoduchý technický náčrt - zhotoví dle technického náčrtu jednoduchý výrobek z plastů - užívá pravidla hygieny a bezpečnosti práce na pracovišti - používá ochranné prostředky při práci s plastem - provede potřebnou údržbu používaného nářadí po skončení práce - poskytne první pomoc při úrazu - orientuje se v kuchyňském inventáři - obslouží běžné kuchyňské spotřebiče - ovládá jednoduché operace platebního styku - osvojí si jednoduché postupy při práci v domácnosti - ovládá přístroje v domácnosti - pozná vybavení kuchyně, jednotlivé druhy elektrických přístrojů - rozpozná klady a zápory v pracovních činnostech vybraných profesí - objasní své možnosti při rozhodování o svém budoucím povolán - vyhledá profesní pomoc a poradenskou službu	Práce s technickými materiály - vlastnosti plastů používaných v praxi - organizace práce, důležité technologické postupy - technická dokumentace - výroba drobného výrobku z plastu Možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání Hygiena a bezpečnost práce	OSV/ 3 - plánování a organizace vlastního času OSV/ 5 - rozvoj kreativity OSV /3 - cvičení sebekontroly EV/ 4 - citlivý vztah k bezprostřednímu životnímu prostředí OSV/ 5 - rozvoj kreativity OSV/ 3 - plánování a organizace vlastního času, cvičení sebekontroly EV/4 - poznávání aktuálních hledisek ekonomických, vědeckotechnických, ekologických

- prokáže v modelové situaci prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání - pozná nejčastější formy podnikání drobné a soukromé podnikání	Provoz a údržba domácnosti - finance a provoz domácnosti – rozpočet, příjmy a výdaje, platby a úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk, odpad a jeho ekologická likvidace - údržba v domácnosti - údržba oděvů a textilií - nebezpečí úrazu elektrickým proudem - elektrotechnika v domácnosti – sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ekonomika provozu, bezpečnost Svět práce Trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce Volba profesní orientace - základní principy sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	

	Zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů Podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

5 Předměty speciálně pedagogické péče

5.1 Speciální péče

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v daném vyučovacím předmětu směřuje k utváření a rozvíjení rehabilitačních a kompenzačních činností. Tím podporuje rozvíjení klíčových kompetencí jednotlivých žáků s ohledem na jejich zdravotní postižení.
Vede žáka k:

- cvičení a rozvoji smyslového vnímání
- rozvoji koncentrace pozornosti
- posilování paměti
- nácviku správných řečových dovedností
- rozvíjení jazykové roviny, slovní zásoby
- rozvoji komunikačních dovedností
- rozvoji grafomotoriky
- rozvoji čtenářských dovedností
- rozvoji zrakových funkcí prostřednictvím stimulačních aktivit
- k používání kompenzačních pomůcek

Vyučovací předmět Speciální péče se vyučuje na 1.i 2.stupni ZŠ, dle doporučení ŠPZ. Časová dotace je 1 hodina týdně, je dotován 1 disponibilní hodinou, která je zařazena do povinného učebního plánu.
Hodnocení práce v tomto předmětu má pouze motivační charakter, zvládnutí klíčových kompetencí se v tomto předmětu nehodnotí.

Speciální péče

1. – 5. ročník
6. - 9. ročníky – dle doporučení ŠPZ

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - třídí prvky zrakem i pomocí ostatních smyslů - trénuje zrakové diferenciační schopnosti - rozvíjí hmatové představy o znaku - rozliší a třídí hmatem různé materiály - rozliší zvuky a určí směr - zjemňování chuti a vůně - fixuje problematické hlásky - používá správnou výslovnost - rozvíjí jemnou motoriku, používá různé materiály a techniky - rozvíjí uvědoměle grafické tvary, směr - zvládne správný úchop psacího náčiní, nácvik psaní	- Zrakové vnímání, postřehování – oční pohyby - Zrakově stimulační aktivity - Předbraillské techniky - Papír, textil, kovová destička, umělá hmota, atd. - Sluchová analýza, syntéza, rozlišování hlásek, slabik - Využití ovoce, zeleniny dle nabídky - Logopedická intervence – individuální práce s žáky - Procvičování hlásek ve slovech, v běžné řeči - Grafomotorika – uvolňování ruky, práce s modelínou, kreslení houbou, křídami - Grafomotorická cvičení s říkankami - Nácvik psaní, speciální sešity, trojhranný	

- uvědoměle používá sklopnou desku při čtení a psaní, - podle potřeby používá čtecí okénko, zakrývací rámeček - při čtení podkládá řádek - Dokáže pozorně a soustředěně pracovat, dokončí zadávané úkoly - používá kompenzační pomůcky, které byly doporučeny ŠPZ - orientuje se prostoru, orientuje se na pracovní ploše - orientuje se v budově, okolí školy - uvolňovací a přímivé cviky	program, fixy - Nácvik zvedání sklopné desky, čtení na zvednuté desce, posouvání s textem tak, aby čtená část byla vždy proti očím, - Nácvik čtení pomocí čtecích tabulek, využití čtecího okénka, podkládání řádku pruhem barevného papíru - záložka - Individuální práce s žáky, koncentrace pozornosti, soustředění - Používání kompenzačních pomůcek - Orientace v mikro i makro prostoru, využití vodicích linií, orientačních bodů, chůze s doprovodem, vyhledávání překážek - Prvky dětské jógy, posilování břicha a zad, rozvoj hrubé i jemné motoriky	

5.2 Výuka prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených (POSPZP)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výuka prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených se vyučuje dle možností a schopností žáků.
Časová dotace je 1 hodina týdně. Vyučující: speciální pedagog – koordinátor v oblasti PO a SPZP
Žáci, kteří se učí prostorovou orientaci a samostatný pohyb zrakově postižených mají výuku zařazenou mimo povinnou hodinovou dotaci (není zařazena do učebního plánu).
Prioritou je edukace žáků s těžkým zrakovým postižením k mobilitě, která je předpokladem jejich samostatného života. Předmět je určen pro ty žáky, kterým nácvik doporučí oční lékař a školní poradenské zařízení. Vedení a výuka probíhá individuální i skupinovou formou. Řídí se náročností a obsahem. Cílem je rovněž prevence a předcházení vlastnímu selhávání, podpora v oblasti sebepojetí a sebeuvědomění, zvládání a orientace v oblasti sociálních vztahů.

Výuka prostorové orientace a samostatného pohybu zrakově postižených (PO SP ZP)

1. – 9. ročník dle doporučení ŠPZ

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - Orientuje se ve školní budově a v okolí školy - Využívá smyslů při orientaci (vytvoření základních dovedností a návyků v oblasti PO SP ZP) - Zvyšování motivace k samostatnému - pohybu - techniky dlouhé hole	- Hry na rozvoj smyslového poznání - Prvky POSPZP - Techniky dlouhé hole /TDH/ - Jednoduché trasy - OASČ	

5.3 Výuka Braillova písma

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výuka Braillova písma je jedním z podpůrných opatření pro žáky s těžkým zrakovým postižením.
Časová dotace je 1 hodina týdně. Vyučující: předmět je individuálně vyučován speciálními pedagogy – tyflopedy.
Výuka psaní bodového písma je nabízena pouze žákům, kteří jej mají doporučený lékařem a školním poradenským zařízením. Žáci, kteří se učí bodové písmo, mají výuku zařazenou mimo povinnou hodinovou dotaci (není zařazena do učebního plánu). Výuka tedy probíhá individuálně.
Žák s těžkým zrakovým postižením kompenzuje zrakovou nedostatečnost v příjmu informací hmatem, proto je výuka prostředek k získávání informací, dalších poznatků a celkové možnosti vzdělávání v konkrétním vzdělávacím programu. Podobně jako u vyučovacích předmětů jsou i zde zohledňovány a dodržovány výchovné a vzdělávací postupy.

Výuka Braillova písma

1. – 9. ročník dle doporučení ŠPZ

Výstupy – cíle	Probíraný obsah	Průřezová témata
Žák: - umí přečíst jednoduchý text psaný normalizovaným rozestupem řádků - umí připravit k psaní psací stroj - napíše přiměřenou rychlostí běžný text - rozliší arabské základní a řadové číslovky - umí používat prefixy a diakritická znaménka - píše na „Pichtově“ stroji pro nevidomé	- čtení a psaní bodového písma v rozsahu ZŠ: - česká znaková sada Braillova písma - psaní číslic a čísel - datum, čas, měna - jednotky měření - typy písma - zápis základních početních výkonů	

6 Volitelné a nepovinné předměty

6.1 Sportovní hry 1. – 5. ročník

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:
Předmět Sportovní hry navazuje na vzdělávací obor tělesná výchova. Umožňuje další zdokonalování, rozvíjení a prohlubování pohybových dovedností. Dětem se zvýšeným zájmem o sportovní činnosti nabízí další nadstavbové pohybové vyžití. Sportovní hry jsou nepovinným předmětem pro žáky 1. až 5. ročníku s hodinovou dotací 2 vyučovacích hodin. Výuka probíhá koedukovaně. Sportoviště – tělocvična, školní hřiště.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, další pohybové činnosti

činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učíme je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, měřit základní pohybové výkony a porovnávat je s předchozími, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí, učíme žáky adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka, řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.
- dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učíme je reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávat, zorganizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair - play - dodržování pravidel, označení přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině.
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

- učíme žáky realizaci pravidelného pohybového režimu, přiměřené samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojování své pohybovou činnost se zdraví, zařazovat si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, vedeme je ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, učíme je být ohleduplní a taktní
- umožňujeme, aby se žáci podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,učíme je užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
- obsahové, časové a organizační vymezení

Sportovní hry

1. – 5. ročník

Učivo se cyklicky opakuje, je prostředkem k postupnému osvojování dovedností v tom smyslu, že někteří žáci se k ucelené podobě dovednosti dopracují za různě dlouhou dobu a na odlišné úrovni. Z tohoto důvodu nevymezujeme výstupy a učivo do jednotlivých ročníků. Konkrétní úkoly a prostředky k jejich zvládnutí volí učitel, který dokonale zná každého žáka, jeho schopnosti, zdravotní stav, event. míru postižení či oslabení. Výstupem bude vždy osobní výkon odpovídající momentálnímu stavu.
Učivo hochů a dívek je v převážné většině shodné, proto je prezentováno společně.

Tematický celek: Činnosti ovlivňující zdraví

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe význam pohybu v životě člověka - uvědomuje si význam pohybu pro zdraví a zařazuje jej do svého režimu - orientuje se ve sportovních odvětvích, ví, které sporty jsou pro něho vhodné i z hlediska svého oslabení čí postižení - zná kondiční programy a pravidla pro posilování i nebezpečí nadměrné či jednostranné zátěže	Význam pohybu pro zdraví - sport dívek a hochů - rekreační a výkonnostní sport Zdravotně orientovaná zdatnost - kondiční programy - manipulace se zatížením Zásady stavby tréninkové jednotky Cvičení: Průpravná Kompenzační	

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
- usiluje o přiměřenou fyzickou kondici, o zvyšování své výkonnosti na úroveň závodní a soutěžní činnosti - samostatně se připraví na tréninkovou či soutěžní činnost a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - chápe význam různých cvičení pro harmonický tělesný rozvoj - využívá osvojené základní hygienické návyky při sportu - dbá bezpečnostních pravidel - zvládá PP při běžných poraněních	Vyrovnávací Relaxační Kondiční Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - pravidla hygieny při sportovních aktivitách - pravidla bezpečnosti - PP při TV a sportu v různých podmínkách	

Tematický celek – Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe, že před sportovním výkonem je třeba tělo rozcvičit, zvládá škálu cviků pro rozcvičení a zahřátí organismu - usiluje o zvládnutí pohybových prvků na úrovni svých momentálních možností a snaží se o zdokonalování - zvyšuje svoji fyzickou zdatnost - uplatňuje naučené činnosti ve svém denním režimu - projevuje bojovnost a vůli	Sportovní průprava - příprava ke sportovnímu výkonu - cvičení prostná, všeobecně rozvíjející protahovací a dechová, relaxační - rozvoj pohybových schopností Drobné hry s různým zaměřením - rozvoj základních pohybových dovedností, týmová spolupráce, tvorba herní strategie a její vliv na výsledek Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly	

- zvládá elementární techniku atletických disciplín na úrovni odpovídající momentálním možnostem - využívá osvojené základní dovednosti jednotlivých sportovních her - dle svých možností je dokáže uplatnit i při hře a utkání - sezónní sporty může využívat i v soukromých volnočasových aktivitách - zapojuje se do organizace	Atletika - průpravná běžecká cvičení - průpravná odrazová cvičení - průpravná odhodová cvičení Hry - přehazovaná – průprava s míči HČJ – přihrávky, útočný hod chytání, podání, pravidla - doplňkově – košíková, kopaná, florbal	

Tematický celek – činnosti podporující pohybové učení

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pozná a používá tělocvičné názvosloví, reaguje na smluvené signály a povely	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech	

- zvládá komunikaci a spolupráci s ostatními cvičenci - podřazuje se pravidlům organizace, dokáže sám organizovat - seznamuje se s pravidly osvojovaných činností a pravidly soutěží, respektuje je - dokáže posuzovat výkony své i druhých, dokáže měřit výkony, evidovat je, vyhodnocovat - orientuje se v základním sportovním vybavení - dbá na údržbu sportovní výzbroje, výstroje - orientuje se v historii sportu a sleduje sport současnosti - ví o sportovních aktivitách, klubech, soutěžích a akcích zrakově postižených - orientuje se v prezentaci sportovních aktivit školy	Organizace prostoru a pohybových činností - strategie a taktika, role, spolupráce - organizace soutěží Pravidla osvojovaných pohybových činností - pravidla her, závodů, soutěží Měření a posuzování výkonů, - měření, vyhodnocování, evidence Sportovní výstroj a výzbroj - výběr, údržba Zásady chování a jednání fair play Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, - sport zrakově postižených	

6.2 Sportovní hry speciální

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Sportovní hry speciální navazuje na vzdělávací obor Tělesná výchova. Učivo se cyklicky opakuje, je prostředkem k postupnému osvojování dovedností v tom smyslu, že někteří žáci se k ucelené podobě dovednosti dopracují za různě dlouhou dobu a na odlišné úrovni. Z tohoto důvodu nevymezujeme výstupy a učivo do jednotlivých ročníků. Konkrétní úkoly a prostředky k jejich zvládnutí volí učitel, který dokonale zná každého žáka, jeho schopnosti, zdravotní stav, event. míru postižení či oslabení. Výstupem bude vždy osobní výkon odpovídající momentálnímu stavu. Umožňuje další zdokonalování, rozvíjení a prohlubování pohybových dovedností. Dětem se zvýšeným zájmem o sportovní činnosti nabízí další nadstavbové pohybové vyžití. Předmět Sportovní hry speciální jsou volitelným předmětem pro žáky 7. až 9. ročníku s disponibilní časovou dotací 1 vyučovací hodiny, pro ostatní žáky školy je v nabídce nepovinných předmětů. Výuka probíhá koedukovaně. Sportoviště – tělocvična, školní hřiště.

Sportovní hry speciální
6. – 9. ročník

Učivo se cyklicky opakuje, je prostředkem k postupnému osvojování dovedností v tom smyslu, že někteří žáci se k ucelené podobě dovednosti dopracují za různě dlouhou dobu a na odlišné úrovni. Z tohoto důvodu nevymezujeme výstupy a učivo do jednotlivých ročníků. Konkrétní úkoly a prostředky k jejich zvládnutí volí učitel, který dokonale zná každého žáka, jeho schopnosti, zdravotní stav, event. míru postižení či oslabení. Výstupem bude vždy osobní výkon odpovídající momentálnímu stavu.

Učivo hochů a dívek je v převážné většině shodné, proto je prezentováno společně.

Tematický celek: Činnosti ovlivňující zdraví

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe význam pohybu v životě člověka - uvědomuje si význam pohybu pro zdraví a zařazuje jej do svého režimu - orientuje se ve sportovních odvětvích, ví, které sporty jsou pro něho vhodné i z hlediska svého oslabení čí postižení - zná kondiční programy a pravidla pro posilování i nebezpečí nadměrné či jednostranné zátěže - usiluje o přiměřenou fyzickou kondici, o zvyšování své výkonnosti na úroveň závodní a soutěžní činnosti	Význam pohybu pro zdraví - sport dívek a hochů - rekreační a výkonnostní sport - sport zrakově postižených Zdravotně orientovaná zdatnost - kondiční programy - manipulace se zatížením Zásady stavby tréninkové jednotky Cvičení: - Průpravná - Kompenzační - Vyrovnávací - Relaxační - Kondiční	

- samostatně se připraví na tréninkovou či soutěžní činnost a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - chápe význam různých cvičení pro harmonický tělesný rozvoj - využívá osvojené základní hygienické návyky při sportu - dbá bezpečnostních pravidel - zvládá PP při běžných poraněních	Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - pravidla hygieny při sportovních aktivitách - pravidla bezpečnosti - PP při TV a sportu v různých podmínkách	

Tematický celek – Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák:	Průpravné pohybové hry s různým zaměřením - Cvičení prostná, všeobecně rozvíjející protahovací a dechová, relaxační	

- chápe, že před sportovním výkonem je třeba tělo rozcvičit, zvládá škálu cviků pro rozcvičení a zahřátí organismu - usiluje o zvládnutí pohybových prvků na úrovni svých momentálních možností a snaží se o zdokonalování - zvyšuje svoji fyzickou zdatnost - uplatňuje naučené činnosti ve svém denním režimu - projevuje bojovnost a vůli - zvládá techniku atletických disciplin na úrovni odpovídající momentálním možnostem a usiluje o dosahování stále lepších výkonů - využívá osvojené základní dovednosti jednotlivých sportovních her	- Cvičení kondiční a posilovací – kruhový trénink, intervalový trénink, překážkové dráhy Atletika - průpravná běžecká cvičení - běžecká abeceda - speciální běžecká cvičení - starty - 60 m, 600 m, - průpravná odrazová cvičení - skok daleký - průpravná odhodová cvičení - hod na cíl a do dálky (vrh koulí, hod oštěpem – od 15 let, dle zrakové vady) Hry goalball – manipulace s míčem - orientace na hřišti, dle sluchu a - hmatu – průpravné hry - HČJ- střelba, přihrávka, chytání - spolupráce ve hře	

- dle svých možností je dokáže uplatnit i při hře a utkání - dokáže rozhodovat utkání spolužáků - sezónní sporty může využívat i v soukromých volnočasových aktivitách - zapojuje se do organizace sportovních her	- hra dle pravidel showndown – manipulace s pálkou a míčkem, orientace na hracím stole podle sluchu - HČJ – střelba, chytání, hra dle pravidel - přehazovaná – průprava s míči - HČJ – přihrávky, útočný hod chytání, - podán hra dle pravidel - doplňkově – košíková, fotbal, florbal - organizace závodů, soutěží, turnajů	

Tematický celek – činnosti podporující pohybové učení

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pozná a používá tělocvičné názvosloví, reaguje na smluvené signály a povely - zvládá komunikaci a spolupráci s ostatními cvičenci	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností - strategie a taktika, role, spolupráce	

- podřazuje se pravidlům organizace, dokáže sám organizovat - seznamuje se s pravidly osvojovaných činností a pravidly soutěží, respektuje je - dokáže posuzovat výkony své i druhých, dokáže měřit výkony, evidovat je, vyhodnocovat - orientuje se v základním, popř. speciálním sportovním vybavení - dbá na údržbu sportovní výzbroje, výstroje - orientuje se v historii sportu a sleduje sport současnosti - vnímá ducha olympismu - má přehled o paralympijských sportech	- Organizace soutěží Pravidla osvojovaných pohybových činností her, závodů, soutěží Měření a posuzování výkonů, evidence, vyhodnocování Sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování Zásady chování a jednání fair play Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - sport zrakově postižených - paralympiády Informace a prezentace sportovních aktivit	

- ví o sportovních aktivitách, klubech, soutěžích a akcích zrakově postižených - orientuje se v prezentaci sportovních aktivit školy - má naučené zásady chování v určitém prostředí, při určitých činnostech		

6.3 Keramika

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Výuka žáků probíhá s praktickým využitím keramické hlíny a to nejenom při ručním zpracování ale i tvorbou výrobků na hrnčířském kruhu. Žáci absolvují základní i mírně pokročilé techniky práce s hlínou, exkurze je provedena i do teorie vypalování, glazování a druhu keramických hlín. Dle úrovně žáků se stanovuje obtížnost zpracování a teoretická náročnost. Pro žáky školy je v nabídce nepovinných předmětů s hodinovou dotací 1 vyučovací hodina. Předmět je vyučován v učebně vybavené nástroji potřebnými k práci, hrnčířským kruhem a glazurami v budově školy.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- podpora rozvoje fantazie a představivosti,
- rozvoj pozornosti, schopnosti soustředit se na detail a důležité souvislosti

Kompetence k řešení problému
- umožňujeme a podporujeme u žáka schopnosti inovovat dosavadní postupy, kombinovat a rozvíjet pomocí těchto faktorů kreativitu a originalitu

Kompetence komunikativní
- skupinová práce na jednom projektu umožňuje žákovi rozvíjet svoje komunikativní schopnosti, které využije jinde ve výuce i mimo ni.
- představujeme pojmy a odbornou terminologii z oboru, pro lepší orientaci a rozvoj všeobecných vědomostí a znalostí

Kompetence občanské
- žák má možnost propojit svůj okruh zájmů s okruhem keramických technik
- směrujeme žáka ke komunikaci prostřednictvím výtvarného díla a reflektovat tak jeho pohled na svět.

Kompetence pracovní
- podporujeme především týmovou spolupráci a kooperaci a komunikaci mezi žáky
- rozvíjíme dovednosti žáka, především v oblasti jemné motoriky, citlivosti k detailu a trpělivosti.
- od žáků vyžadujeme zodpovědný přístup a kvalitní práci.

Keramika
1. – 9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zná a ovládá základní druhy nástrojů pro práci s keramickou hlínou - má základní přehled v oblasti vypalování - umí používat glazury a manipulovat s nimi - vycentruje hlínu na střed kruhu¨ - zpracuje na kruhu nízké a vysoké nádoby - ovládá míchání jednotlivých glazur, odhadne výslednou barvu - zpracuje hlínu základními technikami a odhadne tloušťku a správnou vlhkost pro zpracování hlíny - zná základní techniky zdobení na keramiku	Úvod do práce s keramickou hlínou - práce s nástroji - druhy keramické hlíny - druhy glazur - techniky vypalování Techniky práce s hlínou - základní zpracování a tvarování - objekt a jeho zákonitosti - válečková technika - kachle - rytí a kombinované techniky - lepení hlíny Základy práce na hrnčířském kruhu - centrování hlíny	Vv - keramika jako součást výtvarného umění - práce s drátem a jinými technikami, kombinace technik a materiálů D - Keramika v historii, její význam a užitek Fy - Vlastnosti hmoty při vysokých teplotách Ch - Sloučeniny a látky v reakci

	- základní postoje rukou pro práci s hlínou na kruhu - tvorba malých nádob (hrnečky, vázičky) - tvorba vysokých nádob (dózy, dekorativní nádoby) - tvorba nízkých nádob (talíře, svícny atp..) Glazování a práce s glazurou Techniky zdobení keramické hlíny	

6.4 Mediální techniky

Charakteristika volitelného předmětu:

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Výuka žáků probíhá na základních znalostech z oborů zabývající se mediální problematikou jako je reklama, masová média, dějiny a teorie mediální komunikace. Všichni žáci se ve svém životě měli možnost setkat s médii jakožto neodmyslitelného komunikačního prostředku charakteristického, zejména pro současnou dobu. Dle úrovně schopností žáků se stanovuje obtížnost a teoretická náročnost. Vyučovaný předmět Mediální techniky je volitelným předmětem pro žáky 7. až 9. ročníku s disponibilní časovou dotací 1 vyučovací hodiny.

Předmět je vyučován v učebně vybavené výpočetní technikou v budově školy.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení
- podpora rozvoje kritického myšlení a nadhledu nad velkým množstvím informací proudících z okolního prostředí.
- cvičení pozornosti a soustředění se na důležité souvislosti

Kompetence k řešení problému
- velké množství komunikačních kanálů nabízí prostor k řešení problémů se kterými se žáci setkají nejenom v rámci výuky
- vyhledáváme řešení problému dle již stanovených norem a pomocí nových nápadů a možností

Kompetence komunikativní
- žáci jsou podporování ve využívání co možná největšího množství informačních a komunikačních prostředků při získávání informací
- rozvíjíme jejich schopnost vyjadřovat se před publikem a používat jasné a přehledné informace.
- žáky seznamujeme s možnostmi zpracování informací v přehledných prezentacích
- v neposlední řadě žákům představujeme pojmy a odbornou terminologii z prostředí mediální komunikace, se kterými se mají možnost setkat i v běžném životě.

Kompetence občanské
- žákům nabízíme možnost propojit jejich okruhy zájmů s oblastí médií
- představujeme základy etického chování při používání a práci s médii stejně tak i vhled do mediální etiky obecně.

Kompetence pracovní

- žákům zadáváme práci především ve skupinách, aby si mohli vyzkoušet týmovou spolupráci, koordinaci a komunikaci, dále pak i práci individuální, kde mají sami možnost rozhodnout o zdroji, ze kterého budou čerpat
- od žáků vyžadujeme zodpovědný přístup a kvalitní práci

Mediální techniky

6. – 9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - orientuje se v historickém přehledu rozvoje médií - umí rozdělit epochy komunikace, její typy - chápe význam informace, umí ověřovat její kvalitu z více zdrojů - zná druhy reklamy, její vliv a základní marketingové strategie - zvládá základy práce s fotoaparátem, klasickým i digitálním. - má přehled o základech programování a programovacích jazycích HTML, PHP, SQL	Historie médií - epocha slov a signálů - epocha písma - epocha knihy - epocha masové komunikace - epocha digitálních médií Základní formy komunikace a komunikační kanály dnešní doby Informace, její druhy, význam a kvalita Média a reklama Práce s médii: - fotografování - programování webových stránek	

- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou - zvládá základní dovednosti potřebné pro přednes a prezentaci výrobku, produktu atp.	- tvorba blogů, psaní článků, kompletace časopisu - tvorba prezentací a jejich ústního přednesu - práce s designem a prostorem Role médií moderní době a jejich vliv na současnou společnost	

6.5 Hra na nástroj

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hra na nástroj je zařazen jako nepovinný pro žáky se zrakovým a kombinovaným postižením na prvním i druhém stupni. Je pojímán jako jedna z alternativních činností v rámci integrálního rozvoje žáků. Poslech a následná interpretace reprodukované případně i živé produkce hudebních skladeb a písní směřuje k rozvíjení vnímání hudby, k rozvoji motorických schopností a dovedností žáka.
Hodinová dotace předmětu – Hra na nástroj - je koncipována dle individuálních možností žáků - 45 minut výuky. Předmět je realizován individuální formou ve třídě, s možností využívání nástrojů – klavír, flétna, kytara, bubny, případně ve školním sále pro víceúčelové využití. Součástí předmětu je rovněž možnost koncertní produkce v prostorách školy.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- v procesu učení vedeme žáky k trvalému zájmu o hudbu, podporujeme schopnost aktivního zpívání a přirozené hudebnosti

Kompetence k řešení problému
- v hodinách hry na klavír motivujeme žáky k překonávání překážek v rámci využití těchto zkušeností ve vlastním praktickém denním životě

Kompetence komunikativní
- podporujeme snahy vyhledávat informace o hudbě ve společnosti
- seznamujeme žáky s velkou šíří hudební kultury národů světa a učíme toleranci a respektování hudebních zájmů a vkusu jiných

Kompetence sociální a personální
- podporujeme získávání dobrého pocitu ze společné produkce a prožívání hudby

Kompetence občanské
- seznamujeme žáky s duchovním rozměrem hudby

Kompetence pracovní
- v průběhu jednotlivých ročníků neustále aktivujeme nabyté znalosti a dovednosti k vytváření a obohacování vlastního vnitřního života

Hra na nástroj

1. – 9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - na základě svých schopností hrát čistě, rytmicky přesně v jednohlase; zkušenější s doprovodem jiného nástroje či hlasu - rozlišovat charakter tónů, zvuků, tempo, rytmus, dynamiku - pohybem se sladit s hudbou, rytmem a jejím charakterem	Instrumentální činnost - hra na nástroj a nástroje Orffova instrumentáře - hra na tělo Poslechová činnost - výška, síla, délka tónů, rytmus	

6.6 Hudebně-dramatická výchova

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Hudebně – dramatická výchova je zařazena jako nepovinný předmět pro žáky druhého stupně. Pro žáky se zrakovým a kombinovaným postižením je pojímána jako alternativní činnost v rámci integrálního rozvoje žáků. Jde o propojení hudební a dramatické (divadelní) tvorby s žáky, kteří budou v hodinách rozvíjet kreativitu, abstraktní představivost, paměť, technické dovednosti, hrubou a jemnou motoriku, smyslové vnímání.
V rámci hudebního rozvíjení žáci se budou učit vnímat melodii vzestupnou, sestupnou, budou se učit zpívat písně lidové a umělé, bude prostor pro vlastní nápady a tvorbu. Technika zpěvu bude zde kultivována. Žáci rozvinou také hru na nástroje - flétna, buben, Orffovy nástroje (triangl, ozvučná dřívka, bubínek, apod.)

Hodinová dotace předmětu – Hudebně-dramatická výchova – je koncipována jako vyučovací hodina trvající 45 minut jednou za týden. Výuka je obvykle realizována ve třídě s klavírem, případně ve školním sále pro víceúčelové využití. Součástí předmětu je rovněž možnost produkce v prostorách školy, přehlídkách, festivalech a soutěžích.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- v procesu učení vedeme žáky k trvalému zájmu o hudbu, podporujeme schopnost aktivního zpívání a přirozené hudebnosti

Kompetence k řešení problému

- v lekcích motivujeme žáky k překonávání překážek v rámci využití těchto zkušeností ve vlastním životě

Kompetence komunikativní

- podporujeme snahy vyhledávat informace o hudbě ve společnosti

Kompetence sociální a personální

- podporujeme získávání dobrého pocitu ze společné produkce a prožívání hudby

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s duchovním rozměrem hudby, propojením s občanským životem

Kompetence pracovní

- v průběhu jednotlivých ročníků neustále aktivujeme nabyté znalosti a dovednosti

Hudebně dramatická výchova

6. – 9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - uplatňuje kultivovaný mluvený a pohybový projev, dodržuje základy hlasové hygieny a správného držení těla - na základě svých nových schopností zvládne přečíst, reprodukovat, říci zpaměti báseň, část textu, roli v dramatické scénce či hře, rozvíjí, variuje a opakuje herní situace - rozlišuje charakter tónů, zvuků, tempo, rytmus, dynamiku - dokáže zazpívat lidové či umělé písně, zkouší je vyjádřit pohybem a rytmem - rozvíjí empatii, pocit zdravé jedinečnosti, spolupráci, překonání studu	Psychosomatické dovednosti - práce s dechem, správné tvoření hlasu, držení těla, verbální a neverbální komunikace Sociálně komunikační dovednosti - spolupráce, komunikace v běžných životních situacích, v herních situacích a v situacích skupinové inscenační tvorby, prezentace, hodnocení a spolupráce Vokální činnost - správné dýchání a technika zpěvu, cvičení intonačně čistého zpěvu, správná výslovnost Poslechová činnost - výška, síla, délka tónů, rytmus Recepce a reflexe - základní stavební prvky hudby a dramatu, základní hudební a dramatické žánry, současná hudebně-dramatická umění a média	

6.7 Sportovní hry pro 2. stupeň

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Sportovní hry navazuje na vzdělávací obor tělesná výchova. Umožňuje další zdokonalování, rozvíjení a prohlubování pohybových dovedností. Dětem se zvýšeným zájmem o sportovní činnosti nabízí další nadstavbové pohybové vyžití. Předmět Sportovní hry jsou volitelným předmětem pro žáky 7. až 9. ročníku s disponibilní časovou dotací 2 vyučovacích hodin. Pro ostatní žáky školy je v nabídce nepovinných předmětů s hodinovou dotací 1 vyučovací hodiny. Výuka probíhá koedukovaně. Sportoviště – tělocvična, školní hřiště.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:
činnosti ovlivňující zdraví

- význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech

činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, další pohybové činnosti

činnosti podporující pohybové učení

- komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Výchovné a vzdělávací postupy, které vedou v tomto předmětu k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, učíme je cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení, měřit základní pohybové výkony a porovnávat je s předchozími, orientovat se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí, učíme žáky adekvátně reagovat v situaci úrazu spolužáka, řešit problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.
- dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáháme.

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učíme je reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávat, zorganizovat jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k jednání v duchu fair - play - dodržování pravidel, označení přestupků, respektování opačného pohlaví, zvládání pohybové činnosti ve skupině.
- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

- učíme žáky realizaci pravidelného pohybového režimu, přiměřené samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojování své pohybovou činnost se zdraví, zařazovat si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, vedeme je ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, učíme je být ohleduplní a taktní
- umožňujeme, aby se žáci podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě,učíme je užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní
- obsahové, časové a organizační vymezení

Sportovní hry

6. – 9. ročník

Učivo se cyklicky opakuje, je prostředkem k postupnému osvojování dovedností v tom smyslu, že někteří žáci se k ucelené podobě dovednosti dopracují za různě dlouhou dobu a na odlišné úrovni. Z tohoto důvodu nevymezujeme výstupy a učivo do jednotlivých ročníků. Konkrétní úkoly a prostředky k jejich zvládnutí volí učitel, který dokonale zná každého žáka, jeho schopnosti, zdravotní stav, event. míru postižení či oslabení. Výstupem bude vždy osobní výkon odpovídající momentálnímu stavu.
Učivo hochů a dívek je v převážné většině shodné, proto je prezentováno společně.

Tematický celek: Činnosti ovlivňující zdraví

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe význam pohybu v životě člověka - uvědomuje si význam pohybu pro zdraví a zařazuje jej do svého režimu - orientuje se ve sportovních odvětvích, ví, které sporty jsou pro něho vhodné i z hlediska svého oslabení čí postižení - zná kondiční programy a pravidla pro posilování i nebezpečí nadměrné či jednostranné zátěže	Význam pohybu pro zdraví - sport dívek a hochů - rekreační a výkonnostní sport Zdravotně orientovaná zdatnost - kondiční programy - manipulace se zatížením Zásady stavby tréninkové jednotky Cvičení: Průpravná Kompenzační Vyrovnávací Relaxační	

- usiluje o přiměřenou fyzickou kondici, o zvyšování své výkonnosti na úroveň závodní a soutěžní činnosti - samostatně se připraví na tréninkovou či soutěžní činnost a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly - chápe význam různých cvičení pro harmonický tělesný rozvoj - využívá osvojené základní hygienické návyky při sportu - dbá bezpečnostních pravidel - zvládá PP při běžných poraněních	Kondiční Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - pravidla hygieny při sportovních aktivitách - pravidla bezpečnosti - PP při TV a sportu v různých podmínkách	

Tematický celek – Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe, že před sportovním výkonem je třeba tělo rozcvičit, zvládá škálu cviků pro rozcvičení a zahřátí organismu	Sportovní průprava - příprava ke sportovnímu výkonu - cvičení prostná, všeobecně rozvíjející protahovací a dechová, relaxační - rozvoj pohybových schopností	

- usiluje o zvládnutí pohybových prvků na úrovni svých momentálních možností a snaží se o zdokonalování - zvyšuje svoji fyzickou zdatnost - uplatňuje naučené činnosti ve svém denním režimu - projevuje bojovnost a vůli - zvládá elementární techniku atletických disciplín na úrovni odpovídající momentálním možnostem - využívá osvojené základní dovednosti jednotlivých sportovních her - dle svých možností je dokáže uplatnit i při hře a utkání - sezónní sporty může využívat i v soukromých volnočasových aktivitách	Drobné hry s různým zaměřením - rozvoj základních pohybových dovedností, týmová spolupráce, tvorba herní strategie a její vliv na výsledek Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Atletika - průpravná běžecká cvičení - průpravná odrazová cvičení - průpravná odhodová cvičení Hry - přehazovaná – průprava s míči HČJ – přihrávky, útočný hod chytání, podání, pravidla - doplňkově – košíková, kopaná, florbal	

- zapojuje se do organizace		

Tematický celek – činnosti podporující pohybové učení

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pozná a používá tělocvičné názvosloví, reaguje na smluvené signály a povely - zvládá komunikaci a spolupráci s ostatními cvičenci - podřazuje se pravidlům organizace, dokáže sám organizovat - seznamuje se s pravidly osvojovaných činností a pravidly soutěží, respektuje je - dokáže posuzovat výkony své i druhých, dokáže měřit výkony, evidovat je, vyhodnocovat - orientuje se v základním sportovním vybavení	Komunikace v TV - tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech Organizace prostoru a pohybových činností - strategie a taktika, role, spolupráce - organizace soutěží Pravidla osvojovaných pohybových činností - pravidla her, závodů, soutěží Měření a posuzování výkonů, - měření, vyhodnocování, evidence Sportovní výstroj a výzbroj - výběr, údržba	

- dbá na údržbu sportovní výzbroje, výstroje - orientuje se v historii sportu a sleduje sport současnosti - ví o sportovních aktivitách, klubech, soutěžích a akcích zrakově postižených - orientuje se v prezentaci sportovních aktivit školy	Zásady chování a jednání fair play Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, - sport zrakově postižených	

6.8 Plavání

Charakteristika volitelného předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Plavání umožňuje zájemcům další zdokonalování plaveckých dovedností v návaznosti na základní plavecký výcvik a vychází ze vzdělávací oblasti člověk a zdraví. Umožňuje další zvyšování plavecké výkonnosti jako přípravu pro závody a soutěže pořádané pro žáky ZŠ pro zrakově postižené. Může však nabídnout i základní plavecký výcvik pro žáky neplavce.
Výuka probíhá koedukovaně. Využíváme pronajatý plavecký bazén v Riegrových sadech. Součástí výuky je kromě pravidelného výcviku i účast na závodech – na školním přeboru, na soutěžích pořádaných ČSZPS a na SHZPM. Předmět Plavání má komplexní charakter a prolíná se s oblastí člověk a příroda. Je nepovinným předmětem pro žáky 6. až 9. ročníku s hodinovou dotací 1 vyučovací hodiny.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- volbou postupných kroků učíme žáky stanovit si cíle svého snažení přiměřené svým schopnostem
- sledujeme postupné zlepšování výkonů a tím motivujeme k vytrvalé práci přinášející časem vytyčený cíl
- poučujeme se z chyb tím, že rozebíráme příčiny neúspěchu
- vedeme děti k hodnocení výkonů svých i spolužáků

Kompetence k řešení problémů
- skupinovými úkoly zapojujeme děti do soutěží a her
- vedeme děti k aktivnímu podílu na organizaci a průběhu a tím navozujeme situace, kdy žáci volí vlastní strategii a taktiku
- vyvozováním závěrů vedeme děti k poučení se z úspěchů i neúspěchů, hodnocení činnosti, k sbírání zkušeností

Kompetence komunikativní
- skupinovými úkoly a spoluprací umožňujeme navazovat nová přátelství, kontakty a vztahy účastí na soutěžích, hrách a závodech
- navozujeme a usměrňujeme komunikaci mezi vrstevníky a dbáme dodržování pravidel slušnosti v kontaktu s dospělými
- díky řízené diskusi učíme děti prosazovat a obhajovat vlastní názory, volit svoji strategii a taktiku, podílet se na řízení určité činnosti
- zadáváním specifických úkolů dokazujeme dětem nutnost spolupráce pro úspěch celku

Kompetence sociální a personální

- zapojováním žáků do skupinových prací a činností je učíme přijímat různé role, spolupodílet se na vytváření pravidel, kterým se pak dokáže podřizovat
- v rámci diskuse učíme respektovat názory druhých, poučovat se z nich, přijímat kompromis a tím vším napomáhat příjemné pracovní atmosféře
- formou soutěží i výkonnostních cvičení učíme žáky bojovnosti a snaze o dosažení maximálních výkonů při soutěžích a závodech, dodržujeme pravidla fair play, učíme přijímat porážku a poučovat se z chyb
- vedeme děti k poznání sebe sama, svých schopností a předností a ukazujeme cestu k možnému růstu
- dodržováním stanovených pravidel se snažíme o odstraňování negativních vlastností a záporných projevů chování
- motivačním povzbuzováním i pochvalou vedeme děti k práci na sobě samém, k získání zdravého sebevědomí, motivujeme k dalšímu rozvoji
- a učíme požádat v nouzi o pomoc a pomáhat druhým

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat druhé pro jejich individuální hodnoty, přednosti a dovednosti
- odmítáme jakékoli projevy násilí, útlaku a ubližování slabším a učíme děti tomuto čelit
- důsledností vedeme děti k plnění povinností, k respektování a podřizování se pravidlům, stanoveným normám a zákonům
- seznamujeme žáky s jejich právy
- učíme a nacvičujeme zodpovědné chování v situacích ohrožujících zdraví a život
- názornými příklady učíme děti vnímat životní prostředí, environmentální problémy a podílíme se tak na trvale udržitelném rozvoji
- organizací pestrých sportovních aktivit zapojujeme co nejširší okruh dětí
- nejlepším žákům umožňujeme reprezentovat školu na sportovních soutěžích – žáci usilují o čest reprezentace, ctí tradice školy i sportu samotného

Kompetence pracovní

- důsledně dbáme dodržování stanovených pravidel, aby se staly správným návykem
- průběžným poučováním vštěpujeme žákům pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví, pravidlům her a soutěží
- seznamujeme s pestrou škálou pohybových aktivit a činností souvisejících se zdravým životním stylem
- účastníme se a také organizujeme sportovní soutěže a turnaje
- zabezpečujeme kvalitní materiální vybavení, vedeme žáky k zodpovědnému využívání a opatrování svěřeného majetku
- netolerujeme ničení majetku školy či bazénu, výsledků práce dětí i dospělých

Plavání

6. – 9. ročník

Učivo se cyklicky opakuje, je prostředkem k postupnému osvojování dovedností v tom smyslu, že někteří žáci se k ucelené podobě dovednosti dopracují za různě dlouhou dobu a na odlišné úrovni. Z tohoto důvodu nevymezujeme výstupy a učivo do jednotlivých ročníků. Konkrétní úkoly a prostředky k jejich zvládnutí volí učitel, který dokonale zná každého žáka, jeho schopnosti, zdravotní stav, event. míru postižení či oslabení. Výstupem bude vždy osobní výkon odpovídající momentálnímu stavu. Učivo hochů a dívek je v převážné většině shodné, proto je prezentováno společně.

Tematický celek: Činnosti ovlivňující zdraví

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - žák chápe význam pohybu - plavání v životě člověka - uvědomuje si význam pohybu - plavání pro zdraví a zařazuje jej do svého režimu - orientuje se ve sportovních odvětvích, ví, které sporty jsou pro něho vhodné i z hlediska svého oslabení čí postižení uvědomuje si výhody plavání - uplatňuje zásady rozcvičení, rozehřátí před výcvikovou jednotkou a protažení, uvolnění po výkonu - uplatňuje vůli při rozvíjení plavecké zdatnosti - usiluje o přiměřenou fyzickou kondici	Význam plavání pro zdraví - sport dívek a hochů - rekreační a výkonnostní sport - sport zrakově postižených - zásady plavecké výcvikové jednotky, aplikace zásad při individuálním plavání - rozvoj plavecké zdatnosti, vytrvalosti - hygiena a bezpečnost při plavání – pravidla hygieny, pravidla bezpečnosti, PP	

- chápe význam plavání pro harmonický tělesný rozvoj - využívá osvojené základní hygienické návyky při plavání - dbá bezpečnostních pravidel - zvládá PP při běžných poraněních i v souvislosti se záchranou tonoucího		

Tematický celek – Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe, že před sportovním – plaveckým výkonem je třeba tělo rozcvičit, zvládá škálu cviků pro rozcvičení a zahřátí organismu, vč.drobných her - usiluje o dokonalé zvládnutí průpravných cvičení – dýchání do vody, splývání	Průpravná a protahovací cvičení Pohybové hry ve vodě - průpravné - motivační - adaptační Průpravná plavecká cvičení - dýchání do vody - splývání Zdokonalování techniky jednotlivých	

- zdokonaluje dle svých možností techniku s cílem dosažení maximální individuální úrovně - zvyšuje svoji fyzickou zdatnost - projevuje bojovnost a vůli - zlepšuje osobní rekordy - zvládá techniku plaveckých disciplín na úrovni odpovídající momentálním možnostem a usiluje o dosahování stále lepších výkonů - má osvojené základní dovednosti jednotlivých plaveckých disciplín - orientuje se v dovednostech záchrany tonoucího - uvědomuje si zdravotní význam plavání	plaveckých stylů - prsa, kraul, znak - starty, obrátky, dohmat Nácvik plavecké vytrvalosti Nácvik rychlosti na tratích 25 m, 50 m Dovednosti záchrany tonoucího Prvky zdravotního plavání	

- plavání může využívat i v soukromých volnočasových aktivitách		

Tematický celek – činnosti podporující pohybové učení

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - pozná a používá názvosloví, reaguje na smluvené signály a povely - zvládá komunikaci a spolupráci s ostatními plavci - podřazuje se pravidlům organizace, dokáže sám organizovat - orientuje se v základním, popř. speciálním sportovním vybavení - dbá na údržbu plavecké výzbroje, výstroje	Komunikace při plavání - názvosloví, smluvené povely, signály, pravidla plaveckých disciplín Organizace prostoru a pohybových činností v nestandardních podmínkách - bazénu Plavecká výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování Historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - sport zrakově postižených - paralympiády Pravidla závodů, soutěží	

- orientuje se v historii sportu a sleduje sport současnosti – zajímá se i o plavecké sporty - vnímá ducha olympismu - má přehled o paralympijských sportech - ví o sportovních aktivitách, klubech, soutěžích a akcích zrakově postižených - seznamuje se s pravidly a respektuje je - má naučené zásady chování v určitém prostředí, při určitých činnostech v souvislosti s plaveckými aktivitami - dokáže měřit výkony, evidovat je, vyhodnocovat a snaží se posuzovat dovednosti své i druhých - zajímá se o agendu plaveckých aktivit školy	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech v souvislosti s plaveckými aktivitami Měření výkonů a posuzování plaveckých dovedností - měření, evidence, vyhodnocování Prezentace plaveckých aktivit	

6.9 Zdravotní tělesná výchova

Charakteristika volitelného vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Zdravotní tělesná výchova je samostatný vyučovací předmět spadající do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, nahrazující povinnou tělesnou výchovu pro žáky osvobozené od TV nebo je volitelným předmětem pro žáky, jejichž úroveň pohybových dovedností a fyzické zdatnosti, ať už z důvodu zrakového postižení či bez něho, je slabší a je nutné ji posilovat větším počtem hodin školní tělesné výchovy.
Učivo je zaměřeno na rozvoj všestranné pohybové činnosti v návaznosti na tělesnou výchovu s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení. Obsahuje speciální cvičení pro nácvik správného dýchání, držení těla pro korekci svalových dysbalancí. Zaměřuje se na nácvik relaxace a základy jógy. Přiměřeně posiluje fyzickou zdatnost. Zahrnuje speciální cvičení při oslabení zraku – orientaci v prostoru, zrakovou lokalizaci a rychlost zrakového vnímání, koordinaci pohybu, rovnovážné polohy. Přináší informace podporující korekce zdravotních oslabení. Zdravotní tělesná výchova má komplexní charakter a prolíná se s oblastí člověk a příroda.
Vyučuje se jako povinná zdravotní tělesná výchova pro žáky osvobozené od TV na základě lékařského potvrzení a jako volitelný předmět pro žáky 7. až 9. ročníku s disponibilní časovou dotací 1 vyučovací hodiny. Pro ostatní žáky školy je v nabídce nepovinných předmětů s dotací 1 vyučovací hodiny
Výchovné a vzdělávací strategie, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- separací učíme děti vhodným činnostem z hlediska jejich oslabení a upozorňujeme na ty, které jsou pro ně nevhodné
- dbáme na posloupnost kroků k dosahování individuálních cílů přiměřeným možnostem

Kompetence k řešení problémů
- rozebíráme aktuální situace zdravotního stavu a učíme momentálně vhodným pohybovým činnostem

Kompetence komunikativní
- nácvikem i vysvětlením učíme žáky tělocvičnému názvosloví a schopnosti cvičit dle popisu a návodu

Kompetence sociální a personální
- prostřednictvím jednotlivých cviků vedeme žáky k poznání sebe sama, svých schopností, předností, ale i možností a ukazujeme cestu k možnému růstu
- motivací i pochvalou vedeme k práci na sobě samém, k získání zdravého sebevědomí

Kompetence občanské

- učíme žáky respektovat druhé pro jejich individuální hodnoty, přednosti a dovednosti
- odmítáme jakékoli projevy útlaku, posměchu a ubližování slabším a učíme děti tomuto čelit

Kompetence pracovní

- motivujeme žáky ke správným návykům, které zplnohodnotní jejich život
- učíme je aktivitám a činnostem souvisejících se zdravým životním stylem

Zdravotní tělesná výchova

1. – 9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - zná svoje zdravotní oslabení - je seznámen s preventivními opatřeními adekvátními jeho oslabení vč. vhodného materiálního vybavení - má osvojený vzor vlastního pohybového režimu - orientuje se v základním názvosloví - snaží se dodržovat nacvičené zásady správného držení těla - má osvojenou techniku dechových cvičení	Činnosti a informace podporující korekcezdravotních oslabení - zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení: prevence, pohybový režim, vhodné oblečení, obutí - základní názvosloví - zásady správného držení těla - dechová cvičení - vnímání pocitů při cvičení, vědomá kontrola cvičení - nevhodná cvičení a činnosti	

- vnímá pocity při cvičení, vědomě kontroluje provádění cviků - vyvaruje se sám nevhodným cvikům a činnostem - má osvojená adekvátní speciální cvičení - zvládá základní cvičební polohy - zvládá provedení cviků - je seznámen se souborem cviků k využívání při samostatném cvičení - zdokonaluje při zrakovém oslabení koordinaci pohybu a rovnovážné polohy - rozvíjí zrakové, sluchové a hmatové funkce - nacvičuje prostorovou orientaci - usiluje o zrakovou lokalizaci a nacvičuje rychlost zrakového vnímání - nacvičuje a rozvíjí techniku dýchání	Speciální cvičení - základní cvičební polohy - základní technika cvičení - soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení Oslabení smyslových /zrakových/funkcí - koordinace pohybu - rovnovážné polohy - rozvoj zrakového, sluchového a taktilního vnímání - prostorová orientace - zraková lokalizace a rychlost zrakového vnímání Oslabení vnitřních orgánů - rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů - hrudní a brániční dýchání - adaptace na zvýšenou zátěž Oslabení pohybového systému - správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen	

- adaptuje se na zvýšenou zátěž - má osvojená zásady a snaží se o správné držení těla v běžném životě - zvládá protahovací cvičení dle osvojených zásad - zvládá posilovací cvičení dle osvojených zásad - procvičuje kloubní pohyblivost a rozsah pohybu - dokáže uvolnit páteř vhodnými cviky - snaží se dýchat dle nacvičeného stereotypu - dokáže relaxovat adekvátním způsobem - osvojuje si, zdokonaluje a rozvíjí pohybové činnosti potřebné pro všestrannou tělesnou zdatnost a harmonický rozvoj	- protahování a posilování svalových skupin - zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu - uvolnění páteře, rotační cvičení - správný dýchací stereotyp - lokální a celková relaxace Všestranně rozvíjející pohybové činnosti - pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení	

6.10 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jedná se o druhý cizí jazyk vyučovaný v rámci této vzdělávací oblasti. Cílem tohoto předmětu je poskytnout žákům základy a orientační přehled německého jazyka. Přehled se snažíme především poskytnout v oblasti základů gramatiky, konverzační složce jazyka a reálií německy hovořících zemí. Ve výuce německého jazyka jde především o to, aby se u žáků vytvořily předpoklady pro budoucí mezikulturní komunikaci v rámci Evropy i světa. Jde tedy nejen o osvojení němčiny jako cizího jazyka a jeho zvukové podoby, ale i o uvědomění si vztahu mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka na podkladě rozvíjení řečových dovedností. Žáci se učí rozumět známým výrazům z každodenního života, základním frázím zaměřeným na uspokojování konkrétních potřeb a umí je také používat.

Německý jazyk je volitelným předmětem pro žáky 7. až 9. ročníku s disponibilní časovou dotací 1 vyučovací hodiny. Obsah výuky je proto přizpůsoben tak, aby každý žák ze sedmého až devátého ročníku, absolvoval postupně stejné učivo a základní shodné výstupy, které jsou individuálně doplněny o nástavbová konverzační témata rozšiřující a rozvíjející jeho kompetence v jazyce. Výuka probíhá ve třídě nebo počítačové učebně. Při plnění některých úkolů žáci pracují ve skupinách, popř. pracují a komunikují v kruhu. Využíváme prostředků ICT, které žákům umožňují rychlý přístup k informacím, snadnější a pohotovější komunikaci.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení
- volíme vhodné metody k osvojování německého jazyka
- vedeme žáky k pochopení základních vztahů mezi zvukovou a grafickou stránkou jazyka vhodným způsobem rozvíjet řečové dovednosti

Kompetence k řešení problémů
- využíváme získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- nabízíme žákům dostatek témat k dialogům a diskusím

Kompetence komunikativní
- učíme žáky vést krátké jednoduché rozhovory
- používáme běžné komunikační fráze v modelových situacích
- učíme jednoduchými frázemi vyžádat určitou informaci

Kompetence sociální a personální

- podporujeme žáky v pozitivním přístupu ke skupinové práci
- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině
- snažíme se, aby žáci pochopili potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného problému

Kompetence občanské
- učíme žáky respektovat tradice
- rozvíjíme schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, respektovat jejich potřeby, přispívat k upevnění dobrých mezilidských vztahů

Kompetence pracovní
- vedeme žáky k práci s výpočetní technikou
- pracujeme s jednoduchými literárními texty, dětskými časopisy
- využíváme slovníků
- rozšiřujeme slovní zásoby formou didaktických her

Kompetence digitální
- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Německý jazyk

6. – 9. ročník

Očekávané výstupy RVP:

Poslech s porozuměním:
Žák:

DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení:
Žák:

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním:
Žák:

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:
DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní
Žák:

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - rozezná základní fonetické znaky - aplikuje pravidla výslovnosti a zvukovou stránku jazyka - osvojení zvukové podoby německého jazyka - čte nahlas texty foneticky i intonačně správně v rozsahu - osvojených tematických celků	- zvuková stránka jazyka – artikulace jednotlivých hlásek - s důrazem na odlišnosti českého a německého jazyka - slovní přízvuk - vázání slov ve větě - větný přízvuk, rytmus věty, intonace věty - technika čtení - výslovnostní pravidla - věty jednoduché - vokalizované r - abeceda – hláskování Zvuková stránka jazyka – artikulace jednotlivých hlásek - s důrazem na odlišnosti českého a německého jazyka - vázání slov ve větě - technika čtení	

	- výslovnostní pravidla - věty jednoduché - členění textu na rytmické úseky	
- zodpoví a vyřeší kontrolní otázky a úkoly - odhadne obsah konverzace podle klíčových slov	- v rámci probíraných tematických celků - společenské obraty - využití osvojené slovní zásoby - základní pozdravy - psaní velkých písmen u podstatných jmen	
- adekvátně reaguje na zadávané pokyny - užívá přiměřenou slovní zásobu - zodpoví kontrolní otázky k přečtenému textu	- pokyny (ke školní práci, k pohybovým činnostem, k činnostem každodenních potřeb) - seznamujeme se - obraty – „ich heisse, ich wohne - 3. os. č. j. – zájmena er, sie - čtení s porozuměním (konverzační fráze, jednoduché popisy věcí,	

- jednoduše popíše hlavní myšlenku sdělení - určí v textu známé výrazy, hlavní myšlenku textu - vyhledá ve slovníku zadané slovo - napíše krátký text v rozsahu probíraných témat	vypravování podle osnovy, dialogy na připravené téma) - práce s médii a pomůckami - rod podstatných jmen - práce se slovníkem - vyhledávání neznámých slov - praktické využití hledaného slova ve větě - vyhledávání jednoduchých frází - užití zájmen wer, was, wo, wie - tvoření otázek typu ja, nein - záporné věty se záporkou nicht - projev monologický (jednoduchý popis osob, předmětů a vybraných situací – básně, říkanky) - dotaz na vlastnosti - pojmenování činností, stavů, věcí a vlastností	

- podle diktátu zapíše graficky osvojené výrazy - předvede rozhovor se spolužákem na připravené téma - aplikuje pravidla výslovnosti textu, dovednost mluveného a čteného projevu odpovídající schopnostem žáka	- projev písemný (jednoduchý popis obrázku, krátké jednoduché věty v rozsahu tematických celků) - užívání 1. a 2. os. č. j. - vyjadřování 4. pádu v němčině - slovosled německé věty - grafická stránka jazyka (grafická podoba osvojovaných výrazů, psaní velkých písmen u podstatných jmen, základní pravidla německého pravopisu, písmo a pravopis) - sestavování větných struktur - a 2. os. č. j., časování slovesa sein, haben - Příslovce místa, směry – vpravo, vlevo - projev dialogický (zahájení a ukončení dialogu, začlenění pozdravu, společenských a zdvořilostních frází) - zvuková stránka jazyka – artikulace jednotlivých hlásek s důrazem na odlišnosti českého a německého jazyka - slovní přízvuk	

- čte plynule, foneticky, intonačně správně texty v rozsahu osvojených tematických celků - zodpoví a vyřeší kontrolní otázky - odhadne obsah konverzace podle známých klíčových slov	- vázání slov ve větě - větný přízvuk, rytmus věty - intonace věty - nácvik jednotlivých výslovnostních jevů - technika čtení - výslovnostní pravidla - věty jednoduché - členění textu na rytmické úseky - texty tištěné a psané - správná poloha německého přízvuku - rozdíly německé a české znělostní podoby - zaokrouhlené samohlásky - abeceda, hláskování - porozumění mluvenému projevu v rámci probíraných tematických celků, společenské obraty, jednoduché popisy osob, předmětů - čísla, barvy, vlastnosti	

- adekvátně reaguje na zadávané pokyny - zodpoví kontrolní otázky k přečtenému textu - jednoduše a stručně vyjádří hlavní myšlenku textu - určí v textu neznámé výrazy - spojí odpovídající dvojice vět - vyhledává se slovníku zadaný výraz, informaci v obou jazycích	- pokyny (ke školní práci, k pohybovým činnostem, k činnostem každodenních potřeb ve vztahu k osvojovaným dovednostem - škola – prohlubování slovní zásoby – popis třídy, školy - jednoduché fráze používané v hodinách - texty se známými a osvojenými jazykovými prostředky. - názvy a popisy věcí - obsahově složitější vyprávění - reálie a lingvoreálie - písemná a ústní sdělení základních údajů o sobě - slovosled W otázek - otázky zjišťovací - práce s dvojjazyčným slovníkem – sloves +pod. jména –vysvětlivky v závorkách, praktické využití hledaného slova ve větě	

- objasní, co znamenají vysvětlivky za vyhledávanými slovy - popíše obrázek - napíše jednoduchý text - podle diktátu zapíše graficky osvojené výrazy - předvede rozhovor, dramatizaci se spolužákem na zadané téma - rozvíjí čtenářské dovednosti - tvoří glosy	- práce s texty, pohádkami, příběhy, časopisy - vyhledávání neznámých slov - pochopení z kontextu - písemný projev (podrobnější popis obrázků, náročnější souvětí souřadná) - sloveso konnen - rozkazovací způsob - předložky in, mit, von - předložka fur - osobní a přivlastňovací zájmena - grafická stránka jazyka (graf. podoba osvojovaných výrazů, upevnění psaní velkých písmen u podst. Jmen, graf. změna při tvoření množného čísla posed. Jmen, písmo a pravopis - zahájení a ukončení dialogu - začlenění pozdravu zdvořilostních a společenských frází	

	- dialogy, jednoduchá dramatizace v rámci probíraných témat - denní režim - čas – kolik je hodin, dny v týdnu, plány na prázdniny	
- čte nahlas texty foneticky i intonačně správně v rozsahu osvojených tematických celků - zodpoví kontrolní otázky k přečtenému textu	- zvuková stránka jazyka (artikulace jednotlivých hlásek a důrazem na odlišnosti čes. a něm. jazyka, slovní přízvuk, vázání slov ve větě, větný přízvuk, rytmus věty, intonace věty) - dopravní prostředky - týdenní plán	
- zodpoví a vyřeší kontrolní otázky a úkoly - odhadne obsah konverzace podle klíčových slov - pracuje s textem - hledá klíčová slova	- porozumění sdělení (v rámci probíraných tematických celků, popisy jevů i situací, na známé a předem připravené téma, obsahující 10 -15 vět s jejichž stavbou se již žák seznámil, reálie a lingvoreálie) - co jíme – jídelníček - přivlastňovací zájmena – mein, dein, sein, ihr	

- adekvátně reaguje na zadávané pokyny - adekvátně reaguje na vyslechnutá sdělení - jednoduše a stručně vyjádří hlavní myšlenku textu - rozvíjí čtenářské dovednosti - vyhledává ve slovníku zadané slovo - objasní, co znamenají vysvětlivky v závorkách - reprodukuje krátký text - popíše obrázek	- pokyny (k pobíhajícím a každodenním činnostem) - mé zájmy - telefonní rozhovor, moderní technologie - časování sloves s odlučitelnou předponou - kultura - práce s textem – najít klíčová slova - tvoření otázek k textu - tvoření glos - shrnutí a rozvinutí textu - slovesa - podstatná jména - přátelé - příroda a město, volba povolání - popis osob, předmětů, míst a vybraných situací	

- napíše přiměřeně dlouhý text v rozsahu probíraných tematických celků - na základě vyslechnutého sdělení popíše stručně jeho obsah - evaluace žákovy techniky mluveného projevu je prováděna v rámci evaluace ústního monologického i dialogického projevu - vyplní formulář - podle diktátu zapíše graficky osvojené výrazy - rozezná užití správných gramatických jevů	- náročnější popis obrázků, delší, složitější věty a souvětí - vyžádání informace - vyplnění jednoduchého dotazníku - žádost, přání, rozkaz - výslovnost s důrazem na prvky odlišné nebo nepřítomné v mateřském jazyce - zřetelný a foneticky správný ústní projev - slovní a větný přízvuk, rytmus, intonace a větná melodie - vyplňování formulářů (strukturovaný životopis) - grafická podoba osvojovaných výrazů - upevnění základních pravidel německého pravopisu - reálie - předložka zu - vztahy zájmen ich – mein, wir – unser - užívání zájmen euer	

- předvede rozhovor, dramatizaci na připravené téma	- zahájení a ukončení dialogu - dialogy, dramatizace v rámci probíraných témat - naše domácnost – domácí práce, pomáháme doma - 3. 4. p. zájmen ich, du, wir, ihr - předložky se 3. p. - předložky se 4. p. - předložky se 3. a 4. p. - plány do budoucna	

6.11 Finanční gramotnost

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahem předmětu Finanční gramotnost je umožnit žákům zvládnout základy finanční gramotnosti. Žáci by se měli seznámit se základními poznatky z finančnictví. Vybavuje žáky znalostmi a dovednostmi pro jejich zapojení do aktivního reálného života a učí je hospodařit s vlastními financemi. Finanční gramotnost je spjata s předměty Matematika, Výchova k občanství a její vzdělávací obsah má komplexní charakter. Výuka probíhá převážně ve třídách formou frontální výuky a skupinové práce (pracovní listy). Rovněž žáci aktivně využívají internet k hledání informací a výukové programy v PC učebně. Vyučovaný předmět Finanční gramotnost je volitelným nebo nepovinným předmětem pro žáky 7. až 9. ročníku s disponibilní časovou dotací 1 vyučovací hodiny.

Výchovné a vzdělávací strategie
V hodinách finanční gramotnosti žáci diskutují na dané téma, názorně se seznamují s přechodem od konkrétního k abstraktnímu, s tvůrčím přístupem při řešení podnětných úloh, s výhodami spolupráce při řešení problémů, s nutností přesného vyjádření myšlenek a s jejich obhajobou. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé finanční gramotnosti využívají následující postupy, metody a formy práce:

Kompetence k učení

- postupnou abstrakcí a zobecňováním vedeme žáky k osvojování základních pojmů a vztahů z oblasti finanční gramotnosti
- umožňujeme žákům díky vhodné organizaci výuky vyhledávat informace v tištěné i elektronické podobě, získávat soubory dat k dalšímu zpracování;
- pomocí modelování situací rozvíjíme představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků;
- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu;
- zadáváme vhodné úlohy a příklady z reálného života, a tím motivuje žáky k využívání poznatků a dovedností v praxi;
- používáme v hodinách informační a komunikační technologie, a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Kompetence k řešení problému

- vhodně formulovanými a přiměřeně obtížnými úkoly vedeme žáky k volbě vhodného postupu při řešení problému a k využití získaných vědomostí k objevování různých variant řešení, k odhadu a vyhodnocení reálnosti výsledku vzhledem k zadaným podmínkám;
- na základě pokusů nebo zkušeností žáků rozvíjíme jejich logické myšlení, úsudek a tvoření hypotéz, které žáci ověřují nebo vyvracejí pomocí protipříkladů;
- prostřednictvím vhodně volených příkladů vedeme žáky k osvojení induktivního a deduktivního přístupu při řešení problému;
- vedeme žáky ke zjištění, že realita je složitější než její model, prováděním rozboru problému a plánu řešení, odhadováním výsledků, učením se zvolit správný postup při řešení problémových úloh z praktického života;
- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí ukázat cestu ke správnému řešení, vedeme žáky k ověřování výsledků jejich práce a nenecháváme je odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní

- důslednou kontrolou podporujeme u žáků používání odborné terminologie, čtení úloh s porozuměním a správnou interpretaci výsledků;
- cíleně využíváme příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili;
- soustavným povzbuzováním vedeme žáky nebát se vystoupit před kolektivem, na veřejnosti;
- prostřednictvím vhodně volených příkladů z praxe vedeme žáky k porozumění různým typům textů a obrazovým materiálům

Kompetence sociální a personální

- vytvářením příležitostí k aktivní diskusi vedeme žáky k obhajobě vlastního názoru, k jeho případné změně na základě zjištění nových informací;
- organizací a kontrolou skupinové práce směřujeme žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny
- zadáváním vhodných úkolů učíme žáky spolupracovat ve skupině, k uvědomování si své role ve skupině, podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, věcně argumentovat a naučit se schopnosti sebekontroly
- správnými příklady z praktického života vedeme žáky ke spolupráci a dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

- častým zařazováním občanských problémů do konkrétních úloh žáky motivujeme k uplatnění finanční gramotnosti v různých oborech lidské činnosti
- sledováním aktuálních problémů učíme žáky respektovat názory ostatních, formovat si volní a charakterové rysy a zodpovědně se rozhodovat podle dané situace

Kompetence pracovní

- pestrým výběrem netradičních úloh rozvíjíme u žáků schopnost využívat znalosti a dovednosti z různých oborů; orientovat se v možnostech různých forem podnikání;
- zařazováním vhodných situací ve výuce vedeme žáky k efektivnímu používání pomůcek, kalkulátoru a informačních a komunikačních technologií;
- správnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozborem vedeme žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů a dokázali posoudit své reálné možnosti;
- zdůrazňujeme nutnost znalosti finanční gramotnosti v dnešním světě a vedeme žáky k tomu, aby získali informace o profesích, kde jsou finance nezbytným předpokladem

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Finanční gramotnost

6. – 9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - chápe hlavní funkce peněz - rozliší hodnotu peněz, co je kapesné	Peníze - Co jsou peníze - Hotovostní peníze	

- chápe způsoby obíhání peněz - určí jednotlivé formy placení - rozliší pojmy: účet, úrok, příkaz k úhradě - dokáže vyjmenovat cizí měny - objasní pojem valuty a devizy - rozumí rozdílu mezi nabídkou a poptávkou - dokáže vysvětlit důsledek inflace	- Bezhotovostní peníze - Hotovostní placení - Bezhotovostní placení - Měna - Cena - Inflace	
- rozlišuje příjmy a výdaje - dokáže samostatně sestavit domácí rozpočet - určí rozdíl mezi přebytkovým a schodkovým rozpočtem - chápe pojem průběžné hospodaření - zvládne sestavení rozvahy domácnosti - rozumí základním podmínkám reklamace zboží	Hospodaření domácnosti - Rozpočet - Typy rozpočtů - Rozvaha domácnosti - Domácí inflace - Domácí finance - Práva spotřebitelů - Nezákonné obchodní praktiky Finanční produkty	

- chápe pojem kupní smlouva - vysvětlí pojmy: úrok, úvěr, úroková míra - rozpozná rozdíl mezi dlužníkem a věřitelem - chápe, co je investice, kde a jak investovat - chápe, co je kreditní karta a ví, k čemu slouží - objasní výhody a nevýhody leasingu	- Finanční trh - Toky peněz ve finančních produktech - Základní finanční produkty - Pojištění - Porovnání nabídky finančních produktů - Finanční plánování Souhrnné opakování učiva	

6.12 Přírodovědná praktika

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu:

Předmět Přírodovědná praktika vychází ze vzdělávací oblasti ČLOVĚK A PŘÍRODA. Částečně zasahuje i do dalších vzdělávacích oblastí: Člověk a zdraví, Člověk a svět práce, Informatika.
Cílem předmětu je podchytit a rozvíjet zájem žáků o přírodu.
Vyučovací předmět zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodních zákonitostí a přispívá tak k lepší orientaci v běžném životě.
Zároveň umožňuje žákům využívat současné technologie pro vlastní zkoumání, pro zpracování a vyhodnocení získaných poznatků.
Přírodovědná praktika jsou volitelným nebo nepovinným předmětem pro žáky 6. až 9. ročníku s disponibilní časovou dotací 2 vyučovací hodiny.
Předmět se vyučuje převážně v učebně CIV (centrum interaktivní výuky). Zde žáci pracují s mikroskopy, s přírodninami, s laboratorním sklem a chemickými látkami, s digitálními přístroji ze stavebnice PASCO, s iPady a s počítači All in One. Některé hodiny jsou realizovány formou přírodovědných vycházek nebo formou exkurze do muzea či jiné přírodovědně zaměřené instituce nebo organizace.

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- vedeme žáky ke správnému používání odborné terminologie z oblasti přírodních věd
- učíme žáky vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení je efektivně využívat v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- dáváme žákům prostor samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky je necháme porovnat, kriticky posoudit a vyvodit z nich závěry
- pomáháme žákům dávat věci do souvislostí, propojovat do širších celků poznatky z přírodních věd a informatiky

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému
- vedeme je k uvážlivým rozhodnutím, která pak obhajují

Kompetence komunikativní

- žáky učíme formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně jak v písemném tak i v ústním projevu
- dáváme prostor obhájit výsledky své práce a ukazujeme jak vhodně argumentovat při diskusích
- dbáme na vhodnou komunikaci se spolužáky a učiteli

Kompetence sociální a personální

- zapojujeme žáky do práce ve skupině,
- ukazujeme, jak je důležité respektovat práci a názory druhých lidí
- podílíme se na vytváření pozitivní představy žáka o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- učíme ho ovládat a řídit jeho jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

- trváme na dodržování pravidel slušného chování
- odmítáme útlak a hrubé zacházení, vedeme žáky uvědomovat si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- směřujeme k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů
- vedeme žáky, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti

Kompetence pracovní

- učíme, jak správně používat laboratorní pomůcky a přístroje (mikroskop, laboratorní sklo, chemikálie, stavebnice…)
- vedeme k dodržování bezpečnostní a hygienických pravidel při práci s živými přírodninami a chemickými látkami

Kompetence digitální

- vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb; využíváme je při učení
- žáky učíme získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah
- učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků
- ukazujeme, jak využívat digitální technologie, aby si žáci usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce

Přírodovědná praktika

6. – 9. ročník

Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
Žák: - dodržuje zásady bezpečné práce při laboratorních pracích - dokáže používat laboratorní nádobí a sklo - pracuje s biologickým materiálem - připraví nativní preparát, pozoruje trvalé preparáty - zpracovává protokol o průběhu a výsledcíchpráce - provede podle návodu jednoduché chemické a biochemické pokusy s využitím nejjednodušších pomůcek a chemikálií - využívá digitální přístroje ze stavebnice PASCO - využívá software SPARKvue - zpracovává protokol o průběhu a výsledcíchpráce - provede podle návodu jednoduché fyzikální pokusy s využitím pomůcek pro	Práce s laboratorními přístroji a pomůckami Mikroskopování Chemie kolem nás Fyzika kolem nás Lidské tělo Rostliny a živočichové kolem nás Meteorologie Návštěva muzea a jiných institucí	

fyziku - využívá digitální přístroje ze stavebnice PASCO - využívá software SPARKvue - zpracovává protokol o průběhu a výsledcíchpráce - vyzkouší si jednoduché pokusy týkající se fyziologie lidského těla - seznámí se s rostlinami a pozoruje bezobratlé v našem okolí - zhotoví herbář rostlin - naměří data týkající se aktuálního počasí - využívá digitální přístroje ze stavebnice PASCO - využívá software SPARKvue - orientuje se ve sbírkách v muzeu - chová se kultivovaně při návštěvě muzea ajiných institucí		

7 Hodnocení a sebehodnocení žáků, pedagogických pracovníků a školy

7.1 Hodnocení žáků

Obecné zásady pro hodnocení žáků učiteli

Hodnocení žáků upravuje Vyhláška č. 48/2005 Sb., a Školský zákon 561/2004 Sb. v platném znění.
Každé hodnocení ovlivňuje motivaci žáka k učení, vztahy v sociálním okolí, působí na žákovu sebedůvěru, může ovlivnit jeho další profesní a vzdělávací dráhu.
Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybuje a jak postupovat dále.
Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Při hodnocení nehodnotíme osobu žáka, ale konkrétní ověřovaný problém. Uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustřeďujeme se na individuální pokrok každého žáka a hodnotíme zejména výsledky učiva, které žák zvládl. (nemělo by docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).
Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci (stupnice známek 1 - 5) nebo slovní hodnocení (na doporučení školského poradenského pracoviště SPC, PPP a se souhlasem rodičů), popřípadě kombinací obou.
Při průběžném hodnocení žáka se zaměřujeme na jeho osobní pokrok při dosahování znalostí a dovedností (kompetencí). Naším cílem je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, která dává dítěti i jeho rodičům konkrétní informace o kvalitě jeho práce. Zjistit co se žák naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem ještě chybuje, jak postupovat dál a vedeme žáky k sebehodnocení.
Při hodnocení rozvíjení klíčových kompetencí směřujeme k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích předmětů.
Výkony žáků hodnotíme spravedlivě, při průběžném i závěrečném hodnocení používáme různé metody: klasifikaci, bodové hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení, žákovská portfolia, testy, dotazník, rozhovor, pozorování atd.
Žáci jsou s výsledky svého hodnocení vždy seznámeni, mají možnost se k němu vyjádřit. Rodiče jsou pravidelně informováni prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách nebo na konzultačních hodinách.
Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a sebekontrole, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Kritéria pro hodnocení

- Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností dítěte
- Schopnost řešení problémových situací

- Schopnost osvojování získaných poznatků a dovedností,
- Úroveň komunikačních a sociálních dovedností, spolupráce
- Přístup k sebehodnocení, dovednostem a postojům
- Osobní pokrok, míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje
- Schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
- Změny v chování, postojích a dovednostech
- Míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Písemné práce, slohové práce, testy, sondy, diktáty, zpracování referátů, cvičení…
- Ústní zkoušení a mluvený projev
- Zpracovávání referátů a prací k danému tématu
- Úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- Modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy…
- Výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce…
- Projektové a skupinové práce
- Výtvarné a pohybové projevy
- Kontrolní závěrečné práce
- Rozhovor se žákem
- Sebehodnocení žáka

- Soustavné pozorování žáka

Základní pravidla hodnocení prospěchu klasifikací

Prospěch v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:
1 - výborný
2 - chvalitebný
3 - dobrý
4 - dostatečný
5 - nedostatečný

Do klasifikace se promítá hodnocení úrovně dosažných vědomostí, dovedností, postup a práce s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.

Hodnocení probíhá většinou průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.
Všechny známky jsou zapisovány do elektronické žákovské knížky. O případném zhoršení prospěchu žáka o dva stupně z jednotlivého předmětu informujeme písemně rodiče žáka nejpozději 14 dní před uzavřením klasifikace v každém čtvrtletí.
Klasifikuje se vždy jen dostatečně probrané a procvičené učivo.
Závěrečné a důležité písemné práce, testy ústní zkoušení jsou včas předem oznámeny žákům, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit.
Žák má právo si své výjimečně neúspěšné hodnocení plně opravit (po dohodě s vyučujícím).

Celkové hodnocení žáků
prospěl (a) s vyznamenáním – není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré. Žák, který je hodnocen slovně z jednoho nebo více povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem, nemůže být celkově hodnocen s vyznamenáním.

prospěl (a) - prospěl(a) není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

neprospěl (a) - neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Chování
Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada.

Využívá se tří stupňů hodnocení:

1 – velmi dobré
2 – uspokojivé
3 – neuspokojivé.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo z podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání na pedagogické radě udělit

- pochvalu ředitele školy (ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní aktivity, statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci)

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit

- pochvalu třídního učitele (ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci)

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

a) napomenutí třídního učitele (NTU)

b) důtku třídního učitele (DTU)

c) důtku ředitele školy (DŘŠ)

Obecná kritéria pro udělení výchovných opatření jsou posuzována u každého žáka individuálně, s přihlédnutím k jeho zdravotnímu stavu, aktuálním možnostem a schopnostem. V těchto případech zasedá výchovná komise školy, přítomni jsou zákonní zástupci žáka, případně pracovník OSPOD příslušného správního celku.

Méně závažné přestupky:

- pozdní příchody
- zapomínání žákovské knížky
- zapomínání úkolů nebo pomůcek
- nekázeň

Za tyto přestupky může být v průběhu pololetí postupně uděleno NTU, DTU, DŘŠ, popř. udělena snížená známka z chování

Závažné přestupky:

- podvod (falšování známek, podpisů, lhaní)
- drzé a arogantní chování k pracovníkům školy, neuposlechnutí jejich příkazů
- vulgární vyjadřování
- fyzické napadání spolužáků, úmyslné ubližování, projevy rasismu
- nepovolený odchod ze školy (z vyučování)
- ničení majetku školy nebo majetku spolužáků, krádeže
- chování ohrožující bezpečnost zdraví spolužáků a pracovníků školy
- používání nebo distribuce omamných a návykových látek

Za tyto přestupky je okamžité udělení DŘŠ, dle závažnosti a četnosti snížená známka z chování

Hodnocení žáků – slovní hodnocení

Hodnocení se řídí Vyhláškou č. 27/2016 Sb. v platném znění. Ve škole mohou být integrovaní žáci s postižením řeči, tělesným, mentálním, nebo s vývojovými poruchami učení. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů školského poradenského zařízení (SPC, PPP). Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci, kteří mají individuální vzdělávací plán, jsou na jeho základě vzděláváni i hodnoceni. Ve slovním hodnocení na konci školního roku popisujeme, v čem byl žák úspěšný a s čím má největší problémy, součástí je i hodnocení rozvíjení klíčových kompetencí.

Při slovním hodnocení se uvádí:

ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatné myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- méně výstižné, částečně s dopomocí
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávné i na návodné otázky

úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se drobných chyb
- s pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- úkoly v praxi nedokáže splnit ani s pomocí učitele

píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

Zásady hodnocení žáků se SVP

- důležité je poskytnout dětem se SVP pocit úspěchu
- pochvala za snahu, pokud žáci vynakládají velké úsilí při zvládání školních úkolů
- hodnocení a klasifikace vychází ze znalosti druhu postižení
- hodnocení jevů, které žák zvládl, využití jiného způsobu hodnocení
- upřednostnění slovního nebo kombinovaného hodnocení ve všech předmětech, do kterých se promítají příznaky SVP
- možnost vypracování individuálního vzdělávacího plánu

Použití slovního hodnocení není pouze mechanické převádění číselného klasifikačního stupně do složitější slovní podoby. Smyslem hodnocení je objektivně posoudit jednotlivé složky školního výkonu dítěte.

7.2 Sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků. Žákům stanovujeme reálné cíle a jasně formulujeme, jaké dovednosti si mají osvojit. Žáky vedeme k sebehodnocení postupně, učíme je objektivně popisovat, co se podařilo a co ještě zlepšit. Kvalitním hodnocením, které se opírá o popisný jazyk, nabízíme model žákům i rodičům. Pedagogičtí pracovníci vedou žáky, aby komentovali svoje výsledky a výkony:

- Žák se zaměřuje především na posuzování vlastního individuálního pokroku vůči svému dřívějšímu výkonu.
- Žák sleduje svou vlastní činnost, ověřuje si, jak daleko má k dosažení cíle.
- Učí se chápat chybu jako přirozenou součást procesu učení, rozbor chyby je součástí hodnocení žákových výsledků učitelem.

2. Je průběžně zařazováno do vzdělávacího procesu všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným individuálním možnostem, schopnostem a věku žáků. Průběžné (formativní) sebehodnocení se provádí ústní nebo písemnou formou během vyučovacího procesu nebo po probrání určitého učiva.

3. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a žáka více aktivizovat. (Známky ale, žáci nechápou jako jediný zdroj motivace)

4. Závěrečné (sumativní) sebehodnocení se provádí při čtvrtletním, pololetním hodnocení v oblastech: vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje, aktivita, zodpovědnost, motivace k učení, sebedůvěra, vztahy v třídním kolektivu, co se podařilo, kde se zlepšit. Písemné sebehodnocení lze archivovat TU např. v portfoliu a následně je využito pro posouzení změn v následujícím pololetí.

5. Žáci jsou k sebehodnocení vedeni od 1. ročníku. V 1. a 2. ročníku používáme převážně ústní formy (komunitní kruh, individuální rozhovor) jedenkrát týdně. Od 3. - 5. ročníku žáky vedeme k písemnému vyjádření sebehodnocení, nabízíme různé tabulky a dotazníky. V písemné formě s žáky vyplňujeme hodnotící listy, tabulky apod. Na 2. stupni ve všech ročnících probíhá sebehodnocení v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů individuálně. Ústní nebo písemnou formou po ukončení tématického celku. Pravidelné sebehodnocení s třídními učiteli probíhá v rámci třídnických hodin.

7.3 Hodnocení a sebehodnocení pedagogických pracovníků

Vychází z plánu hodnocení a sebehodnocení učitelů.

PLÁN EVALUACE A AUTOEVALUACE UČITELE

	CÍL	INDIKÁTORY	NÁSTROJ	ČETNOST
EVALUACE	Kvalita vyučovacího procesu	Viz záznam z hospitací vedení školy, výsledky ČŠI	Hospitace + pohospitační pohovor	2 x ročně
		Kázeň žáků	Pozorování (vedení školy, vzájemné hospitace)	Průběžně
		Vztah učitel x žák	Pozorování	Průběžně
		Spolupráce se zákonnými zástupci žáka	Zápisy z třídních schůzek	Průběžně
		Úroveň písemných prací	Kontrola	1 x ročně
		Úroveň zpracování tematických plánů	Kontrola	1 x ročně
		Plnění tematických plánů	Vedení přehledů	2 x ročně
		Úroveň zpracování individuálních plánů	Kontrola	1 x ročně
		Integrovaní žáci	Kontrola IVP	2 x ročně
	Rozvoj osobnosti, studium	Výběr školení	Přehledy, záznamy	2 x ročně
		Dlouhodobé studium	Přehledy, záznamy	1 x ročně
	Přínos pro školu, motivace	Větší šíře úkolů, aktivita, práce pro školu mimo vyučování	Pozorování, osobní kontakty	Průběžně
	Vedení pedagogické dokumentace		Kontroly třídních knih a záznamů Kontroly třídních výkazů	10 x ročně 4 x ročně

	Komplexní hodnocení pedagogického pracovníka, osobní ohodnocení		Všechny předchozí indikátory, výsledky ČŠI,	Předchozí záznamy, pohovor, učitelské portfolio	1 x ročně
AUTOEVALUACE	Průběh	Výsledek pedagogického působení (okamžitý)	Jak žáci rozumí x nerozumí Proč jsme nestihli Co se líbilo x nelíbilo	Diskuse se žáky Pohovor se žáky	Průběžně v hodině
		Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Schopnost aplikovat učivo	Testy, písemné práce, vstupní prověrky	Průběžně, kontrolní dle tematických plánů
	Kvalita vyučovacího procesu		Metody, vystupování, řečové schopnosti	Vzájemné hospitace, rozbor hodiny	Dle uvážení
	Zpětná vazba učitel x žák		Viz dotazník	Dotazník hodnocení učitele žákem – pod vedením preventisty	1 x za rok
	Komplexní osobnostní růst		Studium, příspěvky do odborného tisku, osvědčení, nejlepší práce svých žáků, výsledky vědomostních testů, úspěchy v soutěžích apod.	Portfolio	Průběžně

7.4 Vnější a vnitřní hodnocení školy

Výsledkem autoevaluace školy je výhledový plán na pětileté období, který je jednou za dva roky vyhodnocován a upravován. Závěrem z každoročních evaluačních činností je výroční zpráva a jednou za dva roky Vlastní hodnocení školy dle § 9 školského zákona, a vyhl. č. 15/2005 Sb. v platném znění., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy.

<table>
<tr><td rowspan="8">EVALUACE</td><td>CÍL</td><td></td><td>INDIKÁTORY</td><td>NÁSTROJ</td><td>ČETNOST</td></tr>
<tr><td rowspan="5">KOMPLEXNÍ ZHODNOCENÍ PRÁCE ŠKOLY NEBO JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ</td><td>Soulad ŠVP s RVP</td><td rowspan="5">Hodnocení hodin, znalostí a dovedností žáků, aktivita, písemné práce, vztahy ve škole, úroveň pedagogického sboru a jeho složení, plnění tematických plánů, školní kurikulum, organizace školy, otevřenost školy, přístup k žákům se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním, personalistika, image, klima, uplatnění žáků, dokumentace

Rozbory výkazů, smlouvy, plnění rozpočtů a závazných ukazatelů, personalistika</td><td rowspan="5">Česká školní inspekce – zpráva ČŠI
a) komplexní
b) orientační

Hodnocení zřizovatelem</td><td rowspan="5">Škola neovlivní</td></tr>
<tr><td>Úroveň pedagogického a výchovného procesu, plnění cílů ŠVP</td></tr>
<tr><td>Personální obsazení</td></tr>
<tr><td>Management</td></tr>
<tr><td>Hospodaření</td></tr>
<tr><td colspan="2">Odborné oblasti – revize Kontroly BOZP, PO apod.</td><td>Technický stav, předpisy, dokumentace</td><td>Revizní zprávy odborných firem a kontrolorů</td><td>Revize dle plánů</td></tr>
<tr><td colspan="2">Hodnocení úrovně práce ředitelky školy</td><td>Výsledky dlouhodobé práce, druh vyžádaných podkladů</td><td>Hodnocení zřizovatelem – Radou MHMP</td><td>Čtvrtletní podklady</td></tr>
<tr><td colspan="2">Úroveň vědomostí a dovedností</td><td>Výsledky testů</td><td>Vlastní vědomostní a dovednostní testy</td><td>Každoročně</td></tr>
<tr><td rowspan="4">AUTOEVALUACE</td><td colspan="2">Komplexní rozbor marketingu</td><td>Prostředí, demokratický vývoj, stav integrace/inkluze, konkurenti, analýzy, příležitosti, rizika</td><td>Audit vnitřní
Finanční audit vnější</td><td>5 let</td></tr>
<tr><td colspan="2">Image</td><td>Podle jednotlivých částí dotazníku</td><td>Dotazníky – učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel</td><td>1 x za 3 roky</td></tr>
<tr><td colspan="2">Kultura</td><td>Podle jednotlivých částí dotazníku</td><td>Dotazníky – učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel</td><td>1 x za 3 roky</td></tr>
<tr><td colspan="2">Klima</td><td>Podle jednotlivých částí dotazníku</td><td>Dotazníky – učitelé, žáci, rodiče,</td><td>1 x za 3 roky</td></tr>
</table>

			zřizovatel	
	SWOT analýza	Silné a slabé stránky, příležitosti, rizika	Přehledy – učitelé, žáci, rodiče, zřizovatel, k dílčím otázkám příležitostně	1x za 3 roky
	Vyhodnocení strategického plánu školy	Vyhodnocení jednotlivých dílčích oblastí	Kombinace evaluačních nástrojů podle typu oblasti	Každoročně
	Sponzoring a fundraising	Získání prostředků od sponzorů Úspěšnost grantů	Vedení přehledů	Každoročně
	P – R	Články v tisku – četnost Prezentace školy, SPC na veřejnosti	Přehled o článcích – výroční zpráva	Každoročně
	Zájem o školu	Žáci nastupující do 1.ročníku, noví žáci do vyšších ročníků, důvody k výběru školy	Dotazník pro rodiče, seznamy žáků	Každoročně
	Zhodnocení práce školy ve školním roce, plnění cílů ŠVP	a) úroveň pedagogického procesu – jednotlivé části výroční zprávy	a) Výroční zpráva o výsledcích pedagogického působení a Vlastní hodnocení školy	Každoročně
		b) hospodaření – čerpání rozpočtu, doplňková činnost, hlavní činnost	b) Výroční zpráva ekonomická	
	Úroveň pedagogického procesu a práce jednotlivých pracovníků, uplatňování strategických postupů ŠVP	Průběh pedagogického procesu, příprava na výuku, úroveň písemných prací, výsledky v soutěžích, vzdělávání, tematické plány úroveň vedení dokumentace aktivita a iniciativa v práci pro školu individuální přístup k žákům	Hospitace, pohospitační pohovor, kontroly testů, sešitů, Vedení přehledů o soutěžích Vedení přehledů o vzdělávání pracovníků Kontrola dokumentace Osobní pohovory Vyhodnocení portfolia	2 x ročně 1 x ročně Každoročně Každoročně Měsíčně 1 – 2 x ročně
	Úspěšnost absolventů	Zhodnocení relativního úspěchu (ve vztahu ke kritičnosti volby)	Vedení přehledů, zpráva výchovné poradkyně	Každoročně
	Úroveň vědomostí a dovedností, výstupů	Výsledky vlastních testů	Vlastní vědomostní a dovednostní testy	Každoročně

	Výchovné problémy	Neomluvená absence	Vedení přehledů – třídní učitel, výchovný poradce, soc. pracovnice, spolupráce s OSPOD	Každoročně
		Šikana - prevence	Metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel	Každoročně i aktuálně dle situace
		Monitoring – drogy, internet	Metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel	Každoročně i aktuálně dle situace
	Škola, internát + ŠD, SPC z pohledu nových nastupujících učitelů – absolventů	Jak připraven Uvádějící učitel	Dotazník, pohovor	Individuálně po 3 měsících a 1.roce působení
	Postoj rodičů ke škole	Podle částí dotazníků	Dotazníky pro rodiče	Každoročně
	Postoj žáků ke škole	Podle částí dotazníků	Vlastní dotazníky	Každoročně
	Hodnocení školy pedagogy	Podle částí dotazníků	Vlastní dotazníky	1 x za 2 roky
	Úspěšnost jednotlivých akcí	Stupeň hodnocení jednotlivými pedagogy	Slovní zhodnocení jednotlivými pedagogy, doporučení, nedoporučení opakovat	Ihned po ukončení akce

Autoevaluace je vnitřní systematické hodnocení školy a napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění vzdělávání a výchovy ve škole.

Cíle autoevaluace

Cílem autoevaluace školy je zjistit aktuální informace o stavu školy a tím získat podklady pro plánování a realizaci dalšího rozvoje školy. Sleduje záměry ŠVP a jeho plnění, určuje oblasti, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků, i oblastí, ve kterých je třeba vzdělávání zlepšit, a účinnost opatření obsažených v předchozím hodnocení školy. Podle vyhlášky č. 15/2005 Sb. a zák.561/2004 Sb., jsou školy povinny vnitřně hodnotit následující oblasti:

Oblasti vlastního hodnocení školy

Průběh vzdělávání
Co hodnotíme?

- průběh vzdělávání se zřetelem k dosahování klíčových kompetencí, reálnost učebních osnov jednotlivých předmětů s ohledem na specifické potřeby žáků, efektivnost výuky, prověřování znalostí a dovedností, pravidla hodnocení žáků a práci jednotlivých učitelů

Jak hodnotíme? (nástroje)

- rozbor školní dokumentace, hospitace v průběhu školního roku, diskuse s pedagogy, dotazníky

Podmínky ke vzdělávání
Co hodnotíme?

- materiální, technické a hygienické podmínky, vybavenost pomůckami, učebnicemi a technickými prostředky, rozvoj ekonomických zdrojů (dary, granty, projekty), komplexnost služeb pro tělesně postižené žáky

Jak hodnotíme? (nástroje)

- hodnocení učitelů a žáků, pozorování, hospitace, diskuse a rozhovory, analýza, inventarizace

Podpora školy žákům, spolupráce se zákonnými zástupci žáka, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
Co hodnotíme?

- spokojenost rodičů s ŠVP, kvalitu vyučovacího procesu i školního klimatu, komunikaci a interakci všech zúčastněných osob (žáci, učitelé, psychologové, asistenti pedagoga, vedoucí pracovníci, rodiče, zřizovatel), kvalitu výchovného poradenství, přístup k informacím o škole (třídní schůzky, www stránky), motivaci k práci zaměstnanců (osobní ohodnocení, odměny, ocenění), motivace k práci žáků (pochvaly apod.)

Jak hodnotíme? (nástroje)

- rozbor školní dokumentace, diskuse, sebehodnocení vedení školy, učitelů i žáků

Kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Co hodnotíme?

- potřebnost učitelů, kvalifikovanost učitelů, jejich další vzdělávání a výsledky jejich práce

Jak hodnotíme? (nástroje)

- porady, rozhovory, hospitace, analýza osobních spisů učitelů

Řízení školy

Co hodnotíme?

- kvalitu a systém řízení, plánování řídících činností, efektivitu organizace školy, kontrolní systém, účelnost rozvrhu hodin, školní dokumenty (školní řád, pravidla hodnocení), spolupráce s ostatními úseky

Kritéria hodnocení

Jak hodnotíme? (nástroje)

- rozbor dokumentace žáků – analýza produktů
- skupinové diskuse
- rozhovory, hospitace, pozorování
- sebehodnocení vedení školy
- sociometrie

Indikátory hodnocení
Co hodnotíme?
- zlepšování podmínek vzdělávání
- výši mimorozpočtových zdrojů
Jak hodnotíme?
- názory učitelů na podmínky ke vzdělávání
- analýza ekonomické dokumentace
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.
- branchmarking – srovnání s ostatními úspěšnými školami

Časové rozvržení hodnocení a sebehodnocení školy jsou blíže specifikována v tabulkách výše.
Do celkového systému evaluace a autoevaluace jsou začleněni všichni zaměstnanci školy, kontrolu plnění a zpětné vazby zajišťuje vedení školy.